

Univerza *v Ljubljani*
Fakulteta *za socialno delo*

Univerza v Ljubljani

Fakulteta za socialno delo

Jasmina Arslanović

ODNOS MLADIH ODRASLIH DO TRADICIONALNIH SPOLNIH VLOG

Diplomsko delo

Ljubljana, 2026

Univerza v Ljubljani

Fakulteta za socialno delo

Jasmina Arslanović

ODNOS MLADIH ODRASLIH DO TRADICIONALNIH SPOLNIH VLOG

Diplomsko delo

Mentorica: doc. dr. Ana Kralj

Ljubljana, 2026

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem svoji mentorici doc. dr. Ani Kralj za strokovno vodenje, potrpežljivost, usmerjanje in podporo pri nastajanju diplomske naloge. Njena pripravljenost za pomoč, dragoceni komentarji in spodbudne besede so mi bili v veliko oporo skozi celoten proces pisanja.

Zahvaljujem se tudi vsem udeležencem raziskave za njihov čas, iskrenost in pripravljenost na sodelovanje. Brez njihovega prispevka ta raziskava ne bi bila mogoča.

Posebna zahvala gre tudi moji družini, fantu in prijateljem, ki so me skozi študijska leta podpirali, mi stali ob strani in verjeli vame tudi takrat, ko sem sama dvomila.

Povzetek

Naslov: Odnos mladih odraslih do tradicionalnih spolnih vlog

V diplomskem delu raziskujem odnos mladih odraslih do tradicionalnih spolnih vlog. Zanimalo me je, kako mladi odrasli razumejo spolne vloge, ali se je njihov odnos do teh skozi čas spreminjal, kateri dejavniki vplivajo na oblikovanje njihovih stališč, ali in zakaj se med mladimi še vedno pojavlja krepitev tradicionalnih pogledov ter kakšen je njihov odnos do nebinarnih in spolno fluidnih identitet.

Raziskava je potekala z metodo fokusnih skupin. Sodelovali sta dve skupini, ena z moškimi in druga z ženskami, starimi med 18 in 30 let. Skupini sem ločila po spolu, saj me je zanimalo, ali in kako se bodo razlikovali pogledi na (tradicionalne) spolne vloge med moškimi in ženskami. Obenem sem se za izvedbo fokusnih skupin, ločenih po spolu, odločila tudi zato, ker sem želela ustvariti varno okolje, v katerem bodo respondentke in respondenti lahko odgovarjali bolj sproščeno, z manj nelagodja ali strahu pred obsojanjem ali morebitnimi konflikti, čeprav sem se hkrati zavedala, da na ta način tvegam utrjevanje spolnih binarizmov.

V teoretičnem delu sem najprej opredelila spol in spolne vloge ter pojasnila razliko med biološkim in družbenim spolom. Osredotočila sem se na družbeno konstrukcijo spolnih vlog ter predstavila vpliv primarne in sekundarne socializacije na njihovo oblikovanje, pri čemer sem izpostavila vlogo družine, vrstnikov, izobraževalnega sistema, medijev in družbenih omrežij. Posebno pozornost sem namenila feministični teoriji, ki pojasnjuje, kako družbeni, kulturni in institucionalni dejavniki prispevajo k neenakosti med spoloma, ter queer teoriji, ki odpira vprašanja legitimnosti določenih spolnih identitet in marginalizacije drugih. Zaključno poglavje teorije sem posvetila povezavi teme s področjem socialnega dela.

Rezultati raziskave kažejo, da mladi odrasli v veliki meri še vedno podpirajo tradicionalne spolne vloge. Kot ključna dejavnika oblikovanja stališč so tako moški kot ženske izpostavili vzgojo v družini in vpliv družbenih omrežij. Velik delež udeležencev je spolne vloge utemeljeval z biološkimi dejavniki, kot so hormoni, telesna zgradba in kromosomi, ter menil, da naj vsak spol sledi svoji »naravni« vlogi. Ženske so ob tem izpostavile, da gre pri teh vlogah za družbene konstrukte, in kazale večjo odprtost za prepletanje vlog, medtem ko so moški tradicionalne vloge dojemali kot naravne, smiselne in nespremenljive ter možnost njihovega prepletanja zavračali. Raziskava je pokazala tudi precejšen odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti, ki ju večina udeležencev ne razume ali sprejema.

Ključne besede: spolne vloge, tradicionalna stališča, socializacija, družbena omrežja

Abstract

Title: **Young adults' attitudes towards traditional gender roles**

This thesis explores the attitudes of young adults toward traditional gender roles. The research examines how young adults perceive gender roles, whether their views have changed over time, what factors influence the formation of their attitudes, whether and why traditional views remain present among young people, and how they relate to non-binary and gender-fluid identities.

The study was conducted using focus groups, with two separate groups, one consisting of male and the other of female participants aged between 18 and 30. The groups were divided by gender to explore potential differences in perspectives between men and women.

The theoretical part begins with definitions of sex and gender roles, focusing on the distinction between biological and social gender and the social construction of gender roles. Furthermore it discusses how gender roles are shaped through primary and secondary socialization, emphasizing the influence of family, peers, the educational system, media, and social networks. The thesis also draws on feminist theory, which explains how social, cultural, and institutional factors contribute to gender inequality, and queer theory, which questions the legitimacy of certain gender identities while marginalizing others. The theoretical part concludes by connecting the topic to the field of social work.

The results show that young adults still support traditional gender roles. Both male and female participants identified family and social media as key influences in shaping their views. A significant portion of participants grounded gender roles in biological differences, such as hormones, body structure, and chromosomes, believing that each gender should follow its "natural" role. Women often expressed awareness that gender roles are socially constructed and showed greater openness to role fluidity. In contrast, men described traditional roles as natural, reasonable, and unchangeable, rejecting the idea of role reversal. The findings also reveal a strong resistance and lack of understanding toward gender fluidity and non-binary identities among most participants.

Key words: gender roles, traditional attitudes, socialization, social media

KAZALO VSEBINE

1. Teoretični uvod ... 1
1.1. Opredelitev spola in spolnih vlog ... 1
1.1.1. Biološki in družbeni spol ... 1
1.1.2. Družbena konstrukcija spolnih vlog ... 2
1.2. Spolna socializacija ... 4
1.2.1. Družina in vzgoja ... 4
1.2.2. Vrstniki in družbeno okolje ... 6
1.2.3. Izobraževalni sistemi ... 8
1.2.4. Mediji ... 10
1.3. Teoretski pristopi k raziskovanju spolnih vlog ... 11
1.3.1. Feministična teorija ... 12
1.3.2. »Queer« teorija ... 13
1.4. Povezava s socialnim delom ... 15
2. Opredelitev problema ... 18
2.1. Raziskovalna vprašanja ... 19
3. Metodologija ... 20
3.1. Vrsta raziskave ... 20
3.2. Raziskovalni instrument in viri podatkov ... 20
3.3. Populacija in vzorčenje ... 21
3.4. Zbiranje podatkov ... 21
3.5. Etična načela v raziskovanju ... 22
3.6. Obdelava in analiza podatkov ... 23
4. Rezultati ... 25
4.1. Socialna konstrukcija spolnih vlog ... 25
4.2. Tradicionalne spolne vloge ... 29
4.3. Neenakost spolov v javnem življenju ... 38
4.4. Spolna fluidnost in nebinarnost ... 41
5. Razprava ... 46
6. Sklepi ... 54
7. Predlogi ... 56
8. Viri in literatura ... 58
9. Priloge ... 64
9.1. Smernice za fokusno skupino ... 64

9.2. Zapis prve fokusne skupine 65
9.3. Zapis druge fokusne skupine 82
9.4. Odprto kodiranje prve fokusne skupine 103
9.5. Odprto kodiranje druge fokusne skupine 127
9.6. Osno kodiranje 162

Kazalo tabel

Tabela 1: odprto kodiranje prve fokusne skupine 23
Tabela 2: osno kodiranje izjav fokusnih skupin 24

1. Teoretični uvod

1.1. Opredelitev spola in spolnih vlog

1.1.1. Biološki in družbeni spol

»Spolne vloge opisujejo, kaj ljudje počnejo in katere dejavnosti ter obnašanja se smatrajo kot primerna za kategorijo spola.« (Gilpin in Whitley, 1998, str. 78)

Ob rojstvu otroka se mu glede na podlago anatomije zunanjih genitalij določi biološki spol (moški, ženski, nedoločen, drugo). Moški kot proizvajalci sperme v tej nosijo kromosom X ali Y, ženske imajo dva kromosoma X in tako proizvajajo eno vrsto jajčeca. Ko se jajčece in spermij združita, je rezultat dvojni niz avtosomov X in Y ali dvojni niz avtosomov in dva kromosoma X. Money (Money, 1950, po Fausto-Sterling, 2014) temu pravi kromosomska plast spola oz. spol. Približno osem tednov po spočetju zarodek s kromosomom Y razvije embrionalne testise, medtem ko se pri zarodku z dvema kromosomoma X do dvanajstega tedna oblikujejo embrionalni jajčniki. Ko se pri zarodku pojavijo gonade (oz. spolne žleze), govorimo o razvoju fetalnega gonadnega spola. Fetalne gonade nato začnejo izločati hormone, ki imajo ključno vlogo pri nadaljnjem razvoju zarodka. Ti hormoni vplivajo na oblikovanje notranjih reproduktivnih organov, kot so maternica, maternični vrat in jajcevod pri ženskah ter semenovod, prostata in obmodek pri moških. Do konca četrtega meseca fetalni hormoni zaključijo svojo funkcijo, kar vodi v razvoj zunanjih spolnih organov – penisa in modnika pri moških ter vagine in klitorisa pri ženskah. Strokovnjaki so ugotovili, da po rojstvu ob določitvi spola na podlagi genitalij ta odločitev posledično izzove družbene odzive. S tem se sproži proces spolne socializacije novorojenčka. (Fausto-Sterling, 2014)

Pojem družbeni spol označuje identiteto ali način, kako posameznik predstavlja samega sebe. Ta identiteta je vedno oblikovana v skladu s pričakovanji in normami določene kulture. (Fausto-Sterling, 2014) Fausto-Sterling (2014) kot primer družbenega spola navaja maskuline ženske oz. ženske, ki se predstavljajo kot moški, nosijo hlače, imajo kratko pričesko in ne uporabljajo ličil. »*Družbeni spol so družbene lastnosti in možnosti, povezane s tem, da je oseba ženska oziroma moški, in z odnosi med ženskami in moškimi ter dekleti in fanti ter odnosi med ženskami in odnosi med moškimi. Te lastnosti, možnosti in odnosi so družbeno konstruirani in naučeni v procesih socializacije. Odvisni so od konteksta in časa ter se spreminjajo. Družbeni spol*

določa, kaj se pričakuje, kaj je dovoljeno in cenjeno pri ženski ali moškem v danem kontekstu. V večini družb so med ženskami in moškimi razlike in neenakosti v dodeljenih odgovornostih, dejavnostih, ki se jih lotevajo, dostopu do sredstev ter do možnosti odločanja in nadzorom nad njimi. Družbeni spol je del širšega družbeno-kulturnega konteksta. Med druga pomembna merila za družbeno-kulturno analizo sodijo razred, rasa, stopnja revščine, etnična pripadnost in starost. Predpostavke in pričakovanja na podlagi družbenega spola navadno postavljajo ženske v slabši položaj, kar zadeva dejansko uživanje pravic, kot so svoboda delovanja in priznavanje žensk kot neodvisnih odraslih oseb, v vsem sposobnih, da so polno udeležene v ekonomskem, družbenem in političnem razvoju in da sprejemajo odločitve o svojih okoliščinah in razmerah. Družbeni spol je pomemben izraz tudi z vidika razumevanja spolne identitete.« (Evropski inštitut za enakost spolov, 2016)

»Družbena vloga ženske je definirana z izrazom »dekla gospodova«, kar pomeni, da mora biti ženska podrejena, skromna, altruistična, ponižna, prijazna, ljubeča, skrbna, potrpežljiva. Njen prvi naravni poklic je biti (dobra) mati, žena in gospodinja. V nasprotju s hladno, racionalno in aktivno vlogo moža (njenega gospodarja) mora ženska skrbeti za toplino doma in tako s svojo dejavnostjo blažiti negativne učinke, ki jih povzroča splošna racionalnost pri možu/moškem. « (Jogan, 2014, str. 58)

1.1.2. Družbena konstrukcija spolnih vlog

Tradicionalne predstave o ženskah in moških temeljijo na globoko zakoreninjenih stereotipih, ki so se oblikovali skozi zgodovino – tako v znanstvenih kot tudi družbenih okvirih, ki so večinoma izhajali iz moške perspektive. Jogan (2014) izpostavlja, da so bile ženske v zgodovini predstavljene predvsem v odnosu do moških – bodisi kot hčerke, žene ali matere – in njihova vloga definirana kot podrejena, skrbna, potrpežljiva in požrtvovalna. Takšna predstava ženske je bila utemeljena z biološkimi razlikami med spoloma, kar je služilo kot upravičevanje njihove manjvredne družbene vloge. Gilpin in Whitley (1998) opozarjata, da je bila moška perspektiva dolgo časa prevladujoča pri oblikovanju kulturnih norm, medtem ko je bil ženski pogled potisnjen ob rob in dojet kot odklonski. Posledica tega je, da so ženske pogosto prikazane kot šibke, pasivne in čustveno odvisne, moški pa kot aktivni, racionalni, dominantni in pomembnejši. Štular (1998) k temu dodaja, da se takšni stereotipi ustvarjajo in ponotranjajo v zgodnji socializaciji, kjer se že mladim deklicam pripisuje pričakovanja o nežnosti, lepoti in

skromnosti, dečkom pa o neodvisnosti, moči in samozavesti. Vse to utrjuje kulturno podobo o tem, kaj pomeni biti »prava« ženska ali »pravi« moški.

Da bi lahko bolje razumeli, od kod dejansko izvirajo spolne vloge, se moramo osredotočiti na zgodovino. A kot pravita Gilpin in Whitley (1998), se tako pri antropologih kot tudi zgodovinarjih opazi vpliv moške dominacije. Kot dober primer navajata grobne ostanke, kjer v primeru, da najdejo žrmlje ob ženskah, sklepajo, da gre za dokaz ženskih opravil mletja in priprave hrane. V nasprotnem, če žrmlje najdejo v povezavi z moškimi, sklepajo, da so jih moški uporabljali kot kladivo oz. »manj ženska« opravila. (Gilpin in Whitley, 1998) Problematiko teh študij vidim predvsem v tem, da kažejo izredno različno obravnavo moških in žensk. Poudarjajo delo moških, medtem ko se podcenjuje prispevek žensk, ki so predstavljene kot izključno in samo gospodinje. Takšne predstave odražajo globoko zakoreninjene družbene konstrukte, ki določajo, kako naj bi se posamezniki vedli glede na spol. Zgodovinsko znanje je prežeto s spolnimi predsodki. Družbena pričakovanja oblikujejo ženske kot nežne, čustvene, skrbne in zadržane, medtem ko moške predstavljajo kot racionalne, aktivne, dominantne in usmerjene k javnemu delovanju, odločanju in tekmovalnosti kot tudi vodenju. Takšna razdelitev vlog ni biološko pogojena, temveč kulturno ustvarjena, kar pomeni, da se skozi socializacijo posamezniki učijo, katera vedenja so »primerna« glede na spol, pri čemer se vsakršno odstopanje pogosto sankcionira – bodisi z družbenim pritiskom bodisi z izključevanjem. (Štular, 1998)

Razlage, ki temeljijo na interesih, se opirajo na interesne strukture posameznikov, torej na cilje, h katerim ljudje stremijo. Kadar imajo ljudje korist od enakosti spolov, bodo verjetno imeli bolj egalitarna prepričanja o spolnih vlogah. S tem si lahko razlagamo, zakaj ženske v večji meri zagovarjajo egalitarna spolna prepričanja kot moški, saj moški na podlagi kulturnih razlag manj verjamejo, da bi jim enakost spolov koristila. (Barnett & Rivers, 2004, povzeto po Davis, 2007) Pri mladih moških se podpiranje stereotipnih oz. tradicionalnih norm moškosti povezuje z večjo uporabo psihoaktivnih snovi, nasiljem in prestopništvom, manjšo vključenostjo v skrb za družino in gospodinjska opravila, tveganim spolnim vedenjem, več spolnimi partnerji, višjimi reproduktivnimi pričakovanji, nižjim zadovoljstvom v spolnosti ter nasiljem v intimnih odnosih. Nasprotno pa so mlade ženske in dekleta pod pritiskom, da se prilagodijo stereotipnim normam ženske podrejenosti, kar omejuje njihov glas, priložnosti ter možnost odločanja na socialnem in spolnem področju. Raziskave kažejo, da več kot polovica 15–19-letnikov v ekonomsko »manj razvitih« državah podpira oz. opravičuje nasilje v partnerskem odnosu s strani moškega. (Kagesten idr., 2016)

Jezik prav tako deluje kot orodje za ohranjanje spolnih stereotipov. Na prvi pogled nedolžne izjave, kot je angleška rima »Higamous, hagamous, women are monogamous, men are polygamous« lepo kažejo, kako se družbene predstave o spolnih razlikah prenašajo na lahkoten način, pri tem pa zakrijejo njen dejanski pomen. V tem primeru se ženske povezuje z zvestobo in čustveno navezanostjo, moške pa s spolno svobodo in nagnjenostjo k poligamiji (Štular, 1998). Hierarhija med spoloma in spolni stereotipi se kažejo tudi v starih slovenskih pregovorih: »Tista, ki hlače zaflikat ne zna, naj si ne išče moža. Kdor ima groš, ta je mož.« Vrednost moškega in ženske se tako meri skozi stereotipna spolna pričakovanja. Ženska je tako nekaj »vredna«, če skrbi za dom (vzgaja otroke, kuha, skrbi za dom in družinske člane), moški pa če dela in služi denar. V slovenski kulturi imamo poleg naštetih še ogromno drugih pregovorov, ki ženske predstavljajo predvsem kot prepirljive, obrekave, klepetave in manj izobražene. Njihova naloga naj bi bila zgolj skrb za dom in družino, moški pa naj bi prevzel odločanje namesto nje, saj je sposobnejši. Skozi slovenske pregovore je močno opažena višja vrednost moških, ki je vezana na denar in opravilnost (moški je pravi moški samo, če ima denar) (Babič, 2020). Takšna sporočila krepijo dvojna merila in prikazujejo spolne vloge kot biološko pogojene in naravne, čeprav gre za kulturne konstrukte, ki močno vplivajo na družbene odnose in pričakovanja (Štular, 1998).

V nadaljevanju si bomo ogledali, kako različni družbeni dejavniki (družina, šola, mediji, vrstniki itd.) dejansko ustvarjajo in utrjujejo spolne vloge skozi proces socializacije.

1.2. Spolna socializacija

1.2.1. Družina in vzgoja

Družina predstavlja eno najpomembnejših okolij za primarno spolno socializacijo, saj otroci prek opazovanja vedenja staršev in drugih družinskih članov oblikujejo začetne predstave o tem, kaj pomeni biti moški ali ženska. Starši služijo kot modeli, ki z lastnim vedenjem, dodeljevanjem nalog in izraženimi pričakovanji oblikujejo spolne sheme svojih otrok. Kot ugotavljajo Marks idr. (2009), lahko med družinskimi člani prihaja do precejšnjih razlik v spolnih vlogah in stališčih. V nekaterih družinah so vsi člani bolj tradicionalno naravnani, v drugih so vsi egalitarni, pri tretjih pa so razlike izrazite (predvsem med starši in otroci). Takšna neskladja so še posebej očitna v sodobnih družbah, kjer mlajše generacije hitreje sprejemajo egalitarne vrednote kot njihovi starši. (Marks idr., 2009)

Otrokovo prvo zaznavanje spolov se začne že pri prvem letu in sicer z razločevanjem glasov moških in žensk in zavedanjem, da se videz med le-temi razlikuje. Otrok je v drugi polovici prvega leta že sposoben povezovati ženske obraze in ženske glasove in s tem pridobivati podatke o spolu. Raziskava po Serbin idr. (2001) kaže tudi, da 2-letni otrok že tako dobro razvije kognitivne sposobnosti, da začne sam kategorizirati slike predmetov, kot so vlak, avto in traktor z moškim glasom (in fotografijo) ter slike igrač, kot so dojenčki, barbike z ženskim glasom (in fotografijo). Deklice so pri tem kazale večjo sposobnost kategoriziranja kot dečki. (Serbin idr., 2001) V tretjem letu starosti se razvije otrokovo zaznavanje kulturno specifičnega spola ter zavest o sebi kot dečku ali deklici. Tako se otroci že pri komaj 3. letu starosti naučijo stereotipiziranih dejavnosti, kot je npr. igra deklic z igračkami sesalcev. (Fausto-Sterling, 2014)

Značilnosti staršev močno vplivajo na razvoj spolno tipiziranega vedenja pri otrocih. Raziskave kažejo, da se starši z višjo izobrazbo manj držijo tradicionalnih spolnih vlog in imajo tako manj spolno tipizirane otroke. (Davis, 2007)

Preprost primer tega, kako starši pripomorejo k razvoju spolno tipiziranega otroka, je že izbira barv oblačil; dečke oblačijo v modro barvo, deklice v rožnato. Ko gre mama na sprehod s hčerko, ki nosi rožnato obleko, mimoidoči pohvalijo njen videz in pripomnijo, kako je »ljubka«. Takšni odzivi v otroku spodbudijo prijetne občutke in delovanje dopaminskega sistema, posledično bo deklica verjetno tudi kasneje raje izbirala rožnate odtenke. (Fausto-Sterling, 2014) Del Giudice (2012) navaja, da je bila rožnata barva pred 1950 »namenjena« dečkom, modra pa deklicam. V članku navede tudi naslov enega izmed člankov revije Ladies' Home Journal iz leta 1890, ki pravi »Pure white is used for all babies. Blue is for girls and pink is for boys, when a color is wished.« oz. »Čista bela barva je uporabljena za vse dojenčke. Modra je za deklice, rožnata pa za dečke, kadar si kdo zaželi barve.« Rožnata naj bi bila bolj odločna in močnejša barva, zato je bila bolj primerna za dečke, medtem ko je modra kot bolj nežna barva veljala za deklice.

Kagesten idr. (2016) navajajo nekaj ugotovitev glede vpliva staršev na razvoj spolno tipiziranega vedenja pri otrocih. Ena izmed ugotovitev je strožji nadzor staršev nad dekleti v smislu nadzora nad njihovim vedenjem, izobraževanjem in gibljivostjo. Matere igrajo ključno vlogo pri vzdrževanju spolnih stereotipov, saj opozarjajo hčere pred »neprimernim« vedenjem, še posebej pa v kontekstih, kjer očetje niso prisotni. (Kagesten idr., 2016) Eden ključnih razlogov za žensko zaostajanje za moškimi v kariernem napredovanju je neenakomerna porazdelitev gospodinjskega dela, saj ženske tudi v družinah, kjer oba partnerja delata s polnim

delovnim časom, opravijo večino gospodinjskih in starševskih obveznosti. Raziskave prav tako kažejo, da otroci oblikujejo svoje poklicne in družinske aspiracije na podlagi tega, kako so vloge razporejene v njihovih družinah. Zanimivo je, da raziskave kažejo, da kadar očetje bolj enakopravno sodelujejo pri gospodinjskih opravilih, imajo njihove hčere višje poklicne ambicije. (Croft idr., 2014) Da ima vzgoja pomemben vpliv na razvoj spolnih norm, se strinja tudi Davis (2007), ki poudarja, da otroci odraščajo v okolju, kjer določena vedenja nosijo simbolni pomen glede tega, kaj je »primerno« za določen spol. Če posameznik živi v okolju, kjer se sicer poudarja enakost, a je v praksi še vedno prisotna neenakost (npr. pri starših), se lahko zgodi, da svoja prepričanja prilagodi vedenju, ki ga opazuje in se posledično oddalji od egalitarnega razmišljanja. Mladostniki, katerih matere so bile zaposlene, bolj izobražene ali so imele bolj egalitarna prepričanja, so imeli tudi sami bolj egalitarna stališča. Prav tako so bili mladostniki z višjo samopodobo bolj naklonjeni enakosti spolov, kot tudi tisti, ki so bili delno zaposleni v zgodnji mladosti. Fantje so v adolescenci izražali manj egalitarna stališča kot dekleta. (Davis, 2007) Fan in Marini (2001, povzeto po Davis, 2007) navajata študije, ki potrjujejo, da se razlika v stališčih med mladimi moškimi in ženskami sčasoma zmanjšuje. Ugotovila sta tudi, da poroka pogosto povzroči, da mlade ženske postanejo manj egalitarne, medtem ko moški v zgodnjih dvajsetih letih po poroki postanejo nekoliko bolj egalitarni.

1.2.2. Vrstniki in družbeno okolje

Fausto-Sterling (2014) navaja, da se spolne vloge ne morejo razviti brez vpliva okolice. Študija Kagestena in sodelavcev (2016) kaže, da moške vrstniške skupine velikokrat spodbujajo vrednote, kot so tekmovalnost, fizična moč in heteroseksualna dominacija – predvsem v smislu osvajanja čim več deklet in pogostih spolnih odnosov. Fantje si med seboj postavljajo fizične in verbalne izzive ter se spodbujajo k tveganim vedenjem, kot sta uporaba drog in nezaščiteni spolni odnosi. V nekaterih okoljih, kot sta Mehika in Brazilija, so tolpe višji status pripisovale starejšim in močnejšim članom, ki so se uspešno prilagajali nasilnim in tradicionalno »moškim« normam. Eden od načinov dokazovanja moškosti je bilo tudi tekmovanje v tem, kdo bo imel več deklet ali spolnih izkušenj. Tisti, ki tem pričakovanjem niso ustrezali, so postali tarča ustrahovanja in homofobnih žaljivk. Pri dekletih vrstniške skupine večinoma poudarjajo pomen videza, privlačnosti in skladnosti z lepotnimi ideali. Raziskave kažejo, da so bila dekleta pogosto pod pritiskom, da ustrezajo določenim standardom – morala so biti »seksi«, a ne »preveč seksi«, če so želela ohraniti spoštovanje okolice. V okoljih, kot so Finska, Mehika in

Velika Britanija, so dekleta, ki niso sledila tem normam, doživljala sramotenje, nadlegovanje in žaljivke, kot je npr. »kurba«. (Kagesten idr., 2016) Podobno pravi tudi Štular (1998), ki navaja, da vrstniške skupine delujejo kot mehanizem družbenega nadzora, ki nadzorujejo in usmerjajo vedenje posameznikov ter kaznujejo vsakršna odstopanja od pričakovanih spolnih norm. S tem utrjujejo tradicionalne predstave o tem, kakšne naj bi bile moške in ženske vloge. V tem procesu pa se spolna identiteta ne oblikuje le v odnosu do lastnega telesa in vedenja, temveč tudi skozi odzive okolice (zlasti vrstnikov) bodisi v obliki sprejemanja bodisi zavračanja. (Štular, 1998)

Ljudje lahko skozi socializacijo, izobraževanje ali osebne izkušnje razvijejo bolj egalitarna (enakopravna) prepričanja. Ko so dalj časa izpostavljeni idejam in situacijam, ki spodbujajo enakost med spoloma, postanejo tako bolj odprti za takšne vrednote. A hkrati se lahko zgodi tudi nasprotno. Nekateri posamezniki z leti prevzamejo manj egalitarna stališča, če se znajdejo v situacijah, ki jih prepričajo, da jim enakost med spoloma ne prinaša koristi ali da jim celo škodi. Poleg tega ljudje živijo v družbenih okoljih, kjer imajo določena vedenja simbolni pomen glede tega, kaj je »primerno« za določen spol. Če se znajdejo v okoliščinah, kjer naj bi vladala enakopravnost (na primer v zakonu ali pri delitvi starševskih dolžnosti), realnost pa še vedno odraža stare vzorce neenakosti, lahko svoja prepričanja prilagodijo dejanskemu vedenju in tako postopoma razvijejo manj egalitaren pogled. (Davis, 2007) Vendar pa vpliv vrstnikov ni nujno vedno tisti, ki utrjuje spolne stereotipe. Evans (2024) opozarja, da v družbenih okoljih, kjer je mešano druženje med fanti in dekleti vsakdanje (na primer skozi skupne aktivnosti, šolo, prijateljstva in deljenje interesov), razlike v spolni ideologiji niso tako izrazite. V takšnih kontekstih mladostniki nimajo potrebe po pretiranem poudarjanju razlike med spoloma, saj se skozi skupne izkušnje razvije več razumevanja in empatije. Fantje in dekleta, ki so odraščali skupaj in skupaj preživljali prosti čas, pogosteje izražajo odprtost do različnih spolnih vlog in oblik izražanja identitete.

Na podlagi navedenega lahko sklepamo, da vpliv vrstnikov na spolno socializacijo ni enoznačen. V bolj tradicionalnih okoljih vrstniki utrjujejo stereotipe in normativna pričakovanja glede spolnih vlog. Po drugi strani pa lahko v bolj odprtih in vključujočih družbenih okoljih delujejo kot pomemben faktor pri oblikovanju bolj enakopravnih pogledov ter večjega sprejemanja raznolikosti.

1.2.3. Izobraževalni sistemi

Poleg družine in vrstnikov pomembno vlogo pri oblikovanju spolnih identitet igra tudi šola, ki kot institucionalna oblika socializacije prispeva k utrjevanju tradicionalnih spolnih vlog in neenakosti med spoloma. (Štular, 1998)

Šola je eden ključnih prostorov, kjer se poleg formalnega znanja prenašajo tudi družbeno zakoreninjene predstave o spolu. Ne gre zgolj za nevtralno izobraževalno institucijo, temveč tudi za pomemben dejavnik v procesu socializacije, ki sooblikuje in utrjuje spolno identiteto posameznika. Otroci se že zelo zgodaj v šolskem okolju srečujejo s pričakovanji, ki temeljijo na njihovem spolu. Učence in učenke se ne nagovarja enako. Od deklic se pričakuje, da bodo pridne, mirne in ubogljive, medtem ko se pri fantih tolerira ali celo spodbuja bolj dominantno, samozavestno in tekmovalno vedenje. Takšni vzorci vedenja prispevajo k utrjevanju tradicionalnih spolnih vlog ter vplivajo na oblikovanje otrokove samopodobe, njihove interese in ambicije. (Štular, 1998) Pomembno je poudariti tudi vpliv učiteljev in njihov način obravnave učenk in učencev. Raziskave kažejo, da so dečki v šoli dostikrat obravnavani kot manj uspešni in bolj moteči, medtem ko se deklice dojema kot pridne in vestne učenke. Učitelji dečke opisujejo kot lenobne, nemotivirane in moteče, medtem ko deklice označujejo za ubogljive in zanesljive. Kljub trditvam učiteljev, da učenke in učence obravnavajo enako, vse kaže, da so dečki večkrat kaznovani za manjše prekrške, medtem ko se podobno vedenje deklic spregleda. Takšna pristranskost se še posebej odraža v disciplinskih ukrepih, saj so dečki štirikrat bolj pogosto suspendirani kot deklice, kar ima dolgoročne posledice za njihov učni uspeh. Takšno obravnavanje posledično vodi do odklonitvenega odnosa dečkov do učenja, učnega uspeha in šolskega okolja. (Brown & Stone, 2016)

Učbeniki in učne vsebine prav tako odražajo spolno pristranskost. Moške like večinoma prikazujejo kot vodje, strokovnjake ali odločevalce, medtem ko so ženski liki predstavljeni kot učiteljice, matere ali skrbnice. Takšne vsebine dodatno vplivajo na otrokove predstave o tem, kaj naj bi bilo »primerno« za posamezen spol. Tudi razporeditev šolskih predmetov in aktivnosti sledi tej logiki, npr. tehnika velja za fantovsko področje, gospodinjstvo za dekliško, športna vzgoja pa še vedno poteka ločeno po spolu. Na ta način se utrjuje ideja o naravni telesni razliki ter o pripadnosti določeni skupini. Pomembno vlogo ima tudi sama šolska organizacija, fantje v razredu pogosto prejmejo več pozornosti in priložnosti za izražanje, njihovo vedenje se dojema kot pričakovano in naravno, medtem ko se od deklet pričakuje tišina, prilagajanje in

ubogljivost. (Štular, 1998) Ule (2010) ugotavlja, da izobraževalni sistem utrjuje tradicionalne spolne vloge na prikrit način, in sicer preko simbolnih sporočil, norm in vsakodnevnih interakcij. Tako dekleta, tudi če imajo formalno enake možnosti kot fantje, večinoma izbirajo bolj »ženske« poklice, ki poudarjajo skrb za druge in komunikacijo (npr. medicinske sestre, vzgojiteljice, psihologinje), kar je posledica pričakovanj in kulturnih predstav o tem, kaj je primerno za njihov spol. V Sloveniji se to močno kaže pri izbiri srednješolskih programov. Dekleta se pogosteje odločajo za gimnazije in splošne programe, fantje pa za tehnične in poklicne smeri. Podobna slika se nadaljuje tudi na fakulteti, kjer se večji delež žensk odloča za nadaljevanje študija po srednji šoli. Kljub temu pa to ne pomeni, da imajo ženske dejansko enake možnosti. Večinoma se vpisujejo na študije, kot so izobraževanje, zdravstvo in družboslovje, ki vodijo v slabše plačane in manj cenjene poklice, medtem ko fantje prevladujejo v tehničnih in naravoslovnih smereh. Takšne izobraževalne poti dolgoročno vplivajo na to, kako se spolne razlike ohranjajo na trgu dela, v plačah in tudi pri dostopu do moči in vodilnih pozicij. (Ule, 2010)

Študija po Kagesten idr. (2016) kaže, da šole iz ekonomsko »visoko razvitih« držav večkrat utrjujejo spolne norme skozi pravila in tradicije. Na prestižnih šolah v Angliji in na Irskem obstajajo določena pravila o dekliških uniformah in pričakovanem »damskem vedenju«, ki krepijo stereotipne predstave ženskosti. Poleg tega nekatere šole dajejo prednost fantovskim aktivnostim in športom, kot je npr. nogomet, kar spodbuja agresijo in tekmovalnost ter izključuje dekleta. Učitelji ob tem nenamerno ohranjajo spolne stereotipe tako, da več pozornosti namenjajo »športnim in tekmovalnim« fantom ali pa opravičujejo fantovsko draženje deklet kot izraz privlačnosti. Takšni pristopi utrjujejo spolno neenakost že v zgodnjih fazah izobraževanja.

Simbolni vidiki šolskega prostora, kot so pravila oblačenja ali pričakovanja glede urejenosti, strožje veljajo za dekleta, s čimer se dodatno regulira njihova telesna predstava. Vse to kaže, da šola ni le prostor izobraževanja, temveč tudi pomemben dejavnik v procesu oblikovanja spolnih vlog, spolnih norm in spolnih identitet, kjer se skozi vsakodnevne prakse ohranjajo in ustvarjajo družbene razlike med spoloma.

1.2.4. Mediji

Kagesten idr. (2016) navaja, da imajo različni mediji (televizija, glasba in socialna omrežja) zelo pomemben vpliv na oblikovanje stališč do spolov pri mladostnikih. Kot opozarja Štular (1998), je bila v eni izmed televizijskih reklam za otroški šampon deklica prikazana, kako veselo izjavi: »Zdaj pa bom lepa in bodo fantje hodili za menoj.« Takšno sporočilo deklici že v zgodnjem otroštvu posreduje idejo, da je njena vrednost pogojena z videzom in potrditvijo s strani moških. Gre za subtilen a učinkovit način utrjevanja tradicionalnih spolnih vlog, ki vplivajo na oblikovanje spolne identitete otrok. V podobnem tonu delujejo tudi televizijske oddaje, namenjene deklicam in mladostnicam, ki večinoma vključujejo rubrike o modi, ličenju in odnosih z nasprotnim spolom. V takšnih vsebinah je deklica prikazana kot tista, ki mora znati pritegniti pozornost fanta, pri čemer je njena vrednost odvisna od zunanjega videza in »pravilnega« vedenja, medtem ko so fantje predstavljeni kot samostojni, aktivni in ambiciozni. Mediji tako močno prispevajo k utrjevanju predstav o spolu, ki omejujejo izražanje identitete in zavirajo razvoj enakopravnejših pogledov. Ob vsem tem Štular (1998) opozarja, da mediji ne ustvarjajo zgolj podob ženskosti in moškosti, temveč tudi posredujejo sporočila o tem, kaj je znotraj teh podob »normalno«. Ženske, ki ne ustrezajo idealom – npr. niso urejene, vitke ali spolno privlačne – so prikazane kot neuspešne, neprivlačne ali celo kot objekt posmeha. Na ta način mediji ne le predstavljajo, temveč tudi vrednotijo posamezne oblike ženskosti in moškosti ter spodbujajo njihovo ponotranjenje.

V sodobnem digitalnem svetu vlogo tradicionalnih medijev vse bolj prevzemajo družbena omrežja, ki niso samo prostor zabave, temveč tudi prostor socializacije in učenja o spolu. Platforme, kot je TikTok, omogočajo posameznikom (še posebej vplivnežem), da širijo vsebine, ki mladim uporabnicam in uporabnikom posredujejo modele vedenja, življenjske sloge in vrednote. Tirocchi in Taddeo (2024) analizirata pojav #StayAtHomeGirlfriends – trend, ki se je pojavil leta 2022 in dosegel več kot 328,3 milijona ogledov –, v okviru katerega vplivnice prikazujejo svoje življenje kot gospodinje, ki jih finančno podpira partner. Poudarjajo skrb za dom in urejanje telesa, ob tem pa zavračajo idejo o zaposlitvi ali (finančni) neodvisnosti. Čeprav se te predstavitve na prvi pogled zdijo izraz svobodne izbire, avtorici opozarjata, da gre za obliko »digitalne domestikacije ženskosti«, kjer so tradicionalne ženske vloge zapakirane v privlačno in na videz brezskrbno življenje. Zanimivo je, da se uporabnice teh vsebin na razne komentarje odzivajo z ironičnimi posnetki in komentarji, s čimer soustvarjajo neformalne procese učenja o spolu (Tirocchi & Taddeo, 2024). Še eden izmed trendov, ki se je pojavil na

platformi TikTok, so mizoginistični vplivneži, med katerimi izstopa Andrew Tate, čigar posnetki na TikToku dosegajo 12 milijard ogledov. Njegove izjave, kot so, da so ženske podrejene moškim, da so moški njihovi lastniki ali da ženske nosijo krivdo za posilstvo, se hitro širijo preko družbenih omrežij, kljub prepovedi njegovih profilov na platformah. (Haslop idr., 2024) Njegovo občinstvo so večinoma mladi negotovi fantje, ki jih nagovarja s humorjem, šokom in občutkom pristnosti, kar njegovo sporočilo naredi še posebej privlačno. Tate, ki se imenuje za realista, prav tako utrjuje patriarhalne norme kot tudi stališča o naravni dominaciji moških, ženski podrejenosti in viktimizaciji moških. Zanimivo je, da so avtorji v kvalitativni raziskavi z britanskimi najstniki ugotovili, da mladi Tateovo vsebino dojemajo kot humorno in provokativno, kar prispeva k njenemu nadaljnjemu širjenju in normalizaciji seksizma. Ravno zaradi humorja se najstniki s Tateom v večini strinjajo in menijo, da je pozitivna oseba. (Haslop idr., 2024).

Družbena omrežja pa ne služijo le kot prostor utrjevanja spolnih stereotipov. Predstavljajo tudi pomembno orodje za izražanje in solidarnost, znotraj katerega se razvijajo tudi gibanja, ki opozarjajo na neenakost med spoli in na problematiko nasilja, temelječega na spolu. Gibanje #MeToo je tako doseglo globalno prepoznavnost prav preko družbenih omrežij, kjer so ženske množično delile izkušnje spolnega nadlegovanja in nasilja. (Pitaksantayothin, 2023) Kljub temu pa ta prostor ni vedno varen. Pitaksantayothin (2023) opozarja, da algoritmi umetne inteligence, ki skrbijo za moderacijo vsebin, včasih ne prepoznajo širšega družbenega konteksta. Posledično lahko cenzurirajo vsebine, ki se zavzemajo za enakost spolov. Ker so algoritmi poslovna skrivnost, uporabniki nimajo vpogleda v to, zakaj so bile določene objave izbrisane ali označene, kar zmanjšuje možnosti za svobodno in enakopravno izražanje.

1.3. Teoretski pristopi k raziskovanju spolnih vlog

Teoretskih pristopov, ki raziskujejo oblikovanje spolnih vlog, je več. Ena izmed teh je funkcionalistična teorija, ki trdi, da spolne vloge prispevajo k stabilnosti družbe z delitvijo dela na »moško« in »žensko«, kar naj bi zagotavljalo učinkovitost v družbi. Z vidika teorije simboličnega interakcionizma se spol proizvaja in krepi z vsakodnevnimi interakcijami in uporabo simbolov. Prav tako poznamo tudi t.i. konfliktni pristop, ki predpostavlja, da ima en spol (moški) prevladujočo moč v družbi. (Boundless, b.d.) Teorija socialne sheme trdi, da otroci že v najzgodnejših fazah socialnega razvoja prilagodijo svoje vedenje, da se uskladijo s spolnimi normami svoje kulture. (Cherry, 2023) To so le eni od mnogih teoretskih pristopov k

raziskovanju spolnih vlog. V nadaljevanju bom opisala dva sodobnejša pristopa, feministično in »queer« teorijo, ki sta se mi zdela najbolj zanimiva in v skladu z mojimi osebnimi prepričanji.

1.3.1. Feministična teorija

Feministična teorija vključuje več različnih pristopov, ki poskušajo razumeti, kako družbeni, kulturni in institucionalni dejavniki prispevajo k neenakosti med spoloma. Čeprav se posamezne smeri razlikujejo, jim je skupno prepričanje, da razlike med moškimi in ženskami niso biološko določene, temveč družbeno ustvarjene.

Liberalni feminizem se tako zavzema za odpravo pravnih in institucionalnih ovir ter enak dostop žensk do izobrazbe, zaposlitve in političnega odločanja. Radikalni feminizem vidi patriarhat kot temeljno strukturo zatiranja žensk in se osredotoča na nadzor nad telesom, spolnostjo in vprašanje nasilja. Marksistični oziroma socialistični feminizem povezuje spolno neenakost z razredno neenakostjo ter analizira, kako kapitalistični sistem ohranja neenak položaj žensk. Postkolonialistični in postmoderni feminizem poudarjata, da »ženskost« ni univerzalna kategorija, temveč rezultat jezikovnih in družbenih konstrukcij. Intersekcionalni feminizem pa opozarja, da so izkušnje žensk različno zaznamovane glede na razred, raso, spolno usmerjenost, etničnost in druge okoliščine, zato ni mogoče govoriti o enotni ženski izkušnji. (Tong, 2009) Čeprav se zdi, da imajo mlade ženske danes več izbire in možnosti, te izbire niso povsem svobodne. Družba od njih pričakuje, da bodo uspešne, a hkrati lepe, urejene in samozavestne. Predvsem navzven. V takem okolju se pritisk ne kaže odprto, temveč prihaja prek medijev, trga in vsakdanjih norm, ki določajo, kaj pomeni biti »prava« ženska. Ravno zaradi občutka, da imajo vse možnosti, pa mlade ženske ne zaznajo teh pritiskov kot oblik diskriminacije. Ule (2010) opozarja, da se ravno v tako imenovani »navidezni svobodi« skriva nevarnost, saj prikriti pritiski ohranjajo tradicionalne spolne vloge, le v drugačni obliki. (Ule, 2010)

Jogan (2014) jasno predstavlja, kako je bila ženska skozi zgodovino predvsem razumljena kot skrbnica družine, katere vloga je povezana z gospodinjstvom, materinstvom in podrejanjem moškemu. V feministični teoriji takšno razumevanje velja za ključen primer simbolnega podrejanja žensk, kjer je njihova identiteta opredeljena zgolj v odnosu do moškega (kot hčerka, žena ali mati). V patriarhalni družini ima moški prevladujočo vlogo, njegovo lastništvo nad družino pa je razumljeno kot naravno in samoumevno dejstvo. Ženska identiteta pa je določena skozi njeno pripadnost moškemu – kot njegova podrejena in kot nasprotje moških lastnosti ter

je opredeljena z vprašanjem »komu pripada«. Posledično ženske niso prepoznane kot avtonomni subjekti, temveč so obravnavane kot objekti, kar jih umešča v razmerja moči in podrejenosti. Družina je tako »edini in nujni prostor«, v katerem naj bi se uresničevalo delovanje žensk bodisi v dejanski bodisi v simbolni obliki. (Jogan, 2014)

Spolnost žensk je bila v zgodovini podvržena strogi regulaciji, saj so bile ženske zaradi svoje reproduktivne sposobnosti razumljene kot »naravne nosilke prihodnosti družbe«. Jogan (2017) izpostavlja, da je bila prav njihova biološka zmožnost rojevanja uporabljena kot opravičilo za njihovo podrejenost v družbenem redu, pri čemer je katoliška cerkev skozi stoletja aktivno prispevala k utrjevanju takšne hierarhije. Spolna neenakost je bila predstavljena kot božja in naravna danost, kar je spolno hierarhijo utemeljevalo kot nekaj samoumevnega.

1.3.2. »Queer« teorija

Sodobnejši prelom v feministični teoriji predstavlja pionirka »queer« teorij, Judith Butler, ki radikalno preoblikuje razumevanje spola, telesa in identitete. Butler (1990) zavrača idejo, da je biološki spol naravna osnova, na kateri se nato oblikuje spolna identiteta, in namesto tega trdi, da je »spol« kot »spolna identiteta« rezultat diskurzivnih praks. Njena teza o tem, da spol ni nekaj, kar posameznik ima, temveč nekaj, kar nenehno izvaja, pomeni, da spolna identiteta nastaja skozi ponavljajoča se družbena dejanja, kot so govor, telesna drža, oblačenje in vedenje. S tem razbije predstavo o spolu kot stabilni in naravni kategoriji. Posebno pozornost nameni tudi kritiki feminističnih teorij, ki izhajajo iz predpostavke, da obstaja enotna kategorija »ženska«. Po njenem mnenju mora feminizem prepoznati, da je ta kategorija politično proizvedena in pogosto izključujoča, saj ne vključuje vseh teles in identitet, ki ne ustrezajo normativnemu modelu. Zato feministično teorijo poziva k samorefleksiji in k premiku od zastopanja »žensk« kot vnaprej dane skupine, k razumevanju, kako se te identitete sploh oblikujejo, kdo je vključen vanje in kdo ostaja potisnjen na rob. (Butler, 1990)

»Queer« teorija tako postavlja v ospredje vprašanje, zakaj družba določenim spolnim identitetam in izrazom podeljuje veljavnost, druge pa potiska na rob. Namesto da bi spol razumeli kot nekaj biološko danega, »queer« pristop opozarja, da gre za družbeno oblikovano kategorijo, ki se gradi skozi ponavljanje normativnih vedenj in pričakovanj. Judith Butler ta proces opiše kot performativnost spola, pri čemer ne obstaja neka vnaprej določena spolna identiteta, temveč ta nastaja skozi ponavljanje dejanj, ki jih družba prepoznava kot »moške« ali »ženske« (Butler, 1990).

Takšno razumevanje odpira prostor za razgradnjo binarnih predstav o spolu in spolnih vlogah. V sodobnih družbah prevladuje heteronormativna logika, ki ne le predpostavlja, da sta spola dva in da sta nasprotna, ampak tudi, da heteroseksualnost pomeni normo, odstopanja pa deviacijo. Eve Kosofsky Sedgwick (1990) opozarja, da je ta binarnost med heteroseksualnostjo in homoseksualnostjo osrednja pri oblikovanju skoraj vseh družbenih institucij, od jezika do pravnega sistema. V delu Epistemology of the Closet pojasnjuje, da »omara« (ang. closet) ni le prostor skrivanja spolne identitete, temveč stalna družbena pozicija, v katero so potisnjeni posamezniki LGBTQI+. Razkritje svoje identitete ni le enkraten, končan dogodek, temveč neprestano odločanje o tem, komu, kdaj in v kakšnem kontekstu se razkriti. Gre za nenehno pogajanje med željo po avtentičnosti in potrebo po zaščiti pred morebitno stigmo, zavračanjem ali nasiljem. (Sedgwick, 1990)

Da »queer« teorija presega zgolj gejevske in lezbične študije, pa opozarja tudi Piantato, ki »queer« pogled opiše kot epistemologijo, ki ruši stabilne identitetne oznake. Poudarek je na razumevanju spola kot nenehnega procesa, ki se odvija znotraj konkretnih družbenih okoliščin in pogosto presega kakršnokoli enoznačno identifikacijo. S tem se spodbuja razmišljanje onkraj trdno začrtanih okvirjev »moškega« in »ženske«, »heteroseksualnega« in »homoseksualnega«. (Piantato, 2016)

V vsakdanjem življenju se ta fluidnost identitet pogosto srečuje z institucionalno rigidnostjo. Browne tako opisuje, kako so heteronormativne vrednote vpisane v zdravstvene storitve, pravne ureditve in celo razvojne politike. Osebe LGBTQI+ se v številnih državah soočajo z diskriminacijo, nasiljem ali pravno nevidnostjo, kar kaže na to, da odstopanje od normativnih spolnih izrazov pomeni tudi družbeno izključenost (Browne & Stone, 2019). Enako velja v kontekstu postjugoslovanskih držav, kjer se pravica do vidnosti in priznanja pogojuje s prevzemom stabilne identitete, npr. »lezbijke«, »geja« ali »trans osebe«. Avtorji opozarjajo, da to postavlja posameznike pred paradoks: da bi dobili pravico, se morajo vnaprej identificirati z oznako, ki jo »queer« teorija sicer problematizira. Razkritje spolne ali seksualne identitete je v takem okolju politično dejanje, ki nosi visoko osebno ceno. (Spahić & Gavrić, 2012)

Primer, kako se »queer« perspektiva konkretno izraža v praksi, predstavlja raziskava Nielsen in Alderson (2014), v kateri so lezbijke in »queer« profesorice pripovedovale o svojih izkušnjah z razkritjem spolne identitete v predavalnici. Razkritje so razumele kot dejanje avtentičnosti in kot način, kako ustvariti vključujoče okolje, v katerem bi se tudi študentke in študenti z marginaliziranimi identitetami počutili sprejete. Hkrati pa je bilo razkritje vedno povezano s

tveganjem. Izpostavljale so možnost homofobnih odzivov, dvomov o profesionalnosti in občutek izpostavljenosti. Predavalnica se v tem kontekstu ne kaže le kot prostor prenosa znanja, temveč kot prostor, kjer se nenehno vzpostavlja ali izpodriva norma. Ta primer kaže, da se »queer« teorija ne nanaša le na abstraktne pojme, ampak se kaže tudi v vsakdanjih situacijah, kjer se posamezniki odločajo, ali bodo izrazili svojo identiteto ali pa se bodo prilagodili družbenim pričakovanjem (Nielsen & Alderson, 2014).

»Queer« teorija tako opozarja, da spolne vloge niso samo preprosto naučeni vzorci vedenja, temveč so oblikovani tudi skozi nenehen pritisk družbenih pričakovanj, norm in razmerij moči. S tem omogoča kritičen razmislek o sistemih, ki posameznikovo identiteto pogojujejo z njegovo prilagojenostjo, in spodbuja oblikovanje bolj vključujoče in pravične družbe.

1.4. Povezava s socialnim delom

Razumevanje odnosa mladih odraslih do tradicionalnih spolnih vlog je za socialno delo pomembno, saj se prav v tem življenjskem obdobju oblikujejo pomembne identitetne in družbene vloge, ki vplivajo na posameznikove možnosti, izbire in položaj v družbi. Tradicionalne spolne vloge, ki so binarno zastavljene in normativno uokvirjene, lahko vplivajo na to, kako mladi razumejo sebe in druge ter kako oblikujejo svoje odnose, izobraževalne poti in karierne izbire, kar so hkrati tudi ključna področja delovanja socialnega dela.

Hicks (2014) opozarja, da se v praksi socialnega dela spol obravnava kot že dana, nespremenljiva značilnost posameznika, namesto da bi ga razumeli kot nekaj, kar se nenehno oblikuje v interakciji in v določenem družbenem kontekstu. Takšno razumevanje lahko vodi k poenostavljenim predstavitvam razlik med spoloma in k utrjevanju stereotipov, ki podpirajo obstoječe neenakosti. Namesto tega Hicks predlaga, da spol razumemo kot »praktični dosežek« (»gender as a practical accomplishment«), torej kot nekaj, kar se vsakodnevno vzpostavlja in potrjuje skozi odnose in institucionalne procese, tudi znotraj samega socialnega dela. V tem okviru ima socialno delo pomembno vlogo pri prepoznavanju, izzivanju in razgrajevanju normativnih predstav o spolu, še posebej pri delu z mladimi, ki se morda prvič soočajo z razkorakom med svojo izkušnjo spola in pričakovanji okolja. Kritično in reflektirano socialno delo lahko mladim omogoči varen prostor za razmislek o spolnih normah in s tem prispeva k večji osebni svobodi in opolnomočenju. Tak pristop vključuje razmislek o razmerjih moči ter razumevanje, da se identiteta vedno oblikuje v družbenem okolju. (Hicks, 2014)

Pomembno je tudi izpostaviti pojav nasilja, ki izhaja iz spolnih vlog in neenakosti moči, predvsem nad ženskami. Nasilje nad ženskami ni zgolj individualna izkušnja, temveč posledica širših družbenih struktur, ki utrjujejo nadvlado moških. V praksi socialnega dela to pomeni zavračanje tradicionalnega prepričanja, da gre pri nasilju za zasebno zadevo, ter prepoznavanje odgovornosti storilca in ne žrtve. Feministična perspektiva tako zagovarja sistemske spremembe in celostno obravnavo, ki vključuje pravno pomoč, varne prostore, psihosocialno podporo in finančno neodvisnost žensk. Spolna neenakost se pogosto prepleta tudi z drugimi oblikami družbene izključenosti, kot so ekonomska odvisnost, zdravstveni status, duševno zdravje ali kulturne norme. Liu (2016) predstavi primer ženske z duševno motnjo, ki je zaradi občutka sramu in strahu pred osramotitvijo družine ostajala v nasilnem odnosu. Njena izkušnja je bila prezrta ali pripisana »nestabilnosti« zaradi diagnoze, kar kaže na to, kako različne oblike zatiranja lahko med seboj sovpadajo. Takšni primeri potrjujejo pomen intersekcionalnega pristopa v socialnem delu, ki posameznika obravnava celostno, v prepletu njegovih družbenih položajev.

V tem kontekstu je pomembno razmisliti tudi o stigmi, ki pogosto spremlja tiste, ki odstopajo od tradicionalnih spolnih norm. Posamezniki, ki ne ustrezajo pričakovanjem glede »primernega« vedenja glede na spol, so lahko izpostavljeni zasmehovanju, ali celo izključevanju iz družabnih krogov. V obdobju mladosti, ko se identiteta še oblikuje, imajo takšne izkušnje lahko dolgoročne posledice na samopodobo in psihično počutje. Socialno delo ima tu ključno vlogo. S prepoznavanjem in razbijanjem stereotipov lahko socialni delavci ustvarijo varen prostor, kjer se posamezniki lahko izražajo brez strahu pred stigmatizacijo.

Pomembnost razgradnje spolnih stereotipov se odraža tudi na širši družbeni ravni. Evropska komisija je ustvarila kampanjo #EndGenderStereotypes, s katero opozarja na škodljive učinke spolnih stereotipov na vse vidike življenja; od izobraževanja in zaposlovanja do družinskih odnosov. Kampanja poudarja, da stereotipi omejujejo izbiro in svobodo vseh posameznikov ne glede na spol (European Union, b.d.). To sporočilo je pomembno tudi za socialno delo, ki pri svojem delu deluje znotraj institucionalnih okvirjev, kjer so tovrstni stereotipi še vedno prisotni. Kritična praksa v socialnem delu pomeni prepoznavanje družbenih norm in pričakovanj, ki posameznikom omejujejo izražanje identitete, ter prizadevanje, da se te omejitve presežejo. Socialni delavec mora razumeti, kako strukture moči vplivajo na posameznikovo doživljanje sebe, njegove odnose in možnosti v družbi. Ravno zato je razumevanje spolnih vlog pri mladih odraslih ključno za sodobno socialno delo, ne le zaradi ranljivosti v procesu oblikovanja

identitete, temveč tudi zato, ker ravno ta prehod v odraslost ponuja priložnost za podporo bolj svobodnemu in reflektiranemu razumevanju sebe, ki presega okvire tradicionalnih norm.

2. Opredelitev problema

Za raziskovanje odnosa mladih odraslih do tradicionalnih spolnih vlog sem se odločila na podlagi lastnih opažanj in zanimanja, ki je izhajalo iz mojega osebnega življenja. V medijih sem pogosto zasledila številne spolne stereotipe in spodbujanje tradicionalnih pogledov na spolne vloge, kar me je presenetilo, saj sem pričakovala večji poudarek na enakosti in sodobnejšem razumevanju razmerij med spoli. Tema se je pogosto pojavljala tudi v pogovorih z mojimi prijatelji, kjer sem opazila, da številni ne podpirajo »sodobne ideje« enakovredne delitve vlog. Ob tem sem zaznala tudi nasprotje med mnenji, ki so se pojavljala v mojem osebnem okolju, in sporočili, ki sem jih zasledila na spletu in družbenih omrežjih, kjer se poudarja, da naj bi mlade generacije vse bolj sprejemale »sodobne« poglede na spol. To protislovje me je spodbudilo k raziskovanju tega področja, saj sem želela bolje razumeti, kakšna stališča do tradicionalnih spolnih vlog dejansko prevladujejo med mladimi odraslimi in kateri dejavniki nanje vplivajo.

V diplomski nalogi raziskujem, kako mladi odrasli razumejo in doživljajo tradicionalne spolne vloge ter kateri dejavniki vplivajo na njihovo oblikovanje in morebitno utrjevanje. Med raziskovanjem sem se osredotočila predvsem na vpliv primarne in sekundarne socializacije, pri čemer me je zanimalo, kakšno vlogo imata družina in vzgojno-izobraževalni sistem pri oblikovanju stališč do spolnih vlog. Poleg tega sem raziskovala, kako mladi odrasli sami dojemajo tradicionalne vloge moških in žensk ter ali se ta dojemanja razlikujejo glede na spol posameznika. V raziskavo sem vključila tudi vpliv širših družbenih dejavnikov, kot so mediji in socialna omrežja, saj sem želela ugotoviti, kakšno vlogo imajo ti pri oblikovanju sodobnih pogledov na spol.

2.1. Raziskovalna vprašanja

1. Kako izobrazba in primarna socializacija vplivata na odnos mladih odraslih do tradicionalnih spolnih vlog?

2. Kako mladi odrasli dojemajo tradicionalne spolne vloge in kako se to dojemanje razlikuje glede na spol posameznika?

3. Kateri drugi dejavniki (npr. mediji, socialna omrežja) vplivajo na oblikovanje pogledov mladih odraslih na tradicionalne spolne vloge?

4. Ali in zakaj se med mladimi odraslimi krepijo stališča o tradicionalnih spolnih vlogah?

3. Metodologija

3.1. Vrsta raziskave

Podatke v diplomski nalogi sem raziskovala s pomočjo kvalitativne raziskave, za katero velja, da v raziskovanju zbiramo osnovno izkustveno gradivo, sestavljeno iz besednih opisov ali pripovedi, ki ga kasneje obdelamo in analiziramo na beseden način. (Mesec in Rape Žiberna, 2023, str. 20)

Kvalitativna raziskava, ki sem jo izvedla, je tudi eksplorativna oziroma poizvedovalna, saj sem želela pridobiti osnoven vpogled v to, kako mladi odrasli doživljajo in interpretirajo tradicionalne spolne vloge. Namen raziskave je bil predvsem raziskati, kateri dejavniki vplivajo na oblikovanje njihovih stališč in zakaj se pri delu mladih morda ponovno utrjujejo bolj tradicionalna razumevanja spolnih vlog. (Mesec in Rape Žiberna, 2023)

3.2. Raziskovalni instrument in viri podatkov

V raziskavi sem uporabila smernice za fokusno skupino, ki so bile moj osnovni raziskovalni instrument. Namen smernic je bil usmerjanje skupinske razprave, hkrati pa so omogočale odprto izmenjavo mnenj med udeleženci. V smernicah sem z 11 vprašanji odprtega tipa pokrila pet tematskih sklopov, ki so pokrivala naslednja področja:

- socialna konstrukcija spolnih vlog,
- tradicionalne spolne vloge,
- vpliv medijev in družbenih omrežij,
- neenakost spolov v javnem življenju,
- spolna fluidnost in nebinarnost.

Po potrebi sem med fokusno skupino postavljala tudi podvprašanja. Smernice za fokusno skupino so priložene v prilogah.

3.3. Populacija in vzorčenje

Populacijo v moji raziskavi sestavljajo prebivalci Republike Slovenije, ki so v letu 2025 stari med 18 in 30 let.

Ker popis celotne populacije ni bil izvedljiv, sem uporabila neslučajnostni priložnostni vzorčni postopek. K sodelovanju sem povabila osebe iz širšega socialnega okolja, ki so ustrezale populacijskim kriterijem in so izrazile pripravljenost za sodelovanje. Da bi bil vzorec čim bolj raznolik, sem povabila osebe, ki živijo na različnih koncih Slovenije. Prvotno so bile v vsako fokusno skupino povabljene štiri osebe, a je eden izmed moških udeležencev svojo udeležbo odpovedal eno uro pred izvedbo, zato se fokusni skupini nista izvedli v enakem številu. Tako so v moji raziskavi sodelovale štiri ženske in trije moški udeleženci.

3.4. Zbiranje podatkov

Zbiranje empiričnega gradiva je potekalo s spraševanjem. Metoda, s katero sem zbirala podatke, je bila fokusna skupina. V raziskavi sem izvedla dve fokusni skupini, ločeni glede na spol udeležencev. Takšen pristop mi je omogočil vpogled v morebitne razlike v pogledih na (tradicionalne) spolne vloge med moškimi in ženskami. Za ločeno izvedbo fokusnih skupin sem se odločila tudi z namenom ustvarjanja bolj varnega in sproščenega okolja, v katerem so se udeleženke in udeleženci lahko lažje izražali ter delili svoja mnenja brez morebitnega občutka nelagodja, strahu pred obsojanjem ali morebitnimi konflikti. Hkrati sem se zavedala, da takšen pristop lahko prispeva k ohranjanju binarnega razumevanja spola, kar predstavlja eno izmed omejitev raziskave.

Preden sem se lotila opravljanja fokusnih skupin, sem sestavila smernice za fokusno skupino. Smernice so vsebovale 11 vprašanj odprtega tipa, saj sem tako udeležencem ponudila širši nabor odgovorov. Obema fokusnima skupinama sem postavljala enaka vprašanja. Po potrebi sem udeležencem postavljala tudi podvprašanja, če se je med debato pojavila nova tema. V prvi fokusni skupini so sodelovale štiri ženske, v drugi pa trije moški udeleženci, vsi so želeli ostati anonimni. Obe fokusni skupini sem opravila v začetku meseca junija 2025. Prva fokusna skupina je potekala pri meni doma, druga pa pri enem izmed udeležencev. Pred samim začetkom opravljanja fokusnih skupin sem vse udeležence vprašala za privolitev, da potek posnamem ter zapišem posebnosti. Prav tako sem jih pred srečanjem seznanila o temi, o kateri

se bomo pogovarjali, z namenom ponujanja možnosti odstopa od sodelovanja v primeru občutljivosti teme. Vsi udeleženci so aktivno sodelovali in se med seboj dopolnjevali. V primeru, da kateri od udeležencev ni podal odgovora na postavljeno vprašanje oz. sem opazila, da je nekaj časa tiho, sem ga povabila, da poda svoj odgovor. V drugi fokusni skupini, kjer so sodelovali moški, sem v enem trenutku morala klimo umiriti, saj jih je tema o osebah, ki svoj spol izražajo na netradicionalne načine (npr. z oblačili), zelo razburila. Fokusni skupini sem med samim potekom sproti časovno omejila. Fokusna skupina, v kateri so sodelovale ženske udeleženke, je tako trajala uro in pol, medtem ko je fokusna skupina, v kateri so sodelovali moški udeleženci, trajala dve uri.

Na koncu obeh fokusnih skupin sem se udeležencem zahvalila za sodelovanje in čas.

3.5. Etična načela v raziskovanju

Skozi celotno raziskovanje sem se trudila upoštevati temeljna etična načela družboslovnega raziskovanja. Pred samim raziskovanjem sem poudarila, da je udeležba v moji raziskavi v celoti prostovoljna. Pred izvedbo fokusnih skupin so bili udeleženci seznanjeni z namenom in potekom raziskave, načinom zbiranja podatkov ter uporabo rezultatov izključno za potrebe diplomskega dela. Prav tako so bili seznanjeni, da lahko sodelovanje prekinejo brez kakršnikoli posledic.

Med izvedbo sem pozornost namenjala ustvarjanju varnega in spoštljivega okolja. Udeležencem sem poudarila, da ni pravilnih ali napačnih odgovorov ter naj odgovarjajo iskreno. Prav tako sem se trudila preprečiti morebitno prevlado posameznikov s tem, da sem tekom izvedbe udeležence ves čas posamično vabila k odgovarjanju, če le-ti niso uspeli priti do besede.

Da bi zagotovila anonimnost, so udeleženci v transkriptih označeni s kodami, pri čemer njihovi osebni podatki niso vključeni v diplomsko nalogo. Zvočni posnetki fokusnih skupin so dostopni izključno meni in bodo po zaključku raziskave izbrisani.

3.6. Obdelava in analiza podatkov

Podatke, ki sem jih pridobila s fokusnima skupinama, sem obdelala na kvalitativen način. Obe fokusni skupini sem posnela s telefonom. Po zvočnem posnetku sem naredila transkripte pogovorov tako, da sem vse izjave in vprašanja prepisala v Wordov dokument. Med zapisom sem ohranila pogovorni jezik ter vključila dobesedni zapis vseh kletvic z namenom, da bi bolje prikazala klimo v fokusni skupini. V zapisu sem za lažjo orientacijo ločeni fokusni skupini označila z 1FS in 2FS. Poleg tega sem tudi številčila posamezne izjave iz fokusnih skupin (primer: 1FS1, 2FS1). Transkripta obeh fokusnih skupin sta priložena v prilogah.

Podatke sem nato odprto kodirala. Po zapisu fokusnih skupin in številčenju izjav sem vsako izjavo prepisala v tabelo ter ji dodelila pojem, kategorijo in temo. Fokusni skupini sem zaradi velikega števila izjav in boljše preglednosti kodirala v ločenih tabelah. Obe tabeli sta priloženi v prilogah.

Po odprtem kodiranju sem podatke še osno kodirala, kjer sem pod določene nadkategorije razvrstila kategorije in njihove pojme.

V spodnjih tabelah podajam primer odprtega in osnega kodiranja.

Tabela 1: Odprto kodiranje prve fokusne skupine

KODA IZJAVE	PREPISANA IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
1FS1	Jst mislim, da rabi ponudit svoji ženski nek security in da ona se počuti varno in the relationship… da jo loh brani, da ji ponudi vse kar rabi in da v bistvu ona nima nekih skrbi preveč v lajfu	Mnenje, da mora moški zagotoviti varnost in manjšati skrbi ženske	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS2	jst mislim, da tip, če ima cilje in če je discipliniran, s tem pokaže svojo moškost	Moški mora imeti cilje in disciplino	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS3	Jst se strinjam v celoti	Pritrditev, da moški nudijo varnost in so disciplinirani	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge

Tabela 2: Osno kodiranje izjav fokusnih skupin

TRADICIONALNE SPOLNE VLOGE PRIČAKOVANJA DO MOŠKIH IN ŽENSK
- Mnenje, da mora moški zagotoviti varnost in manjšati skrbi ženske (1FS1) - Moški mora imeti cilje in disciplino (1FS2) - Pritrditev, da moški nudijo varnost in so disciplinirani (1FS3), (1FS5) - Ženske so čustvene, materinske in nežne (1FS6), (1FS7), (2FS8)

4. Rezultati

4.1. Socialna konstrukcija spolnih vlog

VPLIV PRIMARNE IN SEKUNDARNE SOCIALIZACIJE

Udeleženci so večkrat poudarili, da se odnos do spolnih vlog oblikuje že zelo zgodaj, najprej v družini, nato pa tudi v šolskem okolju in širši družbi. Strinjali so se, da spolne vloge niso prirojene, temveč jih določajo družbena pričakovanja (»mislm, da če je moški, če se rodi z moškimi spolnimi organi, še ne pomeni, da ima neko moškost v sebi. Jst mislm, da se to sproti razvije odvisno od družbe, odvisno od vzgoje, odvisno od drugih nekih dejavnikov« (1FS13)). Opozorili so na razlike v vzgoji fantov in deklet, ki se kažejo skozi izbiro igrač, vedenjska pričakovanja in vzorce spodbujanja (»zdej js recimo mislm, da najbolj uplivajo starši, ko si že otrok, ti starši že v možgane vrišejo, kaj so tiste vloge… ne vem, kupujejo ti igrače, kupujejo fantkom bager, punčki pa pač barbiko« (1FS68)). V nekaterih primerih so udeleženci opisovali, kako starši vzgajajo otroke glede na vnaprejšnja pričakovanja o spolu in kako se otroci učijo spolnih norm že skozi vsakdanje izkušnje v družini (»Mislim, odrastel sem z njimi in videl sem, kako se obnašajo. Vsakič, ko sem imel kakršno koli takšno situacijo, sta se z mano pogovarjala o tem … skozi vzgojo sem pač dobil takšno predstavo« (2FS100)).

Tudi šolsko okolje je bilo prepoznano kot prostor, kjer se utrjujejo spolne razlike in sicer z ločevanjem pri športni vzgoji, različno obravnavo učencev ter z izraženimi pričakovanji glede vedenja in uspeha (»pr športni, kjer smo bli ločeni glede na spol, pa se je od fantov pričakovalo, da bodo več odtekli, več zdržali pri vesi v zgibi, meli boljšo kondicijo kot punce … mogoče v tem smislu edino« (1FS105), »In tekmovanje med ženskami pa ni bilo vedno, katera je močnejša ženska. Ženske si niso primerjale bicepsov, samo moški so. Ženske so primerjale valda svojo lepoto in druge lastnosti« (2FS114)). Udeleženci so večkrat opozorili na prisotnost spolne pristranskosti učiteljev in na to, da se že v otroštvu oblikuje predstava o tem, kaj je »primerno« za fante in kaj za dekleta (»ja, fanti so delali težka dela, so odnesli mizo, pospravili stole … punce pa pač "pobrišite tablo, pometite učilnico, poberite smeti" …« (1FS101), »pol pa itak greš v družbo in šolo in so prišla ta pričakovanja, če si punca, da se rabiš mal lepše vest ... ali pa recimo izjave "On je fant, on je bolj nagajiv, pa nemiren, ampak itak je fant, zato je okej". In to je šlo meni ful na živce, ker js sm bla tud včasih nagajiva in to je določenim učiteljem šlo v nos in jim ni blo všeč, ker sem pač punca. Pri mojemu bratu pa je blo drgač, pa sva na isto

osnovno hodila in bla pri istih učiteljih, pa je blo pri njem bolj sprejeto to obnašanje …« (1FS86)).

Poleg družine in šole so nekateri izpostavili tudi vpliv vere ter primere staršev, ki so lahko bodisi ohranjali tradicionalne poglede ali pa delovali kot dejavnik spremembe (»Npr. moja mama pa je bila ful v cerkvi in se opazi to nagnjenost k tradiciji in verjamem, da je tu opazit vpliv takega okolja« (1FS170)).

SPODBUJANJE TRADICIONALNIH SPOLNIH VLOG V MEDIJIH

Udeleženci so večkrat omenjali vplivneže, ki na družbenih omrežjih širijo tradicionalne predstave o vlogah moških in žensk. Največ pozornosti sta dobila Andrew Tate in Jordan Peterson. V obeh fokusnih skupinah so jih prepoznali kot osebi, ki nagovarjata predvsem moške in sicer z idejami, da mora biti moški močan, zaščitnik in tisti, ki poskrbi za žensko in za prihodnost (» Celotna ideja tega, kar govori, je dejansko zelo podobno sporočilo temu, kar dela Jordan Peterson. Tate poudarja tradicionalne vloge. Moraš skrbeti za ženske, moraš skrbeti za svoje, moraš imeti stabilno psiho, moraš imeti zdravo telo. Jordan Peterson isto govori, zato jih velikokrat primerjajo. A veš, Jordan Peterson je kao samo za bolj odrasle ljudi, ki imajo iste probleme. Ampak obadva devata samo sporočilo moškim "Dej, stari, bod' moški, ščiti ženske, priskrbi za njih, delaj si boljšo prihodnost"« (2FS187)). Med moškimi je bilo zaznati več strinjanja z določenimi deli tega sporočila, pri čemer so nekateri izpostavili, da se strinjajo predvsem s tistim delom, ki spodbuja odgovornost, samodisciplino in gradnjo stabilnega življenja (»Strinjam se z določenimi aspekti tega, kar govori« (2FS182)). Hkrati pa so priznali, da veliko mladih vsebine jemlje preveč dobesedno, saj ne ločijo med sarkazmom in resnim sporočilom (»Andrew Tate kokr se dela norca, folk ga jemlje resno, ko se dela norca, kar je "kr bad" … no, ful "bad"« (2FS176)). Moški udeleženci so opozorili, da se dejansko sporočilo pogosto izgubi v pretiranem »šok učinku«, ki je del marketinške taktike (»Ja, in Tate s tem sam išče pozornost s tem, ko reče "Grab a bitch by the throat and push her in the wall", a ne. Ampak po drugi strani pa tud govori "You need to treat your woman, you need to live for your woman" in to prav resno govori« (2FS179), »Bojo samo gledali te stvari, ko izstopajo. Fantje se bodo začeli izredno "masculine" obnašati oz. "misogynistic". Ker dejansko ne vidijo večje slike, samo hočejo biti "zajebani" in bogati, kar dejansko sploh ni point tega, kar on govori« (2FS186)).

Pri ženskah je bilo dojemanje teh vsebin precej bolj kritično. Čeprav so nekatere priznale, da so spremljale Tatea, so ob tem večkrat izpostavile negativen vpliv, ki ga imajo njegove vsebine. (»Andrew Tate je pa tak, da v bistvu je mel neke "toxic" komentarje, eni pa so bli ful uredu.«

(1FS129)) Udeleženke so se strinjale, da takšni vplivneži pogosto podpirajo stereotipno sliko ženske kot podrejene, tihe, vedno urejene in podrejene moškemu ter da zaradi teh pritiskov marsikatera ženska začne prilagajati svoje vedenje, da bi bila »bolj sprejemljiva« (»Ja, in si pol te ženske mislijo "mogoče je pa to uredu, da ima moški več žensk, mogoče bi se res rabla obnašat tko, kokr on govori, mogoče si bom našla na tak način tipa"« (1FS142)).

Udeleženci se strinjajo, da imajo vplivneži velik doseg in da pogosto nagovarjajo predvsem mlajšo publiko, predvsem najstnike in mlade moške (»Najstniki … oziroma moški od 12. do tam nekje 25. leta« (1FS138)). Medtem ko so moški udeleženci pogosteje našli pozitivne elemente v teh sporočilih (npr. spodbuda k odgovornosti), so ženske večinoma poudarile njihove negativne učinke tako na ženske kot tudi na moške. Kritični so bili tudi do tega, da takšne vsebine pogosto dosegajo tiste, ki jim manjka samozavesti ali podpore v okolju (»da mogoče ne vsi najstniki, ampak tisti, ki so že vzgajani v nekem podobnem stilu, da so bolj šibki oz. niso dovolj samozavestni in rabijo nek "boost" in to mislim enako za odrasle moške, ki nimajo vseh stvari "pošlihtanih" v glavi, ki jim rabi neki, da se bodo počutli močni … mogoče tudi nekatere ženske, ki ga vidijo kot neko osebo, ki ima neko moškost« (1FS141)).

VPLIV MEDIJEV IN DRUŽBENIH OMREŽIJ

Udeleženci so prepoznali vpliv medijev in družbenih omrežij pri oblikovanju dojemanja spolnih vlog. Nekateri so celo poudarili, da so si svoje mnenje o spolu in vlogah oblikovali ravno na podlagi vsebin, ki jih spremljajo na družbenih omrežjih (»in pol nekako, ko sem začela it v srednjo, sem začela bolj spremljat družabna omrežja in v bistvu zarad družbenih omrežij sm zgradila svoje mnenje, ker se mi je zdelo bolj logično kokr pa to, ko sm ga imela prej« (1FS76)). Hkrati pa je bilo izpostavljeno, da otroci in mladi pogosto niso zmožni kritično presojati teh vsebin, zato jih hitreje ponotranjijo (»Absolutno, otrok ne bo niti znal ocenit, kaj je prav in kaj narobe in vidi neki takega in si misli "ja, okej, that's how i have to behave" in mali fantki vidijo Andrew Tatea in mislijo, da je "god" in se začnejo tko obnašat« (1FS136)).

Udeleženke so opozorile, da se na platformah, kot je TikTok, pogosto promovira tradicionalen način življenja za ženske, na primer vloga gospodinje, ki ostane doma, medtem ko podobnih vsebin za moške skoraj ni. Poudarjeno je bilo tudi, da še niso zasledile, da bi se promoviral koncept »stay-at-home dad« (»v bistvu, js sm ful zasledila na TikToku specifične osebe, ki promovirajo te tradicionalne vloge, predvsem žensk in to so tiste "christian moms oz. muslim moms". One ostanejo doma, skrbijo za 5-6 otrok in delajo tist "sour bread"« (1FS143), »nisem

zasledila, da se promovira tok "stay at home dads"« (1FS145)). To kaže na to, da tudi algoritmi in vsebinski trendi na družbenih omrežjih krepijo obstoječe spolne stereotipe.

Udeleženke so prav tako večkrat izpostavile, da družbena omrežja močno vplivajo na to, kako doživljajo same sebe in svojo vlogo v družbi. Pogosto se soočajo s pritiskom, da morajo izgledati in se oblačiti na določen način, da bi bile sprejete. Ena izmed udeleženk je povedala, da se ne počuti dobro, ko vidi, kako so druge ženske urejene na spletu in da je tudi sama začela spreminjati svoj izgled, da bi se prilagodila tem standardom (»js sm taka oseba, ki se ji ne da rihtat in pol, ko vidim punce na socialnih omrežjih, kako so lepe, zrihtane, imajo lip filerje, drugo, tretje in da so ful drugačne od mene, ker npr. js se ne počutim okej, ko sem tok zrihtana, posledično začnem tud js to delat zaradi njih. Zih je imelo nek vpliv name, da se na določen način oblačim in da neki probam …« (1FS89)). Druga je izpostavila, da oblačila v trgovinah postavljajo zelo specifične standarde ženstvenosti – provokativnost, izpostavljenost, in da se ženska, ki se ne oblači tako, hitro znajde »vmes«, kjer ni sprejeta (»mene ful moti in this "society", kamorkol pogledam v bilo kero trgovino, so oblačila ful provokativna … ne vem, mrežaste majice, hlače, ful dekolte, ful kratke hlače – da ti izpade cela rit ven … in pol vidiš vse druge se tko oblačijo in nekako postavijo standard, da če se ti ne boš tko oblačila, da boš izstopala in ti ne boš "one of the girls". In isto tko z druge strani boš mel tipe, ki te bodo obsojali, ker se tko oblačiš in si nekak "stuck inbetween", kaj zdej nardit, kako nej se oblačim, kako nej se obnašam, da bo sprejemljivo z obeh strani, ker pač JE pomembno, da si sprejet« (1FS90)). Pojavlja se tudi občutek nesamozavesti, ker lepota, ki jo prikazujejo vplivnice in znane osebnosti, temelji na plastičnih operacijah in urejanju fotografij, kar pa ni odkrito prikazano. Udeleženke so opozorile, da se zaradi tega ustvarja nerealna slika o tem, kako naj bi ženske izgledale (»Pa recimo glede "womens bodies" tud ful pritisk z npr. socialnih omrežij, a noben ne gleda na to, da je vse to photoshop, plastične operacije… noben ne ve tega, noben noče povedat "ja, js sm mela BBL" al pa "js sm si dala botox" in pol punce dobijo potrebo, da probajo bit enake tem ženskam na netu« (1FS92)). Ena od udeleženk je zapisala, da gredo ženske pogosto »čez sebe«, da bi ustrezale temu nedosegljivemu standardu (»ja in v nekaterih primerih grejo čez sebe in delajo vse to, da bi ustrezale temu nekmu fejk idealu, ki je nedosegljiv« (1FS93)). Vse to ustvarja pritisk, da moraš kot ženska vedno izgledati popolno, kar je postalo družbeno pričakovano vedenje.

V moški skupini je bilo opaženo, da so pro-fluidni ali sodobnejši pogledi na spol redkeje prisotni, oziroma jih spremljajo večinoma le tisti, ki se sami identificirajo kot del LGBTQ+ skupnosti (»Zanimivo, kako se to podpira izključno samo iz LGBTQ "community-ja" do te

mere, da nekateri ljudje enostavno imajo celoten "feed" samo preplavljen s tem« (2FS172)). Nekateri udeleženci so izrazili mnenje, da je zanimanje za spol in spolno identiteto posledica prevelike izpostavljenosti spletnim vsebinam, oziroma celo »preveč prostega časa«, kar po njihovem mnenju vodi v pretirano razmišljanje o identiteti (»Za to je vse krivo to, da ima folk preveč cajta. Prej si mogu delat cel dan, nisi imel cajta, da razmišljaš o tem, če si gej ali ne. Zdej imaš TikTok in preživiš 10 ur svojega dneva gor in itak, da ti bo normalno, da razmišljaš o tem, če si v resnici moški ali ženska« (2FS193)).

Obe skupini sta poudarili, da vplivneži, tako tisti z izrazito tradicionalnimi kot tisti z modernimi pogledi, lahko močno vplivajo na javnost. A za razliko od tradicionalnih vsebin, ki so bolj vidne in pogoste, se sodobnejši glasovi na spletu zdijo bolj nevidni in potisnjeni v ozadje (»Meni ni dalo enga influencerja, ki bi podpiru ta "modern shit". Razen, če se dela norca iz neke objave. Da bi podpirali ta moderen pogled, niti en« (2FS171)).

4.2. Tradicionalne spolne vloge

BINARNO RAZUMEVANJE IN BIOLOŠKO UTEMELJENE SPOLNE VLOGE

V obeh fokusnih skupinah je bilo opaziti močno prisotnost razumevanja spola kot nečesa biološko določenega. Udeleženci so večkrat izrazili mnenje, da so razlike med moškimi in ženskami naravne, torej nekaj, kar izhaja iz hormonov, telesne zgradbe ali od samega rojstva. Pojavlja se ideja, da ima vsak spol določene značilnosti, ki mu »pripadajo« in naj bi jih posameznik tudi skozi življenje uresničeval. Tako je bilo večkrat omenjeno, da spol ločujejo glede na hormone, (»ženska nekdo, ki ima ženske hormone, moški pač testosteron in ženske estrogen, a ne.« (1FS9)), da so moški fizično močnejši od žensk (»Moški so biološko močnejši.« (1FS21)), in da se spol določi že ob rojstvu, glede na spolni organ ali kromosome (»jst delim moške in ženske glede na spol, ki ga dobijo ob rojstvu, glede na anatomijo.« (1FS12)).

Spolne vloge so bile s strani udeležencev večinoma utemeljene z biološkimi razlikami. Ženske naj bi bile po naravi bolj čustvene, ljubeče in čustveno inteligentne in primernejše za skrbstvene naloge, kar naj bi bila posledica njihove hormonske sestave in telesne zgradbe. (»ženske so bolj emotional zarad hormonov, bolj sočutne so … se mi zdi, da so ženske bolj odrasle kot moški glede razmišljanja.« (1FS21), »moški je bolj fizično sposoben od ženske in ne nihajo mu hormoni tako kot pri ženskah, tko da on bo vedno delo opravljal na isti način, ker nič ne vpliva

nanj na tak način kot na ženske. Ženske so pač loh bolj skrbne, loving, norturing, emotional in so s tem bolj čustveno inteligentne, kokr pa na primer moški.« (1FS80)). Zanje naj bi bila skrb za druge nekaj prirojenega, kar naj bi izhajalo iz njihove biološke prilagoditve za varovanje in nego (»Medtem ko so ženska telesa v dobesednem smislu prilagojena temu, da najbolj na najboljši mogoči način delajo fina posla in da čuvajo stvari. In v prvem smislu svoje telo.« (2FS31)). Moški pa so bili večkrat opisani kot bolj logični, stabilni in fizično zmogljivejši, zaradi česar naj bi jim pripadala vloga zaščitnika družine. (»oseba biološko rojena moškega spola z x-, y-kromosomi … Ki je načeloma bolj … kako naj rečem, logično nagnjena pri sprejemanju odločitev … Ki je načeloma dosti bolj konkurenčna v delavskem svetu.« (2FS3); »Za moškega bi to opredelil kot nekoga, ko prispeva za družino, tud sam imam čisto tradicionalno mnenje glede tega….Torej, da moraš prispevat za družino, moraš biti varnost v družini, moraš zagotoviti varnost v družini, moraš omogočiti družini, da lahko živi … Čisto enostavno povedano, moraš omogočiti, da družina lahko obstane.« (2FS33), »Zelo močno telo, uravnovešeni hormoni – dosti bolj kot pri ženskah, močnejše kosti in večje kosti – kar pomeni soočenje z zunanjimi grožnjami in nevarnostmi. « (2FS43)).

Več moških udeležencev je izrazilo stališče, da je ravno zaradi bioloških razlik smiselno, da vsak spol sledi neki svoji naravno dani vlogi. (»Ja, torej, da izpolni to, kar ji je biološko dano in moški enako.« (2FS42)), pri čemer naj bi bilo življenje lažje in bolj urejeno, če bi se vsi držali takšne delitve (»Ampak menim, da bi bilo življenje dosti lažje in dosti bolj enostavno, če bi vsi delali tisto vlogo, katero smo sprva imeli zaradi tega, ker naša telesa so dobesedno narejena, da podpirajo to.« (2FS21)). Nekateri so tudi poudarili, da so moški po naravi manj primerni za vlogo domačega skrbnika, ker naj bi to nasprotovalo njihovi fiziološki in psihološki zgradbi (» Jaz mislim, da nismo tako narejeni, da je tip lahko doma. « (2FS218)). Pogosto se je pojavil tudi argument, da je tradicionalna delitev vlog zgodovinsko obstajala zato, ker deluje in da ni razloga, da bi jo spreminjali, saj je učinkovitost spolnih vlog preverjena (»Če pogledaš, po neki logiki, prišli smo do sem skozi celotno evolucijo, s tem, da smo imeli te vloge razporejene. Noben se ni rabil menit o tem. Pač niso imeli izbire in z izpolnjevanjem teh vlog smo prišli do sem … Torej deluje. « (2FS25)).

Čeprav so se posamezni udeleženci zavedali, da obstajajo tudi izjeme in da imajo lahko ženske t. i. tradicionalno moške lastnosti (»vse atribute lahko ima tudi ženska.« (2FS4)), so bile te izjave redke oz. so nakazovale, da je pojav žensk s »tradicionalno moškimi lastnostmi« redek. V splošnem lahko rečemo, da udeleženci tako spol kot tudi spolne vloge večinoma razumejo kot nekaj biološko danega in naravnega. Taka razmišljanja nakazujejo na precej zakoreninjeno

binarno razumevanje spola, kjer so meje med »moškim« in »žensko« jasne, vsak spol pa naj bi imel svojo naravno, že vnaprej določeno vlogo.

PRIČAKOVANJA DO MOŠKIH IN ŽENSK

V izjavah udeležencev se jasno kaže prisotnost pričakovanj, ki so tesno povezana s tradicionalnim razumevanjem spolnih vlog. Tako ženske kot moški pogosto govorijo o tem, da naj bi bil moški temelj varnosti, zaščite in racionalnosti v odnosu ter tisti, ki drži skupaj materialni okvir družine (»Jst mislim, da rabi ponudit svoji ženski nek security in da ona se počuti varno in the relationship … da jo loh brani, da ji ponudi vse, kar rabi in da v bistvu ona nima nekih skrbi preveč v lajfu« (1FS1), »jst mislim, da tip, če ima cilje in če je discipliniran, s tem pokaže svojo moškost« (1FS2), »da je moški nek protector, ki prinaša neki k familiji, da provide-a, protecta, da je stabilen in discipliniran« (1FS5), »Moški mora iti čez "harsh reality of life", delat, "blood and sweat so the family can have fun."« (2FS10), »močen, steber, logično nastrojen« (2FS15), » Bom tako rekel. Ona je središče družine. Ampak ženska po naravi je krhka, generaliziram … in zato mora moški biti steber, ko drži središče družine, da lahko ženska dela to, kar ženska lahko najbolje naredi« (2FS35)).

Zlasti moški poudarjajo, da je njihova naloga, da omogočijo ženski, da »je lahko ženska« ter ji omogočijo vse, da ji olajšajo življenje (»Pa omogočanje ženski, da je lahko ženska.« (2FS44)).

Takšna pričakovanja se nadaljujejo tudi v konkretnih situacijah. Ženske udeleženke večkrat izpostavljajo, da naj bi moški na prvem zmenku plačal, saj so se večinoma strinjale, da je to moška naloga (»Moški.«(1FS57)). To pa se sklada z idejo, da je moški materialno odgovoren. Le ena ženska udeleženka se s tem ni strinjala (»Js ne mislim, da bi vsakič rabu moški plačat … js sm res za, če se da, da je 50-50, ker mata isto v žepu in je fer …« (1FS60)). Ob tem se je razvila tudi tema o razlikah v osebnih stroških, kjer so ženske poudarile, da imajo višje stroške za osebno nego, kar naj bi upravičevalo, da plača moški (»Jst bi dodala, da nimata oba isto v žepu, tud če isto služita, ker ženske npr. rabijo več oblek, dražje so kot moške obleke, mejkap produkte, britvice, tampone, vložke … vse to stane dost več kokr en tip porabi, ki se tuširа cel mesec z enim šamponom … na koncu, ko vse zbereš, več ostane moškemu v žepu in zato mislm, da bi mogu tip plačat neglede …« (1FS61)). Prisotna je bila tudi ideja, da so moški bolj logično nastrojeni in racionalni kot ženske, še posebej v stresnih situacijah (»Mislm pa, da moški znajo pod pritiskom sprejemat boljše odločitve kot pa ženske in znajo boljše odreagirat na stresne situacije, kokr bi ženska odreagirala« (1FS22), »logično nastrojen« (2FS15)), nekateri udeleženci pa so izpostavili, da ni vedno tako in da obstajajo izjeme tudi znotraj tega vzorca

(»Nekatere ženske loh pod pritiskom ful boljš razmišljajo kot moški, a ne, ne moremo zdej rečt, da je to v 100 % primerov« (1FS24), »poleg biološke osnove je lahko bolj "competitive" kot večina, lahk je bolj odločilna … količina logike je subjektivna glede na osebo« (2FS6)).

Vlogo ženske pa udeleženci pogosto opisujejo kot čustveno usmerjeno, topline ustvarjajočo in nežno. Te lastnosti so večinoma poudarjale ženske udeleženke (»Ženska pa je bolj čustvena, bolj materinska, nežna« (1FS6), »pa tudi ženska je tista, ki je bolj nežna, skrbi za otroke, gospodinjstvo« (1FS14)), moški pa so jih pogosto predstavljali kot čustveno jedro družine (»Ženska "on the other hand" je pa v družini vloga … ne vem, ko otrok rabi empatijo, ko gre tk "for emotional help, whatever."« (2FS8), »Ženska mora bit pa tista, ki naredi dom dom.« (2FS11), »Pač vse te pozitivne lastnosti, ko bi rabu človek met … nežne« (2FS18), »Ženska pa mora omogočiti družini, da je lahko družina. Torej ženska čuva, ženska neguje, ženska družino v bistvu skupaj drži, to je ženska vloga. To je tud moje mnenje … Ker brez tega, da bi ženska bila tista vloga v družini, ko bi družino dejansko skupaj vlekla, pa skupaj držala, pa bila centralno središče« (2FS34)). Poleg tega ženske udeleženke poročajo o estetskem pritisku, da morajo biti vedno urejene in privlačne, medtem ko pri moških zaznavajo pritisk, da morajo imeti materialne stvari in socialni status (»ja, pač ženske imajo ful večji pritisk glede zunanjega izgleda kokr pa moški … pr moških se bolj gleda tisto, kaj imajo« (1FS94), »pa recimo Kardashianove, morš bit tak kot one, imet isti "body" kot one … ti trendi me živcirajo, zdej npr. morš bit skinny, pol spremenijo čez en mesec "ja zdej vse ženske morjo bit suhe, pa met big butt"…« (1FS95), »Za moške sm hotla povedat, da je pri njih recimo, kar se tiče tehnologije bolj, da če nimaš iPhone ali dober avto, da če tega nimaš, pač izpadeš … ti nisi uspel kot moški, ker si ne moreš privoščit vseh teh materialnih stvari … ta nek socialni status je njim ful pomemben in en drugega po mojem obsojajo po tem …« (1FS91)).

Nekatere ženske se ob tem zavzemajo tudi za bolj enakovredno razdelitev nalog v partnerstvu (»Pri nas recimo ni 50-50, ampak sodeluje pri vzgoji, pri gospodinjstvu, se te vloge mal delijo med nama.« (1FS74), »Kar se pa tiče odnosa z otroki, pa absolutno morata oba prispevat enako, to delo ne bi smelo letet sam na mamo« (1FS53)). Prav tako so mnenja, da se od žensk več pričakuje v gospodinjskih opravilih kakor od moških, saj je moška utrujenost po službi bolj sprejeta (»od moškega bo sprejemljivo, da je utrujen, ona pa more imet še kr dovol energije, da pride domov pa kuha in čisti« (2FS50)).

Nekaj izjav, tako s strani moških kot žensk, je priznalo možnost, da obstajajo določeni posamezniki z lastnostmi, ki se običajno pripisujejo drugemu spolu (»obstajajo izjeme.

Obstajajo tipi, ki so izredno ženstveni. Obstajajo pa tudi ženske, ki so ful "masculine". Obstajajo. So ženske, ki imajo neke vrednote, kot so moč al pa kaj takega, in so tipi, ko hočejo biti lepi. Ampak to so velika manjšina« (2FS130)), vendar so ti primeri predstavljeni kot izjeme oz. manjšina. Zanimivo je tudi moško mnenje, da naj bi ženske uspevale predvsem v že vzpostavljenem, varnem okolju, ki ga naj bi ustvarili moški (»ženske so dosti boljši vodje kot moški v okoljih, ki so že varna, ko so že mirna, pisarne itd. Ženske so dejansko dokazano boljše, da stimulirajo ta okolja, npr. za boljše finance … Ampak ženske so boljše v tem, da ko imajo dobro okolje, da ga naredijo še boljšega. Ko imajo nekaj za čuvati na način, kot so otroci, so boljše v tem dost bolj kot moški … Ženska vloga je prav to, ne sam gradit dom in ne samo biti doma, ampak biti v nekem okolju, ki je zgrajeno zanjo s strani moškega, ker to je njegova dolžnost, da ji naredi lajf. In pol ona vzame to, kar je moški zgradil in naredi sam ful ful boljše« (2FS23), »vse, kar je reku, se strinjam« (2FS24)).

Splošni vtis je, da tako ženske kot moški še vedno v veliki meri reproducirajo tradicionalna pričakovanja glede vedenja, pri čemer so moški nekoliko bolj trdno zasidrani v ideji zaščitništva in odgovornosti, ženske pa v večji meri kot moški razmišljajo tudi o premeščanju teh vlog v sodobnejši okvir.

KRITIKA SODOBNIH PRIČAKOVANJ IN SPREMEMB

V izjavah udeležencev se je pokazalo precejšnje nezadovoljstvo z nekaterimi sodobnimi pričakovanji, ki se tičejo spolnih vlog. Med ženskami je bilo zaznati jasno kritiko do tega, da morajo danes delovati v več vlogah hkrati in se nenehno dokazovati. Več jih je izrazilo občutek pritiska, da morajo biti hkrati prisotne na delovnem mestu, skrbeti za dom in družino ter hkrati ohranjati določeno stopnjo osebne urejenosti in energije. Nekatere udeleženke so izrazile zavračanje tradicionalnega modela (»Da pa zdej js mislm, da more bit tko, ne ni šans« (1FS8), »se mi zdi fajn, kar se tiče delitve teh nalog, da včasih, ko tip pride domov, pa vidi, da je ženska utrujena, da pač pristopi in pomaga. Glih to je, a ne, da ni tistega, en je za to – drugi je za to, ampak da si razdelita delo« (1FS32)), a hkrati opozarjale, da jim je sodobna ideja »super-ženske« prav tako obremenjujoča (»Sam js mislm, da s tem rata nek problem, ker se to tok sprejema …, npr. da ženska loh dela neki, kr moški dela, da se to tok poudarja, da zdej če pa ženska dejansko ne more nečesa delat, pol je nekako prisiljena, da dela tud to, ker se more dokazat, da samo zato, ker je ženska, loh vse dela« (1FS27), »Ja, da kot ženske morajo bit dobre mame, ampak morajo imet dober šiht, hkrati morajo imet hobije in prjatle, hkrati morajo imet čas zase … pol se res sam ful preveč "pressure-ja" daje na nas« (1FS29), » podpiram to, da so

ženske, kar hočejo, ampak ne podpiram tega pritiska, da pa morajo bit nekaj. Ti bodi to, kr čutiš, da ti je okej. Če ti je okej delat vse, delaj vse, če pa ne, je tudi okej« (1FS33)). Kritizirale so pasivno vlogo moškega znotraj družine (»js mislm, da dandanes je to ful pogosto in to, kar si rekla, zdej na primer mame morajo delat, pol ko pridejo domov, morajo čistit, skrbet za otroke, dokler fotr pride domov, se uleže na kavč in od njega ni nč. Mama pa vse dela, a ne« (1FS31)) in poudarile, da morajo ženske pogosto prevzemati tudi tista opravila, ki bi jih po njihovem mnenju moral izpolnjevati partner (»Pa tud ženska pove moškemu "pejt pokosit travo", večkrat mu pove in vseeno tega ne nardi in pol more ona to delat, čeprav je to njegova naloga in čeprav je ona v hiši nardila že ful dela« (1FS47)).

Ob tem je bilo večkrat izraženo mnenje, da sodobna pričakovanja, ki spodbujajo žensko, da prevzema vse naloge enako kot moški, vodijo do izčrpanosti in nezadovoljstva. Hkrati so nekatere opozorile, da pretirana emancipacija lahko vodi tudi v negativne posledice, saj naj bi ustvarjala pričakovanje, da mora ženska zmoči vse (»In js mislm, da s to družbo se ful razvija mnenje "ja ženske loh delajo vse kot moški, s tem bomo enakopravni, ne ..."; biološko smo drugačno zgrajeni, oboje drugač razmišljamo, drugač sprejemamo drugačne situacije, vse je drgač, ne … noben ni reku, da ne smeš tega delat, ampak ne sme se to tok sprejet v družbo, da pol druge ženske imajo probleme s tem« (1FS28), »kar se pa tiče današnje generacije, se mi pa zdi, da je čist obratno. Ženske dandanes preveč delajo, še posebej v družinah … v partnerstvu so pa ženske začele prevzemat vlogo moškega. Vse tisto, kar dela moški, delajo ženske, ker tega niso dobile od njega in morajo za to same delat. Moški so se pa ful pomehkužili« (1FS45), »Grejo na zmenek in namesto da tip plača večerjo, če je sposoben, da smo si na jasnem, plača ženska. Zdej v današnji družbi obstaja to neko 50-50 pravilo, ali pa tisti, ko povabi, plača, to je meni ful čudno« (1FS46)).

Na drugi strani so moški pogosto izražali občutek, da sodobna razprava o spolu briše pomen moškosti, moči in tradicionalne vloge moškega. Nekateri so menili, da se je pomen teh vlog zabrisal zato, ker sodobna družba ne pozna več resničnih izzivov, kjer bi bile te razlike smiselne in funkcionalne (»Zdej imamo izbiro. Zdej moški ne rabijo biti močni in ženske ne rabijo delati svoje vloge. Zdej imajo ženske možnost delati to, kar moški delajo, zaradi tega, ker ni več potrebna ta moč, ker se izgublja. Izgublja se ta linija tega, kaj je dejansko ta razlika« (2FS26), »Zdej ta cela borba in ta debata o vlogah in spolih obstaja samo zaradi tega, ker so stvari prelahke« (2FS27)). Trdili so, da bi se v težkih pogojih naravne vloge znova vzpostavile. Nekateri udeleženci so izrazili ekstremen odpor do aktualnih preobratov v razumevanju spolnih vlog (»Ona ima menzo, njo neki boli in ti rečeš "ne, draga, pejt ti potiskat uno kosilnico v pičko

materino, jaz bom pa doma kuhal, delal ti bom mafine!" … Ti si moški, ko dela svoji ženski mafine! Jaz prav ne morem verjet, da so to sploh vprašanja tega sveta. Stari, a se ti zavedaš kako nazadnjaško je to dejansko za evolucijo človeštva? To je retardirano, absolutno retardirano v glavo je, da so to sploh vprašanja tega sveta! In vsaka oseba, ko se to sploh sprašuje in o tem dvomi, bi mogla iti v zapor, da umre ali nekaj takega, pač res. Ampak to jaz dejansko mislim, to resno mislim, čisto resno. To moraš biti absolutno prizadet« (2FS58)) in kritično ovrednotili idejo neodvisne in močne ženske kot vsiljeno sodobno ideologijo (»To je žalosten del in pol rečejo, da je to vse normalno in še toliko so "sfukali" te stvari, da zdaj ženske že same govorijo "jaz hočem biti samostojna in močna in zdaj se jaz hočem mučit, namesto da si najdem pozicijo v življenju, kjer se ne rabim« (2FS40)). Zanimiv je tudi primer moškega, ki je po lastni izkušnji z »novodobnim« modelom zavestno sprejel odločitev, da se vrne k tradicionalnim spolnim vlogam (»Ta trend tega, da so se začele menjavati spolne vloge in brisati spolne vloge, je pa spremenil moje mnenje začasno, kakor sem postajal starejši in sem probal se prilagoditi tem in probal testirat in probal videti, kako lahko deluje to in svet okoli mene, ko se ta fasada tega, da ljudje delujejo v drugačnih spolnih vlogah, ko se je testiralo, so ljudje sami dokazali, da spolne vloge ne morejo delovati na način, kakor bi moderni svet si želel. In potem sem jaz, zaradi tega absurda, ki se dogaja okoli mene in absurda mojega probanega verovanja, sem se sam odločil, da se preprosto več ne splača« (2FS127)). Pojavlja se tudi pogled, da ženske navzven delujejo kot emancipirane, vendar se ob določenih mejah še vedno odzovejo na »tradicionalen« način (»jaz sem imel izkušnje s takimi ljudmi in v teh okoljih in sem opazil, da tiste ženske, ki so se najbolj dokazale, ko so se celo z moškimi hotle tepsti, ko si pred njih končno postavil nek zid, so se ženske sesule na točno enak način, kakor bi se sesula katerakoli druga ženska. Ob stiku s fizičnim zidom, da ti nekdo reče "Zdaj več ne smeš početi to, kar počneš"« (2FS131)).

Kljub tej kritiki pa nekateri udeleženci, predvsem moški, poudarjajo pomen svobodne izbire. Ženska naj ima možnost odločati o tem, ali bo ostala doma ali se zaposlila (»Če hoče, super. Če hočeš it delat, pejt delat. Če hočeš ostat doma, ostani doma« (2FS209)), naloga moškega pa je, da ji omogoči takšne pogoje (»Moška dolžnost je, da ji vsekakor omogoči oboje« (2FS210), »Zamisli si življenje, kakor ga hočeš živet, kaj hočeš delat in jaz (moški) ti moram to omogočit« (2FS211)). Obenem pa več moških izraža skrb, da prevzemanje ženskih vlog negativno vpliva na status in samopodobo moških. Ostajanje doma naj bi po njihovem mnenju zmanjšalo vpliv moškega v družinskem in partnerskem življenju (»Edino še kar je, dosti manj besede boš lahko imel kot moški, če boš doma« (2FS219), »Mislim, ja, ampak vseeno, naj tip dela neki od doma, naj dela nekaj. Ženska tebe ne bo spoštovala, če boš ti doma in bo ona delala« (2FS217), »Če

je ženska doma in jaz delam, morava imet medsebojno spoštovanje in mora to biti sprejeto, zelo težje bi bilo to spoštovanje sprejeto, če bi bilo obratno. Možno, ampak težje« (2FS216)), celo do te mere, da se je pojavila izjava, da takšen moški izgubi svojo vrednost in naj naredi samomor (»Ona bo v tem primeru v vsakem pogledu boljša od njega, ona bo boljše skrbela za otroke, boljši dom bo naredila, več bo služila … kaj si pa ti? Smet si, nekoristen si, naredi samomor« (2FS225)).

Splošno gledano se tako v obeh fokusnih skupinah izraža nezadovoljstvo z današnjimi spremembami spolnih vlog, čeprav iz različnih razlogov. Ženske opozarjajo na preobremenjenost in neizpolnjena pričakovanja, moški pa na izgubo pomena in statusa v spreminjajoči se družbeni strukturi.

SPREJEMANJE ALI PRILAGODITEV TRADICIONALNIH SPOLNIH VLOG

V izjavah udeležencev se pojavlja sprejemanje ali delna prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog. Nekateri izražajo strinjanje z bolj tradicionalnim pogledom na razmerja, kjer je moški v vlogi zaščitnika in ženska v vlogi skrbnice (»Se strinjam, da je moški tisti provider in ženska je tista, ki pomaga doma« (1FS36), »Aha, torej, da moški prinaša denar, da je provider, tisti, ki ščiti, je glava družine … ženska je tista, ki skrbi za otroke, je čustvena, skrbi za hišo« (1FS38), »Odvisno kje. Hvala bogu, pri nas je tega še vsaj en mal ostalo. Če greš pa bolj "western", je pa katastrofa. Hvala bogu, okoli bajte bo tip delal, skrbel za hišo, pokosil, drva zlagal … ženska bo lahko delala kosilo, večerjo, sesala, spucala kej in delala lažja dela« (2FS54), »To okrog bajte delat načeloma lahko oboje in moški in ženska dela. Lej, ženska lahko tud vzame kosilnico, pa pokosi. Ampak načeloma, načeloma so to vloge, ko jih moški delajo« (2FS55)), kar pogosto utemeljujejo z biološkimi ali praktičnimi razlogi (»kar se pa tiče vlog doma, če je pač moški bolj fizično sposoben za neko delo, je to njegova naloga« (1FS52)). Posamezni udeleženci si ne predstavljajo, da bi njihova partnerica opravljala tradicionalno »moška« opravila (»Jaz si ne predstavljam, da bi bil v hiši, da bi delal kosilo, medtem ko bi moja ženska odzuni cepala drva« (2FS56)), nekateri pa izražajo, da bi se moški mogoče ob opravljanju tradicionalno »ženskih« nalog počutili manj možato (»js mislm, da moški, kar se tiče tega je tud pomembno izpostavit, kako se počutijo glede opravljanja nekih stvari … npr. a se bo počutu manj moški, če zloži posodo, posesa, pobriše po tleh« (1FS34)).

Med ženskami je opaziti pripravljenost na sprejetje tradicionalne vloge, zlasti če bi bila ta ustrezno priznana ali plačana s strani države (»Js takoj podpišem za to, da bi bla stay at home mom … ampak, če bi bila plačana« (1FS146), »bi bla pa tud js za to, da bi bla loh doma in

skrbela za dom in otroke, sam pač ekonomsko stanje države to ne dopušča, ker morta oba starša delat, če hočeš karkol met« (1FS149), »Bi bla tud js za, da dobivam denar od sociale oz. neko plačo in sem pač doma in skrbim za otroke, če bi bla za to plačana« 1FS150)). Nekatere izpostavljajo, da jim tradicionalna razdelitev prinaša manj stresa in skrbi (»Zato, ker ta stil lajfa ni tolk obremenjen« (1FS163)), kar je posledično bolj efektivno (»Ker imaš manj skrbi, kokr pa če bi blo netradicionalno in se loh fokusiraš na manj stvari in je bolj efektivno« (1FS164)), ali da imata v tradicionalnih odnosih partnerja več koristi drug od drugega (»Mislim, če imajo to idejo pravilno v glavi, js mislim, da oboje imajo koristi en od druzga na tak način življenja in zato mislim, da bi se to vrnilo. Na tak način ima ženska korist od moškega in moški ima korist od ženske, če tko živita … in mislim, da se na tak način boljše dopolnjujeta« (1FS155)). V tem kontekstu se je večkrat pojavilo tudi stališče, da se posameznica sama odloči, ali bo delala ali ostala doma, oboje pa podpirajo (»Nekaterim to, da ima ženska moške vloge, ne štima in se odločijo za tak stil življenja. Nekatere ženske res hočejo kuhat in nočejo met pritiska, da rabijo še v službo … delajo pač, kar jim je okej in to je tud okej« (1FS156)).

V drugi fokusni skupini so moški pogosto izražali stališče, da je prerazporeditev spolnih vlog sprejemljiva le v primeru, ko ženska služi več od moškega (»To pa samo izključno v primeru, da ženska dosti več služi« (2FS213)) ali ob fizični nezmožnosti moškega (»Ali pa, če je tip invalid« (2FS214)). V nasprotnem primeru naj bi prerazporeditev vplivala na manjše spoštovanje ženske do moškega (» Ja, sam jaz ne verjamem, da bi to rabil bit tak ekstrem … ampak ja, se pa strinjam, da bi bila njena beseda zadnja, če bi prišlo do konflikta, ker je ona tist "bread-maker"« (2FS224)), »Ženska ga ne bo nikoli spoštovala, če bo ona tista, ko plača vse položnice in nosi breme vsega negativnega v svetu … pol pa naj mu ona odpira vrata na "dejtu", naj mu ona plača večerjo, naj mu ona da svojo jakno na tla, da on lahko ne-hodi po luži … naj ona njega prime v naročje in ga nosi naokoli, naj ona dela vse to, če sta že začela« (2FS223)). Prisotno je bilo tudi prepričanje, da bi moral moški, tudi če bi ostal doma, ohraniti svojo moško identiteto (»jaz bi rekel, da so situacije, v katerih podpiram, da je moški doma. Če ženska ful dela in ima ful denarja in nočejo imet varuške, ja itak, zakaj pa ne. Vseeno se mi zdi, da si tip v tem primeru ne sme dovolit, da rata moški ženska. Mora vseeno biti moški oz. "ded v družini". Mislim ja, tako bo to zelo težko, ampak ja« (2FS215)). Ena izmed zanimivejših idej, ki se je pojavila v tej skupini, je bila tudi, da vojaški rok oblikuje moško identiteto in krepi tradicionalne vrednote moškosti (»Poglej, npr. ko je bil obvezen vojaški rok, takrat je svet bil normalen« (2FS245)).

Čeprav se nekateri udeleženci zavzemajo za vrnitev k tradicionalnim vrednotam (»Jst se strinjam s tem, no« (1FS157)), ženske udeleženke opozarjajo na nevarnost, da lahko pod pretvezo tradicije pride do pomanjkanja spoštovanja do žensk (»Mislim, js sm mela več stika z moškimi, ki ful podpirajo tak stil življenja … mogoče sm bla bolj v takmu okolju, kjer smo se bolj pogovarjali o retradicionalizaciji, sm pa čula ful več moških … ampak moški bolj s smeri toksičnega načina življenja v smislu, da imajo manj spoštovanja do žensk. Ker se mi zdi, da se hočejo sami počutit, da obvladajo žensko in družino in da imajo to moč« (1FS162)). S čimer se pa moški ne strinjajo, saj pravijo, da ženska ne bo manj spoštovana, če bo opravljala tradicionalno spolno vlogo (»Ženska nima manj besede, če je doma. To je ta vloga, ki jo moški in ženske izpolnjujeta. Ideja tega, da si moški, je, da svoji ženski omogočiš vse. Če si nek normalni moški, ne boš nek "tyrannic ruler" … Ženske so narejene tako, da če bo ona rabila njemu vse priskrbet, se bo njena beseda uveljavljala absolutno« (2FS220), »Ženska ne more bit nič manj vredna, če je doma in ti ustvarja toplo okolje, bo zelo spoštovana« (2FS221), »Folk narobe razume. Mislijo, da je ena stran vedno višja kot druga. Ni! Sam različna situacija je, oboje je enakovredno« (2FS222)).

V splošnem je mogoče zaznati, da številni udeleženci obeh spolov tradicionalne vloge ne zavračajo popolnoma, temveč jo vidijo kot nekaj, kar je lahko funkcionalno, če se posameznika znotraj odnosa s tem strinjata in to ne vodi v podrejenost enega od partnerjev.

4.3. Neenakost spolov v javnem življenju

NEENAKOST ŽENSK V POLITIČNI SFERI

Udeleženci obeh fokusnih skupin so prepoznali, da v politiki še vedno prevladujejo moški. Več udeleženk je opozorilo, da je delež žensk na političnih funkcijah bistveno manjši (»Uff, v politiki sigurno, skor da ni nobene ženske« (1FS40)), eden izmed moških pa je dodal, da ženske v to okolje težje prodrejo, saj moški na vplivnih položajih raje vključijo druge moške kot pa ženske (»Težko je priti med politike in politik, če bo katerega gor spravil, bo izbral nekoga, ki ga pozna od prej. Zelo težko se bo ženska kdaj zraven stisnila … In če se bo, mora bit res ena izjemna ženska. No, načeloma …« (2FS62)). Vzrok za to so udeleženke iskale tudi v zgodovinskem kontekstu, kjer so bile ženske dolga leta izključene iz političnega odločanja, kar se po njihovem mnenju še vedno odraža v današnji strukturi politične moči (»Pomoje to izvira še od prej, ker prej so moški bli ful aktivni in pač moški so vzpostavli ta sistem, a ne, ko so

sami urejali pravice, ker ženska itak ni imela glasa prej že tolk let nazaj in ni se dost spremenilo« (1FS42)).

Pojavila se je tudi želja po spremembi. Ena izmed udeleženk je izrecno poudarila, da bi morale ženske v večji meri sodelovati v politiki, saj tudi one živijo v tej družbi in morajo imeti enakovreden vpliv na odločitve (»Isto tko rabijo delat odločitve tud ženske, ker pač ženske tud živijo v tej državi …« (1FS56)).

SPOLNA NEENAKOST NA DELOVNEM MESTU

Udeleženci so prepoznali več oblik spolne neenakosti na delovnem mestu, ki se kažejo tako v razlikah v plačilu kot tudi pri zaposlovanju in spoštovanju na delovnem mestu. Ženske udeleženke so večkrat poudarile, da so za isto delo pogosto manj plačane kot moški (»Js sm tud nekje vidla, da so marsikje nižje plače pri ženskah kot pa pri moških, pa opravljajo isto službo, kar se mi zdi nepravično, ker pač delajo isto delo in isto kvalitetno« (1FS43)) in da so zaradi potencialne porodniške prikrajšane pri zaposlovanju (»sam js sm ful opazla pri pridobivanju službe, da se ne ceni tolk žensk. Delodajalci nočejo žensk v teh letih, ko ženske večinoma rodijo, ker jih je strah, da bodo zanosile, da bodo mogle it na porodniško in da ne bodo na šihtu. Zato večinoma odrivajo ženske kandidatke za službe, ker bo pač njihovo podjetje v izgubi zarad ženske, ki bo mogoč hotla otroka« (1FS48)). Ena od udeleženk je dodala, da delodajalci, predvsem starejši, še vedno verjamejo, da so moški bolj inteligentni, kar dodatno vpliva na izbiro kandidatov (»js sm recimo opazla, po svojih izkušnjah, da je najbolj ženske strah, da bodo zgubile službo. Ker se vse več govori, da bi radi zaposlili moške. To je problem predvsem teh starejših generacij, ki so vodilni, ker mislijo še zmer, da so moški bolj inteligentni od žensk in da so bolj razumni in bolj logično sklepajo neke odločitve« (1FS63)).

Več udeleženk je izpostavilo, da se ženske in moški na delovnem mestu ne obravnavajo enako – moškim se lažje »spregleda« pavza, medtem ko ženska za isto vedenje prej dobi pripombo (»kar sem recimo še opazla je, da če gre moški na čik in si vzame tisto pavzo, je drgač, kakor če si ženska vzame pavzo in gre na čik« (1FS64)). Udeleženke so se tudi dotaknile diskriminacije pri fizično zahtevnejših delih, kjer se avtomatsko predvideva, da je moški bolj primeren zaradi fizične moči.

V moški skupini je bila izpostavljena gradbena panoga kot okolje, kjer prevladujejo tradicionalni pogledi na spolne vloge in kjer mora ženska za spoštovanje dokazati več kot moški (»Na primer v mojem primeru, a ne, na gradbiščih, ko ti vidiš žensko, da je delovodja na

gradbišču, so velikokrat problemi. Zaradi tega, ker ljudje, ki delajo tam, ne spoštujejo te ženske, ki je na vodilni poziciji in je ne bodo upoštevali. V veliki večini primerov je ne bodo upoštevali. Vsaj do neke mere« (2FS67)). Udeleženci so se zavedali, da so te razlike nepravične (»Če je prav? Ja ne, ni prav« (2FS70), »Da je prav, sigurno ne« (2FS71), »Seveda ni prav, je pa pričakovano« (2FS172)), ter da ženske v takšnih okoljih naletijo na večji odpor in morajo prilagoditi svoje vedenje, da jih moški sploh vzamejo resno (»Res mora imeti udaren pristop ženska, da si tko "Damn, ona res ve, zakaj se gre". Ampak to je stereotip zaradi tega, ker pač … gradbišče« (2FS78)). Opozorili so, da moški hitreje pridobijo spoštovanje, tudi če imajo enake ali celo nižje kompetence kot ženske (»Večinoma se tudi zgodi, da tudi tipi, ki so na vodilnih pozicijah, lahko tudi vejo manj, ampak mu bo šlo lažje. Zakaj? Zaradi tega, ker če on zna prodat, da je njegova prisotnost dosti večja kot prisotnost tiste ženske, se bo njega dosti bolj upoštevalo« (2FS77)).

ZAZNAVA SPOLNE DIFERENCIACIJE NA DRUGIH PODROČJIH

Udeleženci moške fokusne skupine so prepoznali prisotnost spolnih razlik na različnih področjih družbenega življenja. Kot posebej izrazito področje so izpostavili šport, kjer so razlike med spoloma jasne predvsem na ravni zmogljivosti (»Vidi se vsepovsod, od medicine do politike do športa … Največ v športu! To bom rekel, največ od vsega, najbolj v športu, sigurno« (2FS50)). Pojavila se je tudi kritika vključevanja trans žensk v ženske športe, saj naj bi zaradi telesnih značilnosti vedno prevladovale (»ker na primer to, kar delajo, to, da lahko nekdo, ki spremeni spol legalno ampak ima še biološko strukturo moškega in potem gre v ženske športe ... On bo dominiral. To ni vprašanje, kako, vprašanje je samo kdaj … On bo dominiral, definitivno, vsak ženski šport mogoče« (2FS52)).

Spolna diferenciacija se kaže tudi v strukturah moči in v razumevanju vodstvenih vlog. Več udeležencev je izrazilo prepričanje, da moški zaradi svoje prisotnosti in telesne moči lažje vzpostavijo red in spoštovanje (»Mislim, da vsak vodja mora imeti neke lastnosti, v katere se lahko ljudje zagledajo in lahko vidijo nekoga, ki je sposoben voditi. Ena izmed teh lastnosti je spoštovanje in za spoštovanje je potrebna moč. Brez moči ti nikoli ne boš spoštovan v nobenem okolju. In zdaj moški, na žalost, kakorkoli to zveni nazadnjaško, bojo težko spoštovali žensko prav zaradi te razlike. Ženska mora to vse dokazat brez moči, da je lahko na tej poziciji, da lahko ona vodi« 2FS65)), medtem ko morajo ženske svojo avtoriteto dokazovati dlje časa in z več napora. Moški naj bi tudi lažje zasedli vodstvene položaje, ker v očeh drugih predstavljajo simbol varnosti.

Po drugi strani so kot »ženske« poklice navedli pedagoške in zdravstvene poklice (»Ali pa v zdravstveni dom, vrtec!« (2FS80)), pri čemer so ženske opisali kot naravno bolj primerne za skrb in delo z otroki (»Dosti, dosti prej bom pustil v vrtcu svojega otroka pri vzgojiteljici. Dosti prej dam ženski otroka v vrtcu kakor moškemu … ženske, kar se tiče takih stvari, kot so šola in podobne zadeve, so dobesedno boljše« (2FS82)). Moški v skrbstvenih vlogah niso deležni enakega zaupanja. Udeleženci so npr. dejali, da bi otroka v vrtec raje dali ženski vzgojiteljici (»Vzgojiteljici, gladko, brez razmišljanja« (2FS92)), razen v primeru, ko druge možnosti ni.

Zaznane so bile tudi razlike v promociji dosežkov: udeleženci so menili, da se dosežki moških hitreje prepoznajo in bolj poudarjajo, medtem ko ženski uspehi pogosto ostanejo v ozadju (»Ja, to je krivda moških … ker bo tko "naredil sem stavbo OK, super", neka ženska bo pa najdla nek "faking solution za knee scabs" al neki in noben tega ne bo gledal, čeprav je njen uspeh loh večji kot njegov. Veš, kaj mislim, ne bodo se videle te stvari« (2FS87)). Stereotipne predstave se ohranjajo tudi skozi izbiro poklica, moški naj bi se usmerjali v fizično zahtevnejša dela (»Ja, kaj, a zdej bo nek tip, ko je ogromen in visok dva metra in težak 130 kg … On bo šel v vrtec čuvat otroke, al kaj? Ne bo šel v vrtec čuvati otroke. On ima dosti večji potencial za uporabit svoje "faking" ogromno telo za karkoli drugega, ko zahteva nekaj takega« (2FS83)), ženske pa naj bi bile bolj primerne za administracijo in organizacijo (»Na primer, če pogledaš računovodstva, so večinoma nafilana z ženskami. Ker ženske imajo na splošno večjo nagnjenost k temu, da so bolj sposobne organizirati stvari, lepo urediti vse, kar mora biti urejeno« (2FS85)).

4.4. Spolna fluidnost in nebinarnost

ODPOR DO SPOLNE FLUIDNOSTI IN NEBINARNOSTI

V obeh fokusnih skupinah je bilo zaznati odpor do spolne fluidnosti in nebinarnih identitet, pri čemer se izrazi nestrinjanja, nerazumevanja in zasmehovanja pogosto pojavljajo v kombinaciji z občutki nelagodja, zmede in moralne ogroženosti. Udeleženci so tovrstne identitete pogosto interpretirali kot nesmiselne, trend ali celo simptom notranje stiske posameznika.

Pogost je bil odpor do feminizacije moških (»Js če bom vidla tipa, da nosi mini krilce in "crop top" se bom mal neprijetno počutla, ker sm js ženska in ta tip to nosi« (1FS112)) in ne-sprejemanje identitet, ki presegajo binarnost (»Js mislim, da nebinarni spol ne obstaja. Ali si moški ali pa ženska« (1FS181), »Živcirajo me… Živcirajo me blazno ti ljudje…Na živce mi gredo zaradi tega, ker imam občutek, da veliko takih ljudi samo vsiljuje neko ideologijo njihovo

v tebe, tudi z oblačenjem« (2FS134)). Nekateri so izrazili mnenje, da takšna izražanja izhajajo iz notranje praznine, sebičnosti, zmede ali potrebe po pozornosti (»Ker njim nekaj manjka v življenju. Oni, ko govorijo, da imajo nek "gender dysphoria pa tak shit" oni sam niso "uncomfortable in their own skin" zarad tega, ker oni hočejo bit drugega spola. Prijatelj, ti sam hočeš nekaj drastično spremenit v svojem lajfu. Ti imaš nek problem in to ni ta, da ti moraš bit drugega spola. Ti imaš še globlji problem kot to, tebi nekaj fali, manjka ti« (2FS159), »Zamisli, da si tok sebičen, da zahtevaš tako pozornost od svojega okolja?!« (2FS165)). Velika večina je izrazila občutek, da se jim sprejemanje nebinarnosti in fluidnosti vsiljuje s strani družbe (»Js mislim, da nam je blo to usiljeno, da to sprejemamo« (1FS173)).

Med fokusnima skupinama se je odprla debata, kako bi sprejeli, če bi nekdo od bližnjih izrazil, da se identificira kot nebinarna oseba oziroma da je spolno fluiden. Pri vseh moških udeležencih je bilo opaziti nesprejemanje otrokove nebinarnosti. Nekateri bi se na to odzvali z zasmehovanjem (»Meni bi blo to sam smešno« (1FS115), »brat, če bi to začel delati. Smejal bi se mu, delal bi se norca iz njega. Vsak dan bi se delal norca iz njega, da je to nerealno« (2FS168)), drugi bi celo uporabili nasilje kot nadzor nad otrokovo identiteto (»Če bo sin, bo dobu "šamarčino"« (2FS155)). Nekateri pa bi se bližnjega zaradi sramu odrekli (»pri meni, če bi bil brat … zdej ne vem, odvisno od situacije … če ga vidim, da se oblači kot ženska, bi bil tko "what the fuck are you doing?", a si "retardiran". Če bi pa od štarta bil tak, pa pač "Goodbye, not my brother anymore." Stari, ti si normalen, sramotiš me, a si nor« (2FS161)). Prav tako so mnenja, da bi bližnji z izkazovanjem spolne fluidnosti oz. nebinarnosti uničil svoje življenje in raztrgal družino (»Zaradi tega, ker on bi sebi svoje življenje sistematsko uničil s tem. Ti, če hočeš to delati, boš to delal, ko več ne boš pri meni živel. In verjamem, močno verjamem, da do svojega osemnajstega leta tega več ne bi nikoli hotel narediti. Če bi pa hotel to naredit, pa pač okej deli to, samo ne pri meni doma zaradi tega, ker boš toliko problemov na sebe potegnil, da boš dejansko raztrgal celotno družino« (2FS166)).

Udeleženci so prav tako mnenja, da je percepcija netradicionalne podobe neprimerna za javni pogled otrok oziroma da negativno vpliva na otroke (»Ne moreš hodit tak po ulici in pol en otrok pride mimo, pa te vidi in si misli "What the fuck je to?"« (2FS152)).

PATOLOGIZACIJA IN STIGMATIZACIJA

Spolna fluidnost in nebinarne identitete so bile večkrat predstavljene kot duševna motnja (»Pol ma tud ta oseba nek "mental illness" očitno« (2FS150), »Jaz bi mu probal psihiatra zrihtat … dejansko psiholog, psihiater« (2FS170)), ki naj bi zahtevala terapijo ali celo institucionalizacijo (»Da bi bil fotr, bi ga peljal v neko ustanovo po moje« (2FS162), »Oni dejansko rabijo pomoč« (2FS233)). Posamezniki, ki izražajo spolno netipičen videz, so bili označeni kot »nenormalni« (»Pač zakaj vsi podpirajo to sprejemanje in "ja, tak si, loh se obnašaš kokr hočeš, loh se tko obnašaš, loh se tko oblačiš, loh si daš tud drugačn spol …" ampak ne vem … meni je to ful čudno in da folk, ki to dela, neki ne štima v njihovi glavi« (1FS175)), debate o teh temah pa diskreditirane kot nesmiselne (»to mi je tok bolano sploh govorit o temu. "Retardirano" mi je« (2FS230)).

Pojavilo se je tudi prepričanje, da gre pri tem za posledico brezdelja (»Preveč ima folk cajta in zato se to zgodi« (2FS239)) ali notranje praznine (»Jaz mislim, da ti ljudje, ki imajo cajt o tem razmišljat, nimajo razloga, zakaj živijo. Iščejo ga v tem, da si spreminjajo vloge in spole in ne vem kaj« (2FS234)), ter da je iskanje drugačne identitete znak psihične stiske ali potrebe po posebni obravnavi. Nekateri so posameznike, ki zagovarjajo spolno fluidnost, opisovali kot nezadovoljne, izključene iz družbe in željne pozornosti (»Te osebe, ki to zastopajo, poglej kakšne osebe so to … nezadovoljne same s sabo, niso socialno sprejeti in rabijo nekaj, da so drugačni, rabijo nekaj, kar jih dela kao posebne. Niso srečni in rabijo neko dodatno pozornost« (2FS240)).

SPREJEMANJE IN NEVTRALNOST

V izjavah udeležencev se pojavlja predvsem pogojeno sprejemanje spolnih identitet, pri čemer je pogosto izražena razlika med podporo transspolnim osebam in nerazumevanjem ali nepripravljenostjo sprejeti spolno fluidnost in nebinarne identitete (»ampak to je zame sam beseda "ej, moški sm" ker ti po moje še kr razmišljaš kot ženska, ti si zgrajena kot ženska, imaš ženske hormone in ti ne moreš bit tip. Razen če res čisto vse spremeniš glede sebe, kar te dela žensko, notranje in zunanje« (1FS107)). Podpora posameznikom pa je vezana na vedenje in videz, ki naj ne bi preveč odstopala od družbenih norm (»Gej folk, LGBTQ +, karkoli … Dosti manjši problem imam z njimi takrat, ko se normalno oblačijo. Da se zastopimo, kaj pomeni normalno tukaj … Dosti manjši problem imam z njimi, ko se ne oblačijo kot ekstremna verzija nasprotnega spola« (2FS136)).

Nekateri so zavzeli nevtralno stališče ali izrazili odprtost, a hkrati izrazili neprijetnost ob spolni fluidnosti in nerazumevanje le-te (»Js spolne fluidnosti tud najbolj ne razumem« (1FS186)). Pojavljala se je tudi kritika feminizacije moških ob tolerantnosti do maskulinih žensk (»ženska, ko dela to, me dosti manj moti … Zakaj me to malo moti? Zaradi tega, ker večinoma ženske, ki to delajo, ne oblačijo oblačil, ko bi bila škodljiva. A štekaš? In ko rečem škodljivo, to hočem definirati – večinoma imajo ženske bolj provokativna oblačila. In ti moški, ki oblačijo ženska oblačila, oblačijo najbolj provokativna oblačila. Ženske, ki oblačijo moška oblačila bodo dala spodnjo srajco gor, "baggy jeans" al pa kej takega in to je to. Ja, v redu, oblekla se bo "masculine" in to je to …« (2FS145)) in mnenje, da sodobna družba pretirano sprejema drugačnost (»preveč sprejemajo vsako stvar, ki jim pade pred nos … ne vem, nekdo bo reku "js sm mačka" in vsi bodo tko "ja dejmo ga sprejet, reku je, da je mačka"; pač ne, to ni normalno« (1FS174)). Več izjav je izražalo dvom v iskrenost podpore spolni fluidnosti in skupnosti LGBTQ+ nasploh. Sprejemanje je bilo predstavljeno kot posledica družbenih pritiskov, želje po pripadnosti ali lastne koristi (»Ja, tu je neka navidezna sprejemljivost, definitivno. A veš, kdo to dejansko sprejema? Tisti, ki hoče neki dobit od tega« (2FS195)). Nekateri so menili, da večino ljudi spolna identiteta drugih sploh ne zanima (»Ja, nobenega to dejansko ne zanima« (2FS199)), medtem ko so drugi opozarjali na vpliv teh praks na otroke in poudarjali, da podpora velja le, dokler ne posega v osebno življenje (»Jaz sprejemam vse, dokler nima vpliva na moj lajf. Ampak, ker je to ratalo tok razširjeno in vsi to "fejk" sprejemajo, pol že ima nek določen vpliv na tvoj lajf in bo vplivalo lahko na tvojega bodočega otroka in takrat je fajn, da se to prepreči« (2FS243)).

Prisotna je bila tudi kritika sodobnega gibanja LGBTQ+, ki naj bi izgubilo povezavo z osnovnimi vrednotami, medtem ko je širše sprejemanje vseh identitet označeno kot pretirano in nevarno za družbeno stabilnost (»to, da se mnenje vsake osebe mora upoštevat, to ni pot k miru, to je pot k anarhiji. In to, kar se danes uči, da bi ljudje morali biti sprejeti kot karkoli hočejo bit, to deluje v svetu, kjer je vse konstantno v redu in kjer ni slabih rezultatov za tvoja dejanja, tu se zgodi kaos in anarhija« (2FS237)).

STRAH PRED STIGMO

V izjavah udeležencev se večkrat pojavi strah pred tem, kako bi okolica odreagirala na nekonvencionalno izražanje spolne identitete. Ena izmed udeleženk je na primer povedala, da če bi njen sin želel obleči obleko, bi takoj pomislila, da je za to kriva okolica (»Js mislim, da bi dejstvo, da on želi neko žensko stvar, bil vpliv nekoga tretjega« (1FS123)).

Pri nekaterih se spolna fluidnost zavrne že vnaprej prav zaradi strahu pred tem, kaj bi rekli drugi (»js mam brata in bi mi blo ful čudno, če bi hotu pete nosit … bi bla začudena tko uno "what the fuck" … blo bi mal težko ga podpirat, zarad straha, kako bi ga drugi sprejeli, zato bi mu verjetno rekla "dej no, nehi, don't do it" …« (1FS125)). Sklepam, da tak odnos izhaja iz tega, da ljudje s takšnimi izrazi identitete nimajo izkušenj ali stika, zato težko razumejo njihovo ozadje (»Bi pa mi blo zelo čudno, nenavadno, ker nisem vajena na to, pa tud družba v tem mestu ni vajena na to« (1FS119)).

Eden izmed moških je omenil, da bi bilo zanj neprijetno, če bi nekdo od bližnjih moških nosil krilo, saj bi se bal, da bi ga družba zasmehovala (»Zamisli, da hočeš biti močen človek in se predstavljaš kot neka avtoriteta in pol greš zraven svojga fotra in on v "štiklah" hodi naokrog. A veš, kako bi se folk delu norca iz tebe? « (2FS164)). Vse to kaže, da družbeni pritisk in bojazen pred negativnimi odzivi okolice močno vplivata na odnos do spolne fluidnosti in drugih oblik izražanja identitete.

5. Razprava

Kako izobrazba in primarna socializacija vplivata na odnos mladih odraslih do tradicionalnih spolnih vlog?

Rezultati moje raziskave kažejo, da imata primarna in sekundarna socializacija pomembno vlogo pri oblikovanju odnosa mladih odraslih do spolnih vlog. Udeleženci so poudarjali, da so se pričakovanja glede »primernega« vedenja oblikovala že v otroštvu najprej znotraj družine, z izbiro igrač, usmerjanjem k določenim interesom ali so jim nekatere stvari odsvetovali z utemeljitvijo, da niso primerne za njihov spol. Prav tako so poudarjali opazovanje in posnemanje vedenja staršev. Takšni vplivi so bili pri večini udeležencev opisani kot samoumevni in neproblematični. Zanimivo je dodati tudi odgovore moških udeležencev, ki so dodali, da so kot otroci vedeli, h kateremu staršu se lahko obrnejo po podporo v različnih situacijah. Tako so izjavili, da so materino podporo potrebovali v čustvenih stiskah (npr. težave v zvezi), očetovo pa pri fizičnih (dvigovanje težjih stvari, finančne stiske). Podobno se je vpliv socializacije pokazal tudi na ravni šole, kjer so udeleženci poročali o različni obravnavi vedenja fantov in deklet s strani učiteljev ter o spolno ločenih dejavnostih, zlasti pri športni vzgoji. Dekleta so poudarila spolno pristranskost s strani učiteljev, ki so po njihovem mnenju spodbujala predstave o tem, kaj je »primerno« za fante in kaj za dekleta. Fantje so bili ob tem opisani kot »normalno poredni«, dekleta pa kot »pridna« in odgovorna. Prav tako so učitelji z ločevanjem opravil glede na spol (fantom »težja« fizična dela, dekletom brisanje table, pospravljanje smeti ipd.) spodbujali spolno diferenciacijo. Tudi v družbi so se v času osnovnošolskega izobraževanja med vrstniki pojavljale vrednote, ki so se razlikovale glede na spol. Vrednote deklet so poudarjale visok socialni status, lepoto in tekmovanje za socialno sprejetost, vrednote dečkov pa fizično moč.

Moje ugotovitve potrjujejo tudi raziskave v slovenskem prostoru. V študiji o spolno diferencirani socializaciji v vrtcih je bilo ugotovljeno, da se otroci še vedno usmerjajo v spolno stereotipne vloge, četudi vzgojitelji sami menijo, da delujejo nevtralno. Spolna diferenciacija se tako kaže skozi izbiro igrač, tematike pogovorov ter načine pohval in pričakovanj, ki so pogosto povezani s spolom otroka (Zavod prijateljev mladine Maribor, 2018). Glede na to, da vzgojitelji verjetno ne prepoznajo globoke ukoreninjenosti spolnih stereotipov in svoje delovanje smatrajo za nevtralno, se lahko vprašamo, ali je primarna socializacija razlog za spolno tipizirano vedenje otrok. Tudi analiza športne vzgoje v šolah kaže, da ločevanje po spolu

ne le odraža, temveč tudi ohranja tradicionalno razumevanje telesnih in vedenjskih razlik med spoloma, kar dolgoročno vpliva na samo identifikacijo mladih. Čeprav se nekateri strokovnjaki zavzemajo za to, saj naj bi bila ločitev po spolu zaradi fizioloških razlik v razvoju otrok smiselna, se Zurc (2004) sprašuje o smiselnosti le-te.

Na splošno lahko ugotovim, da se tradicionalne spolne vloge ohranjajo predvsem zato, ker so bile normalizirane že v zgodnjem otroštvu. To potrjuje, da bi morale biti spremembe na področju enakosti spolov usmerjene tudi v preoblikovanje zgodnjih socializacijskih praks, tako v družinah kot v vzgojno-izobraževalnih ustanovah.

Kako mladi odrasli dojemajo tradicionalne vloge spolov in kako se to dojemanje razlikuje glede na spol posameznika?

Mladi odrasli v večini dojemajo spolne vloge na tradicionalen način. Tako ženske kot moški izražajo stališča, ki temeljijo na binarni oz. biološko utemeljeni razlagi razlik med spoloma, pri čemer pa se razlikujejo v tem, kako te vloge doživljajo. Med udeleženci obeh fokusnih skupin je bilo zaznati prepričanje, da so ženske po naravi bolj čustvene, skrbne in prilagojene za opravljanje domačih nalog, medtem ko naj bi bili moški fizično močnejši, defenzivni, racionalni in odgovorni za zaščito ter finančno stabilnost družine. Ob tem so se udeleženci večkrat sklicevali na hormonske razlike med spoloma ter fizično zgradbo teles, ki posameznem spolu dodeljuje njegovo naravno vlogo (moškim vlogo zaščitnika, ženski vlogo skrbnice/materinsko vlogo). Posebej je izstopalo mnenje, da »vsak spol najbolje opravlja vlogo, ki mu je biološko dana«. Takšno naturaliziranje razlik je skladno z ugotovitvami Jogan (2013), ki pravi, da se v Sloveniji še naprej obnavljajo prakse »udomačevanja« žensk in ohranjanja androcentričnega reda, pri čemer javnost govori o »povrnitvi žensk k svoji čudoviti naravi«. (Jogan, 2013)

Moški udeleženci so pogosteje kot ženske poudarjali, da je tradicionalna delitev dela funkcionalna in preverjena skozi zgodovino ter da bi bilo življenje lažje, če bi jo ohranili. V primerjavi z ženskami so se bolj nagibali k temu, da naj bi vloge ostale jasne in ločene, kar so utemeljevali z biološko razlago teles (razlika v spolnih organih, reprodukcijska sposobnost žensk). Prav tako so soglasno nasprotovali možnosti prepletanja vlog (da bi moški delali to, kar »naj bi« delale ženske, bolj enakovredna delitev gospodinjskega in skrbstvenega dela v partnerskem odnosu) z argumentom, da se s tem vpliv in glas moškega v družinskem in partnerskem okolju manjša. Čeprav so vsi trdili, da so moški »naravno« bolj tekmovalni, racionalni, grobi, so priznali, da obstajajo tudi izjeme, kjer ima lahko ženska omenjene

karakteristike. Ženske so opisovali kot nežne, empatične ter dobre vodje v mirnih okoljih, ki so zanje ustvarjena s strani moškega.

Ženske so bile glede tradicionalnih vlog sicer soglasne z moškimi, a so obenem v svojih izjavah v večji meri nakazovale možnost prepletanja vlog ali izpostavile, da se v realnosti odgovornosti obeh spolov prekrivajo, posebej v družinskih opravilih. Moški mora biti po njihovem mnenju finančni steber družine, discipliniran, ženski mora zagotoviti varnost ter imeti mora cilje. Ob tem so izjavile, da se moškemu lahko ob opravljanju »ženskih« opravil zmanjša njegova moškost, kar sovpada z mnenjem moških udeležencev. Zanimivo je dodati, da bi bila velika večina ženskih udeleženk pripravljena sprejeti način tradicionalne ženske spolne vloge (ostati doma in skrbeti za družino), če bi bila za to plačana. Ob tem dodajajo, da je tak način življenja za žensko manj obremenilen in ponuja manj skrbi. Prav tako so mnenja, da bi vračanje k tradiciji imelo pozitiven vpliv na družbo, saj imata partnerja v tem primeru večjo korist en od drugega.

Iz raziskave Stališča žensk in moških do enakosti spolov v Sloveniji, kjer so moške in ženske spraševali po lastnostih in veščinah, ki jih cenijo pri posameznem »spolu«, izhaja, da moški pri ženskah najbolj cenijo skrb za otroke, ženstven zunanji videz, opravljanje gospodinjskih opravil, nežnost, romantičnost in sposobnost reševanja konfliktov. Podobno pri ženskah cenijo tudi ženske, ki omenjene značilnosti, razen romantičnosti, v večji meri cenijo kot moški. Izjava ene izmed ženskih udeleženk (ženska fokusna skupina 18–29): *»Ljubeča, razumevajoča pa tudi neodvisna. Iskrena, samozavestna, zvesta, spoštljiva do sebe in drugih in vzorna mama.«* Izjava moškega udeleženca (moška fokusna skupina 18–29) o ženskah: *»Glede na to, da hočeva ustvariti družino in pričakujeva otroka, se mi zdi pomembno, da je za žensko otrok na prvem mestu. Vedeti hočem, da bo odgovorna mati.«* Ženske si želijo razumevajočih in vključenih moških, vendar ne preveč »feminiziranih«. Nekatere imajo še vedno rade občutek varnosti ob »močnem moškem«, druge pa poudarjajo svojo neodvisnost in enakost v odnosu. Mnenje ene izmed ženskih udeleženk (ženska fokusna skupina 18–29): *»Pomembno je, da si finančno neodvisen. Pa vendar, kar se mi zdi pomembno v tem življenjskem obdobju, je, da je moški družinski človek, da zna prisluhniti mojim željam in potrebam, da se zna odzvati nanje na najprimernejši način, da zna z menoj postavljati skupne cilje in izhajati iz njih. Pomembno je, da sva enakovredna glede vsega, tudi glede tega, kdo služi denar.«* Moški udeleženci so glede moških imeli nekoliko bolj tradicionalno mnenje. Eden izmed udeležencev (moška fokusna skupina 18–29) je povedal tako: *»Skrb za družino, smisel za humor, sposobnost, da v težki situaciji narediš pravo stvar, sposobnost postavljati prioritete v življenju, uspešen poslovnež in ambiciozen.«* (Slawinski & Calmbach, 2016, str. 13–14) Iz tega lahko zaključimo, da mnenja

udeleženk in udeležencev mojih fokusnih skupin sovpadajo z rezultati javnomnenjskih raziskav v Sloveniji o karakteristikah, ki jih cenijo pri ženskah in moških.

V posameznih izjavah so ženske pokazale večjo pripravljenost reflektirati družbene pritiske in pričakovanja, kar kaže na večjo senzibilnost do neenakosti. Čeprav je potrebno omeniti tudi veliko stopnjo zavedanja spolnih neenakosti tudi s strani moških udeležencev. Podobno se kaže tudi na večji raziskavi na slovenskih tleh iz leta 2015, kjer so ženske udeleženke izpostavile, da občutijo neenakost na trgu dela in osebnem življenju med moškimi in ženskami. Ena izmed udeleženk fokusne skupine (ženska fokusna skupina 18–29) je dejala: *»Ja, naj povem, kar se tiče enakih možnosti, ni res, da jih nimamo, gre le zato, da jih imamo samo do določene mere. Ko govorimo o službah in družini, o najvišjih položajih, ni govora o enaki obravnavi.«* (Slawinski & Calmbach, 2016, str. 8).

Iz ugotovitev lahko sklepam, da mladi odrasli, ne glede na spol, še vedno v veliki meri vrednotijo spolne vloge skozi tradicionalen pogled. Ženske se teh norm v večji meri zavedajo kot družbenih konstruktov, ki lahko omejujejo njihove možnosti, medtem ko moški tradicionalne vloge sprejemajo kot naravne in stabilne temelje družbene ureditve. Ženske so tudi bolj naklonjene temu, da bi moški prevzel gospodinjska in skrbstvena opravila, ženska pa plačano delo. Moški so takšno delitev dela zavračali in obsojali.

Podobne razlike so vidne tudi v javnomnenjskih raziskavah. Analiza podatkov Slovenskega javnega mnenja 1991–2012 kaže, da se je delež tistih, ki menijo, da zaposlena žena škoduje družini, med moškimi znižal z 69,6 % na 40,0 %, med ženskami pa s 66,5 % na 36,0 % (Jogan, 2013, str. 26). Prav tako se je v tem obdobju zmanjšala podpora stališču, da je za preživljanje družine odgovoren en sam skrbnik, vendar so bili moški leta 2012 še vedno izraziteje naklonjeni tradicionalni delitvi vlog (Jogan, 2013, str. 18). Najnovejši podatki iz leta 2022 kažejo, da 80,7 % vprašanih meni, da bi morala oba partnerja enako skrbeti za dom in družino, ter 68,8 % da sta oba spola enako primerna za skrb otrok (Toš, 2024, str. 720). Pri vprašanju o oskrbi predšolskega otroka se je delež tistih, ki menijo, da bi morala mati ostati doma, od leta 2012 do 2022 zmanjšal z 19,6 % na 11,7 %, medtem ko se je podpora zaposlitvi matere s skrajšanim delovnim časom povečala s 36,4 % na 44,5 % (Toš, 2024, str. 724).

To kaže, da se v družbi dolgoročno krepi javna podpora enaki delitvi odgovornosti med spoloma in zmanjšuje naklonjenost tradicionalnim modelom, kar je razvidno iz javnomnenjskih podatkov. Vendar ugotovitve fokusnih skupin razkrivajo, da pri mladih odraslih kljub temu vztrajajo predstave, ki tradicionalne vloge utemeljujejo z biološkimi razlikami, zlasti med

moškimi udeleženci, ki so manj naklonjeni prepletanju vlog. To nakazuje razliko med tem, kar ljudje povedo, da podpirajo, in tem, kako si vloge med spoloma dejansko predstavljajo v praksi. Prav tako si lahko na tej točki postavim vprašanje, ali gre pri tem za generacijsko razliko in kateri dejavniki vplivajo na to, da so mladi odrasli v nekaterih pogledih bolj naklonjeni tradicionalnemu modelu.

Kateri drugi dejavniki (npr. mediji, socialna omrežja) vplivajo na oblikovanje pogledov mladih odraslih na tradicionalne spolne vloge?

Iz fokusnih skupin izhaja, da imajo mediji in družbena omrežja pomembno vlogo pri oblikovanju pogledov mladih odraslih na tradicionalne spolne vloge. Udeleženci se strinjajo, da platforme, kot je TikTok, promovirajo tradicionalne vzorce, pri čemer so bili kot najbolj prepoznavni promotorji tradicionalnih spolnih vlog navedeni Andrew Tate, Jordan Peterson in TheWizardLiz.

Ženske udeleženke so opozorile, da se trend »stay-at-home wife« veliko bolj promovira kot moška tradicionalna vloga ter da imajo vplivneži lahko negativen vpliv na javnost. Po njihovem mnenju na družbenih omrežjih ni veliko vsebin, ki bi spodbujale enakost spolov ali pro-moderne poglede. Udeleženke so opozorile tudi na nerealne lepotne standarde, ki se širijo prek družbenih omrežij in ustvarjajo pritisk na ženske, da se zaradi želje po družbeni sprejetosti prilagodijo tem idealom. Poleg tega menijo, da tovrstne vsebine, kot so Tateove, večkrat pritegnejo mlajše moške, stare do 25 let, ki jim primanjkuje samozavesti.

Moški udeleženci so se v večji meri strinjali s sporočili tradicionalno usmerjenih vplivnežev in menijo, da lahko njihova »prava« sporočila pozitivno vplivajo na moške. Obenem pa so opozorili, da lahko mlajši gledalci, zlasti otroci, ki ne znajo ločiti ironije od resničnih stališč, prevzamejo izkrivljeno podobo moškosti. Ženske udeleženke so prav tako opozorile na podobno, saj je pri vplivnežih, kot je Andrew Tate, prisotna ironija, ki lahko zamegli »dejanski« namen sporočila.

Moje ugotovitve se ujemajo z ugotovitvami Gill (2008), ki opozarja, da sodobna medijska kultura ohranja tradicionalne predstave o vlogi žensk, le da jih predstavlja v sodobni in privlačni obliki, kjer se moč razume predvsem kot vzdrževanje zunanjega videza, ne pa kot dejanska enakost (Gill, 2008). Mednarodne raziskave kažejo, da so spolni stereotipi, seksualizacija in objektifikacija v medijskih predstavitvah po svetu še vedno zelo razširjeni, kar prispeva k utrjevanju predsodkov, normalizaciji neenakosti spolov in lahko negativno vpliva na duševno

zdravje, zlasti pri mladih, na kar so opozorile tudi ženske udeleženke fokusne skupine. (Santoniccolo idr., 2023) Podobno Sair idr. (2025) v raziskavi o generaciji Z v Indoneziji ugotavljajo, da TikTok ni vedno progresiven dejavnik sprememb glede spolnih vlog, saj opaženo reproducira ali celo krepi tradicionalne spolne norme ter utrjuje konvencionalne lepotne standarde, kot so svetla polt, »fit« postava in simetrične poteze obraza.

Na podlagi ugotovitev lahko zaključim, da imajo družbena omrežja in mediji pomembno vlogo pri oblikovanju stališč do tradicionalnih spolnih vlog ter vplivajo tudi na druge pomembne vidike življenja uporabnikov. Analiza kaže, da platforme, kot je TikTok, redko promovirajo progresivne poglede, temveč v veliki meri ponujajo vsebine, ki spodbujajo tradicionalen način življenja, zlasti za ženske.

Ali in zakaj se med mladimi odraslimi krepijo stališča o tradicionalnih spolnih vlogah?

Na podlagi ugotovitev iz fokusnih skupin in pregleda literature lahko sklepam, da se med mladimi odraslimi v nekaterih pogledih res krepi naklonjenost tradicionalnim spolnim vlogam. Čeprav podatki javnega mnenja kažejo dolgoročen upad podpore tradicionalnim stališčem in povečano podporo enakosti spolov, kvalitativni podatki razkrivajo, da so pri mladih še vedno močno prisotne biološke razlage razlik med spoloma, prepričanja o »naravnih« vlogah moških in žensk ter zadržanost do prepletanja vlog, zlasti med moškimi.

Razloge za to je mogoče iskati v kombinaciji dejavnikov. Vpliv primarne socializacije prek družine, vzgoje in okolja, oblikuje temelje razumevanja spolnih vlog že v otroštvu. Sekundarna socializacija, zlasti prek medijev in družbenih omrežij, pa ta prepričanja lahko utrjuje in jim daje sodobno, privlačno obliko (Gill, 2008). Kot kaže, platforme, kot je TikTok, ne promovirajo progresivnih pogledov, temveč reproducirajo tradicionalne norme in idealizirane standarde videza, kar so poudarili tudi udeleženci fokusnih skupin. (Sair idr., 2025)

Da se med mladimi odraslimi krepijo tradicionalna stališča, lahko potrdijo tudi odgovori udeležencev na temo spolne fluidnosti in nebinarnosti. Večina tako moških kot tudi ženskih udeleženk je izrazila močen odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti. Prav tako se je v vseh udeležencih pojavil občutek vsiljevanja podpori le-tem. Zanimivo je dodati, da je pri vseh udeležencih opazna podpora maskulinih žensk in zelo majhen delež podpore femininih moških. Ob tem bi bilo v nadaljevanju smiselno raziskati, čemu je tako. V Sloveniji ni dostopnih raziskav javnega mnenja, ki bi merile izključno, koliko odraslih podpira nebinarne ali fluidne identitete. Ena izmed raziskav kaže, da 73 % odraslih v Sloveniji podpira pravno priznanje

nedoločenega spola (npr. oznaka X v osebnih dokumentih), kar kaže na neko raven odprtosti do možnosti identitet izven binarnega sistema. (Koletnik idr., 2016) Vendar ta podpora ne pomeni nujno sprejetja nebinarnosti kot osebne identitetne izbire, saj, kot kažejo podatki iz fokusnih skupin, še vedno prevladuje odpor do spolne fluidnosti.

Kritično ovrednotenje metodologije

Pri raziskovanju odnosa mladih odraslih do tradicionalnih spolnih vlog sem se odločila za izvedbo fokusnih skupin, saj mi je ta metoda omogočila poglobljen vpogled v stališča, izkušnje in interpretacije udeležencev ter v interakcije med njimi. Možnost razvijanja razprave med sodelujočimi, ki jo ponuja ta metoda, omogoča oblikovanje novih pogledov ter dodatno razvijanje stališč, ki jih individualni intervjuji morda ne bi razkrili. Prednost fokusnih skupin je bila tudi v tem, da so se udeleženke in udeleženci odzivali na mnenja drugih, dopolnjevali svoje misli ali izražali nestrinjanje, kar je omogočilo bolj dinamično razumevanje njihovih pogledov na spolne vloge. Med razpravo sem lahko sproti opazovala tudi njihove odzive in čustvene reakcije na posamezne teme, ki so se pojavljale v pogovoru.

Posebnost mojega raziskovalnega pristopa je bila tudi ločitev fokusnih skupin glede na spol. Pri tem je treba omeniti tudi, da je bila raziskava oblikovana na podlagi binarne delitve glede na spol (moški/ženske), kar ne zajema vseh spolnih identitet, o katerih govorim v teoretičnem delu. V prihodnjih raziskavah bi bilo smiselno vključiti tudi udeleženke in udeležence z drugačnimi spolnimi identitetami ter raziskati njihove specifične izkušnje in poglede na spolne vloge. Namen ločitve po spolu v moji raziskavi je bil omogočiti bolj varno in sproščeno okolje, v katerem bi se lahko z manjšimi zadržki izražali o potencialno občutljivih temah. Po izvedbi fokusnih skupin lahko ocenim, da je bila ta odločitev ustrezna, saj bi lahko burne reakcije in nekatere bolj neposredne izjave moških udeležencev vplivale na pripravljenost ženskih udeleženk za izražanje lastnega mnenja. Kljub temu ima tak pristop tudi določene omejitve, saj ločitev po spolu zmanjšuje možnost neposredne interakcije med različnimi perspektivami, ki bi se lahko pojavile v mešani skupini. Zanimivo bi bilo raziskavo izvesti tudi v mešani fokusni skupini ter primerjati pridobljene podatke in opazovati dinamiko interakcij ter odzivov na posamezne teme.

Med omejitve raziskave sodi tudi majhno in neenako število udeležencev v posameznih fokusnih skupinah (v eni skupini so sodelovale štiri osebe, v drugi tri). Če bi raziskavo ponovno izvajala, bi si prizadevala zagotoviti večje število sodelujočih, na primer vsaj pet v vsaki skupini, kar je bil tudi moj prvoten namen, saj bi to lahko omogočilo širši spekter mnenj

in izkušenj. Ob tem je treba upoštevati tudi, da mladi odrasli predstavljajo heterogeno družbeno skupino, znotraj katere obstajajo razlike glede socialnega okolja, izobrazbe, družinskih ozadij in življenjskih izkušenj. Pri izboru udeležencev sem se zato trudila vključiti posameznike iz različnih okolij, na primer iz mestnega in podeželskega okolja, iz različnih delov Slovenije ter z različno izobrazbeno strukturo, vendar vzorec kljub temu ne omogoča posploševanja rezultatov na populacijo mladih odraslih.

Kot omejitev lahko izpostavim tudi število vprašanj v vodilu za fokusno skupino. Med potekom razprave sem opazila, da smo se pri nekaterih vprašanjih zadržali dlje časa, predvsem zaradi razprav, ki so se spontano razvile med udeleženci. Posledično sem morala v določenih trenutkih razpravo prekiniti in preiti na naslednja vprašanja, da bi zajela vse predvidene teme. Če bi raziskavo izvajala ponovno, bi nabor vprašanj nekoliko skrajšala in sogovornikom namenila več časa za poglobljeno razpravo. Z omejevanjem razprave zaradi časovnih okvirjev sem tako morda zamudila priložnost za pridobitev dodatnih vpogledov.

Pri interpretaciji podatkov je treba upoštevati tudi vlogo raziskovalke, saj sem kot moderatorka fokusnih skupin do določene mere vplivala na potek razprave z izborom dodatnih vprašanj in usmerjanjem pogovora. Pri tem sem se trudila ohranjati nevtralno držo ter udeležencem omogočiti čim bolj odprto izražanje njihovih mnenj.

6. Sklepi

V tem delu povzemam glavne ugotovitve moje raziskave:

- Udeleženci kot ključna dejavnika oblikovanja stališč do spolnih vlog izpostavljajo vzgojo v družini in socialna omrežja.

- Šolsko okolje je prepoznano kot prostor, kjer se vloge med spoloma ločujejo, kar prispeva k ohranjanju tradicionalnih vzorcev. Vloga deklic je s strani učiteljev prepoznana kot »pridna in mirna«, vloga dečkov pa kot »nagajiva«.

- Tako moški kot ženske opozarjajo na sistematično izključenost žensk v politiki.

- Moški kot tipičen spolno zaznamovan delovni prostor izpostavljajo gradbeništvo, kjer se mora ženska za razliko od moškega dokazovati, da pridobi spoštovanje.

- Moški so mnenja, da bi morali ljudje izbirati poklice glede na svojo telesno zgradbo in spol.

- Tako moški kot ženske večinoma razumejo spolne vloge skozi tradicionalno perspektivo, pri čemer se razlikujejo v razlagi in doživljanju teh vlog. Večina sogovornikov in sogovornic ob tem neposredno povezuje spolne vloge s hormoni, telesno zgradbo in kromosomi ter meni, da naj vsak spol sledi »naravni« vlogi.

- Ženske so izrazile večje zavedanje, da gre pri spolnih vlogah za družbene konstrukte in večjo pripravljenost na prepletanje vlog (enakovredna delitev gospodinjskih in skrbstvenih opravil). Moški so tradicionalne spolne vloge opisovali kot smiselne, naravne in nespremenljive. Prepletanje spolnih vlog so zavračali in obsojali.

- Udeleženci so se strinjali, da imajo mediji in družbena omrežja, zlasti TikTok, velik vpliv na oblikovanje stališč do spolnih vlog. Kot najbolj znani promotorji tradicionalnih vzorcev so bili navedeni Andrew Tate, Jordan Peterson in TheWizardLiz. Ženske so opozorile na trend »stay at home wife« in na nerealne lepotne standarde, ki ustvarjajo pritisk na ženske. Moški so ob tem v večji meri izražali strinjanje s tradicionalno usmerjenimi vplivneži, a opozorili na nevarnost napačnega razumevanja ironije pri mlajšem občinstvu, ki vodi v izkrivljeno razumevanje moškosti.

- Večina udeležencev je izrazila odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti ter občutek, da se podpora tem identitetam vsiljuje. Podpora maskulinim ženskam je bila bistveno večja kot podpora femininim moškim.

7. Predlogi

Na podlagi ugotovitev v raziskavi lahko oblikujem nekaj predlogov, ki bi lahko prispevali k zmanjševanju stereotipov, večji enakosti med spoloma in boljšemu razumevanju različnih spolnih identitet.

- V šolah bi bilo smiselno zmanjšati spolno stereotipno obravnavo otrok, kot je opredeljevanje deklic kot »pridnih« in dečkov kot »nagajivih« ter spodbujati vključevanje obeh spolov v enak nabor dejavnosti. Prav tako predlagam, da se šolski sistem vpraša o smiselnosti poteka po spolu ločene športne vzgoje, ki lahko morebiti vpliva na različen razvoj interesov pri deklicah in dečkih.

- Na področjih, kjer močno prevladuje en spol, kot je npr. omenjeno gradbeništvo, bi bilo koristno uvajati aktivnosti, ki zmanjšujejo potrebo po dodatnem »dokazovanju« kompetenc tistih, ki so v manjšini. Smiselno bi bilo uvesti delavnice za zaposlene, kjer bi se lahko bolje seznanili s stereotipi in zakaj jih je potrebno odpravljati prav na takih delovnih mestih. Poleg tega bi bilo smiselno, tako v podjetjih kot tudi v socialnem delu, nameniti več pozornosti seznanjanju z različnimi oblikami diskriminacije na delovnem mestu in učenju, kako se o tem učinkovito pogovarjati in kje poiskati pomoč.

- V medijih in na družbenih omrežjih bi bilo dobro spodbujati raznolike prikaze delitve vlog ter odpravljati idealizirane in nerealne lepotne standarde, ki vplivajo na samopodobo mladih. Za mlade bi se lahko pripravile delavnice in kampanje, kjer bi se pogovarjali o vplivu družbenih omrežij in vplivnežev na dojemanje spolnih vlog. Te bi lahko kritično ovrednotili (npr. z debato), saj bi se tako lahko izognili prejemanju napačnega/skritega sporočila nekaterih vplivnežev. Pri delu z mladimi je smiselno spodbujati kritično razmišljanje o lastnih stališčih do spolnih vlog ter prepoznavanje vplivov družine, okolja in medijev. Socialno delo bi lahko več pozornosti namenilo tudi družbenim omrežjem, tako kot viru informacij kot tudi prostoru, kjer se širijo stereotipi in tradicionalne predstave o spolu. V izobraževalne programe in skupinsko delo z mladimi bi bilo dobro vključiti teme, kot sta spolna fluidnost in nebinarnost, ter razbijati napačne predstave in odpor, ki sta se pokazala v rezultatih.

- Smiselno bi bilo izvesti tudi raziskave na večjih vzorcih med mladimi odraslimi v Sloveniji, ki bi podrobneje preučevale odnos do spolnih vlog in vpliv družbenih omrežij, saj se dosedanje raziskave večinoma osredotočajo na odnos javnosti do delitve vlog v družinskem okolju.

- Prav tako bi bilo smiselno opraviti raziskavo o odnosu javnosti v Sloveniji do spolne fluidnosti in nebinarnosti. Z opravljeno raziskavo bi tako pridobili analize, ki jih v Sloveniji še nimamo, kot tudi osvetlili temo, o kateri v javnosti ni dosti govora.

8. Viri in literatura

- Babič, S. (2020). *O možeh besedah, regljajočih babah in ostalih (folklornih) stereotipih.* ALTERNATOR. Misliti znanost. Prevzeto 13.1.2026 s https://www.alternator.science/sl/daljse/o-mozeh-besedah-regljajocih-babah-in-ostalih-folklornih-stereotipih/
- Bem, S.L. (1981). *Gender Schema Theory: A Cognitive Account of Sex Typing.* Psychological Review, 88(4), 354-364. Pridobljeno 8.4.2025 s https://www.researchgate.net/publication/232559496_Gender_Schema_Theory_A_Cognitive_Account_of_Sex_Typing
- Boundless. (b.d.). *Sociological perspectives on gender stratification.* SOC 002: Social issues and problems. Social Sci LibreTexts. Pridobljeno 20.10.2025 s https://socialsci.libretexts.org/Courses/Solano_Community_College/SOC_002%3A_Social_Issues_and_Problems/11%3A_Gender_Stratification_and_Inequality/11.03%3A_Sociological_Perspectives_on_Gender_Stratification
- Butler, J. (1990). *Gender trouble: feminism and the subversion of identity*. Velika Britanija: Routledge. Pridobljeno 16.4.2025 s https://ia601705.us.archive.org/35/items/butler-gender-trouble_202409/BUTLER_gender_trouble_text.pdf
- Cherry, K. (2023). Gender Schema Theory and Roles in Culture. Verywellmind. Pridobljeno 20.10.2025 s https://www.verywellmind.com/what-is-gender-schema-theory-2795205
- Croft, A., Schmader, T., Block, K., & Baron, A. S. (2014*). The Second Shift Reflected in the Second Generation: Do Parents' Gender Roles at Home Predict Children's Aspirations?* Psychological Science, 25(7), 1418–1428. Pridobljeno 14.3.2025 s: https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0956797614533968
- Davis, S. N. (2007). *Gender ideology construction from adolescence to young adulthood.* Social Science Research, 36(3), 1021–1041. Pridobljeno 14.3.2025 s: https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2006.08.001
- Del Giudice, M. (2012). *TheTwentieth Century Reversal of Pink-Blue Gender Coding:A Scientific Urban Legend?.* Archives of Sexual Behavior. 41: 1321-1323. Pridobljeno

10.3.2025 s file:///C:/Users/jasmi/Downloads/DelGiudice_2012_reversal_pink-blue_asb.pdf

- European Union. (b.d.). *#EndGenderStereotypes*. Pridobljeno 21.5.2025 s https://end-gender-stereotypes.campaign.europa.eu/index_en
- Evans, A. (2024): *What Prevents & What Drives Gendered Ideological Polarisation?* Pridobljeno 21.3.2025 s: https://www.ggd.world/p/what-prevents-and-what-drives-gendered
- Evropski inštitut za enakost spolov. (2016). (družbeni) spol. Pridobljeno 3.02.2025 s https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1046?language_content_entity=sl
- Fausto-Sterling, A. (2014). *Biološki/družbeni spol*: Biologija v družbi. Ljubljana: Krtina.
- Gill, R. (2008). *Empowerment/Sexism: Figuring Female Sexual Agency in Contemporary Advertising.* Feminism & pshychology, 18(1), 35-60. Pridobljeno 6.8.2025 s https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0959353507084950
- Gilpin, K., Whitley, D.S. (1998). *Arheologija spolov*. Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
- Haslop, C., Ringrose, J., Cambazoglu, I. & Milne, B. (2024). *Mainstreaming the Manosphere's Misogyny Through Affective Homosocial Currencies: Exploring How Teen Boys Navigate the Andrew Tate Effect.* Social Media + Society, 1-11. Pridobljeno 25.3.2025 s file:///C:/Users/jasmi/Downloads/haslop-et-al-2024-mainstreaming-the-manosphere-s-misogyny-through-affective-homosocial-currencies-exploring-how-teen.pdf
- Hicks, S. (2014). *Social work and gender: An argument for practical accounts.* Qualitative Social Work, 14(4), 471–487. Pridobljeno 21.5.2025 s https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1473325014558665
- Jogan, M. (2013). *Družbena (ne)enakost spolov v slovenski postsocialistični zavesti.* Teorija in praksa, 50(1), 5–38. Pridobljeno 20.7.2025 s https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-CHLLAKXD/23dd54fe-a0c2-41ce-8308-82b48f1281b4/PDF
- Jogan, M. (2014). *Sociologija in seksizem*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

- Jogan, M. (2017). *Upravljanje spolnosti in družbena neenakost spolov.* Časopis za kritiko znanosti, 267, 255-274. Pridobljeno 7.4.2025 s https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-BPQDYIUO
- Kagesten, A., Gibbs, S., Wm Blum, R., Moreau, C., Chandra-Mouli, V., Herbert, A., & Amin, A. (2016). *Understanding Factors that Shape Gender Attitudes in Early Adolescence Globally: A Mixed-Methods Systematic Review.* PloS One, 11(6). Pridobljeno 13.3.2025 s https://journals.plos.org/plosone/article/file?id=10.1371/journal.pone.0157805&type=printable
- Koletnik, L., Vezovnik, A., Sobočan, A.M., & Štefanec, T. (2016). *Pravno priznanje spola v Sloveniji.* Ljubljana: Društvo Legebitra. Pridobljeno 6.8.2025 s https://legebitra.si/wp-content/uploads/2025/01/2016-Pravno-priznanje-spola-v-Sloveniji.pdf
- Liu, C-L. (2016). *Culture or oppression? An anti-oppressive perspective on women with mental health problems who survived their male partners' violence*. Socialno delo, 55(5-6), 289-300. Pridobljeno 16.4.2025 s https://www.revija-socialnodelo.si/mma/Culture_URN_NBN_SI_DOC-WLQB8UY1.pdf/2019040917265669/
- Marks, L., Lam, C.B. & McHale, S.M. (2009). *Family Patterns of Gender Role Attitudes.* Springer nature link (61), 221-234. Pridobljeno 7.4.2025 s https://link.springer.com/article/10.1007/s11199-009-9619-3
- Mesec, B. Rape Žiberna, T. (2023). *Kvalitativno raziskovanje v teoriji in praksi*. Inštitut za razvojne in strateške analize. Pridobljeno 23.06.2025 s https://institut-irsa.si/wp-content/uploads/2023/03/Blaz-Mesec_Kvalitativno-raiskovanje-v-teoriji-in-praksi_2023.pdf
- Möller-Slawinski, H., & Calmbach, M. (2016). *Stališča žensk in moških do enakosti spolov v Sloveniji.* Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Pridobljeno 7.10.2025 s https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDDSZ/Dokumenti/Enakost-spolov/Publikacije/e4df8954be/NFMPublikacijaRaziskavaSI.pdf
- Nielsen, E.-J., & Alderson, K. G. (2014). *Lesbian and queer women professors disclosing in the classroom: An act of authenticity*. The Counseling Psychologist, 42(8),

1084–1107. Pridobljeno 19.5.2025 s https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0011000014554839

- Piantato, G. (2016). *How has queer theory influenced the ways we think about gender*? Working Paper of Public Health, 12(1–12). Pridobljeno 18.5.2025 s https://www.researchgate.net/publication/309474236_How_has_queer_theory_influenced_the_ways_we_think_about_gender
- Pitaksantayothin, J. (2023). *The Promotion of Gender Equality on Social Media: Freedom of Expression and Challenges Posed by Artificial Intelligence*. Feminist.AI. Pridobljeno 20.3.2025 s: http://pioneer.chula.ac.th/~hsoraj/Feminist_AI_in_SE_
- Saarinen, A. (1988). *Feminist research: In search of a new paradigm*. Acta sociologica, 31 (1): 35-50. Pridobljeno 4.3.2025 s https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/000169938803100104
- Sair, A., Aribowo, Kusman Pribadi, A. & Ladiqi, S. (2025). *The TikTok Effect: Exploring Gender Norms, Lifestyle, and Cultural Shifts among Generation Z in East Java*. The Journal of Society and Media, 9(1), 241-259. Pridobljeno 6.8.2025 s https://journal.unesa.ac.id/index.php/jsm/article/view/38756/13256
- Santoniccolo, F., Cammarota, G., Scandurra, C., Muzii, L., Cimino, S., & Esposito, G. (2023). *Gender and media representations: Stereotypes, sexualization, and objectification*. International Journal of Environmental Research and Public Health, 20(8), 5617. Pridobljeno 6.8.2025 s https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10218532/
- Sedgwig Kosofsky, E. (1990). *Epistemology of the closet*. University of California press. Pridobljeno 17.5.2025 s https://warwick.ac.uk/fac/arts/history/research/centres/gender_and_feminist_theory_group/14_eve_sedgwick_introduction_to_epistemology_of_the_closet_1990.pdf
- Serbin, L.A., Poulin-Dubois, D., Colbourne, K.A., Sen, M.G., Eichstedt, J.A. (2001). *Gender stereotyping in infancy: Visual preferences for andknowledge of gender-stereotyped toys in the second year.* International Journal of Behavioral Development, 25 (1): 7-15. Pridobljeno 5.3.2025 s https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1080/01650250042000078
- Spahić, A., & Gavrić, S. (2012). *Čitanka LGBT ljudskih prava (2. dop. izd.).* Sarajevski otvoreni centar & Fondacija Heinrich Böll. Pridobljeno 18.5.2025 s

https://soc.ba/site/wp-content/uploads/2012/12/CITANKA_LGBT-ljudskih-prava.pdf#page=47

- Stone, E., & Brown, C. (2016). *Gender Stereotypes and Discrimination: How Sexism Impacts Development. Advances in Child Development and Behavior*. Science direct, 50, 105–133. Pridobljeno 5.4.2025 s: https://doi.org/10.1016/bs.acdb.2015.11.001
- Štular, S. (1998). *Družbena konstrukcija spolne identitete.* Teorija in praksa, 35(5), 801–815. Pridobljeno 14.3.2025 s https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-8A5JNCDE
- Tirocchi, S., & Taddeo, G. (2024). *Unveiling Informal Learning of Gender Roles on TikTok: The Stay-at-Home-Girlfriends Phenomenon*. Feminist Encounters, 86(5), 399–419. Pridobljeno 25.3.2025 s: https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/17480485241259836
- Tong, R. (2009). *Feminist thought: A more comprehensive introduction.* Colorado: Westwiev press. Pridobljeno 3.4.2025 s https://xyonline.net/sites/xyonline.net/files/2019-08/Tong%2C%20Feminist%20thought%20-%20a%20more%20comprehensive%20introduction%20%282009%29.pdf
- Toš, N. (2024). *Vrednote v prehodu XIV: Slovensko javno mnenje 2020–2023.* Ljubljana: Center za javno mnenje in množične komunikacije, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani. Pridobljeno 20.7.2025 s https://www.cjm.si/wp-content/uploads/2024/10/VREDNOTE-14-PRESS.pdf
- Ule, M. (2010). *Prikrite spolne neenakosti v izobraževalnih potekih in prehodih.* Sodobna pedagogika (3), 16-29. Pridobljeno 3.4.2025 s https://www.researchgate.net/profile/Mirjana-Ule-2/publication/309379688_Prikrite_spolne_neenakosti_v_izobrazevalnih_potekih_in_prehodih/links/580c7b2208ae74852b5a75b8/Prikrite-spolne-neenakosti-v-izobrazevalnih-potekih-in-prehodih.pdf
- Zavod prijateljev mladine Maribor. (2018). *Spolno diferencirana socializacija v vrtcih*. Maribor. Pridobljeno 15.07.2025 s https://zpm-mb.si/wp-content/uploads/2018/07/S%C5%A0_Sociologija_Spolno_diferencirana_socializacija_v.pdf

- Zurc, J. (2004). *Spolna diferenciacija pri šolski športni vzgoji in prostočasni gibalni/športni aktivnosti učencev*. Družboslovne razprave, 46/47, 113–126. Pridobljeno 15.07.2025 s https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-F1CFWT2K

9. Priloge

9.1. Smernice za fokusno skupino

1. Kako bi opredelil_a, kaj za vas pomeni »biti moški« oziroma kaj so atributi »moškosti« in kaj pomeni »biti ženska« oziroma kaj so atributi »ženskosti
2. Kako bi z lastnimi besedami opredelili tradicionalne spolne vloge?
3. Na katerih področjih se vam zdijo najbolj prisotne/vkoreninjene (družina/partnerstvo, delo, politika)?
4. kdo ali kaj je najbolj vplival na vaše predstave o tem, kakšni naj bi bili moški in kakšne ženske? Oziroma: kako sta družina in šola oblikovali vaše razumevanje tega, kaj pomeni biti moški ali ženska?
5. Ali so se vaši pogledi na spolne vloge sčasoma spremenili in če da, kaj je vplivalo na to spremembo?
6. Ali menite, da vaša generacija bolj sprejema fluidne oz. nebinarne spolne identitete kot prejšnje generacije?
7. Kaj menite o ljudeh, ki spol izražajo na netradicionalnie načine (z oblačili, videzom, vedenjem)?
8. Kako socialna omrežja (Instagram, TikTok, Facebook, YouTube) vplivajo na oblikovanja predstav o spolnih vlogah? Poznate (sledite) kakšnega vplivneža/vplivnico, ki promovira tradicionalne poglede na spolne vloge oz. ali poznate koga drugega, ki to počne? Kakšnen vpliv imajo, kdo so po vašem mnenju njihovi sledilci/sledilke (starost, spol…)
9. Ali ste kdaj na spletu zasledili kakšne vsebine, ki so izzvale ali spremenile vaše poglede na spolne vloge?
10. V zadnjem času se pogosto govori o trendu retradicionalizacije oziroma vračanju k tradicionalnim spolnim vlogam. Ali ste to opazile_i in kje (na spletu, v vsakdanjem življenju, v komentarjih…)
11. Zakaj mislite, da se nekaterim mladim zdi privlačna ideja vračanja k tradicionalnim spolnim vlogam? Za koga so te ideje bolj prepričljive (mladi moški ali ženske) in zakaj?

9.2. Zapis prve fokusne skupine

U1 = prva udeleženka fokusne skupine

U2 = druga udeleženka fokusne skupine

U3 = tretja udeleženka fokusne skupine

U4 = četrta udeleženka fokusne skupine

M = mediator fokusne skupine

M: Preden začnemo bi rada z vami naredila en kratek uvod. Rada bi se vam zahvalila, ker ste si danes vzele čas in s tem pripomogle mojemu študiju. Kot sem vam že omenila, je namen današnjega srečanja ta, da se pogovorimo o spolnih vlogah, predvsem pa bi rada, da se osredotočite na svoje mnenje in svoj pogled. Če se s čim ne strinjate dajte prosim to tudi izrazit in obratno. Ker snemam samo zvočni posnetek vas prosim, da svoje strinjanje oz. ne-strinjanje izrazite na glas. Ali ima katera kakšno vprašanje? Lahko kar začnemo s prvim vprašanjem?

(udeleženke prikimajo, da lahko začnemo)

M: Torej, moje prvo vprašanje je… Kako bi vi opredelile kaj za vas pomeni biti moški oz. kaj so atributi moškosti in kaj pomeni biti ženska oz. kaj so atributi ženskosti?

U1: Mhm… okej, jst mislim da moški da pokaže svojo moškost rabi znat.. a loh v angleščini povem?

M: Ja, itak, kakor je tebi lažje.

U1: Jst mislim, da rabi ponudit svoji ženski nek security in da ona se počuti varno in the relationship… da jo loh brani, da ji ponudi vse kar rabi in da v bistvu ona nima nekih skrbi preveč v lajfu (1FS1)… jst mislim, da tip če ima cilje in če je discipliniran s tem pokaže svojo moškost (1FS2).

M: okej, kaj pa ostale pravite na to kar je U1 povedala?

U2: Jst se strinjam v celoti (1FS3).

U3: jst se strinjam, ampak tudi ženska je loh disciplinirana (1FS4). (vse udeleženke pritrdijo, se skupaj zasmejejo) in s tem pokaže svojo ženskost… ja.

U4: Hja, zdej… zame, da je nekdo moški pomeni to… mislim, mene ta asociacija ne veže tkoj na to kaj je on kot oseba in kaj so njegove karakteristike, ampak bolj v smislu… zdej trenutno stanje kaj je moški in kaj ženska me asociira na stanje kaj je zdej v svetu. Torej kaj svet si predstavlja, da je moški oz. ženska… Okej, pač torej to, da je moški nek protector, ki prinaša neki k familiji torej, da provide-a, protecta, da je stabilen in discipliniran (1FS5). Ženska, pa je bolj čustvena, bolj materinska, nežna (1FS6).

U1: Se strinjam (1FS7).

M: U4 a bi rekla, da se s tem strinja ali si s tem hotla povedat, da širši svet gleda na spolne vloge na tak način?

U4: Ne, ne to ni moje mnenje. Jst mislm, da je to neka moja prva asociacija, ko slišim besedo "spolne vloge". Da pa zdej js mislm, da more bit tko, ne ni šans (1FS8).

M: Kaj pa je tvoje mnenje glede tega?

U4: Ja zame je ženska nekdo, ki ima ženske hormone, moški pač testosteron in ženske estrogen a ne (1FS9).

M: Mhm, bi rekla da nobene karakteristike ne ločujejo moške in ženske?

U4: Zdej iz biološkega načina, ne. Kar se tiče pa družbeno pogojenga pa ja (1FS10).

U3: Jst v bistvu se zdej delno strinjam, zato ker recimo jst gledam na to mogoče bolj tradicionalno (1FS11). Recimo, jst delim moške in ženske glede na spol, ki ga dobijo ob rojstvu, glede na anatomijo (1FS12) in pač mislm, da če je moški, če se rodi z moškimi spolnimi organi, še ne pomeni, da ima neko moškost v sebi. Jst mislm, da se to sproti razvije odvisno od družbe, odvisno od vzgoje, odvisno od drugih nekih dejavnikov (1FS13)… in isto pri ženskah ne, pač, zame je tradicionalno moški, če bi rekla kaj zame pomeni moški… mislim haha, zdej se bom malo na tisto – lovec, nabiralec a ne.. pa tudi ženska je tista ki je bolj nežna, skrbi za otroke, gospodinjstvo (1FS14) medtem ko je moški tisti ki je provider. (1FS15) Ne mislim pa, da je tista moškost ali ženskost v osebi sami takoj, ko se rodi, a ne. (1FS16)

M: Bi rekla, da je to bolj družbeno pogojeno?

U3: Ja, definitivno. (1FS17)

U2: Ja, se strinjam. (1FS18)

U1: Definitivno. (1FS19)

M: Kaj bi ti rekla U2?

U2: Jst se ful strinjam z U3, use kr je rekla, je res. (1FS20)

M: Kaj pa če bi mogle tko par pridevnikov naštet, ki bi bli značilni za moške, pa par za ženske? Če pa menite, da to ni mogoče oz. ne bi, vam ni treba. S tem vprašanjem vas ne usmerjam v to, da obstajajo določeni pridevniki, ki bi jih loh generalizirali na vse moške in ženske.

U1: Moški so biološko močnejši (1FS21), ženske so bolj emotional zarad hormonov, bolj sočutne so… se mi zdi, da so ženske bolj odrasle kot moški, glede razmišljanja. (1FS22) Mislm pa, da moški znajo pod pritiskom sprejemat boljše odločitve kot pa ženske in znajo boljše odreagirat na stresne situacije kokr bi ženska odreagirala. (1FS22)

U4: jst se drgač strinjam (1FS23) in me sam zanima, če se lh uprašamo zakaj morda pride to tega? Nekatere ženske loh pod pritiskom ful boljš razmišljajo kot moški a ne, ne moremo zdej rečt, da je to v 100% primerov. (1FS24) Če sama sebi odgovorim no, bi rekla, da že od začetka v otroštvu se pač, js sm opazla, da fantke na en način vzgajajo in punce na drug (1FS25)… pri nekaterih stvareh ja se strinjam s tem, ker pač smo si hormonsko različni in sploh pri ženskah, ki imamo cikle… ampak pri nekaterih stvareh, se mi zdi, da bi moški ali pa ženske mogli bit bolj izpostavljeni. Na primer, da bi se pr moških tudi mal bolj začelo govorit o čustvih, ali pa jih vzgajat na način, da je okej, če povejo kaj jih muči in kako se počutijo… ali pa pri ženskah, da je okej se počutit sposobno nardit neko stvar, ki bi jo načeloma mogu moški… pač, da ne pade teža neke stvari izključno sam na en spol. Ne zdi se mi okej, da rečemo sam – " Okej, ti si ženska, to je zate. Ti si pa moški, to je zate." pač, da je okej tudi če se menjavajo vloge oz. naloge v družbi. (1FS26)

U1: Sam js mislm, da s tem rata nek problem, ker se to tok sprejema… npr., da ženska loh dela neki kr moški dela, da se to tok poudarja, da zdej če pa ženska dejansko ne more nečesa delat, pol je nekako prisiljena, da dela tud to, ker se more dokazat, da samo zato, ker je ženska, loh vse dela. (1FS27) In js mislm, da s to družbo se ful razvija mnenje "ja ženske loh delajo vse kot moški, s tem bomo enakopravni, ne.." biološko smo drugačno zgrajeni, oboje drugač razmišljamo, drugač sprejemamo drugačne situacije, vse je drgač, ne…noben ni reku, da ne smeš tega delat, ampak ne sme se to tok sprejet v družbo, da pol druge ženske imajo probleme s tem. (1FS28)

M: A s tem misliš, da se dela nek pritisk, da se od žensk na koncu pričakuje, da so vse? V smislu, da MORAJO bit vse?

U2: Ja, da kot ženske morajo bit dobre mame, ampak morajo imet dober šiht, hkrati morajo imet hobije in prjatle, hkrati morajo imet čas zase… pol se res sam ful preveč "pressure-ja" daje na nas. (1FS29)

U4: ja posledično ja, res. (1FS30)

U1: ja, js mislm, da dandanes je to ful pogosto in to kar si rekla, zdej na primer mame morajo delat, pol ko pridejo domov morajo čistit, skrbet za otroke, dokler fotr pride domov se uleže na kavč in od njega ni nč. Mama pa vse dela, a ne. (1FS31)

U4: Sej zato ne, se mi zdi fajn kar se tiče delitve teh nalog, da včasih, ko tip pride domov, pa vidi, da je ženska utrujena, da pač pristopi in pomaga. Glih to je a ne, da ni tistega, en je za to - drugi je za to, ampak, da si razdelita delo. (1FS32) Se mi zdi tudi problem, mislim podpiram to da so ženske kar hočejo, ampak ne podpiram tega pritiska, da pa morajo bit nekaj. Ti bodi to kr čutiš, da ti je okej. Če ti je okej delat vse, delaj vse, če pa ne, je tudi okej. (1FS33)

U1: in js mislm, da moški, kar se tiče tega je tud pomembno izpostavit, kako se počutijo glede opravljanja nekih stvari… npr. a se bo počutu manj moški, če zloži posodo, posesa, pobriše po tleh…(1FS34)

(nastopi trenutek tišine)

M: a bi imela v tem trenutku še katera kaj za dodat, glede dosedanjih izjav?

(Složno povejo, da nimajo nič za dodati)

M: no potem gremo kar na naslednje vprašanje in sicer, kako bi z lastnimi besedami opisale tradicionalne spolne vloge… torej kaj je to za vas?

U1: Moški prinašajo v bajto dnar in "provide-ajo security" za celo družino, ženske skrbijo za otroke in za gospodinjstvo… (1FS35)

M: ostale?

U3: Se strinjam, da je moški tisti provider in ženska je tista, ki pomaga doma. (1FS36) Se mi zdi, da se ženska že sama po sebi znajde povsod, ker se mi zdi, da njeni možgani tko delujejo. Js mislim, da je to ostalo že od naših prednikov, bi rekla da se je to preneslo, te neke naloge, ki jih morajo ženske in moški opravljat. (1FS37) Ubistvu ja, to je to… nimam dosti kej za dodat tu.

U4: Kaj je blo že vprašanje?

M: Kako bi z lastnimi besedami opisale tradicionalne spolne vloge?

U4: kaj so zame tradicionalne spolne vloge? Aha, torej, da moški prinaša denar, da je provider, tisti ki ščiti, je glava družine… ženska je tista, ki skrbi za otroke, je čustvena, skrbi za hišo… (1FS38)

U2. Js se strinjam, se mi zdi da sta povedali vse… (1FS39)

M: v redu, gremo naprej.. na katerih področjih se vam zdijo najbolj prisotne neke spolne vloge, torej primer družina, partnerski odnos, delo, politika?

U2: Uff v politiki sigurno, skor da ni nobene ženske… (1FS40)

U1: Ja, ful več moških je kakor pa žensk, ne vem zakaj točno… (1FS41)

U4: Pomoje to izvira še od prej, ker prej so moški bli ful aktivni in pač moški so vzpostavli ta sistem, a ne, ko so sami urejali pravice, ker ženska itak ni imela glasa prej že tolk let nazaj in ni se dost spremenilo. (1FS42)

U1: Js sm tud nekje vidla, da so marsikje nižje plače pri ženskah kot pa pri moških, pa opravljajo isto službo, kar se mi zdi nepravično, ker pač delajo isto delo in isto kvalitetno. (1FS43) Kar se tiče partnerskega odnosa mslim, da bi moglo bit tko da moški "provide-a security", money v hišo… ženska pa skrbi in "nurture-a" s tem da moški more poskrbet, da ženska nima nekih skrbi glede stvari. V glavnem, da moški poskrbi, da ima ženska v lajfu čim manj skrbi, ker ima ženska sama po sebi že preveč skrbi kaj more delat, kuhat, za otroke poskrbet itd…(1FS44) kar se pa tiče današnje generacije se mi pa zdi, da je čist obratno. Ženske dandanes preveč delajo, še posebej v družinah… v partnerstvu so pa ženske začele prevzemat vlogo moškega. Vse tisto kar dela moški, delajo ženske, ker tega niso dobile od njega in morajo za to same delat. Moški so se pa ful pomehkužili. (1FS45)

M: Na primer kaj so te stvari, ki bi jih moški mogli delat, pa so ženske prevzele njihove naloge?

U1: Grejo na zmenek in namesto, da tip plača večerjo, če je sposoben da smo si na jasnem, plača ženska. Zdej v današnji družbi obstaja to neko 50-50 pravilo, ali pa tisti ko povabi plača, to je meni ful čudno… (1FS46) Pa tud ženska pove moškemu pejt pokosit travo, večkrat mu pove in vseeno tega ne nardi in pol more ona to delat, čeprav je to njegova naloga in čeprav je ona v hiši nardila že ful dela. (1FS47)

M: Mhm, kaj bi ostale rekle? A se vam zdi, da je zdej kej drugače kot prej, a so se stvari spremenile v družbi?

U4: Js ne vem če se to navezuje, sam js sm ful opazla pri pridobivanju službe, da se ne ceni tolk žensk. Delodajalci nočejo žensk v teh letih, ko ženske večinoma rodijo, ker jih je strah, da bodo zanosile, da bodo mogle it na porodniško in da ne bodo na šihtu. Zato večinoma odrivajo ženske kandidatke za službe, ker bo pač njihovo podjetje v izgubi zarad ženske, ki bo mogoč hotla otroka. (1FS48) Pa tud če je ona mogoč ful bolj sposobna od nekega tipa… in glede tega kar je ena izpostavila prej glede plač, ja moški in ženska loh isto fizično delata – v različnih podjetjih – isto se utrudita in isto dela vložita in vseen bo ženska manj plačana, (1FS49) od moškega bo sprejemljivo da je utrujen, ona pa more imet še kr dovol energije, da pride domov pa kuha in čisti…(1FS50) kar se pa tiče zmenkov, js se strinjam, da plača tisti, ki več služi. Kar ja okej v večini primerov je to tip…(1FS51) kar se pa tiče vlog doma, če je pač moški bolj fizično sposoben za neko delo je to njegova naloga. (1FS52) Kar se pa tiče odnosa z otroki pa absolutno morata oba prispevat enako, to delo ne bi smelo letet sam na mamo. (1FS53) Kar se pa tiče politike in vodilnih položaju, pa so še vedno v večini moški. (1FS54) Mislim, se je mal zboljšalo, so tud ženske, ampak prevladujejo še kr moški. (1FS55)

M: A se vam zdi to okej, da prevladujejo moški?

(Soglasno se ne strinjajo z prevlado moških v politiki.)

U1: Isto tko rabijo delat odločitve tud ženske, ker pač ženske tud živijo v tej državi… (1FS56)

M: Na primer, če se navežem zdej na tisto 50-50 kar je rekla U4, da se strinja da tisti, ki več služi plača za pijačo… Kaj če oba služita enako, kdo plača pijačo?

U1: Moški. (1FS57)

U2: Moški. (1FS58)

U3: Moški. (1FS59)

U4: haha, jst se strinjam, da včasih. Odvisno. Js ne mislim, da bi vsakič rabu moški plačat… js sm res za, če se da, da je 50-50, ker mata isto v žepu in je fer… (1FS60)

M: A bi še kej katera dodala?

U2: Jst bi dodala, da nimata oba isto v žepu tud če isto služita, ker ženske npr. rabijo več oblek, dražje so kot moške obleke, mejkap produkte, britvice, tampone, vložke… vse to stane dost več kokr en tip porabi, ki se tuširа cel mesec z enim šamponom…na koncu ko vse zbereš, več ostane moškemu v žepu in zato mislm, da bi mogu tip plačat neglede… (1FS61)

U3: js sm recimo opazla, po svojih izkušnjah, da je najbolj ženske strah, da bodo zgubile službo. Ker se vse več govori, da bi radi zaposlili moške. To je problem predvsem teh starejših generacij, ki so vodilni, ker mislijo še zmer, da so moški bolj inteligentni od žensk in da so bolj razumni in bolj logično sklepajo neke odločitve. (1FS62) Zato se mi zdi, da jih lažje zaposlijo, poleg itak tega, da nimajo straha, da bodo šli na porodniško (1fs63)… kar sem recimo še opazla je, da če gre moški na čik in si vzame tisto pavzo, je drgač kakor če si ženska vzame pavzo in gre na čik. (1FS64)

U1. ja itak, drgač se obravnava moške v službah kakor pa ženske. (1FS65)

U3: Js mislm, da ženska že od malega sama po sebi čuti, da ni mogoč zadost delala, da bi si nekaj zaslužla. Npr, ženska že sama misli, da si tistega čika ona ne zasluži. Mislim, da so nas že vzgajali od malega tko, da če si ženska ne smeš, si ne zaslužiš ipd. Moški pa si zaslužijo, prosto zato, ker so pač moški in oni kao trdo delajo… (1FS66) in je že blo rečeno, meni osebno, s strani delodajalca, da rajši moškega zaposli, ker pač moški fizično bolj loh dela, bolj teško loh dvigne kot pa ženska. (1FS67)

M: Mhm, zanimivo, da si imela tako izkušnjo… bi kera dodala kaj tuki?

(niso imele nič za dodati)

M: no gremo naprej…kdo ali kaj je najbolj vplival na vaše predstave o tem kakšni naj bi bili moški in kakšne ženske oz. kako sta družina in šola oblikovali vaše razumevanje tega kaj pomeni bit moški in kaj ženska?

U3: zdej js recimo mislm, da najbolj uplivajo starši, ko si že otrok ti starši že v možgane vrišejo kaj so tiste vloge… ne vem kupujejo ti igrače, kupujejo fantkom bager, punčki pa pač barbiko. (1FS68) Če so starši imeli neke želje pri rojstvu, ne vem recimo, če si je oče želel sina in da ni bil sin… to je blo v mojem primeru, ko je tata želel sina, sem verjetno zato bla kot otrok vzgojena v nekega "tomboya"… itak je pač sprejel a ne, da ima punčko, sam se je pa kazalo v vzgoji… (1FS69) mislim pa, da te tud kasneje družba oblikuje, da si pol v bistvu sam razviješ stališče kaj so tiste ženske in kaj so tiste moške vloge. Recimo zdej, ko živim na svoje, vidim kakšna mnenja imajo recimo drugi.(1FS70) Recimo, ko so od mojega partnerja starši prišli prvič na obisk, so pričakovali, da jst skuham kavo, nalijem kavo, prinesem sok… ali pa recimo, ker je bla kr majhna dnevna, sem rekla, če se loh na kavču mal stisnejo, da se usedem. U tem trenutku mi je njegov oče reku "ne ne, najdi si ti kak tabure al kej" (1FS71)

U1: wou, to je kr disrespect

U3: ja, sam tu je pr meni prevladalo to, da je moja mama močna osebnost in da nas je že vzgajala v smislu, da loh tud moški skuha in pospravi in nalije kavo… (1FS72) da se razume, js tega kasneje nism več dovolila, da se tko obnaša do mene. Pri nas recimo ni 50-50 ampak sodeluje pri vzgoji, pri gospodinjstvu, se te vloge mal delijo med nama. (1FS74) Ampak ja mislm, da je absolutno odvisno od družbe in staršev. (1FS75)

U1: Pa socialnih omrežij. (1FS76)

M: kaj ostale mislite?

U1: Name sprva družina. Vedno sem bla vzgajana v smeri, da moram met ful dobro izobrazbo, bit ful močna, gledat sam nase… in pol nekako, ko sem začela it v srednjo, sem začela bolj spremljat družabna omrežja in v bistvu zarad družbenih omrežij sm zgradila svoje mnenje, ker se mi je zdelo bolj logično kokr pa to, ko sm ga imela prej. (1FS78) Sem pa tud imela primere, ko sem se hotla vpisat v srednjo, ker sm na računalniški in vsi so mi govorili, naj ne grem, ker je to sam za tipe… meni ni blo logično, zakaj je ta šola sam za tipe, ker ženska tud loh razmišlja na isti način kot moški in rešuje probleme, programira…ker tu res ne delaš nobenga fizičnega dela, da bi loh rekli "ja to je res sam za moške"… pol sm se vseen upisala, ker se mi ni zdelo logično. (1FS79)

M: praviš, da ti je blo mnenje na socialnih omrežjih bolj logično in si zato spremenila svoj pogled na sve.. kako to misliš? Bolj logično od česa?

U1: Ja prvo so govorili o tem, kako ženske razmišljajo, kako so grajene in isto so opisali za tipe in pol sm nekako zgradila mnenje, da ja, moški je bolj fizično sposoben od ženske in ne nihajo mu hormoni tako kot pri ženskah, tko da on bo vedno delo opravljal na isti način, ker nič ne vpliva nanj na tak način kot na ženske. Ženske so pač loh bolj skrbne, loving, norturing, emotional in so s tem bolj čustveno inteligentne, kokr pa na primer moški. (1FS80) Sam kar se pa tiče inteligence npr. ko se učiš alpa kej v tem smislu, js mislm, da tu ni nobene razlike med spoli. Noben spol ni bolj inteligenten od drugega… ženske se loh tud učijo bolj kot moški (1FS81), npr. v mojem primeru so ženske celo dobivale boljše ocene kakor tipi v osnovni pa srednji šoli… (1FS82)

U3: Ja, skor da je blo pričakovano, da imajo punce boljše ocene… (1FS83)

U1: Ja..

U3: Ampak js bi tle sam rada povedala recimo kok partner vpliva na drugega partnerja, da spremeni mnenje o teh vlogah. Ker recimo moj tata je ful spremenil mnenje, js mislm, da je bil tu močen vpliv mame, ker pol je on nas učil, da moramo bit finančno neodvisne, da moramo met dovolj denarja in da ne rabimo bit odvisne od moškega, da imamo same svoj denar, izobrazba mu je bla zlo pomembna, da se kot ženska ful izobrazim, v glavnem neka stabilnost v življenju. Da nismo odvisne s sestro od nobenga, da smo samostojne ženske… (1FS85)

M: Kaj pa pri vas?

U4: Ja js se strinjam, pri meni se je začelo s starši, ker itak so prvi, ki so okrog tebe… (1FS85) pol pa itak greš v družbo in šolo in so prišla ta pričakovanja, če si punca, da se rabiš mal lepše vest.. ali pa recimo izjave "On je fant, on je bolj nagajiv, pa nemiren, ampak itak je fant, zato je okej". In to je šlo meni ful na živce, ker js sm bla tud včasih nagajiva in to je določenim učiteljem šlo v nos in jim ni blo všeč, ker sem pač punca. Pri mojemu bratu, pa je blo drgač, pa sva na isto osnovno hodila in bla pri istih učiteljih, pa je blo pri njem bolj sprejeto to obnašanje…(1FS86) Pol, ko pa odrasteš se mi zdi, da si sam neko mnenje vgradiš, kaj boš, kaj ti je okej in kaj ti ni okej… (1FS87) in ja se mi zdi, da tud socialna omrežja znajo ful vplivat na to. (1FS88)

M: Na kak način, pa bi rekle da so socialna omrežja vplivala na vas? Če si npr. U4 omenila glih socialna omrežja.

U4: Ja npr. js sm taka oseba, ki se ji ne da rihtat in pol, ko vidim punce na socialnih omrežjih kako so lepe, zrihtane imajo lip filerje, drugo, tretje in da so ful drugačne od mene, ker npr. js se ne počutim okej ko sem tok zrihtana, posledično začnem tud js to delat zaradi njih. Zih je imelo nek vpliv name, da se na določen način oblačim in da neki probam… (1FS89)

M: Aha, kot nek socialni pritisk, da če se večina žensk na spletu tako obnaša, oblači… in če boš ti odstopala to ne bo okej?

U4: Ja, točno to!

U1: Js mam neki za dodat tle… mene ful moti in this "society", kamorkol pogledam v bilo kero trgovino, so oblačila ful provokativna… ne vem mrežaste majice, hlače, ful dekolte, ful kratke hlače – da ti izpade cela rit ven… in pol vidiš vse druge se tko oblačijo in nekako postavijo standard, da če se ti neboš tko oblačila, da boš izstopala in ti ne boš "one of the girls". In isto tko z druge strani boš mel tipe, ki te bodo obsojali, ker se tko oblačiš in si nekak "stuck inbetween" kaj zdej nardit, kako nej se oblačim, kako nej se obnašam, da bo sprejemljivo z obeh strani, ker pač JE pomembno, da si sprejet. (1FS90)

U2: Ja, mene to ful jezi…

U3: A lh js neki povem?

M: Ja, itak.

U3: Za moške sm hotla povedat, da je pri njih recimo kar se tiče tehnologije bolj, da če nimaš iPhone ali dober avto, da če tega nimaš, pač izpadeš… ti nisi uspel kot moški, ker si ne moreš privoščit vseh teh materialnih stvari… ta nek socialni status je njim ful pomemben in en drugega po mojem obsojajo po tem… (1FS91)

U1: Pa recimo glede "womens bodies" tud ful pritisk z npr. socialnih omrežij, a noben ne gleda na to, da je vse to photoshop, plastične operacije… noben ne ve tega, noben noče povedat "ja js sm mela BBL" al pa "js sm si dala botox" in pol punce dobijo potrebo, da probajo bit enake tem ženskam na netu. (1FS92)

U4: ja in v nekaterih primerih grejo čez sebe in delajo vse to, da bi ustrezale temu nekmu fejk idealu, ki je nedosegljiv. (1FS93)

U1: ja, pač ženske imajo ful večji pritisk glede zunanjega izgleda kokr pa moški… pr moških se bolj gleda tisto kaj imajo (1FS94)

M: U2 kaj bi ti rekla na to? Nisi nič komentirala.

U2: Js se strinjam… še sama npr. ko grem v Bershko vidiš sam oblačila za "tall and skinny girls", js tm nč ne najdem zase razen majčk, pa še te so ful odkrite, prozorne… pa recimo Kardashianove, morš bit tak kot one, imet isti "body" kot one… ti trendi me živcirajo, zdej npr. morš bit skinny, pol spremenijo čez en mesec "ja zdej vse ženske morjo bit suhe, pa met big butt"… (1FS95) Tuki bi dodala moj oseben primer, kako je prijatlca, ki sledi usem tem

trendom in je influencerka, hotla vplivat name in na moj izgled. Ona ma pač lip fillerje in botox in dolge lase in ustreza vsem tem idealom, ki so na spletu. Js si nikol nism hotla nič dat dokler mi ni ona začela govorit "ja tebi bi ful pasali lip fillerji, pobarvi se" in pol je še drugim mojim kolegicam govorila "ja ti bi si loh dala lip fillerje, tebi bi ful pasali"… pa moje naravne lase, ki imam skodrane je govorila naj se zlikam, da si dam podaljške, da bom tipom taka lepša… pač niso sam socialna omrežja a ne, pr meni je bla moja kolegica ta, ko je hotla mene čist spremenit. (1FS96)

U4: Ja in pol sam sediš v postlji in gledaš vse te trende in nerealna telesa in se primerjaš in s takimi oblekami, ko jih promovirajo sam povejo, da družba hoče, da se ženske seksualizira. (1FS97)

M: Mhm… Kaj pa U2 praviš na to vprašanje, kaj je nate najbolj vplivalo, da si razvila neko mnenje o spolnih vlogah… na to nisi nič odgovorila?

U2: Isto starši, bolj mama, ker imam mamo samohranilko in pol sm vidla isto kokr ona dela vsa opravila sama namesto moškega, imam js isto mnenje kot ona. Vedno je pravila "punca si, sama se morš navadit skrbet zase, ne bit odvisna od nobenga druzga, nauči se čim več stvari". (1FS98)

M: zdej eno podvprašanje imam, ker smo mal prej omenile šolo…A ste v šoli kdaj opazile, da so učitelji rekli "kera pridna punca bo pobrisala tablo" oz. "rabim par močnih fantov, ki bodo prinesli mizo iz kabineta" ?

U2: Ja, to je blo vedno pri nas "rabim močne fante". (1FS99)

U3: Ja, same. (1FS100)

U1: ja, fanti so delali težka dela, so odnesli mizo, pospravili stole… punce pa pač "pobrišite tablo, pometite učilnico, poberite smeti"… (1FS101)

U4: Ja, itak… že tle pri učiteljih so ble te delitve nalog glede na spol… (1FS102)

U1: Zdej a je to povezano s tem, kako so se profesorji obnašali do punc pa do fantov v šoli?

M: Ja, ja loh kr deliš.

U1: Ja js in moja sošolka, ble smo edine punce v razredu računalničarjev, tud če smo se ful na glas smejale in zganjale karkoli v razredu, nikoli nas dve niso opozorili. Najdli so kr nekoga tam nekega tipa in njega opozorili. Isto tko sedeli smo pri klopi in js sm se ful na glas smejala, sam js sm se smejala, ta dva tipa sta bla tiho in profesorca je opozorila sam ta dva tipa in pol komi ta tretjič je mene opozorila in rekla "a se ti smejiš"… (1FS103)

M: ja kaj pa vidve npr., ki sta bile bolj v mešanih razredih v gimnaziji?

U4: Se mi zdi, da pri določenih bi prej opozorili punce kokr tipe… se mi zdi, da se je njim dost več dovolilo kokr nam puncam. Npr. take komentarje, ki so tipi imeli kdaj proti učiteljem, si mi punce ne bi nikoli upale, ker bi bla reakcija učiteljev čist drugačna. (1FS104)

U3: Ja nas je blo 30 v razredu in iskreno nism neki dost opažala, da bi se delala neka razlika. Bolj so delali razlike glede na to, če je imel kdo bolj drugačne ocene. Razen pr športni, kjer smo bli ločeni glede na spol, pa se je od fantov pričakovalo, da bodo več odtekli, več zdržali pri vesi vzgibi, meli boljšo kondicijo kot punce… mogoče v tem smislu edino (1FS105)

M: A ste vse mele tako izkušnjo, da ste bili pri športni ločeni po spolu?

U1: Ne, mi smo meli skup v srednji in osnovki

U2: Mi tudi ja.

U4: Mi tudi.

U3: Mi smo meli ločeno v osnovki in srednji, kokr se js spomnem.

M: Kaj pravite na to, da je ločena športna na punce pa fante?

U3: Js mislm, da je blo to pri nas kr potrebno, zarad interesov… punce nismo hotle igrat nogometa npr., košarke tud ne…smo rajš igrale odbojko. Pa fanti so meli profesorja, punce smo mele profesorco.

M: Kaj vi menite o ljudeh, ki spol izražajo na bolj netradicionalne načine npr. z videzom, oblačili, vedenjem…

U1: Js loh povem primer… mi smo meli na faksu, js iskreno ne vem kaj so ble od te osebe "pronouns" ampak mislim, da se je identificirala kot moški, bla je pa pač ženska…nisem sigurna, oblačla se je kot moški in sm mela primer kjer je ta oseba, ki je biološko zgrajena kot ženska, šla v moški wc. Vsi, ki so bli tam, torej moški, so šli vn, ker so se počutli izjemno neprijetno, ker je ženska šla v njihov wc, tud če se identificira kot moški… (1FS106) ampak to je zame sam beseda "ej moški sm" ker ti po moje še kr razmišljaš kot ženska, ti si zgrajena kot ženska, imaš ženske hormone in ti ne moreš bit tip. Razen če res čisto vse spremeniš glede sebe kar te dela žensko, notranje in zunanje… (1FS107) js mislm, da to dela dost problemov v družbi… to je tok zdej popularno in vsi to vejo in mislijo, da je normalno. Otroci, ki uporabljajo socialna omrežja bodo to vidli in bodo rekli "o zdej se loh oblačim kot punca, ali pa zdej sm loh fant, ali pa zdej sm loh mačka, če hočem"… to ni normalno… (1FS108) ne vem js nimam problema s tem, da se punca oblači kot tip…imam pa problem s tem, da se tip oblači kot punca. Realno zgleda dobro na ženski, če obleče "baggy clothes"… ne vem, to je moje mnenje… (1FS109)

U4: Mene dosti ne briga… (1FS110) meni je bolj pomembno, da se oseba čuti dobro v lastni koži…

M: Mhm..

U3: Mene tudi to ne zanima, glede oblek res, kako se identificiraš glede na obleke. (1FS111)

U2: Js če bom vidla tipa, da nosi mini krilce in "crop top" se bom mal neprijetno počutla, ker sm js ženska in ta tip to nosi. (1FS112)

U3: Ja, se strinjam, mogoče se res mal neprijetno počutiš… ampak js mislim, da je to, ker pač nismo navajeni. (1FS113) Zdej mene to moti, če bi se meni osebno usiljevala njegova identiteta, (1FS114) drgač obleči kr hočeš.

M: Kaj pa npr. če bi vaš sin, oče ali pa brat obleku obleko, mini krilce, pete?

U1: Ne, hahah (vse se zasmejijo)

U2: Meni bi blo to sam smešno. (1FS115)

U1: "I would be weirded out" pač zakaj, kaj je tebi v glavi, da to nardiš… (1FS116)

U4: Meni bi blo to čudno, ker ne bi bla vajena, ampak sčasoma bi se navadla haha kaj (vse se zasmejijo) nimam izbire… bi ga pa podpirala, če se on tko počuti, okej… (1FS117)

U3: Recimo js, ki imam dva sina in sta v vrtcu in če bi mi reku sin, da bi hotu oblekco obleč v vrtec, si tega ne predstavljam sploh, ker je že tak, da ima rad traktorje in tko… js bi mislila, da je to nek vpliv nekoga, ker mi ga ne vzgajamo tko, da bi bil nek tradicionalen moški, da bi mu non stop kupovali avtke… smo bli tud v fazi, ko se je hotu igrat z dojenčkom, pa sem ga vprašala "a ti kupim dojenčka?" pa je reku sam od sebe "ne". Mogoče je to sam neka navada ali pa strah, da ne bi bil sprejet… Bi pa mi blo zelo čudno, nenavadno, ker nisem vajena na to, pa tud družba v tem mestu ni vajena na to. (1FS119)

M: Mhm, kaj pa vidve?

U1: Js mam drugačno mnenje, če bi imela npr. sina. Ne vem kako bo to, ko ga bom dejansko imela, ampak, mogoče se sliši ful "harsh" sam tud če bi hotu sam, mu ne bi pustila, da obleče krilca, da se ukvarja z ženskimi stvarmi… mogoče je to ful "harsh" ampak js tega ne bi dovolila. (1FS120)

U3: Ma zarad straha družbe al?

U1: Večinoma ja, zato ker hočem, da je sprejet in ne vem…(1FS121) vsak ma svojo vlogo in se tud držim tega. (1FS122) Js mislim, da bi dejstvo da on želi neko žensko stvar, bil vpliv nekoga tretjega. (1FS123)

U2: Js se strinjam glede tega..(1FS124) js mam brata in bi mi blo ful čudno, če bi hotu pete nosit… bi bla začudena tko uno "what the fuck"… blo bi mal težko ga podpirat, zarad straha kako bi ga drugi sprejeli, zato bi mu verjetno rekla "dej no, nehi, don't do it"… (1FS125)

(nastopi nekaj tišine)

M: Naslednje vprašanje je, kako socialna omrežja tj. Instagram, TikTok, Facebook, Youtube.. vplivajo na oblikovanje predstav o spolnih vlogah in če poznate kakega influencerja, ki promovira tradicionalne spolne vloge…

U1: A to vključuje tud "toxic" in "non-toxic" ?

M: Ja, če poznate ali ste naletele na koga…

U1: Andrew Tate (1FS126)

U4: Ja, to je edini, ki ga poznam haha

U1: Pa una, kaj je že…

U2: The WizardLiz? (1FS127)

U1: Ja, ona tud promovira te bolj tradicionalne ženske vloge bolj in govori kaj bi moški rabli delat za žensko, kaj ona zanj, kako sta oba skup eno… (1FS128) Andrew Tate je pa tak, da v bistvu je mel neke "toxic" komentarje, eni pa so bli ful uredu. (1FS129)

U4: Kaki pa?

U1: En cajt je govoru "ja, moški rabijo imet tok pa tok žensk… če imajo eno žensko jo loh varajo z drugimi ženskami, ker pač to je moškost" pol pa drugič reče "ja če imaš sam eno žensko v lajfu, to ti je cilj in tako si zmagu, that's how you'll win and that's how you know you're rich". Ne vem, ful se križajo njegova mnenja. (1FS130)

(vse se zasmejejo)

U4: Ja, ful se križajo njegova mnenja. (1FS131)

M: Torej za Andrew Tate-a ste vse že slišale?

U3: Ja, (1FS132) sam pač ne sledim njegovim objavam.

U2: Ja (1FS133)

U4: Ja. (1FS135)

M: In kaj vi menite o tem, kak vpliv imajo ti influencerji kot je npr. Tate? A se vam to zdi kot pozitivna stvar? Ker vemo kako smo ljudje danes obsedeni z telefoni…

U1: Slab… (1FS135)

U4: Absolutno, otrok ne bo niti znal ocenit kaj je prav in kaj narobe in vidi neki takega in si misli "ja okej that's how i have to behave" in mali fantki vidijo Andrew Tate-a in mislijo, da je "god" in se začnejo tko obnašat. (1FS136)

U1: Ja, nekako mislijo, če ima on vse te lepe ženske, če ima vso to bogastvo, morem njega poslušat, ker pol bom tud js vse to mel… in pol imajo neke napačne slike tega, kakšna bi rabla bit ženska… (1FS137)

M: In kdo po vašem mnenju mislite, da so sledilci takih ljudi?

U1: Najstniki… oziroma moški od 12. do tam nekje 25. leta. (1FS138)

U4: Moški najstniki.. (1FS139)

U2: Moški (1FS140)

U3: Js bi rekla, da mogoče ne vsi najstniki, ampak tisti, ki so že vzgajani v nekem podobnem stilu, da so bolj šibki oz. niso dovolj samozavestni in rabijo nek "boost" in to mislim enako za odrasle moške, ki nimajo vseh stvari "pošlihtanih" v glavi, ki jim rabi neki, da se bodo počutli

močni… mogoče tudi nekatere ženske, ki ga vidijo kot neko osebo, ki ima neko moškost. (1FS141)

U1: Ja in si pol te ženske mislijo "mogoče je pa to uredu, da ima moški več žensk, mogoče bi se res rabla obnašat tko kokr on govori, mogoče si bom našla na tak način tipa"…ja.. (1FS142)

M: Torej glede teh influencerjev, a bi imela še katera kej za dodat? A jih kera sama spremlja, pa ji je to pomagalo v kakšnem smislu?

U3: Js bi dodala… v bistvu, js sm ful zasledila na TikToku specifične osebe, ki promovirajo te tradicionalne vloge, predvsem žensk in to so tiste "christian moms oz. muslim moms". One ostanejo doma, skrbijo za 5-6 otrok in delajo tist "sour bread" hahah (1FS143) (vse se zasmejijo)

M: Aha, a so to trendi "Stay at home mom" oz. "Stay at home wife" ?

(vse se zasmejijo)

U3: Ja haha

M: In bi rekla, da se to večinoma ženskam promovira, tak stil življenja?

U1: Ja, definitivno. (1FS144)

U3: Bi rekla, da se bolj ženskam… nisem zasledila, da se promovira tok "stay at home dads" (1FS145)

M: A bi komentirale mal ta trend?

U3: Js takoj podpišem za to, da bi bla stay at home mom… ampak, če bi bila plačana. (1FS146)Se mi zdi, da je napaka v sistemu, da ženske nismo plačane za to, da ostanemo doma in skrbijo za otroke… ampak mi moramo dat otroke v vrtec drugim osebam, da skrbijo za njih, da jih vzgajajo in da vplivajo na njih, mi pa gremo delat in na koncu plačujemo njim, da čuvajo otroke… to je nesmiselno..(1FS147) ker ti poleg vrtca plačaš izlete, oblačila in vse kar zraven pride. Ker to ni, da pošlješ otroka v vrtec in gre zastonj. Tudi, ko gre drugi otrok v vrtec in rečejo, da je zastonj, ni zastonj. Vseeno moraš plačat malico, oblačila itd. js sm za to, da ženske ostanejo doma, skrbijo za otroke, skrbijo za hišo… mož pa gre delat, ampak sodeluje tud pri opravilih, ker vseeno to je služba 24/h da si doma in skrbiš za vse.

U1: Menim, če so loh ljudje doma, ki nočejo najt šihta in pridobivajo denarno pomoč, da bi loh tud ženske, ki doma pazijo otroke dobile za to določeno vsoto denarja…(1FS148) bi bla pa tud js za to, da bi bla loh doma in skrbela za dom in otroke, sam pač ekonomsko stanje države to ne dopušča, ker morta oba dtarša delat, če hočeš karkol met. (1FS149)

M: Mhm, kaj pa vidve?

U4: Mislim, ekonomsko stanje države je itak v p, ker se mi zdi, da sama delitev denarja, ki ga ima država ni okej… zdi se mi ta ideja čist izpeljiva, sam država tega ne dopušča. Bi bla tud js za, da dobivam denar od sociale oz. neko plačo in sem pač doma in skrbim za otroke, če bi bla

za to plačana… (1FS150) mislim podpiram tudi to, da bi moški ostal doma, če bi se čutu. (1FS151)

U1: Ja, če moški hoče bit doma, pa ženska hoče delat in se oba strinjata, s tem ni nič narobe. (1FS152)

U3: Ja, se strinjam, edino mogoče v prvih dveh/treh letih otrokovega življenja naj bo mama zraven… ker vseeno je otrok bolj navezan na mater. Naprej pa itak loh tud oče je pač doma z otrokom. (1FS153)

U2: Js se tud strinjam. Na začetku mama pol pa, če hoče fotr naj bo doma. (1FS154)

M: Zakaj pa mislite, da se nekaterim mladim zdi privlačna ta ideja, da se vračajo k tradicionalnim spolnim vlogam in za koga mislite, da se jim zdi ta ideja bolj privlačna, mladim moškim ali ženskam?

U1: Mislim, če imajo to idejo pravilno v glavi, js mislim, da oboje imajo koristi en od druzga na tak način življenja in zato mislim, da bi se to vrnilo. Na tak način ima ženska korist od moškega in moški ima korist od ženske, če tko živita… in mislim, da se na tak način boljše dopolnjujeta… (1FS155)

U4: Amm mislim ja, nekateri se tud boljš počutijo, da jim je tak način okej. Nekaterim to, da ima ženska moške vloge, ne štima in se odločijo za tak stil življenja. Nekatere ženske res hočejo kuhat in nočejo met pritiska, da rabijo še v službo… delajo pač kar jim je okej in to je tud okej. (1FS156)

U3: Jst se strinjam s tem no. (1FS157)

M: In za koga mislite, da so te ideje bolj prepričjive? Mlade moške ali ženske?

U4: Js bi rekla moški. (1FS158)

U1: Js bi rekla, da so tu pa tam… sam mogoč ženske. (1FS159)

U2: Js bi rekla ženske. (1FS160)

U3: Js tudi ženske. (1FS161)

U4: Mislim, js sm mela več stika z moškimi, ki ful podpirajo tak stil življenja… mogoče sm bla bolj v takmu okolju, kjer smo se bolj pogovarjali o retradicionalizaciji, sm pa čula ful več moških… ampak moški bolj s smeri toksičnega načina življenja v smislu, da imajo manj spoštovanja do žensk. Ker se mi zdi, da se hočejo sami počutit, da obvladajo žensko in družino in da imajo to moč. (1FS162)

M: Zakaj bi pa ve rekle, da se bolj ženske odločajo za tak stil življenja?

U3: Zato, ker ta stil lajfa ni tolk obremenjen. (1FS163)

U1: Ker imaš manj skrbi kokr pa, če bi blo netradicionalno in se loh fokusiraš na manj stvari in je bolj efektivno. (1FS164) Js sm slišala ful primerov, kjer moški zahteva od ženske, da dela, tud če ona ni hotla delat. (1FS165)

U3: Mislim ja, narobe je, da karkoli zahtevaš od partnerja. Da ga siliš delat, če noče oz. v nek stil lajfa.

(Udeleženki zazvoni telefon, naredimo 3min pavzo)

M: Okej, a je še karkoli kar bi katera hotela dodat na to temo, preden gremo na zadnje vprašanje?

U2: Ja npr. js sm mela bivšega, ki je na grd način od mene zahteval, da grem delat in reku, če hočem, da greva na dejt, da moram tud js plačat oz. da more bit 50-50. Ampak res na grd način. (1FS166)

M: Mhm.. še kej drugega?

U3: Js bi se zdej spet vrnila na vero… mislim, da vera ful upliva na ljudi, ker ima neke tradicionalne vrednote. Se mi zdi, da vse tri glavne vere sveta, da imajo to neko tradicionalno vlogo moškega in ženske in da to pol vpliva na otroke, ker ti otroci imajo to pol pred sabo (1FS167). Po drugi strani, pa imajo nek socialnem pritisk, da to pa ni tko, da si loh tud drugačen kakor so ti rekli v otroštvu.

M: Ja ful fajn, da si to izpostavila… a je še katera to opazla? A ste mogoče pri verouku, če ste ga obiskovale, a so tam to spodbujali ali govorili o tem?

U4: Js sm hodila k verouku, sam nisem čutla tega pritiska, da bi o tem govorili. (1FS168) Se pa strinjam, da ima vera ful upliv na to, sam js nisem mela te izkušnje. (1FS169) Npr. moja mama, pa je bila ful v cerkvi in se opazi to nagnjenost k tradiciji in verjamem, da je tu opazit vpliv takega okolja. (1FS170)

U1: Se strinjam. (1FS171)

U3: Recimo tudi iz finančnega vidika se opazi… npr. mi smo muslimani, ampak nismo tisti trdi muslimani, smo pa prevzeli neke stvari. V islamu je taka zadeva, da moški gre delat in mora bit "provider" ženska pa ima izbiro, da je loh doma ali pa gre delat. Ampak denar, ki ga ona zasluži, je v celoti njen. Moški pa mora bit tisti, ki bo plaču položnice, dal za oblačila itd… in js mislim, da dosti ljudi, ki so muslimani, temu sledijo…. Recimo ta kava, ki se je pričakovalo od mene, da skuham, to ni vera ampak so tudi neki običaji in kultura, ki res močno vpliva. (1FS172)

M: Ja vera uči, da je poslanstvo ženske, da na svet prinese potomca.. a bi to komentirale mogoče?

U3: Js mislim, da je to sebično.

U1: Če ženska hoče otroka, naj ga ima, če ne, tud okej. Ker ona ne rabi tega delat, njeno telo je in naj z njim dela kar hoče.

(nastopi trenutek tišine)

M: Okej, mislim, da je čas, da gremo na zadnje vprašanje… Ali menite, da vaša generacija bolj sprejema fluidne oz. nebinarne identitete kot pa prejšnje generacije?... A veste kaj je binarna oz. nebinarna delitev?

(vse prikimajo)

U3: Js mislim, da nam je blo to usiljeno, da to sprejemamo. (1FS173)

U1: Js mislim, da so ljudje postali preveč snežinke… preveč sprejemajo vsako stvar, ki jim pade pred nos… ne vem, nekdo bo reku "js sm mačka" in vsi bodo tko "ja dejmo ga sprejet, reku je, da je mačka" pač ne, to ni normalno. (1FS174) Pač zakaj vsi podpirajo to sprejemanje in "ja tak si, loh se obnašaš kokr hočeš, loh se tko obnašaš, loh se tko oblačiš, loh si daš tud drugačn spol…" ampak ne vem… meni je to ful čudno in da folk, ki to dela, neki ne štima v njihovi glavi. (1FS175)

U2: Js se strinjam, meni je to nesmiselno in hecno. (1FS176) Pa tud to "they/them" pač npr. Demi Lovato, ona je kr vse bla, pač WTF. (1FS177)

U3: Pa Sam Smith isto.

M: Pa a mislite, da zato, ker zvezdniki uporabljajo te "pronouns" ima to nek vpliv na družbo?

U2: Ja… Pa mislim, da je to na nek način vsiljeno ful. (1FS178)

U1: Js bi bolj rekla, da ljudje, ki so njim podobni, to sprejemajo. Ker js sm redko koga slišala, ki bi reku, da je to okej, da mu ni nič čudno. Mislim, da je res neka specifična grupa ljudi, ki to podpira. (1FS179)

U3: js mislim, da tako-zvane nebinarne osebe se sam iščejo, ali pa jim je vsiljeno to prek socialnih omrežjih, družbe itd (1FS180). Js mislim, da nebinarni spol ne obstaja. Ali si moški ali pa ženska. (1FS181) Js sprejmem tebe kot človeka, ampak, da mi usiljuješ "dej me kliči mačka" pol te bom obravnavala kot mačko in te bom poslala ven iz hiše, štekaš? Če se ti identificiraš kot omara, prav, bodi v sobi cel dan, ampak ne boš dobil niti za jest niti za pit, ker tega ne rabiš, ker si omara… to je moje mnenje, če nekdo reče, da je nebinaren, se po mojem iščeš. Če se en dan počutiš kot moški, drugi dan kot ženska, js mislim, da tebi sam hormoni nagajajo. Ker npr. js se bom danes počutla razdraženo, jezno, veselo, ampak se ne bom identificirala kot jezna oseba…(1FS182) meni je to nesmiselno in da je sistem naravnan, da nas zmede. Mislim, da je cilj, da nas vse živo zmede in da ne bi znali več kritično razmišljat. (1FS183)

U1: Js bi hotla dodat, glede sprejemanja teh ljudi, da se tud vidi v športu različne primere kjer so se moški, ki se identificirajo kot ženske, tekmovali v ženskih športih in itak zmagali. Js mislim, da to nebi smelo bit dovoljeno, ker imaš zgradbo moškega, ki je bolj fizično sposoben. Recimo šport, moški je močnejši in je večja možnost, da zmagaš tam v športu kokr neka ženska. Isto sem vidla v "beauty peagants" kjer je tip zmagu… to ne bi smelo bit sploh sprejeto… (1FS185)

U4: Js spolne fluidnosti tud najbolj ne razumem (1FS186)… mislim, " i guess" razumem, da se ljudje iščejo. Npr. poznam primere, kjer je nekdo spremenil spol in je ful bolj srečen in mu

to odgovarja. Take primere podpiram (1FS187), ampak poznam tud primere kjer je nekdo obžaloval… ne vem, ful niham, ker tud sama ne razumem tega čist… to, da se pa folk identificira kot predmet, pa mi je sam nesmiselno. To je res nek pritisk družbe, da imaš možnost bit kar hočeš in ful ljudi pade v to. (1FS189)

M: Pa bi rekla, da naša generacija to bolj sprejema kot prejšnje?

U4: Prej se mi zdi, da sploh ni blo tega, da ni blo govora o tem sploh. (1FS190)

U3: Js bi dodala, da trans osebe vseeno bolj razumem kot osebe, ki se identificirajo kot nebinarne. Ker vseeno oni so al trans ženske ali trans moški in jih bolj razumem kot pa tiste, ki pa ne vejo kaj bi bili oz. kot da niso nič. Razumem, da se kot ženska počutiš, da si moški. To je super, ker veš kaj si. (1FS191)

U1: Js se tud strinjam. Pač se ne počutiš v svojem telesu, spremeniš spol. To je dost bolj normalno. (1FS192)

M: Mhm… No če nima nobena nič za dodat, časovno smo že malo čez… Jaz se vam lepo zahvaljujem za vse odgovore in ker ste si vzele čas zame.

9.3. Zapis druge fokusne skupine

M: mediator

U5: peti udeleženec fokusne skupine

U6: šesti udeleženec fokusne skupine

U7: sedmi udeleženec fokusne skupine

M: Za začetek še enkrat ponavljam, da je vse kar danes poveste anonimno. Hkrati bi vas prosila, da na glas izrazite svoja nestrinjanja oz. strinjana z drugimi udeleženci…V glavnem, če kar začnemo…prvo vprašanje je, kako bi opredelili, kaj za vas pomeni biti moški oziroma kaj so atributi moškosti in kaj pomeni biti ženska oz. kaj so atributi ženskosti.

U5: Razumem vprašanje…torej kaj pomeni biti moški in kaj so atributi moškosti?

M: Kaj ti meniš, da so?

U6: Kaj pomeni biti moški… Moški je nekdo, ki je odločilen, ki je steber družine, nekdo, ko… (2FS1)

U5: Nekdo, ko ima penis… predvsem nekdo, ki ima penis. (2FS2)

U6: Jaz bi rekel, da je to neka oseba biološko rojena moškega spola z x y kromosomi…Ki je načeloma bolj…kako naj rečem, logično nagnjena pri sprejemanju odločitev… Ki je načeloma dosti bolj konkurenčna v delavskem svetu. (2FS3)

U5: Ja sam te vse atribute lahko ima tudi ženska. (2FS4)

U6: Ne, ženska ne more imeti xy kromosomu ne. (2FS5)

U5: Poleg tega, poleg biološke osnove je lahko bolj "competitive" kot večina, lahk je bolj odločilna… količina logike je subjektivna glede na osebo… (2FS6)

U6: Jaz tuki generaliziram.

U7: Jaz rečem, da moški mora biti v družini oseba, tk ko si reku, ki nekako logično razmišlja, ko lahk prideš k njemu s problemom in ga bo rešil na logičen, racionalen način. Človek, ko skrbi za familijo, "provide-a" za familijo, ki te pripravi na lajf, realno. (2FS7) Ženska "on the other hand" je pa v družini vloga… ne vem, ko otrok rabi rabijo empatijo, ko gre tk "for emotional help, whatever." (2FS8)

U6: Se strinjam.

U7: Ja pač v družini.

U6: Nežna roka.

U5: Ena je bolj groba, druga bolj nežna. Moški groba, ženska nežna roka. (2FS9)

U7: Moški mora iti čez "harsh reality of life", delat, "blood and sweat so the family can have fun."… (2FS10) Ženska mora bit pa tista, ki naredi dom dom. (2FS11)

U6: Ona mora bit razlog, da moški gre vse to delat. (2FS12)

U7: Tako, safe space itd., itd., itd…. (2FS13)

M: Okej… Kaj pa, če bi vas vprašala, da mi daste par pridevnikov za to kaj je ženska, pa par pridevnikov kaj je moški.

U5: Moški je močen, prepričan, odločilen, defenziven, amm… (2FS14)

U6: Ja, ja… močen, steber, logično nastrojen… (2FS15) To, to načeloma.

U7: "Yes"…

M: Ženska?

U6: Ženska, empatična, nežna, ljubezniva… Kk naj rečem, topla. (2FS16)

U5: Prijazna. (2FS17)

U6: Pač vse te pozitivne lastnosti, ko bi rabu človek met… nežne. (2FS18)

U7: Ja pač vse pozitivne, pač ja. (2FS19)

U5: Ja, sam druge vloge so…

M: Druge vloge v kakem smislu?

U5: Ja v smislu, kot… kk se naj izrazim. A moram direkt odgovorit na vprašanje al lah tud mal po svoje?

M: Ja, ja, Point je svoje mnenje izrazit.

U5: Druge vloge v smislu kot moške vloge in ženske vloge po moje niso enake zaradi biološke zgradbe naših teles. Ne glede na to, kako so naše socialne strukture danes narejene… (2FS20) Zaradi tega, ker naša socialna struktura danes omogoča moškim in ženskam, da v večini primerov delajo vlogo enega ali drugega. Ampak menim, da bi bilo življenje dosti lažje in dosti bolj enostavno, če bi vsi delali tisto vlogo, katero smo sprva imeli zaradi tega, ker naša telesa so dobesedno narejena, da podpirajo to. (2FS21) Primer za moške vloge, ki so v primarnem svetu, ko so lovili, ko so prinašali domov, ko so se postavljali v nevarnost… Menim, da bi danes morali delat enako stvar zaradi tega, ker smo narejeni za to…če smo prej lahko delali to in smo prej lahko prenašali vse to in če smo prej lahko delali in ustvarili varno okolje za dom, za družino, za ženo, za bla bla bla…menim, da bi to rabili tud danes, ker če so naša telesa, narejena za to menim, da so tud naši možgani, kar so, kar je tud dokazano… (2FS22) Ženska vloga. Pa če se navežem na neki kar sem bral o ženskah kod vodjah…ženske so dosti boljši vodje kot moški v okoljih, ki so že varna, ko so že mirna, pisarne itd…. Ženske so dejansko dokazano boljše, da stimulirajo ta okolja, npr. za boljše finance…Ampak ženske so boljše v tem, da ko imajo dobro okolje, da ga naredijo še boljšega. Ko imajo nekaj za

čuvati na način, kot so otroci, so boljše v tem dost volj kot moški… Ženska vloga je prav to, ne sam gradit dom in ne samo biti doma, ampak biti v nekem okolju, ki je zgrajeno zanjo s strani moškega, ker to je njegova dolžnost, da ji naredi lajf. In pol ona vzame to kar je moški zgradil in naredi sam ful ful boljše. (2FS23)

U7: "Yeah, same" sam tko "copy paste." vse kar je reku, se strinjam. (2FS24)

U6: Ja, jaz se tud strinjam. Rad bi dodal samo to… Če pogledaš, po neki logiki, prišli smo do sem skozi celotno evolucijo, s tem, da smo imeli te vloge razporejene. Noben se ni rabil menit o tem. Pač niso imeli izbire in z izpolnjevanjem teh vlog smo prišli do sem… Torej deluje. (2FS25)

U5: Ja, res. Zdej imamo izbiro. Zdej moški ne rabijo biti močni in ženske ne rabijo delati svoje vloge. Zdej imajo ženske možnost delati to kar moški delajo zaradi tega, ker ni več potrebna ta moč, ker se izgublja. Izgublja se ta linija tega, kaj je dejansko ta razlika…. (2FS26) Zdej ta cela borba in ta debata o vlogah in spolih obstaja samo zaradi tega, ker so stvari prelahke. (2FS27) Če bi stvari bile dosti težje, se noben več ne bi spraševal, kaj je človeška vloga ženske ali moškega in kaj ni. Vsi bi avtomatsko izpadli v svoje kote zaradi tega, ker se ne bi mogla ženska vsak dan soočiti proti ekipi moških, ki imajo vsi puške uprte v njo… (2FS28)

U6: Tako je… (2FS29)

U5: In tudi če niso puške, tudi če so noži, tudi če so gole roke… ne moreš se soočiti… moški se pa lahko. Čisto zaradi tega, ker imamo tako telesno strukturo, čisto zaradi tega, ker imamo močnejše kosti, po večini… čisto zaradi tega, ker imamo večja telesa, po večini in zaradi tega, ker imamo dosti več testosterona, po večini… (2FS30) Medtem, ko so ženska telesa v dobesednem smislu prilagojena temu, da najbolj na najboljši mogoči način delajo fina posla in da čuvajo stvari. In v prvem smislu svoje telo. (2FS31) Medtem ko je moško telo dobesedno narejeno za obratno, torej, da čuva zunanji svet in ga oblikuje. (2FS32)

U6: Tako je, ne bi mogel sam boljše povedat…

M: Še je kaj kar bi dodal pri tem vprašanju? Gremo naprej?

U6: Po mojem smo kar lepo spucal vse.

M: Drugo vprašanje je, kako bi z lastnimi besedami opredelili tradicionalne spolne vloge…

U6: Torej… Za moškega bi to opredelil kot nekoga, ko prispeva za družino, tud sam imam čisto tradicionalno mnenje glede tega….Torej, da moraš prispevat za družino, moraš biti varnost v družini, moraš zagotoviti varnost v družini, moraš omogočiti družini, da lahko živi…Čisto enostavno povedano, moraš omogočiti, da družina lahko obstane. (2FS33) Ženska pa mora omogočiti družini, da je lahko družina. Torej ženska čuva, ženska neguje, ženska družino v bistvu skupaj drži, to je ženska vloga. To je tud moje mnenje… Ker brez tega, da bi ženska bila tista vloga v družini, ko bi družino dejansko skupaj vlekla, pa skupaj držala, pa bila centralno središče… (2FS34) Kako naj rečem, ženska je…Bom tako rekel. Ona je središče družine. Ampak ženska po naravi je krhka, generaliziram…in zato mora moški biti

steber, ko drži središče družine, da lahko ženska dela to, kar ženska lahko najbolje naredi. (2FS35)

M: Če gledamo tradicijo torej?.

U6: Tako, če gledamo tradicijo.

U5: Ja, sam "fucked up" del tega je, da se folk sploh dejansko ne zaveda tega, da v tok fajnemu svetu živimo, da te vloge sploh ne rabijo bit pomembne stari…To je najbolj "fucked up" del, zato so ljudje pozabili to. Ljudje so pozabili, da ženske tud z razlogom niso delale. (2FS36) Ženske so mele prej ful boljše narejeno, lahko so delale kar so hotele, lahko so ble sam doma in delale kar hočeš…Zdej te svet prisili, da moraš iti ven delati stvari. Kljub temu, da imajo ženske menstruacijo, pa da imajo zelo težek teden vmes, vseeno morajo delati. In vseeno je to problem. Kljub temu, da imajo ženske dobesedno ciklus celomesečni, kjer se jim telesa konstantno spreminjajo in hormoni nihajo gor, dol in levo in desno, noben jo to ne sprašuje… (2FS37)

U6: Ja, vseeno mora iti na šiht… (2FS38)

U5: Vseeno mora iti na šiht, vseeno morajo vse to delati. (2FS39)

U6: E, to pa je žalostno…

U5: To je žalosten del in pol rečejo, da je to vse normalno in še toliko so "sfukali" te stvari, da zdaj ženske že same govorijo "jaz hočem biti samostojna in močna in zdaj se jaz hočem mučit namesto, da si najdem pozicijo v življenju, kjer se ne rabim". (2FS40)

M: Mhm…Samo če se vrnemo nazaj. Vprašanje je, kako bi z lastnimi besedami opisali, kaj so tradicionalne spolne vloge, kaj bi vidva rekla?

U7: Moški hodi na šiht… Ženska naredi potomca, skrbi za dom, (2FS41) "that's it basically".

U5: Ja, torej, da izpolni to, kar ji je biološko dano in moški enako. (2FS42)

M: Torej, kaj je moškemu biološko dano?

U5: Zelo močno telo, uravnovešeni hormoni- dosti bolj kot pri ženskah, močnejše kosti in večje kosti- kar pomeni soočenje z zunanjimi grožnjami in nevarnostmi. (2FS43) Ja, ja…

U6: Pa omogočanje ženski, da je lahko ženska. (2FS44)

U7: In da svoj "blood line" razširi po svetu. (2FS45)

U6: Delanje otrok, tako…(2FS46)

(Nastopi trenutek tišine)

M: Gremo naprej?

(pritrdijo)

M: Na katerih področjih se vam zdijo najbolj prisotne te spolne vloge? Da je videti mogoče neka odstopanja ali kako naj razložim...

U5: Šport! (2FS47)

M: družina, partnerstvo, delo, politika…Ste kje to opazili?

U7: Vsepovsod. (2FS48)

U5: Vsepovsod. (2FS49)

U6: Vidi se vsepovsod, od medicine do politike do športa…Največ v športu! To bom rekel, največ od vsega, najbolj v športu, sigurno. (2FS50)

U5: Ja sam to tudi ni slaba stvar. (2FS51)

U6: Ne, ne, hvala bogu, da je odstopanje, ampak ne… ker na primer to, kar delajo, to, da lahko nekdo ki spremeni spol legalno ampak ima še biološko strukturo moškega in potem gre v ženske športe... On bo dominiral. To ni vprašanje kako, vprašanje je samo kdaj…On bo dominiral, definitivno, vsak ženski šport mogoče. (2FS52)

U5: Mislim odvisno, nekaterega zih ne more, ampak ja po večini vsaj. (2FS53)

M: Ja, kaj pa na primer družina, partnerski odnos? Se vam zdi, da obstajajo neke vloge še kar v partnerskem odnosu? Kaj mora ženska delati? Kaj mora moški delati?

U7: Odvisno kje. Hvala bogu, pri nas je tega še vsaj en mal ostalo. Če greš pa bolj "western" je pa katastrofa. Hvala bogu okoli bajte bo tip delal, skrbel za hišo, pokosil, drva zlagal… ženska bo lahko delala kosilo, večerjo, sesala, spucala kej in delala lažja dela. (2FS54)

U6: To okrog bajte delat načeloma lahko oboje in moški in ženska dela. Lej ženska lahko tud vzame kosilnico, pa pokosi. Ampak načeloma, načeloma, so to vloge, ko jih moški delajo. (2FS55)

U7: Jaz si ne predstavljam, da bi bil v hiši, da bi delal kosilo, medtem, ko bi moja ženska odzuni cepala drva… (2FS56)

U6: Ja, tako je. Lahko jih, ampak načeloma jih ne. (2FS57)

U5: Ona ima menzo, njo neki boli in ti rečeš "ne draga, pejt ti potiskat uno kosilnico v pičko materino, jaz bom pa doma kuhal, delal ti bom mafine!"… Ti si moški, ko dela svoji ženski mafine! Jaz prav ne morem verjet, da so to sploh vprašanja tega sveta. Stari, a se ti zavedaš kako nazadnjaško je to dejansko za evolucijo človeštva? To je retardirano, absolutno retardirano v glavo je, da so to sploh vprašanja tega sveta! In vsaka oseba, ko se to sploh sprašuje in o tem dvomi, bi mogla iti v zapor, da umre ali nekaj takega, pač res. Ampak to jaz dejansko mislim, to resno mislim, čisto resno. To moraš biti absolutno prizadet. (2FS58) (udeleženec se vidno razburi in dvigne ton glasu)

(ostali člani se zasmejejo razburjenemu odgovoru)

M: Kaj pa glede na šiht ali pa v politiki… a se vam zdi, da je tam kej opazit?

U6: Ja, so razlike, itak so. (2FS59)

U5: Razlike so. Včasih so smiselne, včasih ne. (2FS60)

U6: V politiki….Tako bom rekel. Nisem neki močen v tej temi, sam verjamem, da v politiki na splošno… (2FS61) Glej, jaz menim tako…Težko je priti med politike in politik, če bo katerega gor spravil, bo izbral nekoga ki ga pozna od prej. Zelo težko se bo ženska kdaj zraven stisnila… In če se bo, mora bit res ena izjemna ženska. No, načeloma… (2FS62) Ampak kar se tiče politike ali pa kakršnekoli višje pozicije, to te veze spravijo noter. To jaz verjamem, zato ker je ogromno ljudi, ki so bolj kvalificirani za te pozicije kot ti, ki trenutno to delajo.

M: No jaz res ne bi želela, da zaidemo s teme in preidemo na politiko…

U6: Ne, glih to hočem povedati. Ljudje v poziciji moči bodo imeli prijatelje in NE prijateljice in njihovi prijatelji bodo prišli do te pozicije in NE njihove prijateljice. (2FS63)

U7: Tako je. (2FS64)

M: Zakaj mislite, da je tako?

U5: Jaz mislim, da politika je vodstvo, a ne. Mislim, da vsak vodja mora imeti neke lastnosti v katere se lahko ljudje zagledajo in lahko vidijo nekoga, ki je sposoben voditi. Ena izmed teh lastnosti je spoštovanje in za spoštovanje je potrebna moč. Brez moči ti nikoli ne boš spoštovan v nobenem okolju. In zdaj moški na žalost, kakorkoli to zveni nazadnjaško, bojo težko spoštovali žensko prav zaradi te razlike. Ženska mora to vse dokazat brez moči, da je lahko na tej poziciji, da lahko ona vodi. (2FS65)

U6: Moška prisotnost v kakršnikoli poziciji moči ali kakršnikoli vodilni poziciji načeloma ti deva energijo varnosti te pozicije. (2FS66) Na primer v mojem primeru, a ne, na gradbiščih, ko ti vidiš žensko, da je delovodja na gradbišču, so velikokrat problemi. Zaradi tega, ker ljudje, ki delajo tam, ne spoštujejo te ženske, ki je na vodilni poziciji in jo ne bodo upoštevali. V veliki večini primerov je ne bodo upoštevali. Vsaj do neke mere. (2FS67) No, ko pa pride moški, se pa takoj spremeni odnos do dela in do šefa in do nje. Avtomatsko se spremeni zaradi tega, ker je on tam kot nekdo, daje tisto energijo, da vedo zaposleni, da se ne smejo "zajebavati." (2FS68)

U5: Predvsem se gre za moškega, ki ima sploh takšno prisotnost. Ja, in zato je spet potreben tvoj način gibanja, mimike in vse kar ti delaš, mora v tvoji okolici izražati moč. Če si tip, če hočeš bit uspešen tip, če ti hočeš imeti nek vpliv na druge ljudi okoli sebe, ti moraš dokazat, da imaš to moč zaradi tega, ker ljudje so živalski in živali se podrejajo drugim živalim. Ja, kakorkoli, da mi mislimo, da smo nad tem, nismo. (2FS69) Mi smo živali konec koncev in naša narava je, da če vidimo nekoga, ki je velik in močan na tak ali pa na drug način, mi se podredimo njemu.

M: In kaj je vaše mnenje glede tega, na primer glede tega primera za gradbišča, da ženske pač ne spoštujejo tam? Kaj si mislite o tem, a je to prav?

U5: Če je prav? Ja ne, ni prav. (2FS70)

U6: Da je prav, sigurno ne. (2FS71)

U5: Seveda ni prav, je pa pričakovano. (2FS72)

U6: Ja, fora je v tem, da ženska mora pokazat, da ona ve, za kaj se gre. (2FS73)

U7:: Ja, točno to sem hotel jaz povedat.

U6: Ja, ženska mora dokazat, da ve za kaj se gre. Samo zaradi splošne stigme ima ženska dosti težje delo pred sabo kakor moški. Sam stigma, ki je okrog tega, da je ženska na vodilni poziciji na gradbišču. Že tuki mora ženska dosti več dati od sebe. To je isto, kot da bi bil, kako naj rečem, mogoče bo to mal grdo zvenelo… To je isto, kot da bi bil otrok na vodilni poziciji na gradbišču. Otrok mora dokazati, da je izjemen v tem, da zastopi vse kar se tam dogaja, da bi ga nekdo sploh hotel poslušat. (2FS74)

U5: Sam to je tako okolje. To je odvisno od okolja. To, da se to jemlje kot nek primer tud za druga okolja, se ne more. Ker načeloma na gradbišču je folk, ko nima šole in so bolj tradicionalni glede tega kar verjamejo in kot incident tega so tudi dosti bolj seksistični. (2FS75)

U6: Ja, ja…Na primer, jaz nikoli nisem imel tak odnos do žensk na vodilnih pozicijah na gradbišču, ker pač nisem butast. Ampak vem, da je že morala nekaj narediti oz. že mora nekaj vedeti, da je prišla do te pozicije. (2FS76) Večinoma se tudi zgodi, da tudi tipi, ki so na vodilnih pozicijah, lahko tudi vejo manj, ampak mu bo šlo lažje. Zakaj? Zaradi tega, ker če on zna prodat, da je njegova prisotnost dosti večja kot prisotnost tiste ženske, se bo njega dosti bolj upoštevalo. (2FS77)

M: Kaj bi ti U7 rekel na to, ali pa na to vprašanje nasploh?...

U7: Pa enako, enako. Čisto isto. Res mora imeti udaren pristop ženska, da si tko "Damn, ona res ve zakaj se gre". Ampak to je stereotip zaradi tega, ker pač…gradbišče. (2FS78)

U6: Saj lahko obrnemo sliko, pa gremo pogledat pedagoginje… (2FS79)

U5: Ali pa v zdravstveni dom, vrtec! (2FS80)

U6: Učiteljice v šoli. (2FS81) Kamorkoli. Dosti, dosti prej bom pustil v vrtcu svojega otroka pri vzgojiteljici. Dosti prej dam ženski otroka v vrtcu kakor moškemu…ženske, kar se tiče takih stvari kot so šola in podobne zadeve, so dobesedno boljše. (2FS82)

U5 Ja kaj, a zdej bo nek tip, ko je ogromen in visok dva metra in težak 130 kg… On bo šel v vrtec čuvat otroke, al kaj? Ne bo šel v vrtec čuvati otroke. On ima dosti večji potencial za uporabit svoje "faking" ogromno telo za karkoli drugega, ko zahteva nekaj takega. (2FS83) Ena ženska, ki je naredila Harvard stari, pa tudi ne bo šla na gradbišče vleč drevesa po tleh. Veš kaj mislim? Bedarija. (2FS84)

U6: Na primer, če pogledaš računovodstva so večinoma nafilana z ženskami. Ker ženske imajo na splošno večjo nagnjenost k temu, da so bolj sposobne organizirati stvari, lepo urediti vse kar mora biti urejeno. (2FS85) Ena stvar je tud to, da tipi znajo izstopat, zna se pohvalit tipe. (2FS86)

U5: Ja to je krivda moških… ker bo tko "naredil sem stavbo OK, super", neka ženska bo pa najdla nek "faking solution za knee scabs" al neki in noben tega ne bo gledal, čeprav je njen uspeh loh večji kot njegov. Veš kaj mislim, ne bodo se videle te stvari. (2FS87)

U6: Marketing je tu ful velik, promocija moških dosežkov… (2FS88)

M: Zdaj, če se vrnemo na tisto, da ne bi otroka dali v vrtec, če bi bil dva metra visok tip ful nabit… Dajmo se v situacijo, kjer so vrtci polni in v enem vrtcu, kjer lahko date otroka, dela tak tip človeka.

U5: Ja, nimaš izbire.. (2FS89)

U6: Ja, naredil bi prvo en dober "background check.", a ne, prvo bi se malo pozanimal in preveril vse. (2FS90)

U5: Ja, res je.

U7: Jaz imam čisto isto mnenje, ampak pol pa spet ne... Imam fanta ali imam punčko… Spet pričakujem od svojega sina imeti zlato sredino empatije in pač "logic and leadership and harsh reality". Od deklice pa empatijo, bla bla. Ampak ja, nevem… Odvisno spet od človeka… No, če bi imel sina, bi rade volje dal otroka takemu. (2FS91)

M: Bi dali otroka prej vzgojiteljici ali vzgojitelju?

U6: Vzgojiteljici, gladko, brez razmišljanja. (2FS92)

U7: Ja. (2FS93)

U5: Normalno.

U5: V 99% primerov, bi verjetno bilo tako. Edino če bi bil ogromen "faking red flag" na ženski, da pridem tam in da ima 800 pentagramov na sebi potetoviranih, pa ne vem kaj vse, pol valda ne,…da ne bo kakšne pomote glede tega, ko bo nekdo to bral, da ne bo, da moški hočejo samo ženske v takih pozicijah, ker to je bedarija, da bi nekdo mislil. (2FS94)

U6: Mislim ja, dal bi ga stabilni vzgojiteljici. Ženske so samo pač načeloma boljše vzgojiteljice. (2FS95)

M: Razumem, ampak, če bi vas izključno po spolu vprašala…A bi dali raje ženski ali moškemu otroka v skrb?

U6: Ženski, definitivno ženskam.

U5: Žensk.

U7 Ženski, ženski.

M: Okej, če gremo naprej… kdo je najbolj vplival na vaše predstave o tem, kakšni naj bi bili moški oziroma kakšne naj bi bile ženske?

U7: Moj foter. (2FS96)

U6 :Moj foter. (2FS97)

U5: Fotr, dejansko ja. (2FS98)

M: Kako?

U5: In moja mama seveda, dejansko. (2FS99)

U6: Mislim, odrastel sem z njimi in videl sem kako se obnašajo. Vsakič, ko sem imel kakršno koli takšno situacijo, sta se z mano pogovarjala o tem….skozi vzgojo sem pač sem dobil takšno predstavo. (2FS100)

U7: Pa že na splošno odvisno kak problem maš. Točno že kot otrok veš komu bo šel mami ali fotru s tem problemom. (2FS101)

U6: Ja, res je, ja, to si dobro rekel.

U5: Ja! A te je nekdo razbil? Greš fotru. Problem imam v šoli, mami. Ne morem tega narediti zaradi tega, ker sem užaljen in žalosten, Mami. Boli me noga, Fotr . (2FS102)

U6: Punca me je pustla, mami. (2FS103)Ti že kot otrok, samo zaradi tega, ker veš, kako sta se tvoja starša obnašala takrat, je načeloma v liniji, oz. vsaj pri nas je v liniji s tradicionalnimi vlogami. Ti kot otrok instinktivno veš, pri katerih stvareh bi ti fotr lahko bolje pomagal. (2FS104)

U5: Ampak to kako je foter vplival na to... Tako da vedno, če je bila kakšna situacija za žensko in ga js sprašujem…ne vem…Zgodila se je neka situacija, kjer je ženska mogoče bila do mene agresivna, kakor bi bil moški in fotr me je ustavil in reče "Sine, ne. Ženske se morajo čuvati. Nikoli roko dvignit nad žensko. Branit žensko. Ženske so šibkejše, zato jo čuvi. Ženske so takšne in drugačne, zato reagirajo tako in tako tako". (2FS105) Ko je pa moški pa reče "Ubij ga" itd itd. Zaradi tega, ker je on tudi močan in če se on upa tebi zoperstaviti, mu dokaži, da ne sme. (2FS106) In to je ogromna razlika.

M: Kaj pa na primer šola? A ste opazili, da v šoli, da je učiteljica rekla "Rabim štiri močne fante, da mi prinesejo mizo iz kabineta? Ali pa rabim eno pridno punco, ki bo pobrisala tablo."

U7: Ja. (2FS107)

U6: Ja. (2FS108)

U5: In primeš 3 stole naenkrat, ker si ful močen. (2FS109)

U6: Ja se je dogajalo velik in ja se strinjam s tem, da bi točno tak rabil biti. (2FS110)

U7: Sej, logično je, čist. (2FS111)

U6: S tem, da pri nas so tudi tipi brisali table. (2FS112)

U5: Ma ne vem, meni je blo fajn, da se dokažeš kot močan. Pa saj je že sam po sebi ti pove, da je tekmovanje med moškimi. Vedno se je šlo za to, kdo je močnejši, a ne? (2FS113)

U6: Ja

U5: In tekmovanje med ženskami pa ni bilo vedno katera je močnejša ženska. Ženske si niso primerjale bicepsev, samo moški so. Ženske so primerjale valda svojo lepoto in druge lastnosti. (2FS114)

U6: Socialni status, ženske…Moški so si vedno primerjali med fizičnimi lastnostmi. (2FS115)

U5: Socialni status tudi

U6: Ja, ampak ženskam je to dost bolj pomenlo. Že ko si bil otrok, ne glih socialni status, ampak kako se prikažeš. (2FS116) Pri fantih je vedno bilo, bolj ko si močen, bolj ko si aroganten… tisti fantje so vedno najbolj popularni in najbolj iskani. Zakaj? Zaradi tega, ker pač oni so predstavljali te primitivne lastnosti najboljše (2FS117)… Punce so pa vedno šle za to, katera je najlepša, katera največ ljudi pozna (2FS118)…ne vem, iskreno, ne vem, ker nisem bil punca.

U5: To je to. Vsaka punca je hotela biti najlepša punca na šoli. Js se strinjam s tem in če nič drugega, vsaj enkrat je hotela neko pozornost in vedla je, da se ta pozornost dobi s tem, da je sprejeta v svojem okolju. (2FS119)

M: Torej, ali mislite, da se je to spodbujalo s strani učiteljev? Da pač fanti morajo biti bolj močni, punce pa pač pridne, tihe.

U5: Ja ja, saj to ni nič napačnega. (2FS120)

U6: Ja. (2FS121)

U7: Jaz mislim, da se ni.

M: Zakaj ne?

U7: Ne vidim primera, kjer bi se. Ne vem. To je bilo samo po sebi vedno tako, da si si želel biti kot moški. Tako kot sta rekla oba, da se bo to pokazalo, moraš bit najboljši in najmočnejši. (2FS122) No, ženske so hotele izstopati in dobiti pozornost od teh najmočnejših, najbolj "in" in najbolj poznanih tipov. (2FS123)

U6: Ja, ker so jih ti najbolj zajebani tipi imeli radi se je njihov status avtomatsko dvignil. (2FS124)

U7: To je bilo samo po sebi. Noben ni vplival na to od vzgojiteljev… (2FS125)

M: Ali bi rekli, da so se vaši pogledi na spolne vloge sčasoma spremenili in kaj je vplivalo na to spremembo?

U5: Zdej js sm že tako vzgajan na način, da jaz gledam bolj tradicionalno na spolne vloge in seveda ne na slab način, ampak iz vidika - kaj lahko narediš dobrega s svojo spolno vlogo. (2FS126) Ta trend tega, da so se začele menjavati spolne vloge in brisati spolne vloge, je pa spremenil moje mnenje začasno, kakor sem postajal starejši in sem probal se prilagoditi tem in probal testirat in probal videti kako lahko deluje to in svet okoli mene, ko se ta fasada tega, da ljudje delujejo v drugačnih spolnih vlogah, ko se je testiralo, so ljudje sami dokazali, da spolne vloge ne morejo delovati na način, kakor bi moderni svet si želel. In potem sem jaz,

zaradi tega absurda ki se dogaja okoli mene in absurda mojega probanega verovanja, sem se sam odločil, da se preprosto več ne splača. (2FS127) Ker ženske resnično nočejo biti najmočnejše in moški resnično nočejo biti najlepši. Moški se nočejo dokazat kot luškani, nočejo rožice pobirati in ženske nočejo kamne razbijati cel dan. To se samo po sebi dokazalo in ženske se nočejo pretepati po svoji naravi. (2FS128) Seveda hočejo vsi samo biti sprejeti, ampak na svoj nek način. (2FS129)

U6: Zdej hočem samo dodat to, da ja, obstajajo izjeme. Obstajajo tipi, ki so izredno ženstveni. Obstajajo pa obstajajo tudi ženske, ki so ful "masculine". Obstajajo. So ženske, ki imajo neke vrednote kot so moč al pa kaj takega in so tipi, ko hočejo biti lepi. Ampak to so velika manjšina. (2FS130)

U5: Ja, sam veš kaj… jaz sem imel izkušnje z takimi ljudmi in v teh okoljih in sem opazil, da tiste ženske, ki so se najbolj dokazale, ko so se celo z moškimi hotle tepsti, ko si pred njih končno postavil nek zid, so se ženske sesule na točno enak način, kakor bi se sesula katerakoli druga ženska. Ob stiku s fizičnim zidom, da ti nekdo reče "Zdaj več ne smeš početi to, kar počneš". (2FS131) Pri moškem je bila pa ravno obratna stvar, ko se je on delal preveč feminističnega in ko je on hotel biti bolj sprejet iz svoje feministične strani, se je ta fasada tega "sranja" isto sesula, ko je on moral biti prisiljen v situacijo, kjer je on spet moral biti moški in kjer je moral spet uporabljat svojo moškost, ko je bila še na žalost njemu takrat zmanjšana zaradi njegovega obnašanja. (2FS132)

U7: Meni se ni pogled nikoli spremenil, že od malega. Fotr me je naučil tako kakor me je naučil. Tudi sam sem videl, kar sem videl. Skoz isto razmišljam. Ne bom spremenil tega nikoli v lajfu. (2FS133)

M: Kaj pa menite o ljudeh, ki spol izražajo na netradicionalne načine, na primer z oblačili, videzom ali obnašanjem?

U6: Živcirajo me… Živcirajo me blazno ti ljudje…Na živce mi gredo zaradi tega, ker imam občutek, da veliko takih ljudi samo vsiljuje neko ideologijo njihovo v tebe, tudi z oblačenjem. (2FS134) Kot prvo oblačenje tvoje…ti ljudje se ne oblačijo izključno samo za sebe, to je vedno bila laž. Ne more me noben prepričati, da se ljudje izključno samo za sebe oblačijo. Zakaj se človek lepo počuti, ko se lepo zrihta? Zaradi tega, ker ve, da je vsem drugim tudi lep. To je vedno bil en od razlogov, zakaj si se ti fajn počutil, ko si se lepo oblekel. Zato si se v prvem mestu začel lepo oblačiti, zato si se začel tuširati in zato si začel vse to delati, ker ko si čist in urejen, vse to, ti si avtomatsko nagnjen k temu, da si socialno sprejet. (2FS135) Zaradi tega se ti potem razvije ideja tega, da se ti boljše počutiš, ko se lepo oblečeš. OK, in kaj je lepo oblečeno je pač subjektivno?...Gej folk, LGBTQ +, karkoli…. Dosti manjši problem imam z njimi takrat, ko se normalno oblačijo. Da se zastopimo kaj pomeni normalno tukaj… Dosti manjši problem imam z njimi, ko se ne oblačijo kot ekstremna verzija nasprotnega spola (2FS136)…Z določenimi deli te skupnosti, se ful ne strinjam. Hočem tukaj dodati zdaj, ker sem to rekel, nimam problema z izključno gej folkom. (2FS137)

U7: Jaz imam, stari. (2FS138)

U6: Jst nimam problema z gej folkom. Spoznal sem dost gej ljudi, ko so bili super. Nimam kaj za rečt, lahk tip pač ma rad tipe Ženska mara ženske, dokler nisi ti ful usiljiv s tem je super. Glih zato me ta oblačila motijo, ker nekateri ljudje, ko se oblačijo kot ženske, se ne oblačijo tako kot ženske, oni se oblačijo kot 10krat ženska in vsiljuje v tebe, da ti veš, da je on tak. (2FS139)

U7: Mhm.

U6: On tak in z njegovim odnosom do tebe in do vseh okrog sebe hoče povedat "Poglejte mene, jaz sem gej in hočem, da me tk sprejemaš." Oni zahtevajo to. Ker ti, kakor bi imel problem s tem, da ne vem ta tip obleče "mini skirt, da mu jajca dol visijo", kkr bi mu reku neki glede tega, bi te celotna LGBTQ skupnost začela "hejtat". Ker on se lahko oblači tako kakor on hoče. Ne! Obstajajo neke določene socialne norme, ki vzdržujejo neko socialno stabilnost med folkom. Zato jaz ne hodim nag okrog in zato jaz nobenemu ne kažem "jajc", ko hodim čez mesto, ker obstajajo določene socialne norme. Daj mej mal faking "decency-ja", da ko se oblačiš in obnašaš, da ne vsiljuješ to ideologijo na ljudi, ki tega nočejo videt. Ker kakorkoli ti hočeš, obstaja nekdo, ko noče. Zakaj bi ti bil bolj pomemben? … (2FS140)

U5: Jaz sem pozabil vprašanje…

M: Kaj menite o ljudeh, ki spol izražajo netradicionalne načine z oblačenjem, videzom, vedenjem? Dajmo rečt na primer moški, ki se obleče v pete, mini krilo in ženska, ki se obleče bolj "masculine" oblačila.

U5: Čemu sploh izražanje spola?... (2FS141)

U7: To sem jaz hotu lihkar rečt.

U5: Zakaj? Zakaj sploh? Ti imaš toliko časa v življenju, da boš ti razmišljal o tem, kako moraš izražati svoj spol…veš kako žalosten moraš biti, kako žalosten in brez faking lajfa moraš bit, da moraš sebe izražati nekomu drugemu. Zunanjemu svetu ti moraš reči "Ej, poglejte moj spol." Ali veš kako boljši stvari imaš za delat? Ali veš kako ti lahko gradiš svoje življenje na milijon načinov, pa ne rabijo to bit tradicionalni načini, ti lahko sebe gradiš kot osebo, ampak ti si se odločil " Zdej grem js na cesto in se bom potrudu mal pokazat ljudem, da sem jaz moški, ženska ali pa obratno, da nisem." A se zavedaš, kako žalosten moraš biti? (2FS142)

M: Kaj je tvoje mnenje glede tega?

U5: Žalostno! Absolutno žalostno mi je, da ljudje razmišljajo o tem. Že samo dejstvo, to, ali to nekdo dela ali ne, tudi sploh ne bi moralo biti to vprašanje. Dejansko je samo preprosto. To je en del tega, da je svet tako faking lep. Kakor koli, da ljudje govorijo "inflacija", ti imaš vse prednosti tega sveta. Ti lahko prideš do kruha vsak dan in zaradi tega lahko razmišljaš o tem, če boš nosil petke ali ne. Nočem klet na tem intervjuju, ampak to je tako žalostno. Jaz, če vidim človeka, ne glede na to, ali je moški ali ženska, da on skrbi o takih "fucking" stvareh in govori, da je to svetovni problem…to ni svetovni problem! Svetovni problem je vojna! Kot ti folk začne otroka ubijati, takrat se več ne boš sekiral o petkah in o prikazu svojega spola. (2FS143)

U6: Ja, daj, da vidim, če je kater v Palestini zaskrbljen glede takih stvari…

U5: Tam noben tip ne bo dal gor "štiklic", pa rekel "Jaz hočem biti ženska" in noben se ne sprašuje glede tega, katerega spola je…vsi vedo, katerega spola so. Vsi vedo dobro, če lahko nekoga razbijejo al ne. "Fucking" žalostno. (2FS144)

U6: Bom pa rekel neki… ženska, ko dela to me dosti manj moti….Zakaj me to malo moti? Zaradi tega, ker večinoma ženske, ki to delajo, ne oblačijo oblačil, ko bi bila škodljiva. A štekaš? In ko rečem škodljivo, to hočem definirati - večinoma imajo ženske bolj provokativna oblačila. In ti moški, ki oblačijo ženska oblačila, oblačijo najbolj provokativna oblačila. Ženske, ki oblačijo moška oblačila bodo dala spodnjo srajco gor, "baggy jeans" al pa kej takega in to je to. Ja, v redu, oblekla se bo "masculine" in to je to…(2FS145) Mislim ja spet ne vem zakaj ti potreba po tem, da morajo zdaj vsi to vedeti, ker iskreno koga "boli kurac". (2FS146) A veš? E to. To je še nekaj kar hočem reči…sorry, vem, da to ni vprašanje, to kar bom rekel, ampak zakaj je to sploh stvar debate? Realno zakaj? Pač si gej. V redu. Nobenega ne zanima. Če si gej, bodi. Ne tega men vsiljevati. Ne zanima me! (2FS147)

M: mhm..

U6: Ok, to da si gej, ne vsiljuj to v mene. (2FS148) Moj kolega je Bosanec, pa ne hodi po celi Sloveniji, pa govori folku "Ja, glej, jaz sem Bosanec" V redu, pač si Bosanec, kaj ti naj zdaj?

M: U7, kaj bi ti rekel na to.

U7: Pa isto kot U5, oziroma ja... Saj jaz tudi poznam par gejev, sam so "faking" normalni. Tko, okej, "you have a mental illness", sam si normalen.. Tako je, pač dejansko normalno se obnaša, normalno se z mano pogovarja, ampak je "faking" gej, ampak normalen. Zakaj moraš to zdej kazat? (2FS149)

U6: To je to.

U5: Tako pač je.

M: V redu, če je oseba gej… kaj pa če bi "straight" oseba oblekla pete ali pa mini krilo.

U7: Pol ma tud ta oseba nek "mental illness" očitno. (2FS150) Oblači, kakor se hočeš, samo pač v mejah normale, kar je normalno. (2FS151) Ne moreš hodit tak po ulici in pol en otrok pride mimo, pa te vidi in si misli "What the fuck je to?" (2FS152) Pač kaj delaš?

U5: Neke socialne norme so narejene okoli oblačil in zdaj razbijanje teh socialnih norm…. Mislim, da že oblačila, vse kar daš gor, imaš gor z nekim namenom, da ti sebe prikažeš na nek določen način. In tista oseba, ki je tudi "straight" na kakšen način zdej ona hoče sebe prikazat in zakaj, ti tudi pove, da če oseba razmišlja o tebi, da se ti mora prikazat na nek nevsakdanji način za nevsakdanje reakcije okolice, ti povedo, da ta je ta oseba globoko "faking" žalostna, stari. (2FS153)

M: Zdaj postavljam vprašanje, ki sem ga včeraj postavila puncam in sicer…Če bi se vaš brat, oče, sin, odločil, da bo oblekel oblekico na morje, kaj bi bila vaša reakcija?

U7: Ufff.. (se prime za glavo)

U6: Ufff…

U5: Ne bo ista reakcija. (2FS154)

M: Ne bo ista reakcija?

U5: Ne! Če bo sin, bo dobu "šamarčino"… (2FS155)

U7: Instantno. (2FS156)

U5: To je vzgoja moškega. Samo toliko, da veš ti in vsi, ko bodo poslušali kdaj tole, brali tole kar boš naredila, da to je pravilna vzgoja moškega. Ker moška vzgoja je drugačna, ti ne boš nič naredil s tem, da ga poslušaš in "ujčkaš". To je groba resnica, tako deluje cel svet. To je totalna resnica. Moški reagirajo na moč, na čustva. Boli jih "kurac" za čustva. To je dokazano. Ženske imajo ogromen problem s tem na svetu in govorijo, da moški nimajo čustva. Moški imajo čustva, samo ne delujejo na tak način.. Pokaži jim, da si močnejši od njega in potem bo deloval. Dej mu eno dobro "šamarčino" in in mu povej kaj je moški. Pol bo on kr naenkrat oblekel hlače in bo razumel, da je to normalno. (2FS157)

M: Kaj pa brat, foter?

U5: Reku bi mu "Zakaj? Zakaj delaš to? Kaj ti ni jasno? Ne morem mu dat "šamarčine" sam pač realno zakaj bi to delal v lajfu. Kaj ti je falilo bit normalen? Kaj ti manjka v življenju, da ti moraš imeti to dodatno pozornost. (2FS158) Ker njim nekaj manjka v življenju. Oni, ko govorijo, da imajo nek "gender dysphoria pa tak shit" oni sam niso "uncomfortable in their own skin" zarad tega, ker oni hočejo bit drugega spola. Prijatelj, ti sam hočeš nekaj drastično spremenit v svojem lajfu. Ti imaš nek problem in to ni ta, da ti moraš bit drugega spola. Ti imaš še globlji problem kot to, tebi nekaj fali, manjka ti. (2FS159)

M: Mhm..

U6:Ti nimaš nobene smeri v lajfu. (2FS160)

U7: Ja, pri meni, če bi bil brat… zdej ne vem odvisno od situacije… če ga vidim, da se oblači kot ženska bi bil tko "what the fuck are you doing?" a si "retardiran". Če bi pa od štarta bil tak, pa pač "Goodbye, not my brother anymore." Stari, ti si normalen, sramotiš me, a si nor (2FS161)… Da bi bil fotr, bi ga peljal v neko ustanovo po moje. (2FS162)

(vsi se zasmejijo)

U5: Ne sam realno to imaš prav. Ti kot moški moraš zahtevat ponos od svoje okolice in družine. Ampak ne, ti boš oblekel kiklo, pa kaj ti bojo "kurac" gledali od spodaj al kaj, a si prizadet? Če je "stupid" stari. Ti imaš nekega sina, ki ga hočeš naučit neke vrednote moškosti v življenju, da je močan v svojem okolju in boš zdej rekel sinu naj obleče modrc, da te ne bodo tikali po "joškicah"? (2FS163) KAJ?!?

U6: Zamisli, da hočeš biti močen človek in se predstavljaš kot neka avtoriteta in pol greš zraven svojga fotra in on v "štiklah" hodi naokrog. A veš kako bi se folk delu norca iz tebe? (2FS164)

U5: Zamisli, da si tok sebičen, da zahtevaš tako pozornost od svojega okolja?! (2FS165)

M: V redu… kaj bi U6 rekel na to?

U6: Gremo s sinom prvo…Za razliko od njih, mu ne bi takoj dal "šamar". Ne bi takoj dal "šamar", ker je to odvisno od tega, koliko je star sin. Prvo bi se usedel, pa bi ga vprašal "zakaj?" Probal bi razumeti, iz kje to izhaja. Močno bi mu odsvetoval. Vse to bi mu razložil točno, zakaj to ni v redu. Pa če me še kar ne bi hotel zastopit, še kar ne bi hotel poslušati, takoj ko bi ga videl, da se obleče tako, bi mu rekel, da se mora preobleči. "Ne boš več tega delal, življenje si boš uničil." Če nebi poslušal še kar, potem pa bi mu dal "šamar". Zakaj? Zaradi tega, ker on bi sebi svoje življenje sistematsko uničil s tem. Ti, če hočeš to delati, boš to delal, ko več ne boš pri meni živel. In verjamem, močno verjamem, da do svojega osemnajstega leta tega več ne bi nikoli hotel narediti. Če bi pa hotel to naredit, pa pač okej deli to, samo ne pri meni doma zaradi tega, ker boš toliko problemov na sebe potegnil, da boš dejansko raztrgal celotno družino. (2FS166)

U5: Stari, jaz mislim, da je to zdaj nam lahko govoriti, ko nimamo otrok. Ko imaš eno osebo zelo rad je pa ful težje mu rečt.

U6: Verjamem, ja, ampak jaz govorim to z mojo trenutno mentaliteto.

U5: Mi lahko govorimo, kar hočemo. Ko bi moj sin dal uno "kiklco" gor in bi mu jaz dal "šamar", ko bi on 24 dni zaporedoma jokal in bil depresiven zaradi tega, ker ne ne more met une "kiklce", js bi se tudi sam sesedel in začel jokal. Po mojem prvo zaradi tega, ker to sploh hoče. Drugo pa zaradi tega, ko ne vem, če bi sploh imel izbiro ali ne. Ja, ker ti imaš otroka rad in ti si lahko ponosen moški in ti si lahko "hardcore" in to, sam kaj boš naredil, če ti sploh ne veš več kaj narediti. (2FS167) To je pa tudi to…

U6: Pol brat, če bi to začel delati. Smejal bi se mu, delal bi se norca iz njega. Vsak dan bi se delal norca iz njega, da je to nerealno. (2FS168)

M: Ja pač smejal bi se, sam a bi odobraval?

U6: Ne, nikakor. Bolj za fotra, ne bi ga mogel pogledati v oči več nikoli. Pustil bi ga pri miru. Delaj, kar hočeš. Probal bi se z njim pomenit glede tega, sam nekega normalnega odnosa ne bi mogu več nikoli imet. (2FS169)

U5: Jaz bi mu probal psihiatra zrihtat…dejansko psiholog, psihiater. (2FS170)

U7: Ja ja.

M: Okej, moramo počasi na naslednje vprašanje, ker nas bo čas dohitel… Kako socialna omrežja vplivajo na oblikovanje predstav o spolnih vlogah? Gotovo poznate kakšnega "influencerja", ki promovira tradicionalne poglede na spolne vloge?

U6: Ja ja, poznamo.

U7: Spet odvisno od algoritma. Meni ni dalo enga influencerja, ki bi podpiru ta "modern shit" Razen, če se dela norca iz neke objave. Da bi pa podpirali ta moderen pogled, niti en. (2FS171)

U6: Zanimivo, kako se to podpira izključno samo iz LGBTQ "community-ja", do te mere, da nekateri ljudje enostavno imajo celoten "feed" samo preplavljen s tem. (2FS172) Ampak se je pa začelo kazat v zadnjih časih, oz. zadnjih par let se že vidi "decline" vsega tega. Iskreno je začelo delovati, kot da je samo en generacijski trend bil. Če pogledaš, kako se zdej otroci obnašajo, jaz nisem videl enega otroka na internetu, da se šminka ali pa karkoli. (2FS173)

U5: Ja, ja poznamo...

U6: Jordan Peterson je tak, Andrew Tate, za promoviranje moških vlog. Pol je pa še ena ženska, ki pa tudi govori o moških in ženskih vlogah…ne spomnem se kako se ji reče…rjave lase ima pa veliko govori samo na splošno od moških in ženskah. In tudi z njo se zelo strinjam zaradi tega, ker govori iz racionalne perspektive in ne vleče izključno niti na eno na drugo stran. (2FS174)

U7: Ja js tud vem o kom govoriš. (2FS175)

M: Kak vpliv se vam zdi, da imajo ti influencerji?

U5: Ja čist odvisno….

U7: Odvisno od tega, kolikor se dela norca, a ne? Andrew Tate kokr se dela norca, folk ga jemlje resno ko se dela norca, kar je "kr bad"…no, ful "bad". (2FS176) Ampak tisto kar dejansko govori, se pa v večini strinjam. (2FS177)

U6: Ja js tudi. (2FS178)

U5: Saj se vidi. Mislim, sej folk na internetu sam išče izgovore, da je lahko jezen glede vsega in da je vse napačno, saj to je človeška narava.

U7: To je "rage bating".

U5: Ja in Tate s tem sam išče pozornost s tem, ko reče "Grab a bitch by the throat and push her in the wall" a ne. Ampak po drugi strani pa tud govori "You need to treat your woman, you need to live for your woman" in to prav resno govori. (2FS179)

U6: In potem se to vedno spregleda. (2FS180)

U5: To se vedno spregleda. (2FS181)

M: A bi rekli, da se strinjate z Andrew Tate-om?

U5: Odvisno, to če nekdo reče direkt samo ja, pač zakopan si. To ni fajn vprašanje.

U6: Strinjam se z določenimi aspekti tega, kar govori. (2FS182)

U5: Ja.

M: Ok, glede na to, da je dosti mladega folka na TikToku, ki lahko naletijo na take videe in npr. njegove poglede…Kak vpliv mislite, da ima lahko to na otroke, mladostnike?

U5: Dober in slab… (2FS183)

U6: Dober in slab. In ta vpliv je že očiten. (2FS184)

U7: Mislim, če bi bil nek "age restriction" da bi folk, ko pač že malo ve kako deluje svet, imel dostop do njegovih vsebin, bi bilo to super, ker pač po večini folk razume, vsaj jaz upam, da ga razume, kje se dela norca in kje se ne dela norca. Ja, vse kar je mlajše in še ne vedo, zakaj se gre, pa ni fajn. (2FS185)

U6: Bojo samo gledali te stvari, ko izstopajo. Fantje se bodo začeli izredno "masculine" obnašati oz. "misogynistic". Ker dejansko ne vidijo večje slike, samo hočejo biti "zajebani" in bogati, kar dejansko sploh ni point tega, kar on govori. (2FS186) Celotna ideja tega, kar govori, je dejansko zelo podobno sporočilo temu, kar dela Jordan Peterson. Tate poudarja tradicionalne vloge. Moraš skrbeti za ženske, moraš skrbeti za svoje, moraš imeti stabilno psiho, moraš imeti zdravo telo. Jordan Peterson isto govori, zato jih velikokrat primerjajo. A veš, Jordan Peterson je kao samo za bolj odrasle ljudi, ki imajo iste probleme. Ampak obadva devata samo sporočilo moškim "Dej stari bod moški, ščiti ženske, priskrbi za njih, delaj si boljšo prihodnost." (2FS187)

U5: Ja! Če nekdo dela moške vloge na zdrav način, na dejansko zdrav način in če ženska v tistem odnosu dela zdrave stvari s svojo žensko vlogo, če ona dva sodelujeta, je to zdrava familija… (2FS188)

U6: Tako je. (2FS189)

U7: Se strinjam. (2FS190)

M: Ko smo že pri tem… A ste na spletu zasledili kakšne vsebine, ki so spremenile ali poskusile spremenit vaš pogled na spolne vloge?

U7: Ja… Meni se zdi, da je to prikazano na spletu kakor da je to že "hardcore" razširjeno, da je to že kr normalno, sam se mi zdi, da ni. (2FS191) Npr. jst sm se sprehaju po Avstriji in so imeli prav ulico, kjer so se sprehajali ti "taki" in sem bil sam "what the fuck"… Zadnjič sem videl video, kjer je tip, vidi se iz marsa da je nek LGBT tip, sedel v restavraciji in si naročil neko fontano in mu tip servira in reče "here you go sir" in on je bil tako užaljen, da je začel delat sceno in vrnil hrano in rekel "i don't think i can eat this, i lost my apetite, i can't believe he called me a sir" pač NE! Tudi, če si mentalno bolan, pa se maš za žensko, pa si vsaj normalen človek, kako se to obnašaš, kaj je to? Tko "be gay" ampak nauči se obnašati. (2FS192)

U5: To je zato, ker mu svet to dopušča. Za to je vse krivo to, da ima folk preveč cajta. Prej si mogu delat cel dan, nisi imel cajta, da razmišljaš o tem, če si gej ali ne. Zdej imaš TikTok in preživiš 10h svojega dneva gor in itak, da ti bo normalno, da razmišljaš o tem, če si v resnici moški ali ženska. (2FS193)

M: Ja, to je dober primer bil, zanimivo, da si na to naletel. Prej ste omenili, da se vam zdi, da se vam to vsiljuje in da ljudje v resnici ne podpirajo tega?

U7: Ja

U6: Jaz bi rekel, da večina folka tega ne podpira. (2FS194)

U5: Ja, tu je neka navidezna sprejemljivost definitivno. A veš kdo to dejansko sprejema? Tisti, ki hoče neki dobit od tega. (2FS195)

U6: Ja, sam poglej pride month, kar naenkrat so mavrice vsepovsod. Vsi se morajo dokazat, da kao sprejemajo to. (2FS196)

U5: Ja in če jih sprejmeš ti rečejo, da si v redu oseba zaradi tega… Oni dobijo neko svojo pozornost in potrditev, da so v redu osebe zaradi tega. (2FS197) Korporacije, ki to sprejemajo in kažejo kako sprejemajo, kot npr. filmi ki promovirajo pride month, to delajo zaradi denarja in promocije. (2FS198)

U6: Ja, nobenega to dejansko ne zanima. (2FS199)

U5: Sploh!

U6: Velika večina, ki se tolk sekirajo za ta gej folk in podobno, se sekirajo zaradi neke koristi. (2FS200) Ljudje ne zanima za tebe, noben ni toliko poseben. (2FS201)

M: Mhm… Jaz bi kar skočila na naslednje vprašanje, ker nas čas počasi dohiteva. Zadnje čase se dosti govori o trendu retradicionalizacije oz. vračanju nazaj k tradicionalnih spolnim vlogam. A ste to opazili in kaj menite o tem?

U7: Ja folk je skontu, da to prehaja v nenormalne mere in da je temu treba dat konec. (2FS202)

U6: Jordan Peterson in Tate sta temu dejansko pripomogla. (2FS203)

U7: Ja, prej so dosti brisali posnetke z neta, ko je nekdo jasno izrazil, da je proti vsem tem kar se danes dogaja. Zdej je dost manj brisanja teh vsebin in je dejanski "free speach" in se vidi, koliko ljudje hočejo nazaj k tradiciji. (2FS204)

U6: Js absolutno podpiram vračanje k tradiciji. (2FS205)

U7: Enako ja. (2FS206)

U5: Ljudje se spravljajo nazaj k vlogam, ki jih najboljše izpolnjujejo. (2FS207)

M: Včeraj smo na fokusni skupini omenjale trend #Stayathomewife… A ste opazili to in kaj si o tem mislite?

U5: Če ji paše, kul. (2FS208)

U6: Če hoče, super. Če hočeš it delat, pejt delat. Če hočeš ostat doma, ostani doma. (2FS209)

U5: Moška dolžnost je, da ji vsekakor omogoči oboje. (2FS210)

U6: Zamisli si življenje kakor ga hočeš živet, kaj hočeš delat in jaz (moški) ti moram to omogočit. (2FS211)

U7: Jst se strinjam, da je ženska doma, ampak pričakujem če bom delal, da bo njena vloga doma perfektna. Isto, če oba delava, delava oba vse doma v isti meri. (2FS212)

M: Kaj pa "stay at home dad" ?

U6: To pa samo izključno v primeru, da ženska dosti več služi. (2FS213)

U5: Ali pa, če je tip invalid. (2FS214)

U6. Ne… jaz bi rekel, da so situacije v katerih podpiram, da je moški doma. Če ženska ful dela in ima ful denarja in nočejo imet varuške, ja itak, zakaj pa ne. Vseeno se mi zdi, da si tip v tem primeru ne sme dovolit, da rata moški ženska. Mora vseeno biti moški oz. "ded v družini". Mislim ja, tako bo to zelo težko, ampak ja. (2FS215) Če je ženska doma in jaz delam, morava imet medsebojno spoštovanje in mora to biti sprejeto, zelo težje bi bilo to spoštovanje sprejeto, če bi bilo obratno. Možno, ampak težje. (2FS216)

U5: Mislim ja, ampak vseeno, naj tip dela neki od doma, naj dela nekaj. Ženska tebe ne bo spoštovala, če boš ti doma in bo ona delala. (2FS217)

U7: Jaz mislim, da nismo tako narejeni, da je tip lahko doma. (2FS218)

U6: Edino še kar je, dosti manj besede boš lahko imel kot moški, če boš doma. (2FS219)

M: A to pomeni, da ima ženska manj besede, če je doma?

U5: Ne

U6: Ne, to je "the fucked up thing". Ženska nima manj besede, če je doma. To je ta vloga, ki jo moški in ženske izpolnjujeta. Ideja tega, da si moški je, da svoji ženski omogočiš vse. Če si nek normalni moški ne boš nek "tyrannic ruler"… Ženske so narejene tako, da če bo ona rabila njemu vse priskrbet, se bo njena beseda uveljavljala absolutno. (2FS220)

U7: Ženska ne more bit nič manj vredna, če je doma in ti ustvarja toplo okolje, bo zelo spoštovana. (2FS221)

U5: Folk narobe razume. Mislijo, da je ena stran vedno višja kot druga. Ni! Sam različna situacija je, oboje je enakovredno (2FS222)… Ženska ga ne bo nikoli spoštovala, če bo ona tista, ko plača vse položnice in nosi breme vsega negativnega v svetu… pol pa naj mu ona odpira vrata na "dejtu", naj mu ona plača večerjo, naj mu ona da svojo jakno na tla, da on lahko ne-hodi po luži…naj ona njega prime v naročje in ga nosi naokoli, naj ona dela vse to, če sta že začela. (2FS223)

U6: Ja, sam jaz ne verjamem, da bi to rabil bit tak ekstrem… ampak ja, se pa strinjam, da bi bila njena beseda zadnja, če bi prišlo do konflikta, ker je ona tist "bread-maker" (2FS224)

U5: Ona bo v tem primeru v vsakem pogledu boljša od njega, ona bo boljše skrbela za otroke, boljši dom bo naredila, več bo služila… kaj si pa ti? Smet si, nekoristen si, naredi samomor. (2FS225)

U7: Hahah, ne no.

U5: Ne! Dobesedno naredi samomor, ker si ji nekoristen. (2FS226)

M: Preden rata to preveč "heated debata" bi jaz kar prešla na zadnje vprašanje… Ali menite, da vaša generacija bolj sprejema fluidne oz. nebinarne spolne identitete kot prejšnje generacije?

U6: uff…

U5: Naše generacije se delajo, da jih sprejemajo, čeprav jim je vseeno. Zaradi tega, ker vejo, da imajo izbiro, da sprejemajo ali ne in da to ne bo nič vplivalo na njihov lajf. Tisti, ki hočejo biti v tem klubu sprejetih in ko sprejemajo vse, so na tej strani, da sprejemajo. Dejansko jih "boli vse kurac". (2FS227) Tisti, ki rabijo imet neki od tega to odobravajo. (2FS228)

U6: Jaz mislim, da edini ljudje pri katerih bi lahko ti ljudje našli zatočišče so drugi ljudje, ki so isti kot oni. Ker edini oni vejo, zakaj jih to fuka. (2FS229)

U7: Ne vem stari… to mi je tok bolano sploh govorit o temu. "Retardirano" mi je. (2FS230)

U5: Jaz bi vzel to skupino ljudi, ki ne vejo sploh kaj so in bi jih dal v eno sobo. Vanjo bi dal enega tipa z mačeto in garantiram ti, da bi vsi v tistem momentu vedeli, če so binary ali ne in vsi bi vedeli, če so ženska ali moški. Vsi bi se začeli dret iz strahu in vsi bi kar naenkrat hoteli, da pride en pravi moški noter. V tistem momentu bi vsi rabili nekoga, ko ni non-binary… Skratka, preveč časa imajo, da lahko sploh o tem razmišljajo. (2FS231)

U7: To je "mental illness". (2FS232)

U5: Oni dejansko rabijo pomoč. (2FS233)

U6: Jaz mislim, da ti ljudje, ki imajo cajt o tem razmišljat, nimajo razloga zakaj živijo. Iščejo ga v tem, da si spreminjajo vloge in spole in nevem kaj (2FS234)… naletel sem na en video ene aktivistke, ki je bila med prvimi lezbijkami, ki so se borile za pravice LGB – LGB, ker takrat je bil samo LGB in pravice žensk. Ona je sama rekla, da ta TQ+ in karkoli od tega ne predstavlja njihovih originalnih vrednot. In da to kar oni zdaj delajo dobesedno pljuva v obraz njihovim originalnim vrednotam. In jaz se strinjam s tem, ker ideja vsega tega je bila, da se sprejme folk ko jih privlači nasprotni spol in to, da ženske niso samo za pucat ipd.. Če hočejo naj so, ne rabi pa jim bit to vsiljeno. Ker prej je bila preveč vsiljena ideologija tega, da ženske MORAJO pucat, kuhat… ne rabijo! In jaz se strinjam s tem. Ne rabi bit vsiljeno v žensko, da mora bit doma in pucat in skrbet za otroke, 100%. In to je bil originalni "feminist movement" in jaz se s tem strinjam. (2FS235) In da so ženske lahko z ženskami in tipi s tipi, s tem se tudi strinjam. S tem kar se zdej dogaja, se ne. Zaradi tega, ker to kar se zdej dela ne samo, da se je totalno odtrgalo od te originalne ideologije, to da se je naredilo milijon kategorij, spolov in "pronouns" in vsega tega in da se zdej mora vsak od njih popredalčkat- zgodila se je ogromna segregacija, znotraj v tem – oni med samo se nekateri ne tolerirajo, to ni skupnost, to je bitka. Oni se bojujejo med sabo kateri je lahko bolj drugačen. (2FS236)

U5: A veš, to da se mnenje vsake osebe mora upoštevat, to ni pot k miru, to je pot k anarhiji. In to kar se danes uči, da bi ljudje morali biti sprejeti kot karkoli hočejo bit, to deluje v svetu kjer je vse konstantno v redu in kjer ni slabih rezultatov za tvoja dejanja, tu se zgodi kaos in anarhija. (2FS237)

U6: Pa poglej, zakaj pol niso pedofili sprejeti? Zakaj imamo potem problem s tem? Moralno je totalno narobe.

U5: Ja, oni se identificirajo kot osebe, ki jih privlačijo otroci.

U6: Ja, to so že probali narediti. Probali so tudi sprejet, da se otroci identificirajo kot živali, da se v šoli obnašajo kot živali in lajajo. Zato ker otrok ne more dobit izobrazbe tako. So pa že probali v Ameriki naredit tako, da jih tolerirajo, zato ker oni morajo bit vključeni kao. (2FS238)

U7: Preveč ima folk cajta in zato se to zgodi (2FS239)… Preveč lep lajf imamo in folk mora nekaj delat…

U5: Te osebe, ki to zastopajo, poglej kakšne osebe so to… nezadovoljne same s sabo, niso socialno sprejeti in rabijo nekaj, da so drugačni, rabijo nekaj kar jih dela kao posebne. Niso srečni in rabijo neko dodatno pozornost. (2FS240)

U6: To je definitivno sam neka navidezna sprejemljivost v generaciji. (2FS241)

U7: Točno tako, navidezna sprejemljivost. (2FS242)

U5: Se strinjam. Jaz sprejemam vse dokler nima vpliva na moj lajf. Ampak, ker je to ratalo tok razširjeno in vsi to "fejk" sprejemajo, pol že ima nek določen vpliv na tvoj lajf in bo vplivalo lahko na tvojega bodočega otroka in takrat je fajn, da se to prepreči. (2FS243)

M: A je še karkoli, kar bi dodali za konec?

U5: Ja, mislim, da vsaka oseba, ki razmišlja na tak način in ko se vključuje v to skupino oz. jim hoče pomagat in podpirat in se identificira z njihovim načinom razmišljanja, jaz bi jih dal samo v eno zelo težko situacijo v življenju, kjer jaz vem da bi lahko jaz preživel in bi se on sesedel in zagarantiram ti, da bi naslednji dan bil on popolnoma normalen. Nekam v Sibirijo in bi rekel "Pejd z mano, oba bova skoraj umrla, ne boš več imel težav sam s sabo, mogel se boš dejansko borit za življenje". (2FS244)

U7: Poglej npr., ko je bil obvezen vojaški rok, takrat je svet bil normalen. (2FS245)

U6: Ja…

(nastopi tišina, noben ni imel več nič za povedati)

M: Če je to to, jaz nimam več nobenih vprašanj… Hvala vam za vaš čas in za vse kar ste z mano podelili in mi pomagali, da lahko izpeljem svojo raziskavo.

9.4. Odprto kodiranje prve fokusne skupine

KODA IZJAVE	PREPISANA IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
1FS1	Jst mislim, da rabi ponudit svoji ženski nek security in da ona se počuti varno in the relationship… da jo loh brani, da ji ponudi vse kar rabi in da v bistvu ona nima nekih skrbi preveč v lajfu	Mnenje, da mora moški zagotoviti varnost in manjšati skrbi ženske	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS2	jst mislim, da tip če ima cilje in če je discipliniran s tem pokaže svojo moškost	Moški mora imeti cilje in disciplino	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS3	Jst se strinjam v celoti	Pritrditev, da moški nudijo varnost in so disciplinirani	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS4	tudi ženska je loh disciplinirana	Enakovrednost žensk pri lastnostih, ki jih družba pripisuje moškim	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
1FS5	da je moški nek protector, ki prinaša neki k familiji, da provide-a, protecta, da je stabilen in discipliniran	Moški mora priskrbeti varnost, denar, stabilnost in biti discipliniran	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS6	Ženska, pa je bolj čustvena, bolj materinska, nežna	Ženske so čustvene, materinske in nežne	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS7	Se strinjam.	Pritrditev, da je ženska bolj čustvena	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS8	Da pa zdej js mislm, da more bit tko, ne ni šans	Zavračanje tradicionalnega modela	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
1FS9	ženska nekdo, ki ima ženske hormone, moški pač testosteron in ženske estrogen a ne	Ženska ima ženska hormone, moški ima moške hormone	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
1FS10	Zdej iz biološkega načina, ne. Kar se tiče pa družbeno pogojenga pa ja.	Družbeno pogojeno razumevanje spola v nasprotju z biološko razlago	Socialna konstrukcija spola	Socialna konstrukcija spola
1FS11	v bistvu se zdej delno strinjam, zato ker recimo jst gledam na to mogoče bolj tradicionalno	Strinjanje s tradicionalnim pogledom	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS12	jst delim moške in ženske glede na spol, ki ga dobijo ob rojstvu, glede na anatomijo	Delitev spola glede na dodeljeni spol ob rojstvu	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
1FS13	mislm, da če je moški, če se rodi z moškimi spolnimi organi, še ne pomeni,	Razumevanje spola kot družbeno pogojenega	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	socialna konstrukcija spola

	da ima neko moškost v sebi. Jst mislm, da se to sproti razvije odvisno od družbe, odvisno od vzgoje, odvisno od drugih nekih dejavnikov			
1FS14	pa tudi ženska je tista ki je bolj nežna, skrbi za otroke, gospodinjstvo	Pripisovanje skrbstvenih nalog ženskam	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	tradicionalne spolne vloge
1FS15	moški tisti ki je provider.	Moški je finančni steber družine	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	tradicionalne spolne vloge
1FS16	Ne mislim pa, da je tista moškost ali ženskost v osebi sami takoj, ko se rodi	Zavračanje, da je moškost/ženskost prirojena	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	socialna konstrukcija spola
1FS17	Ja, definitivno.	Strinjanje, da so spolne vloge družbeno pogojene	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	socialna konstrukcija spola
1FS18	Ja, se strinjam.	Strinjanje, da so spolne vloge družbeno pogojene	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	socialna konstrukcija spola
1FS19	Definitivno.	Strinjanje, da so spolne vloge družbeno pogojene	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	socialna konstrukcija spola
1FS20	Jst se ful strinjam z U3, use kr je rekla, je res.	Strinjanje, da so spolne vloge družbeno pogojene	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	socialna konstrukcija spola
1FS21	Moški so biološko močnejši	Moški so biološko močnejši od žensk	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	tradicionalne spolne vloge
1FS21	ženske so bolj emotional zarad hormonov, bolj sočutne so… se mi zdi, da so ženske bolj odrasle kot moški, glede razmišljanja.	Čustvenost žensk kot posledica njenih prirojenih hormonov	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	tradicionalne spolne vloge
1FS22	Mislm pa, da moški znajo pod pritiskom sprejemat boljše odločitve kot pa ženske in znajo boljše odreagirat na stresne situacije kokr bi ženska odreagirala.	Moški kot bolj racionalni pod pritiskom	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	tradicionalne spolne vloge
1FS23	jst se drgač strinjam	Strinjanje z idejo o večji moški racionalnosti pod pritiskom	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	tradicionalne spolne vloge
1FS24	Nekatere ženske loh pod pritiskom ful boljš razmišljajo kot moški a ne, ne moremo zdej rečt, da je to v 100% primerov	Zavračanje posploševanja glede bojšega logičnega sklepanja enega spola	Pričakovanja do moških in žensk	tradicionalne spolne vloge
1FS25	js sm opazla, da fantke na en način vzgajajo in punce na drug	Fante vzgajajo na en način, punce na drug	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spola

1FS26	pri nekaterih stvareh ja se strinjam s tem, ker pač smo si hormonsko različni in sploh pri ženskah, ki imamo cikle… ampak pri nekaterih stvareh, se mi zdi, da bi moški ali pa ženske mogli bit bolj izpostavljeni. Na primer, da bi se pr moških tudi mal bolj začelo govorit o čustvih, ali pa jih vzgajat na način, da je okej, če povejo kaj jih muči in kako se počutijo… ali pa pri ženskah, da je okej se počutit sposobno nardit neko stvar, ki bi jo načeloma mogu moški… pač, da ne pade teža neke stvari izključno sam na en spol. Ne zdi se mi okej, da rečemo sam – " Okej, ti si ženska, to je zate. Ti si pa moški, to je zate." pač, da je okej tudi če se menjavajo vloge oz. naloge v družbi.	Kritika spolno zaznamovane vzgoje	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spola
1FS27	Sam js mislm, da s tem rata nek problem, ker se to tok sprejema… npr., da ženska loh dela neki kr moški dela, da se to tok poudarja, da zdej če pa ženska dejansko ne more nečesa delat, pol je nekako prisiljena, da dela tud to, ker se more dokazat, da samo zato, ker je ženska, loh vse dela.	Ženske se morajo konstantno dokazovati, da zmorejo vse	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
1FS28	In js mislm, da s to družbo se ful razvija mnenje "ja ženske loh delajo vse kot moški, s tem bomo enakopravni, ne.." biološko smo drugačno zgrajeni, oboje drugač razmišljamo, drugač sprejemamo drugačne situacije, vse je drgač, ne…noben ni reku, da ne smeš tega delat, ampak ne sme se to tok sprejet v družbo, da pol druge ženske	Pretirana emancipacija ima lahko negativne posledice	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge

	imajo probleme s tem.			
1FS29	Ja, da kot ženske morajo bit dobre mame, ampak morajo imet dober šiht, hkrati morajo imet hobije in prjatle, hkrati morajo imet čas zase… pol se res sam ful preveč "pressure-ja" daje na nas.	Večplastna vloga ženske kot breme	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
1FS30	ja posledično ja, res.	Strinjanje, da se nad ženskami vrši pritisk	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
1FS31	js mislm, da dandanes je to ful pogosto in to kar si rekla, zdej na primer mame morajo delat, pol ko pridejo domov morajo čistit, skrbet za otroke, dokler fotr pride domov se uleže na kavč in od njega ni nč. Mama pa vse dela, a ne.	Kritika pasivne vloge moškega v družini	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
1FS32	se mi zdi fajn kar se tiče delitve teh nalog, da včasih, ko tip pride domov, pa vidi, da je ženska utrujena, da pač pristopi in pomaga. Glih to je a ne, da ni tistega, en je za to - drugi je za to, ampak, da si razdelita delo.	Zavračanje tradicionalne delitve dela po spolu	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
1FS33	podpiram to da so ženske kar hočejo, ampak ne podpiram tega pritiska, da pa morajo bit nekaj. Ti bodi to kr čutiš, da ti je okej. Če ti je okej delat vse, delaj vse, če pa ne, je tudi okej.	Zavračanje vsiljene enakosti in vloge "super-ženske"	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
1FS34	js mislm, da moški, kar se tiče tega je tud pomembno izpostavit, kako se počutijo glede opravljanja nekih stvari… npr. a se bo počutu manj moški, če zloži posodo, posesa, pobriše po tleh	Doživljanje zmanjšanja moškosti ob opravljanju ne-tradicionalnih nalog	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
1FS35	Moški prinašajo v bajto dnar in "provide-ajo security" za celo družino, ženske skrbijo za otroke in za gospodinjstvo…	Moški mora biti zaščitnik in ženska skrbnica	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge

1FS36	Se strinjam, da je moški tisti provider in ženska je tista, ki pomaga doma	Tradicija moškega kot zaščitnika in ženske kot skrbnice	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
1FS37	Se mi zdi, da se ženska že sama po sebi znajde povsod, ker se mi zdi, da njeni možgani tko delujejo. Js mislim, da je to ostalo že od naših prednikov, bi rekla da se je to preneslo, te neke naloge, ki jih morajo ženske in moški opravljat	Pripisovanje skrbstvene sposobnosti ženskam kot naravne lastnosti	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
1FS38	Aha, torej, da moški prinaša denar, da je provider, tisti ki ščiti, je glava družine… ženska je tista, ki skrbi za otroke, je čustvena, skrbi za hišo…	Tradicija moškega kot zaščitnika in ženske kot skrbnice	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
1FS39	Js se strinjam, se mi zdi da sta povedali vse	Strinjanje, da so moški zaščitniki, ženske pa skrbnice	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS40	Uff v politiki sigurno, skor da ni nobene ženske	Strinjanje, da je v politiki več moških kot žensk	Neenakost žensk v politični sferi	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS41	Ja, ful več moških je kakor pa žensk, ne vem zakaj točno	Strinjanje, da je v politiki več moških kot žensk	Neenakost žensk v politični sferi	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS42	Pomoje to izvira še od prej, ker prej so moški bli ful aktivni in pač moški so vzpostavli ta sistem, a ne, ko so sami urejali pravice, ker ženska itak ni imela glasa prej že tolk let nazaj in ni se dost spremenilo.	Sistem moške dominacije v politiki izvira iz zgodovine	Neenakost žensk v politični sferi	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS43	Js sm tud nekje vidla, da so marsikje nižje plače pri ženskah kot pa pri moških, pa opravljajo isto službo, kar se mi zdi nepravično, ker pač delajo isto delo in isto kvalitetno.	Ženske imajo nižje plače kot moški	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS44	Kar se tiče partnerskega odnosa mslim, da bi moglo bit tko da moški "provide-a security", money v hišo… ženska pa skrbi in "nurture-a" s tem da moški more poskrbet, da ženska nima nekih skrbi glede stvari. V glavnem, da moški poskrbi, da ima	Strinjanje z partnersko delitvijo vlog v tradicionalnem smislu	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	Tradicionalne spolne vloge

	ženska v lajfu čim manj skrbi, ker ima ženska sama po sebi že preveč skrbi kaj more delat, kuhat, za otroke poskrbet itd…			
1FS45	kar se pa tiče današnje generacije se mi pa zdi, da je čist obratno. Ženske dandanes preveč delajo, še posebej v družinah… v partnerstvu so pa ženske začele prevzemat vlogo moškega. Vse tisto kar dela moški, delajo ženske, ker tega niso dobile od njega in morajo za to same delat. Moški so se pa ful pomehkužili.	Ženske prevzemajo tradicionalne moške vloge	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
1FS46	Grejo na zmenek in namesto, da tip plača večerjo, če je sposoben da smo si na jasnem, plača ženska. Zdej v današnji družbi obstaja to neko 50-50 pravilo, ali pa tisti ko povabi plača, to je meni ful čudno	Ženske prevzemajo tradicionalne moške vloge	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
1FS47	Pa tud ženska pove moškemu pejt pokosit travo, večkrat mu pove in vseeno tega ne nardi in pol more ona to delat, čeprav je to njegova naloga in čeprav je ona v hiši nardila že ful dela.	Ženska prevzema neizpolnjene moške naloge v gospodinjstvu	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
1FS48	sam js sm ful opazla pri pridobivanju službe, da se ne ceni tolk žensk. Delodajalci nočejo žensk v teh letih, ko ženske večinoma rodijo, ker jih je strah, da bodo zanosile, da bodo mogle it na porodniško in da ne bodo na šihtu. Zato večinoma odrivajo ženske kandidatke za službe, ker bo pač njihovo podjetje v izgubi zarad ženske, ki bo mogoč hotla otroka	Strah pred porodniško kot ovira za zaposlitev s strani delodajalcev	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS49	moški in ženska loh isto fizično delata – v različnih podjetjih – isto se utrudita in isto	Nižje plačano delo žensk	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju

	dela vložita in vseen bo ženska manj plačana,			
1FS50	od moškega bo sprejemljivo da je utrujen, ona pa more imet še kr dovol energije, da pride domov pa kuha in čisti	Neenakopravno dojemanje utrujenosti v gospodinjskih pričakovanjih	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS51	kar se pa tiče zmenkov, js se strinjam, da plača tisti, ki več služi. Kar ja okej v večini primerov je to tip	Oseba z višjim dohodkom plača račun na zmenku, kar je večinoma moški	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
1FS52	kar se pa tiče vlog doma, če je pač moški bolj fizično sposoben za neko delo je to njegova naloga	Če je moški fizično bolj sposoben za neko delo, je to njegova naloga	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
1FS53	Kar se pa tiče odnosa z otroki pa absolutno morata oba prispevat enako, to delo ne bi smelo letet sam na mamo.	Pri vzgoji morata sodelovati oba	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS54	Kar se pa tiče politike in vodilnih položaju, pa so še vedno v večini moški.	Strinjanje, da je v politiki več moških kot žensk	Neenakost žensk v politični sferi	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS55	Mislim, se je mal zboljšalo, so tud ženske, ampak prevladujejo še kr moški.	Moški prevladujejo v vodilnih pozicijah	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS56	Isto tko rabijo delat odločitve tud ženske, ker pač ženske tud živijo v tej državi…	Ženske bi morale več politično sodelovati	Neenakost žensk v politični sferi	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS57	Moški.	Plačanje računa na prvem zmenku je stvar moškega	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS58	Moški.	Plačanje računa na prvem zmenku je stvar moškega	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS59	Moški.	Plačanje računa na prvem zmenku je stvar moškega	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS60	Js ne mislim, da bi vsakič rabu moški plačat… js sm res za, če se da, da je 50-50, ker mata isto v žepu in je fer…	Plačanje računa na prvem zmenku velja po 50-50 pravilu	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS61	Jst bi dodala, da nimata oba isto v žepu tud če isto služita, ker ženske npr. rabijo več oblek, dražje so kot moške obleke, mejkap produkte, britvice, tampone, vložke… vse to stane dost več	Moškim ob koncu meseca ostane "več v žepu" kakor ženskam zaradi dražjih ženskih produktov	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju

	kokr en tip porabi, ki se tušira cel mesec z enim šamponom…na koncu ko vse zbereš, več ostane moškemu v žepu in zato mislm, da bi mogu tip plačat neglede…			
1FS62	js sm recimo opazla, po svojih izkušnjah, da je najbolj ženske strah, da bodo zgubile službo. Ker se vse več govori, da bi radi zaposlili moške. To je problem predvsem teh starejših generacij, ki so vodilni, ker mislijo še zmer, da so moški bolj inteligentni od žensk in da so bolj razumni in bolj logično sklepajo neke odločitve.	Diskriminacija žensk v zaposlovanju, sklepanje starejših, da so moški bolj inteligentni	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS63	Zato se mi zdi, da jih lažje zaposlijo, poleg itak tega, da nimajo straha, da bodo šli na porodniško	Ekonomski motivi za zaposlovanje moških	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS64	kar sem recimo še opazla je, da če gre moški na čik in si vzame tisto pavzo, je drgač kakor če si ženska vzame pavzo in gre na čik.	Moški so bolj upravičeni iti na krajšo pavzo	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS65	drgač se obravnava moške v službah kakor pa ženske.	Moške in ženske se v službi drugače obravnava	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS66	Js mislm, da ženska že od malega sama po sebi čuti, da ni mogoč zadost delala, da bi si nekaj zaslužla. Npr, ženska že sama misli, da si tistega čika ona ne zasluži. Mislim, da so nas že vzgajali od malega tko, da če si ženska ne smeš, si ne zaslužiš ipd. Moški pa si zaslužijo, prosto zato, ker so pač moški in oni kao trdo delajo…	Neenakopravna obravnava moških in žensk v delovnem okolju	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS67	in je že blo rečeno, meni osebno, s strani delodajalca, da rajši moškega zaposli, ker pač moški fizično bolj loh dela, bolj težko loh dvigne kot pa ženska.	Diskriminatorna zaposlitev na podlagi večje fizične moči moškega	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju

1FS68	zdej js recimo mislm, da najbolj uplivajo starši, ko si že otrok ti starši že v možgane vrišejo kaj so tiste vloge… ne vem kupujejo ti igrače, kupujejo fantkom bager, punčki pa pač barbiko	Fantkom kupujejo bagerje, punčkam pa barbike	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spola
1FS69	Če so starši imeli neke želje pri rojstvu, ne vem recimo, če si je oče želel sina in da ni bil sin… to je blo v mojem primeru, ko je tata želel sina, sem verjetno zato bla kot otrok vzgojena v nekega "tomboya"… itak je pač sprejel a ne, da ima punčko, sam se je pa kazalo v vzgoji…	Starši vzgajajo otroke glede na predhodna pričakovanja (primer Tomboy)	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spola
1FS70	mislim pa, da te tud kasneje družba oblikuje, da si pol v bistvu sam razviješ stališče kaj so tiste ženske in kaj so tiste moške vloge. Recimo zdej, ko živim na svoje, vidim kakšna mnenja imajo recimo drugi.	Stališče do spolnih vlog si oblikuješ ko opazuješ družbo	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS71	Recimo, ko so od mojega partnerja starši prišli prvič na obisk, so pričakovali, da jst skuham kavo, nalijem kavo, prinesem sok… ali pa recimo, ker je bla kr majhna dnevna, sem rekla, če se loh na kavču mal stisnejo, da se usedem. U tem trenutku mi je njegov oče reku "ne ne, najdi si ti kak tabure al kej"	Družinska pričakovanja, da se vede kot tradicionalna snaha	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS73	sam tu je pr meni prevladalo to, da je moja mama močna osebnost in da nas je že vzgajala v smislu, da loh tud moški skuha in pospravi in nalije kavo…	Močna materinska figura kot sprememba tradicije	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS74	Pri nas recimo ni 50-50 ampak sodeluje pri vzgoji, pri gospodinjstvu, se te vloge mal delijo med nama.	Sorazmerna delitev nalog v partnerskih odnosih	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS75	Ampak ja mislm, da je absolutno odvisno od družbe in staršev.	Primarna socializacija je temelj oblikovanja spolnih vlog	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog

1FS76	Pa socialnih omrežij.	Socialna omrežja imajo vpliv na spolne vloge	Vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS78	Vedno sem bla vzgajana v smeri, da moram met ful dobro izobrazbo, bit ful močna, gledat sam nase… in pol nekako, ko sem začela it v srednjo, sem začela bolj spremljat družabna omrežja in v bistvu zarad družbenih omrežij sm zgradila svoje mnenje, ker se mi je zdelo bolj logično kokr pa to, ko sm ga imela prej.	Mnenje sem si preoblikovala s pomočjo socialnih omrežij	Vpliv medijev in družbenih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS79	Sem pa tud imela primere, ko sem se hotla vpisat v srednjo, ker sm na računalniški in vsi so mi govorili, naj ne grem, ker je to sam za tipe… meni ni blo logično, zakaj je ta šola sam za tipe, ker ženska tud loh razmišlja na isti način kot moški in rešuje probleme, programira…ker tu res ne delaš nobenga fizičnega dela, da bi loh rekli "ja to je res sam za moške"… pol sm se vseen upisala, ker se mi ni zdelo logično.	Predsodek družine in prijateljev, da so programerski poklici samo za moške	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS80	Ja prvo so govorili o tem, kako ženske razmišljajo, kako so grajene in isto so opisali za tipe in pol sm nekako zgradila mnenje, da ja, moški je bolj fizično sposoben od ženske in ne nihajo mu hormoni tako kot pri ženskah, tko da on bo vedno delo opravljal na isti način, ker nič ne vpliva nanj na tak način kot na ženske. Ženske so pač loh bolj skrbne, loving, norturing, emotional in so s tem bolj čustveno inteligentne, kokr pa na primer moški.	Moški bo vedno delo opravljal enako, ker mu v nasprotju z žensko, ne nihajo hormoni	Binarno razumevanje in biološko utemeljene spolne vloge	Socialna konstrukcija spolnih vlog

1FS81	Sam kar se pa tiče inteligence npr. ko se učiš alpa kej v tem smislu, js mislm, da tu ni nobene razlike med spoli. Noben spol ni bolj inteligenten od drugega… ženske se loh tud učijo bolj kot moški	Noben spol ni bolj inteligenten od drugega, oba se lahko enako učita	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS82	npr. v mojem primeru so ženske celo dobivale boljše ocene kakor tipi v osnovni pa srednji šoli…	Dekleta so bile bolj pridne učenke	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS83	skor da je blo pričakovano, da imajo punce boljše ocene…	Družbeno pričakovanjo o višjem šolskem uspehu deklet	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS84	js bi tle sam rada povedala recimo kok partner vpliva na drugega partnerja, da spremeni mnenje o teh vlogah. Ker recimo moj tata je ful spremenil mnenje, js mislm, da je bil tu močen vpliv mame, ker pol je on nas učil, da moramo bit finančno neodvisne, da moramo met dovolj denarja in da ne rabimo bit odvisne od moškega, da imamo same svoj denar, izobrazba mu je bla zlo pomembna, da se kot ženska ful izobrazim, v glavnem neka stabilnost v življenju. Da nismo odvisne s sestro od nobenga, da smo samostojne ženske…	Sprememba stališč preko partnerskih odnosov	Partnerski odnosi in vloge	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS85	pri meni se je začelo s starši, ker itak so prvi, ki so okrog tebe…	Oblikovanje prepričanj v družinskem okolju	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
1FS86	pol pa itak greš v družbo in šolo in so prišla ta pričakovanja, če si punca, da se rabiš mal lepše vest.. ali pa recimo izjave "On je fant, on je bolj nagajiv, pa nemiren, ampak itak je fant, zato je okej". In to je šlo meni ful na živce, ker js sm bla tud včasih nagajiva in to je določenim učiteljem šlo v nos in	Fantje so lahko nagajivi, punce pa ne	Vpliv primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju

	jim ni blo všeč, ker sem pač punca. Pri mojemu bratu, pa je blo drgač, pa sva na isto osnovno hodila in bla pri istih učiteljih, pa je blo pri njem bolj sprejeto to obnašanje…			
1FS87	Pol, ko pa odrasteš se mi zdi, da si sam neko mnenje vgradiš, kaj boš, kaj ti je okej in kaj ti ni okej…	Samostojen razvoj stališč v odraslosti	Vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS88	in ja se mi zdi, da tud socialna omrežja znajo ful vplivat na to.	Vpliv družbenih omrežij na oblikovanje stališč	Vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS89	js sm taka oseba, ki se ji ne da rihtat in pol, ko vidim punce na socialnih omrežjih kako so lepe, zrihtane imajo lip filerje, drugo, tretje in da so ful drugačne od mene, ker npr. js se ne počutim okej ko sem tok zrihtana, posledično začnem tud js to delat zaradi njih. Zih je imelo nek vpliv name, da se na določen način oblačim in da neki probam…	Pritisk idealov lepote na ženske s socialnih omrežij	Vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS90	mene ful moti in this "society", kamorkol pogledam v bilo kero trgovino, so oblačila ful provokativna… ne vem mrežaste majice, hlače, ful dekolte, ful kratke hlače – da ti izpade cela rit ven… in pol vidiš vse druge se tko oblačijo in nekako postavijo standard, da če se ti neboš tko oblačila, da boš izstopala in ti ne boš "one of the girls". In isto tko z druge strani boš mel tipe, ki te bodo obsojali, ker se tko oblačiš in si nekak "stuck inbetween" kaj zdej nardit, kako nej se oblačim, kako nej se obnašam, da bo sprejemljivo z obeh strani, ker pač JE pomembno, da si sprejet.	Nerealni standardi oblačenja kot pokazatelj ženske spolne vloge	Vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog

1FS91	Za moške sm hotla povedat, da je pri njih recimo kar se tiče tehnologije bolj, da če nimaš iPhone ali dober avto, da če tega nimaš, pač izpadeš… ti nisi uspel kot moški, ker si ne moreš privoščit vseh teh materialnih stvari… ta nek socialni status je njim ful pomemben in en drugega po mojem obsojajo po tem…	Pritisk na moške, da morajo imeti veliko materialnih stvari	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS92	Pa recimo glede "womens bodies" tud ful pritisk z npr. socialnih omrežij, a noben ne gleda na to, da je vse to photoshop, plastične operacije… noben ne ve tega, noben noče povedat "ja js sm mela BBL" al pa "js sm si dala botox" in pol punce dobijo potrebo, da probajo bit enake tem ženskam na netu.	Vpliv lepotnih idealov z socialnih omrežij povzroča nesamozavest	Vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS93	ja in v nekaterih primerih grejo čez sebe in delajo vse to, da bi ustrezale temu nekmu fejk idealu, ki je nedosegljiv.	Podleganje pritisku socialnih omrežij glede zunanjega videza	Vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS94	ja, pač ženske imajo ful večji pritisk glede zunanjega izgleda kokr pa moški… pr moških se bolj gleda tisto kaj imajo	Estetski pritiski nad ženskami in materialni pritiski nad moškimi	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS95	pa recimo Kardashianove, morš bit tak kot one, imet isti "body" kot one… ti trendi me živcirajo, zdej npr. morš bit skinny, pol spremenijo čez en mesec "ja zdej vse ženske morjo bit suhe, pa met big butt"…	Pritiski glede estetskih trendov na socialnih omrežjih	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS96	Tuki bi dodala moj oseben primer, kako je prijatlca, ki sledi usem tem trendom in je influencerka, hotla vplivat name in na moj izgled. Ona ma pač lip fillerje in botox in dolge lase in ustreza vsem tem idealom, ki so na	Pritiski glede estetskih trendov s strani prijateljev	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge

	spletu. Js si nikol nism hotla nič dat dokler mi ni ona začela govorit "ja tebi bi ful pasali lip fillerji, pobarvi se" in pol je še drugim mojim kolegicam govorila "ja ti bi si loh dala lip fillerje, tebi bi ful pasali"… pa moje naravne lase, ki imam skodrane je govorila naj se zlikam, da si dam podaljške, da bom tipom taka lepša… pač niso sam socialna omrežja a ne, pr meni je bla moja kolegica ta, ko je hotla mene čist spremenit.			
1FS97	in gledaš vse te trende in nerealna telesa in se primerjaš in s takimi oblekami, ko jih promovirajo sam povejo, da družba hoče, da se ženske seksualizira.	Seksualizacija ženskega telesa	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
1FS98	Isto starši, bolj mama, ker imam mamo samohranilko in pol sm vidla isto kokr ona dela vsa opravila sama namesto moškega, imam js isto mnenje kot ona. Vedno je pravila "punca si, sama se morš navadit skrbet zase, ne bit odvisna od nobenga druzga, nauči se čim več stvari".	Razvoj odnosa do spolnih vlog preko vzgoje matere	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS99	Ja, to je blo vedno pri nas "rabim močne fante".	Fantje so močni, punce so pridne	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS100	Ja, same.	Fantje so močni, punce so pridne	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS101	ja, fanti so delali težka dela, so odnesli mizo, pospravili stole… punce pa pač "pobrišite tablo, pometite učilnico, poberite smeti"…	Fantje so močni, punce so pridne	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS102	Ja, itak… že tle pri učiteljih so ble te delitve nalog glede na spol…	Fantje so močni, punce so pridne	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS103	Ja js in moja sošolka, ble smo edine punce v razredu računalničarjev, tud če smo se ful na glas	Spolna pristranskost učiteljev do deklet	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog

	smejale in zganjale karkoli v razredu, nikoli nas dve niso opozorili. Najdli so kr nekoga tam nekega tipa in njega opozorili. Isto tko sedeli smo pri klopi in js sm se ful na glas smejala, sam js sm se smejala, ta dva tipa sta bla tiho in profesorca je opozorila sam ta dva tipa in pol komi ta tretjič je mene opozorila in rekla "a se ti smejiš"…			
1FS104	Se mi zdi, da pri določenih bi prej opozorili punce kokr tipe… se mi zdi, da se je njim dost več dovolilo kokr nam puncam. Npr. take komentarje, ki so tipi imeli kdaj proti učiteljem, si mi punce ne bi nikoli upale, ker bi bla reakcija učiteljev čist drugačna.	Dvojna merila v šolskem okolju	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS105	pr športni, kjer smo bli ločeni glede na spol, pa se je od fantov pričakovalo, da bodo več odtekli, več zdržali pri vesi vzgibi, meli boljšo kondicijo kot punce… mogoče v tem smislu edino	Ločevanje po spolu pri športni vzgoji in pričakovanje višje telesne zmogljivosti pri fantih	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS106	mi smo meli na faksu, js iskreno ne vem kaj so ble od te osebe "pronouns" ampak mislim, da se je identificirala kot moški, bla je pa pač ženska…nisem sigurna, oblačla se je kot moški in sm mela primer kjer je ta oseba, ki je biološko zgrajena kot ženska, šla v moški wc. Vsi, ki so bli tam, torej moški, so šli vn, ker so se počutli izjemno neprijetno, ker je ženska šla v njihov wc, tud če se identificira kot moški…	Neprijetno počutje moških ob vstopu ženske, ki se identificira kot moški, na moško stranišče	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS107	ampak to je zame sam beseda "ej moški sm" ker ti po moje še	Pogojeno sprejemanje trans identitete	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost

	kr razmišljaš kot ženska, ti si zgrajena kot ženska, imaš ženske hormone in ti ne moreš bit tip. Razen če res čisto vse spremeniš glede sebe kar te dela žensko, notranje in zunanje…			
1FS108	js mislm, da to dela dost problemov v družbi… to je tok zdej popularno in vsi to vejo in mislijo, da je normalno. Otroci, ki uporabljajo socialna omrežja bodo to vidli in bodo rekli "o zdej se loh oblačim kot punca, ali pa zdej sm loh fant, ali pa zdej sm loh mačka, če hočem"… to ni normalno…	Doživljanje spolne fluidnosti kot generacijski trend	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS109	ne vem js nimam problema s tem, da se punca oblači kot tip…imam pa problem s tem, da se tip oblači kot punca. Realno zgleda dobro na ženski, če obleče "baggy clothes"… ne vem, to je moje mnenje…	Sprejemanje maskulinizacije žensk in odpor do feminizacije moških	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS110	Mene dosti ne briga	Nevtralno stališče	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS111	Mene tudi to ne zanima, glede oblek res, kako se identificiraš glede na obleke.	Nevtralno stališče	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS112	Js če bom vidla tipa, da nosi mini krilce in "crop top" se bom mal neprijetno počutla, ker sm js ženska in ta tip to nosi.	Odpor do feminizacije moških in neprijetni občutki	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS113	Ja, se strinjam, mogoče se res mal neprijetno počutiš… ampak js mislim, da je to, ker pač nismo navajeni.	Neprijetnost ob drugačnosti in odprtost za razumevanje	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS114	Zdej mene to moti, če bi se meni osebno usiljevala njegova identiteta,	Občutek prisile v razumevanje ali sprejemanje	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS115	Meni bi blo to sam smešno.	Zasmehovanje kot oblika zavračanja	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS116	"I would be weirded out" pač zakaj, kaj je tebi v glavi, da to nardiš…	Nerazumevanje motivacije za dejanje ter zmedenost kot oblika zavračanja	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost

1FS117	Meni bi blo to čudno, ker ne bi bla vajena, ampak sčasoma bi se navadla haha kaj (vse se zasmejijo) nimam izbire… bi ga pa podpirala, če se on tko počuti, okej…	Neprijetnost ob drugačnosti in odprtost za razumevanje	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS118	Recimo js, ki imam dva sina in sta v vrtcu in če bi mi reku sin, da bi hotu oblekco obleč v vrtec, si tega ne predstavljam sploh, ker je že tak, da ima rad traktorje in tko… js bi mislila, da je to nek vpliv nekoga, ker mi ga ne vzgajamo tko, da bi bil nek tradicionalen moški, da bi mu non stop kupovali avtke… smo bli tud v fazi, ko se je hotu igrat z dojenčkom, pa sem ga vprašala "a ti kupim dojenčka?" pa je reku sam od sebe "ne". Mogoče je to sam neka navada ali pa strah, da ne bi bil sprejet…	Dvom o pristnosti otrokove želje po nekonvencionalnem izražanju identitete in sum vpliva okolice	Strah pred stigmo	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS119	Bi pa mi blo zelo čudno, nenavadno, ker nisem vajena na to, pa tud družba v tem mestu ni vajena na to.	Nerazumevanje motivacije za spolno fluidnost zaradi premajhne izpostavljenosti	Strah pred stigmo	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS120	Js mam drugačno mnenje, če bi imela npr. sina. Ne vem kako bo to, ko ga bom dejansko imela, ampak, mogoče se sliši ful "harsh" sam tud če bi hotu sam, mu ne bi pustila, da obleče krilca, da se ukvarja z ženskimi stvarmi… mogoče je to ful "harsh" ampak js tega ne bi dovolila.	Vnaprejšnja zavrnitev spolne fluidnosti zaradi straha pred stigmo	Strah pred stigmo	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS121	Večinoma ja, zato ker hočem, da je sprejet in ne vem	Želja po družbeni sprejetosti otroka in prilagajanje normam zaradi strahu	Strah pred stigmo	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS122	vsak ma svojo vlogo in se tud držim tega.	Vsak ma svojo vlogo in se tud držim tega.	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
1FS123	Js mislim, da bi dejstvo da on želi neko žensko stvar, bil vpliv nekoga tretjega.	Če se otrok vede spolno netipično je to krivda nekoga zunanjega	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost

1FS124	Js se strinjam glede tega	Strinjanje, da ima vsak spol svojo vlogo	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
1FS125	js mam brata in bi mi blo ful čudno, če bi hotu pete nosit… bi bla začudena tko uno "what the fuck"… blo bi mal težko ga podpirat, zarad straha kako bi ga drugi sprejeli, zato bi mu verjetno rekla "dej no, nehi, don't do it"…	Vnaprejšnja zavrnitev zaradi straha pred stigmo	Sprejemanje in nesprejemanje spolne fluidnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
1FS126	Andrew Tate	Andrew tate kot promotor tradicionalnih spolnih vlog	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS127	The WizardLiz	TheWizardLiz kot promotorka tradicionalnih spolnih vlog	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS128	Ona tud promovira te bolj tradicionalne ženske vloge bolj in govori kaj bi moški rabli delat za žensko, kaj ona zanj, kako sta oba skup eno…	TheWizardLiz kot promotorka tradicionalnih spolnih vlog na TikToku	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS129	Andrew Tate je pa tak, da v bistvu je mel neke "toxic" komentarje, eni pa so bli ful uredu.	Andrew tate kot dvorezen meč: ženska je ljubljena / ženske lahko varaš	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS130	"ja, moški rabijo imet tok pa tok žensk… če imajo eno žensko jo loh varajo z drugimi ženskami, ker pač to je moškost" pol pa drugič reče "ja če imaš sam eno žensko v lajfu, to ti je cilj in tako si zmagu, that's how you'll win and that's how you know you're rich". Ne vem, ful se križajo njegova mnenja.	Andrew tate kot dvorezen meč: ženska je ljubljena / ženske lahko varaš	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS131	Ja, ful se križajo njegova mnenja.	Andrew tate kot dvorezen meč: ženska je ljubljena / ženske lahko varaš	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS132	Ja	Strinjanje, da je oseba zasledila vsebine Andrew Tate-a	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS133	Ja	Strinjanje, da je oseba zasledila vsebine Andrew Tate-a	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS134	Ja.	Strinjanje, da je oseba zasledila vsebine Andrew Tate-a	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS135	Slab…	Vplivneži imajo slab vpliv na javnost	vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog

1FS136	Absolutno, otrok ne bo niti znal ocenit kaj je prav in kaj narobe in vidi neki takega in si misli "ja okej that's how i have to behave" in mali fantki vidijo Andrew Tate-a in mislijo, da je "god" in se začnejo tko obnašat.	Otroci niso zmožni kritično presojati vsebin na spletu	vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS137	Ja, nekako mislijo, če ima on vse te lepe ženske, če ima vso to bogastvo, morem njega poslušat, ker pol bom tud js vse to mel… in pol imajo neke napačne slike tega, kakšna bi rabla bit ženska…	napačna predstava o ženskah in sledenje vplivnežu zaradi statusa	vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS138	Najstniki… oziroma moški od 12. do tam nekje 25. leta	Vsebinam podobnim Andrew Tate-ovim sledijo najstniki in moški do 25. leta	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS139	Moški najstniki..	Vsebinam podobnim Andrew Tate-ovim sledijo moški najstniki	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS140	Moški	Vsebinam podobnim Andrew Tate-ovim sledijo moški	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS141	da mogoče ne vsi najstniki, ampak tisti, ki so že vzgajani v nekem podobnem stilu, da so bolj šibki oz. niso dovolj samozavestni in rabijo nek "boost" in to mislim enako za odrasle moške, ki nimajo vseh stvari "pošlihtanih" v glavi, ki jim rabi neki, da se bodo počutli močni… mogoče tudi nekatere ženske, ki ga vidijo kot neko osebo, ki ima neko moškost	Vsebinam podobnim Andrew Tate-ovim sledijo osebe, ki jim manjka spodbuda oz. samozavest	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS142	Ja in si pol te ženske mislijo "mogoče je pa to uredu, da ima moški več žensk, mogoče bi se res rabla obnašat tko kokr on govori, mogoče si bom našla na tak način tipa"…ja..	prilagajanje vedenja žensk zaradi vsebin podobnim Andrew tate-ovim	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS143	v bistvu, js sm ful zasledila na TikToku specifične osebe, ki promovirajo te tradicionalne vloge, predvsem žensk in to so tiste "christian	TikTok kot vir tradicionalnih vsebin	vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog

	moms oz. muslim moms". One ostanejo doma, skrbijo za 5-6 otrok in delajo tist "sour bread" hahah			
1FS144	Ja, definitivno	Ženskam se več promovira tradicionalen način življenja kot moškim	vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS145	nisem zasledila, da se promovira tok "stay at home dads"	nisem zasledila, da se promovira "stay at home dads"	vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
1FS146	Js takoj podpišem za to, da bi bla stay at home mom… ampak, če bi bila plačana.	Pripravljenost na tradicionalno vlogo, če bi bila plačana	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS147	Se mi zdi, da je napaka v sistemu, da ženske nismo plačane za to, da ostanemo doma in skrbijo za otroke… ampak mi moramo dat otroke v vrtec drugim osebam, da skrbijo za njih, da jih vzgajajo in da vplivajo na njih, mi pa gremo delat in na koncu plačujemo njim, da čuvajo otroke… to je nesmiselno	gospodinjsko delo kot delo brez plačila ter vrtec kot nadomestna vzgojna institucija	kritika ekonomskega sistema, ki ne vrednoti skrbstvenega dela	tradicionalne spolne vloge
1FS148	Menim, če so loh ljudje doma, ki nočejo najt šihta in pridobivajo denarno pomoč, da bi loh tud ženske, ki doma pazijo otroke dobile za to določeno vsoto denarja…	socialna pomoč za skrbstveno delo doma	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS149	bi bla pa tud js za to, da bi bla loh doma in skrbela za dom in otroke, sam pač ekonomsko stanje države to ne dopušča, ker morta oba dtarša delat, če hočeš karkol met.	pripravljenost na tradicionalno vlogo	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS150	Bi bla tud js za, da dobivam denar od sociale oz. neko plačo in sem pač doma in skrbim za otroke, če bi bla za to plačana…	pripravljenost na tradicionalno vlogo	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS151	mislim podpiram tudi to, da bi moški ostal doma, če bi se čutu.	podpora moški vlogi skrbnika doma	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS152	Ja, če moški hoče bit doma, pa ženska hoče delat in se oba strinjata, s tem ni nič narobe	podpora moški vlogi skrbnika doma	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	tradicionalne spolne vloge

1FS153	Ja, se strinjam, edino mogoče v prvih dveh/treh letih otrokovega življenja naj bo mama zraven… ker vseeno je otrok bolj navezan na mater. Naprej pa itak loh tud oče je pač doma z otrokom.	vključevanje očeta v kasnejših fazah	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS154	Js se tud strinjam. Na začetku mama pol pa, če hoče fotr naj bo doma.	vključevanje očeta v kasnejših fazah	sprejemanje alternativnih moških vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS155	Mislim, če imajo to idejo pravilno v glavi, js mislim, da oboje imajo koristi en od druzga na tak način življenja in zato mislim, da bi se to vrnilo. Na tak način ima ženska korist od moškega in moški ima korist od ženske, če tko živita… in mislim, da se na tak način boljše dopolnjujeta…	V življenju po tradicionalnem načinu imata partnerja več koristi drug od drugega	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS156	Nekaterim to, da ima ženska moške vloge, ne štima in se odločijo za tak stil življenja. Nekatere ženske res hočejo kuhat in nočejo met pritiska, da rabijo še v službo… delajo pač kar jim je okej in to je tud okej.	Nekatere ženske hočejo kuhati, nekatere pa v službo, oboje podpiram	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS157	Jst se strinjam s tem no	Strinjanje, da je vračanje k tradiciji pozitivna stvar	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS158	Js bi rekla moški	Mnenje, da je ideja vračanja k tradiciji je bolj privlačna za moške	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS159	sam mogoč ženske.	Mnenje, da je ideja vračanja k tradiciji je bolj privlačna za ženske	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS160	Js bi rekla ženske.	Mnenje, da je ideja vračanja k tradiciji je bolj privlačna za ženske	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS161	Js tudi ženske	Mnenje, da je ideja vračanja k tradiciji je bolj privlačna za ženske	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS162	Mislim, js sm mela več stika z moškimi, ki ful podpirajo tak stil življenja… mogoče sm bla bolj v takmu okolju, kjer smo se bolj pogovarjali o	moški, ki podpirajo tradicionalni stil življenja imajo pomanjkanje spoštovanja do žensk	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	tradicionalne spolne vloge

	retradicionalizaciji, sm pa čula ful več moških… ampak moški bolj s smeri toksičnega načina življenja v smislu, da imajo manj spoštovanja do žensk. Ker se mi zdi, da se hočejo sami počutit, da obvladajo žensko in družino in da imajo to moč.			
1FS163	Zato, ker ta stil lajfa ni tolk obremenjen.	Tradicionalen način življenja ni toliko obremenjen za ženske	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS164	Ker imaš manj skrbi kokr pa, če bi blo netradicionalno in se loh fokusiraš na manj stvari in je bolj efektivno.	Tradicionalen način življenja ponuja manj skrbi	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	tradicionalne spolne vloge
1FS165	Js sm slišala ful primerov, kjer moški zahteva od ženske, da dela, tud če ona ni hotla delat.	Prisila ženske v delo s strani moškega	nadzor moških nad ženskami	tradicionalne spolne vloge
1FS166	Ja npr. js sm mela bivšega, ki je na grd način od mene zahteval, da grem delat in reku, če hočem, da greva na dejt, da moram tud js plačat oz. da more bit 50-50. Ampak res na grd način.	Prisila ženske v delo s strani moškega	nadzor moških nad ženskami	tradicionalne spolne vloge
1FS167	mislim, da vera ful upliva na ljudi, ker ima neke tradicionalne vrednote. Se mi zdi, da vse tri glavne vere sveta, da imajo to neko tradicionalno vlogo moškega in ženske in da to pol vpliva na otroke, ker ti otroci imajo to pol pred sabo	Mnenje, da vera vpliva na spolne vloge	Vpliv vere na spolno socializacijo	tradicionalne spolne vloge
1FS168	Js sm hodila k verouku, sam nisem čutla tega pritiska, da bi o tem govorili.	verska socializacija brez poudarka na spolnih vlogah	Vpliv vere na spolno socializacijo	tradicionalne spolne vloge
1FS169	Se pa strinjam, da ima vera ful upliv na to, sam js nisem mela te izkušnje.	prepričanje o močnem vplivu vere	Vpliv vere na spolno socializacijo	tradicionalne spolne vloge
1FS170	Npr. moja mama, pa je bila ful v cerkvi in se opazi to nagnjenost k tradiciji in verjamem, da je tu opazit vpliv takega okolja.	Nagnjenost matere k tradicionalnim spolnim vlogam kot posledica vere	Vpliv vere na spolno socializacijo	tradicionalne spolne vloge
1FS171	Se strinjam.	prepričanje o močnem vplivu vere	Vpliv vere na spolno socializacijo	tradicionalne spolne vloge

1FS172	Recimo ta kava, ki se je pričakovalo od mene, da skuham, to ni vera ampak so tudi neki običaji in kultura, ki res močno vpliva.	Običaji in kultura spodbujajo tradicionalne spolne vloge	Vpliv običajev in kulture na spolno socializacijo	tradicionalne spolne vloge
1FS173	Js mislim, da nam je blo to usiljeno, da to sprejemamo.	Občutek prisile v razumevanje ali sprejemanje	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS174	preveč sprejemajo vsako stvar, ki jim pade pred nos… ne vem, nekdo bo reku "js sm mačka" in vsi bodo tko "ja dejmo ga sprejet, reku je, da je mačka" pač ne, to ni normalno.	Današnja družba preveč sprejema drugačnost	Sprejemanje in nevtralnost	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS175	Pač zakaj vsi podpirajo to sprejemanje in "ja tak si, loh se obnašaš kokr hočeš, loh se tko obnašaš, loh se tko oblačiš, loh si daš tud drugačn spol…" ampak ne vem… meni je to ful čudno in da folk, ki to dela, neki ne štima v njihovi glavi.	Z osebami, ki so spolno fluidne je nekaj narobe	Patologizacija in stigmatizacija	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS176	Js se strinjam, meni je to nesmiselno in hecno.	Neodobravanje in humor kot način odziva na spolno fluidnost	odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS177	Pa tud to "they/them" pač npr. Demi Lovato, ona je kr vse bla, pač WTF	Čudenje kot način odziva na spolno fluidnost	odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS178	Pa mislim, da je to na nek način vsiljeno ful.	Občutek prisile v razumevanje ali sprejemanje	odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS179	Js bi bolj rekla, da ljudje, ki so njim podobni, to sprejemajo. Ker js sm redko koga slišala, ki bi reku, da je to okej, da mu ni nič čudno. Mislim, da je res neka specifična grupa ljudi, ki to podpira.	Spolno fluidne in nebinarne osebe sprejemajo samo ljudje, ki se enako identificirajo	Sprejemanje in nevtralnost	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS180	js mislim, da tako-zvane nebinarne osebe se sam iščejo, ali pa jim je vsiljeno to prek socialnih omrežjih, družbe itd	Spolno fluidne osebe se iščejo oz. jim je to bilo vsiljeno	Sprejemanje in nevtralnost	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS181	Js mislim, da nebinarni spol ne obstaja. Ali si moški ali pa ženska.	Spolna fluidnost ne obstaja	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS182	Če se en dan počutiš kot moški, drugi dan kot ženska, js mislim,	Spolno fluidnim osebam "nagajajo hormoni"	Sprejemanje in nevtralnost	spolna fluidnost in nebinarnost

	da tebi sam hormoni nagajajo. Ker npr. js se bom danes počutla razdraženo, jezno, veselo, ampak se ne bom identificirala kot jezna oseba…			
1FS183	meni je to nesmiselno in da je sistem naravnan, da nas zmede. Mislim, da je cilj, da nas vse živo zmede in da ne bi znali več kritično razmišljat.	Spolna fluidnost kot manipulacijska taktika sistema	Sprejemanje in nevtralnost	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS184	glede sprejemanja teh ljudi, da se tud vidi v športu različne primere kjer so se moški, ki se identificirajo kot ženske, tekmovali v ženskih športih in itak zmagali. Js mislim, da to nebi smelo bit dovoljeno, ker imaš zgradbo moškega, ki je bolj fizično sposoben. Recimo šport, moški je močnejši in je večja možnost, da zmagaš tam v športu kokr neka ženska. Isto sem vidla v "beauty peagants" kjer je tip zmagu… to ne bi smelo bit sploh sprejeto	Dominacija moških, ki se identificirajo kot ženske, v ženskih športih	Sprejemanje in nevtralnost	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS186	Js spolne fluidnosti tud najbolj ne razumem	Spolne fluidnosti ne razumem	Sprejemanje in nevtralnost	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS187	Npr. poznam primere, kjer je nekdo spremenil spol in je ful bolj srečen in mu to odgovarja. Take primere podpiram	Podpiranje transspolnosti a ne podpiranje spolne fluidnosti in nebinarnosti	Sprejemanje in nevtralnost	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS189	to, da se pa folk identificira kot predmet, pa mi je sam nesmiselno.	Ne-sprejemanje identifikacij, ki presegajo binarnost	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS190	Prej se mi zdi, da sploh ni blo tega, da ni blo govora o tem sploh.	odsotnost tematike spolne raznolikosti	zgodovina spolnih identitet v družbi	spolna fluidnost in nebinarnost
1FS191	Js bi dodala, da trans osebe vseeno bolj razumem kot osebe, ki se identificirajo kot nebinarne. Ker vseeno oni so al trans ženske ali trans moški in jih bolj razumem kot pa tiste, ki pa ne vejo kaj bi bili oz. kot da niso nič.	Podpiranje transspolnosti a ne podpiranje spolne fluidnosti in nebinarnosti	Sprejemanje in nevtralnost	spolna fluidnost in nebinarnost

	Razumem, da se kot ženska počutiš, da si moški. To je super, ker veš kaj si			
1FS192	Js se tud strinjam. Pač se ne počutiš v svojem telesu, spremeniš spol. To je dost bolj normalno.	Podpiranje transspolnosti a ne podpiranje spolne fluidnosti in nebinarnosti	Sprejemanje in nevtralnost	spolna fluidnost in nebinarnost

9.5. Odprto kodiranje druge fokusne skupine

KODA IZJAVE	PREPISANA IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	TEMA
2FS1	Moški je nekdo, ki je odločilen, ki je steber družine	Moški je finančni steber družine	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS2	predvsem nekdo, ki ima penis	Moški je nekdo, ki ima moški spolni organ	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS3	oseba biološko rojena moškega spola z x y kromosomi…Ki je načeloma bolj…kako naj rečem, logično nagnjena pri sprejemanju odločitev… Ki je načeloma dosti bolj konkurenčna v delavskem svetu	Moški bolj logično delujejo kot ženske	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS4	vse atribute lahko ima tudi ženska	Tudi ženske imajo lahko tradicionalno »moške« lastnosti	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS5	Ne, ženska ne more imeti xy kromosomu ne	Delitev spolov glede na kromosome	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS6	poleg biološke osnove je lahko bolj "competitive" kot večina, lahk je bolj odločilna… količina logike je subjektivna glede na osebo	Posamezne ženske so lahko bolj tekmovalne kot večina moških	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS7	Jaz rečem, da moški mora biti v družini oseba, tk ko si reku, ki nekako logično razmišlja, ko lahk prideš k njemu s problemom in ga bo rešil na logičen, racionalen način. Človek, ko skrbi za familijo, "provide-a" za familijo, ki te pripravi na lajf, realno.	Vloga moškega je nuditi varnost, razum in pripravljenost na realnost	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS8	Ženska "on the other hand" je pa v družini vloga… ne vem, ko otrok rabi rabijo	Ženske so čustvene, materinske in nežne	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge

	empatijo, ko gre tk "for emotional help, whatever."			
2FS9	Ena je bolj groba, druga bolj nežna. Moški groba, ženska nežna roka.	Grob moški in nežna ženska – tradicionalna dinamika	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS10	Moški mora iti čez "harsh reality of life", delat, "blood and sweat so the family can have fun."	Moški kot tisti, ki nosi breme težkega življenja za dobrobit družine	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS11	Ženska mora bit pa tista, ki naredi dom dom.	Vloga ženske je ustvariti čustveno toplino doma	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS12	Ona mora bit razlog, da moški gre vse to delat.	Moški dela, da zadovolji in zaščiti žensko	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS13	Tako, safe space itd., itd., itd	Čustvena varnost in podpora kot ženska vloga	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS14	Moški je močen, prepričan, odločilen, defenziven,	Moški je močen, prepričan, odločilen, defenziven,	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS15	močen, steber, logično nastrojen	Moški je močen, steber, logično nastrojen	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS16	Ženska, empatična, nežna, ljubezniva… Kk naj rečem, topla…	Ženska kot čustveno jedro: nežna, empatična in topla	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS17	Prijazna	Ženska je prijazna	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS18	Pač vse te pozitivne lastnosti, ko bi rabu človek met… nežne.	Ženska ima vse pozitivne lastnosti	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS19	Ja pač vse pozitivne, pač ja	Ženska ima vse pozitivne lastnosti	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS20	Druge vloge v smislu kot moške vloge in ženske vloge po moje niso enake zaradi biološke zgradbe naših teles. Ne glede na to, kako so naše socialne strukture danes narejene…	Spolne vloge obstajajo, ker smo si biološko različni	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS21	Ampak menim, da bi bilo življenje dosti lažje in dosti bolj enostavno, če bi vsi delali tisto vlogo, katero smo sprva imeli zaradi tega, ker naša telesa so dobesedno narejena, da podpirajo to.	Življenje bi bilo lažje, če bi sledili biološko določeni vlogi	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS22	Menim, da bi danes morali delat enako stvar zaradi tega, ker smo narejeni za to…če smo prej lahko delali to in smo prej lahko prenašali	Naravna zgodovinska vloga moškega kot zaščitnika in ustvarjalca varnosti in mnenje, da bi tudi danes moralo biti tako	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge

	vse to in če smo prej lahko delali in ustvarili varno okolje za dom, za družino, za ženo, za bla bla bla…menim, da bi to rabili tud danes, ker če so naša telesa, narejena za to menim, da so tud naši možgani, kar so, kar je tud dokazano…			
2FS23	ženske so dosti boljši vodje kot moški v okoljih, ki so že varna, ko so že mirna, pisarne itd…. Ženske so dejansko dokazano boljše, da stimulirajo ta okolja, npr. za boljše finance…Ampak ženske so boljše v tem, da ko imajo dobro okolje, da ga naredijo še boljšega. Ko imajo nekaj za čuvati na način, kot so otroci, so boljše v tem dost volj kot moški… Ženska vloga je prav to, ne sam gradit dom in ne samo biti doma, ampak biti v nekem okolju, ki je zgrajeno zanjo s strani moškega, ker to je njegova dolžnost, da ji naredi lajf. In pol ona vzame to kar je moški zgradil in naredi sam ful ful boljše.	Ženske so vodje v mirnih okoljih, moški ustvarjajo pogoje zanje pri tem je ženska vloga negovati in ne ustvarjati svet	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS24	vse kar je reku, se strinjam.	Ženske so vodje v mirnih okoljih, moški ustvarjajo pogoje zanje pri tem je ženska vloga negovati in ne ustvarjati svet	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS25	Če pogledaš, po neki logiki, prišli smo do sem skozi celotno evolucijo, s tem, da smo imeli te vloge razporejene. Noben se ni rabil menit o tem. Pač niso imeli izbire in z izpolnjevanjem teh vlog smo prišli do sem… Torej deluje	Če je tradicionalna delitev delovala do zdaj, zakaj bi jo spreminjali	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS26	Zdej imamo izbiro. Zdej moški ne rabijo biti močni in ženske ne rabijo delati svoje	Sodobna družba briše pomen moči in s tem tradicionalne vloge	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge

	vloge. Zdej imajo ženske možnost delati to kar moški delajo zaradi tega, ker ni več potrebna ta moč, ker se izgublja. Izgublja se ta linija tega, kaj je dejansko ta razlika….			
2FS27	Zdej ta cela borba in ta debata o vlogah in spolih obstaja samo zaradi tega, ker so stvari prelahke.	Sodobne razprave o spolu so posledica pomanjkanja realnih izzivov	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS28	Če bi stvari bile dosti težje, se noben več ne bi spraševal, kaj je človeška vloga ženske ali moškega in kaj ni. Vsi bi avtomatsko izpadli v svoje kote zaradi tega, ker se ne bi mogla ženska vsak dan soočiti proti ekipi moških, ki imajo vsi puške uprte v njo…	V težkih razmerah bi se naravne spolne vloge ponovno vzpostavile	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS29	Tako je	V težkih razmerah bi se naravne spolne vloge ponovno vzpostavile	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS30	Čisto zaradi tega, ker imamo tako telesno strukturo, čisto zaradi tega, ker imamo močnejše kosti, po večini… čisto zaradi tega, ker imamo večja telesa, po večini in zaradi tega, ker imamo dosti več testosterona, po večini…	Testosteron in fizična moč kot biološka osnova za razlike	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS31	Medtem, ko so ženska telesa v dobesednem smislu prilagojena temu, da najbolj na najboljši mogoči način delajo fina posla in da čuvajo stvari. In v prvem smislu svoje telo.	Ženska telesa so biološko prilagojena za čuvanje, varovanje in srkb	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS32	Medtem ko je moško telo dobesedno narejeno za obratno, torej, da čuva zunanji svet in ga oblikuje.	Moško telo je biološko ustvarjeno za zaščito in oblikovanje zunanjega sveta	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS33	Za moškega bi to opredelil kot nekoga, ko prispeva za družino, tud sam imam čisto tradicionalno mnenje glede tega….Torej, da moraš prispevat za družino, moraš biti varnost v družini,	Tradicionalna odgovornost moškega za varnost in preživetje	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge

	moraš zagotoviti varnost v družini, moraš omogočiti družini, da lahko živi…Čisto enostavno povedano, moraš omogočiti, da družina lahko obstane.			
2FS34	Ženska pa mora omogočiti družini, da je lahko družina. Torej ženska čuva, ženska neguje, ženska družino v bistvu skupaj drži, to je ženska vloga. To je tud moje mnenje… Ker brez tega, da bi ženska bila tista vloga v družini, ko bi družino dejansko skupaj vlekla, pa skupaj držala, pa bila centralno središče	Vloga ženske je ustvariti čustveno toplino doma	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS35	Bom tako rekel. Ona je središče družine. Ampak ženska po naravi je krhka, generaliziram…in zato mora moški biti steber, ko drži središče družine, da lahko ženska dela to, kar ženska lahko najbolje naredi	Moški omogoča ženski, da opravlja svojo družinsko vlogo	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS36	"fucked up" del tega je, da se folk sploh dejansko ne zaveda tega, da v tok fajnemu svetu živimo, da te vloge sploh ne rabijo bit pomembne stari…To je najbolj "fucked up" del, zato so ljudje pozabili to. Ljudje so pozabili, da ženske tud z razlogom niso delale	Zato ker je življenje lažje, pozabljamo pomen ženskih vlog	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS37	Ženske so mele prej ful boljše narejeno, lahko so delale kar so hotele, lahko so ble sam doma in delale kar hočeš…Zdej te svet prisili, da moraš iti ven delati stvari. Kljub temu, da imajo ženske menstruacijo, pa da imajo zelo težek teden vmes, vseeno morajo delati. In vseeno je to problem. Kljub temu, da imajo ženske dobesedno ciklus	Ženske morajo danes kljub hormonski obremenitvi telesa izpolnjevati moške standarde, s čimer se ne strinjam	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge

	celomesečni, kjer se jim telesa konstantno spreminjajo in hormoni nihajo gor, dol in levo in desno, noben jo to ne spraševuje…			
2FS38	Ja, vseeno mora iti na šiht	Ženske morajo danes kljub hormonski obremenitvi telesa izpolnjevati moške standarde, s čimer se ne strinjam	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS39	Vseeno mora iti na šiht, vseeno morajo vse to delati	Ženske morajo danes kljub hormonski obremenitvi telesa izpolnjevati moške standarde, s čimer se ne strinjam	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS40	To je žalosten del in pol rečejo, da je to vse normalno in še toliko so "sfukali" te stvari, da zdaj ženske že same govorijo "jaz hočem biti samostojna in močna in zdaj se jaz hočem mučit namesto, da si najdem pozicijo v življenju, kjer se ne rabim"	Kritika sodobne ideje močne in neodvisne ženske kot prisiljene ideologije	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS41	Moški hodi na šiht… Ženska naredi potomca, skrbi za dom	Moški dela, ženska skrbi za dom in potomce	Pričakovanja glede vedenja moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS42	Ja, torej, da izpolni to, kar ji je biološko dano in moški enako.	Vsak spol naj sledi svoji naravni vlogi	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS43	Zelo močno telo, uravnovešeni hormoni- dosti bolj kot pri ženskah, močnejše kosti in večje kosti- kar pomeni soočenje z zunanjimi grožnjami in nevarnostmi	Fizična zgradba moškega določa vlogo zaščitnika	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS44	Pa omogočanje ženski, da je lahko ženska.	Moški omogoča ženski, da je lahko ženska	Pričakovanje do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS45	In da svoj "blood line" razširi po svetu	Razmnoževanje kot naravna moška dolžnost	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS46	Delanje otrok, tako…	Razmnoževanje kot naravna moška dolžnost	Binarno razumevanje in biološko utemeljene vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS47	Šport	Šport kot prostor izrazitih spolnih razlik	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS48	Vsepovsod	Vsepovsod so opazni spolni stereotipi in razlike	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju

2FS49	Vsepovsod	Vsepovsod so opazni spolni stereotipi in razlike	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS50	Vidi se vsepovsod, od medicine do politike do športa…Največ v športu! To bom rekel, največ od vsega, najbolj v športu, sigurno.	Šport kot prostor izrazitih spolnih razlik	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS51	Ja sam to tudi ni slaba stvar	Spolne razlike niso nujno negativne	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS52	ker na primer to, kar delajo, to, da lahko nekdo ki spremeni spol legalno ampak ima še biološko strukturo moškega in potem gre v ženske športe... On bo dominiral. To ni vprašanje kako, vprašanje je samo kdaj…On bo dominiral, definitivno, vsak ženski šport mogoče.	Kritika vključevanja trans žensk v ženske športe, saj bo vedno dominirala	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS53	odvisno, nekaterega zih ne more, ampak ja po večini vsaj.	Kritika vključevanja trans žensk v ženske športe, saj bo vedno dominirala	Notranji konflikti in dvomi	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS54	Odvisno kje. Hvala bogu, pri nas je tega še vsaj en mal ostalo. Če greš pa bolj "western" je pa katastrofa. Hvala bogu okoli bajte bo tip delal, skrbel za hišo, pokosil, drva zlagal… ženska bo lahko delala kosilo, večerjo, sesala, spucala kej in delala lažja dela.	Spolna delitev dela v gospodinjstvu kot naravna in smiselna	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS55	To okrog bajte delat načeloma lahko oboje in moški in ženska dela. Lej ženska lahko tud vzame kosilnico, pa pokosi. Ampak načeloma, načeloma, so to vloge, ko jih moški delajo.	Ženska lahko kosi travo, a to je vseeno naloga moškega	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS56	Jaz si ne predstavljam, da bi bil v hiši, da bi delal kosilo, medtem, ko bi moja ženska odzuni cepala drva…	Nelagodje ob zamenjavi tradicionalnih vlog	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS57	Ja, tako je. Lahko jih, ampak načeloma jih ne.	Priznanje izjem z ohranjanjem tipičnega vzorca	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih spolnih vlog	Tradicionalne spolne vloge

2FS58	Ona ima menzo, njo neki boli in ti rečeš "ne draga, pejt ti potiskat uno kosilnico v pičko materino, jaz bom pa doma kuhal, delal ti bom mafine!"… Ti si moški, ko dela svoji ženski mafine! Jaz prav ne morem verjet, da so to sploh vprašanja tega sveta. Stari, a se ti zavedaš kako nazadnjaško je to dejansko za evolucijo človeštva? To je retardirano, absolutno retardirano v glavo je, da so to sploh vprašanja tega sveta! In vsaka oseba, ko se to sploh sprašuje in o tem dvomi, bi mogla iti v zapor, da umre ali nekaj takega, pač res. Ampak to jaz dejansko mislim, to resno mislim, čisto resno. To moraš biti absolutno prizadet.	Ekstremni odpor do preobrata spolnih vlog	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS59	Ja, so razlike, itak so.	Soglasje o očitnosti razlik	Zaznane razlike med spoloma	Tradicionalne spolne vloge
2FS60	Razlike so. Včasih so smiselne, včasih ne.	Soglasje o očitnosti razlik	Zaznane razlike med spoloma	Tradicionalne spolne vloge
2FS61	V politiki….Tako bom rekel. Nisem neki močen v tej temi, sam verjamem, da v politiki na splošno…	Strinjanje, da je v politiki več moških kot žensk	Neenakost žensk v politični sferi	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS62	Težko je priti med politike in politik, če bo katerega gor spravil, bo izbral nekoga ki ga pozna od prej. Zelo težko se bo ženska kdaj zraven stisnila… In če se bo, mora bit res ena izjemna ženska. No, načeloma…	Moški bodo v politične vode vedno prej pripeljali moškega kot žensko	Neenakost žensk v politični sferi	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS63	Ljudje v poziciji moči bodo imeli prijatelje in NE prijateljice in njihovi prijatelji bodo prišli do te pozicije in NE njihove prijateljice.	Moška dominacija v strukturah odločanja	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS64	Tako je.	Moška dominacija v strukturah odločanja	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS65	Mislim, da vsak vodja mora imeti neke lastnosti v katere se lahko ljudje	Težji pogoji za spoštovanje ženske avtoritete oz. moč kot	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju

	zagledajo in lahko vidijo nekoga, ki je sposoben voditi. Ena izmed teh lastnosti je spoštovanje in za spoštovanje je potrebna moč. Brez moči ti nikoli ne boš spoštovan v nobenem okolju. In zdaj moški na žalost, kakorkoli to zveni nazadnjaško, bojo težko spoštovali žensko prav zaradi te razlike. Ženska mora to vse dokazat brez moči, da je lahko na tej poziciji, da lahko ona vodi.	pogoj za spoštovanje in voditeljstvo		
2FS66	Moška prisotnost v kakršnikoli poziciji moči ali kakršnikoli vodilni poziciji načeloma ti deva energijo varnosti te pozicije	Moški kot simbol varnosti v vodilnih pozicijah	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS67	Na primer v mojem primeru, a ne, na gradbiščih, ko ti vidiš žensko, da je delovodja na gradbišču, so velikokrat problemi. Zaradi tega, ker ljudje, ki delajo tam, ne spoštujejo te ženske, ki je na vodilni poziciji in jo ne bodo upoštevali. V veliki večini primerov je ne bodo upoštevali. Vsaj do neke mere	Gradbeništvo kot spolno zaznamovan delovni prostor	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS68	No, ko pa pride moški, se pa takoj spremeni odnos do dela in do šefa in do nje. Avtomatsko se spremeni zaradi tega, ker je on tam kot nekdo, daje tisto energijo, da vedo zaposleni, da se ne smejo "zajebavati."	Moška prisotnost v vlogi vodje zagotovi red in disciplino	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS69	Predvsem se gre za moškega, ki ima sploh takšno prisotnost. Ja, in zato je spet potreben tvoj način gibanja, mimike in vse kar ti delaš, mora v tvoji okolici izražati moč. Če si tip, če hočeš bit uspešen tip, če ti hočeš imeti nek vpliv na druge ljudi okoli	Vpliv moškega je odvisen od njegove drže in nastopa	Moškost kot pogoj za spoštovanje	Neenakost spolov v javnem življenju

	sebe, ti moraš dokazat, da imaš to moč zaradi tega, ker ljudje so živalski in živali se podrejajo drugim živalim. Ja, kakorkoli, da mi mislimo, da smo nad tem, nismo.			
2FS70	Če je prav? Ja ne, ni prav.	Zavedanje nepravičnosti spolne diskriminacije na gradbiščih	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS71	Da je prav, sigurno ne.	Zavedanje nepravičnosti spolne diskriminacije na gradbiščih	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS72	Seveda ni prav, je pa pričakovano	Zavedanje nepravičnosti spolne diskriminacije na gradbiščih	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS73	fora je v tem, da ženska mora pokazat, da ona ve, za kaj se gre.	Ženska za razliko od moškega mora dokazati kompetentnost, da dobi spoštovanje	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS74	ženska mora dokazat, da ve za kaj se gre. Samo zaradi splošne stigme ima ženska dosti težje delo pred sabo kakor moški. Sam stigma, ki je okrog tega, da je ženska na vodilni poziciji na gradbišču. Že tuki mora ženska dosti več dati od sebe. To je isto, kot da bi bil, kako naj rečem, mogoče bo to mal grdo zvenelo… To je isto, kot da bi bil otrok na vodilni poziciji na gradbišču. Otrok mora dokazati, da je izjemen v tem, da zastopi vse kar se tam dogaja, da bi ga nekdo sploh hotel poslušat.	Ženske morajo zaradi stigme in predsodkov pogosto dokazovati več kot moški, da jih sprejmejo kot legitimne vodje.	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS75	To je odvisno od okolja. To, da se to jemlje kot nek primer tud za druga okolja, se ne more. Ker načeloma na gradbišču je folk, ko nima šole in so bolj tradicionalni glede tega kar verjamejo in kot incident tega so tudi dosti bolj seksistični.	Višja stopnja seksizma v tradicionalnih in manj izobraženih okoljih – primer gradbišča	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS76	Na primer, jaz nikoli nisem imel tak odnos do žensk na vodilnih	Podpiram ženske na vodilnih položajih	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju

	pozicijah na gradbišču, ker pač nisem butast. Ampak vem, da je že morala nekaj narediti oz. že mora nekaj vedeti, da je prišla do te pozicije			
2FS77	Večinoma se tudi zgodi, da tudi tipi, ki so na vodilnih pozicijah, lahko tudi vejo manj, ampak mu bo šlo lažje. Zakaj? Zaradi tega, ker če on zna prodat, da je njegova prisotnost dosti večja kot prisotnost tiste ženske, se bo njega dosti bolj upoštevalo	Moški lažje pridobijo spoštovanje brez enakih kompetenc	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS78	Res mora imeti udaren pristop ženska, da si tko "Damn, ona res ve zakaj se gre". Ampak to je stereotip zaradi tega, ker pač…gradbišče.	Prisiljeno prilagajanje ženskega vedenja zaradi moških norm	Spolna neenakost na delovnem mestu	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS79	Saj lahko obrnemo sliko, pa gremo pogledat pedagoginje…	Prevladovanje žensk v pedagoških poklicih	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS80	Ali pa v zdravstveni dom, vrtec!	Prevladovanje žensk v zdravstvenih poklicih	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS81	Učiteljice v šoli	Prevladovanje žensk v pedagoških poklicih	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS82	Dosti, dosti prej bom pustil v vrtcu svojega otroka pri vzgojiteljici. Dosti prej dam ženski otroka v vrtcu kakor moškemu…ženske, kar se tiče takih stvari kot so šola in podobne zadeve, so dobesedno boljše.	Ženske so boljše vzgojiteljice	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS83	Ja kaj, a zdej bo nek tip, ko je ogromen in visok dva metra in težak 130 kg… On bo šel v vrtec čuvat otroke, al kaj? Ne bo šel v vrtec čuvati otroke. On ima dosti večji potencial za uporabit svoje "faking" ogromno telo za karkoli drugega, ko zahteva nekaj takega.	Moški bi zaradi fizično močne telesne zgradbe morali izbirati temu primerne poklice	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS84	Ena ženska, ki je naredila Harvard stari, pa tudi ne bo šla na gradbišče vleč	Visoka izobrazba ženske kot dokaz neprimernosti za težko fizično delo	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju

	drevesa po tleh. Veš kaj mislim? Bedarija			
2FS85	Na primer, če pogledaš računovodstva so večinoma nafilana z ženskami. Ker ženske imajo na splošno večjo nagnjenost k temu, da so bolj sposobne organizirati stvari, lepo urediti vse kar mora biti urejeno.	Stereotipna predstava o ženskah kot urejenih in administrativno sposobnih	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS86	Ena stvar je tud to, da tipi znajo izstopat, zna se pohvalit tipe.	Promocija moških dosežkov je večja kot pri ženskah	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS87	Ja to je krivda moških… ker bo tko "naredil sem stavbo OK, super", neka ženska bo pa najdla nek "faking solution za knee scabs" al neki in noben tega ne bo gledal, čeprav je njen uspeh loh večji kot njegov. Veš kaj mislim, ne bodo se videle te stvari.	Promocija moških dosežkov je večja kot pri ženskah	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS88	Marketing je tu ful velik, promocija moških dosežkov…	Promocija moških dosežkov je večja kot pri ženskah	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS89	Ja, nimaš izbire..	Pomanjkanje izbire vrtcev kot edini razlog za sprejemanje moškega vzgojitelja	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS90	Ja, naredil bi prvo en dober "background check.", a ne, prvo bi se malo pozanimal in preveril vse.	Nezaupanje do moških v skrbstvenih vlogah	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS91	Jaz imam čisto isto mnenje, ampak pol pa spet ne... Imam fanta ali imam punčko… Spet pričakujem od svojega sina imeti zlato sredino empatije in pač "logic and leadership and harsh reality". Od deklice pa empatijo, bla bla. Ampak ja, nevem… Odvisno spet od človeka… No, če bi imel sina, bi rade volje dal otroka takemu.	Dvojna merila v vzgoji glede na spol otroka	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS92	Vzgojiteljici, gladko, brez razmišljanja.	Samoumevna izbira ženske za vlogo vzgojiteljice	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS93	Ja.	Samoumevna izbira ženske za vlogo vzgojiteljice	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju

2FS94	V 99% primerov, bi verjetno bilo tako. Edino če bi bil ogromen "faking red flag" na ženski, da pridem tam in da ima 800 pentagramov na sebi potetoviranih, pa ne vem kaj vse, pol valda ne,…da ne bo kakšne pomote glede tega, ko bo nekdo to bral, da ne bo, da moški hočejo samo ženske v takih pozicijah, ker to je bedarija, da bi nekdo mislil.	Normalizacija spolne izbire kot “logične”, razen v ekstremih	Zaznava spolne diferenciacije na drugih področjih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS95	Ženske so samo pač načeloma boljše vzgojiteljice	Spolni stereotip o naravni sposobnosti žensk za skrb	Spolni stereotipi v skrbstvenih poklicih	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS96	Moj foter	Očetov vpliv na dojemanje spolnih vlog	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS97	Moj foter	Očetov vpliv na dojemanje spolnih vlog	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS98	Fotr, dejansko ja	Očetov vpliv na dojemanje spolnih vlog	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS99	In moja mama seveda, dejansko.	Materin vpliv na dojemanje spolnih vlog	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS100	Mislim, odrastel sem z njimi in videl sem kako se obnašajo. Vsakič, ko sem imel kakršno koli takšno situacijo, sta se z mano pogovarjala o tem….skozi vzgojo sem pač sem dobil takšno predstavo.	Učenje spolnih norm skozi vsakdanje izkušnje v družini	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS101	Pa že na splošno odvisno kak problem maš. Točno že kot otrok veš komu bo šel mami ali fotru s tem problemom.	Spolno zaznamovana razdelitev čustvene in praktične podpore	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS102	A te je nekdo razbil? Greš fotru. Problem imam v šoli, mami. Ne morem tega narediti zaradi tega, ker sem užaljen in žalosten, Mami. Boli me noga, Fotr .	Spolno zaznamovana razdelitev čustvene in praktične podpore	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS103	Punca me je pustla, mami	Spolno zaznamovana razdelitev čustvene in praktične podpore	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS104	Ti že kot otrok, samo zaradi tega, ker veš, kako sta se tvoja starša obnašala takrat, je načeloma v liniji, oz. vsaj pri nas je v	Spolno zaznamovana razdelitev čustvene in praktične podpore	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog

	liniji s tradicionalnimi vlogami. Ti kot otrok instinktivno veš, pri katerih stvareh bi ti fotr lahko bolje pomagal.			
2FS105	Ampak to kako je foter vplival na to... Tako da vedno, če je bila kakšna situacija za žensko in ga js sprašujem…ne vem…Zgodila se je neka situacija, kjer je ženska mogoče bila do mene agresivna, kakor bi bil moški in fotr me je ustavil in reče "Sine, ne. Ženske se morajo čuvati. Nikoli roko dvignit nad žensko. Branit žensko. Ženske so šibkejše, zato jo čuvi. Ženske so takšne in drugačne, zato reagirajo tako in tako tako"	Očetov prenos zaščitniške drže do žensk	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS106	Ko je pa moški pa reče "Ubij ga" itd itd. Zaradi tega, ker je on tudi močan in če se on upa tebi zoperstaviti, mu dokaži, da ne sme.	Očetov prenos: moč proti moškemu, zaščita ženske	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS107	Ja	Potrditev šole kot dejavnika pri oblikovanju spolnih vlog	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS108	Ja	Potrditev šole kot dejavnika pri oblikovanju spolnih vlog	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS109	In primeš 3 stole naenkrat, ker si ful močen.	Potrditev šole kot dejavnika pri oblikovanju spolnih vlog	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS110	Ja se je dogajalo velik in ja se strinjam s tem, da bi točno tak rabil biti.	Strinjanje s pričakovanimi spolnimi vedenji v šoli	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS111	Sej, logično je, čist.	Strinjanje s pričakovanimi spolnimi vedenji v šoli	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS112	S tem, da pri nas so tudi tipi brisali table.	Opozorilo na enakomerno porazdelitev šolskih opravil	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS113	meni je blo fajn, da se dokažeš kot močan. Pa saj je že sam po sebi ti pove, da je tekmovanje med moškimi. Vedno se je	Moškost kot tekmovanje in hierarhija	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge

	šlo za to, kdo je močnejši, a ne?			
2FS114	In tekmovanje med ženskami pa ni bilo vedno katera je močnejša ženska. Ženske si niso primerjale bicepsev, samo moški so. Ženske so primerjale valda svojo lepoto in druge lastnosti.	Fizična moč kot moška vrednota, lepota kot ženska (šolsko okolje)	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS115	Socialni status, ženske…Moški so si vedno primerjali med fizičnimi lastnostmi.	Socialni status kot žensko tekmovalno merilo, fizična moč kot moško (šolsko okolje)	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS116	Ja, ampak ženskam je to dost bolj pomenlo. Že ko si bil otrok, ne glih socialni status, ampak kako se prikažeš	Pomembnost vtisa in videza že v otroštvu pri dekletih	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS117	Pri fantih je vedno bilo, bolj ko si močen, bolj ko si aroganten… tisti fantje so vedno najbolj popularni in najbolj iskani. Zakaj? Zaradi tega, ker pač oni so predstavljali te primitivne lastnosti najboljše	Priljubljenost temelji na izražanju moške dominacije (šolsko okolje)	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS118	Punce so pa vedno šle za to, katera je najlepša, katera največ ljudi pozna…	Žensko tekmovanje temelji na videzu in socialni sprejetosti (šolsko okolje)	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS119	Vsaka punca je hotela biti najlepša punca na šoli. Js se strinjam s tem in če nič drugega, vsaj enkrat je hotela neko pozornost in vedla je, da se ta pozornost dobi s tem, da je sprejeta v svojem okolju.	Žensko tekmovanje temelji na videzu in socialni sprejetosti (šolsko okolje)	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS120	Ja ja, saj to ni nič napačnega.	Spodbujanje spolnih norm s strani vzgojiteljev	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS121	Ja	Spodbujanje spolnih norm s strani vzgojiteljev	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS122	Ne vidim primera, kjer bi se. Ne vem. To je bilo samo po sebi vedno tako, da si si želel biti kot moški. Tako kot sta rekla oba, da se bo to pokazalo, moraš bit najboljši in najmočnejši	Samoumevnost potrebe po potrjevanju moškosti z močjo	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju

2FS123	No, ženske so hotele izstopati in dobiti pozornost od teh najmočnejših, najbolj "in" in najbolj poznanih tipov.	Žensko tekmovanje temelji na videzu in socialni sprejetosti (šolsko okolje)	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS124	Ja, ker so jih ti najbolj zajebani tipi imeli radi se je njihov status avtomatsko dvignil.	Socialna potrditev žensk skozi moško pozornost (šolsko okolje)	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS125	To je bilo samo po sebi. Noben ni vplival na to od vzgojiteljev…	Ne-spodbujanje spolnih norm s strani vzgojiteljev	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Neenakost spolov v javnem življenju
2FS126	Zdej js sm že tako vzgajan na način, da jaz gledam bolj tradicionalno na spolne vloge in seveda ne na slab način, ampak iz vidika - kaj lahko narediš dobrega s svojo spolno vlogo	Dojemanje spolnih vlog kot vir koristnega vedenja	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS127	Ta trend tega, da so se začele menjavati spolne vloge in brisati spolne vloge, je pa spremenil moje mnenje začasno, kakor sem postajal starejši in sem probal se prilagoditi tem in probal testirat in probal videti kako lahko deluje to in svet okoli mene, ko se ta fasada tega, da ljudje delujejo v drugačnih spolnih vlogah, ko se je testiralo, so ljudje sami dokazali, da spolne vloge ne morejo delovati na način, kakor bi moderni svet si želel. In potem sem jaz, zaradi tega absurda ki se dogaja okoli mene in absurda mojega probanega verovanja, sem se sam odločil, da se preprosto več ne splača.	Zavestna odločitev za povratek k tradicionalnim spolnim vlogam po osebnem "eksperimentiranju" z novodobnimi modeli	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS128	Ker ženske resnično nočejo biti najmočnejše in moški resnično nočejo biti najlepši. Moški se nočejo dokazat kot luškani, nočejo rožice pobirati in ženske nočejo kamne razbijati cel dan. To se samo po sebi dokazalo in ženske se	Prepričanje, da so spolne vloge utemeljene na naravnih razlikah med spoloma, ne le na družbenih konstrukcijah	Binarno razumevanje in biološko utemeljene spolne vloge	Tradicionalne spolne vloge

	nočejo pretepati po svoji naravi.			
2FS129	Seveda hočejo vsi samo biti sprejeti, ampak na svoj nek način.	Univerzalna potreba po sprejetosti	Individualna doživljanja in notranji konflikti glede spolne vloge	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS130	obstajajo izjeme. Obstajajo tipi, ki so izredno ženstveni. Obstajajo pa obstajajo tudi ženske, ki so ful "masculine". Obstajajo. So ženske, ki imajo neke vrednote kot so moč al pa kaj takega in so tipi, ko hočejo biti lepi. Ampak to so velika manjšina.	Priznavanje obstoja spolno "ne-ujemajočih se" identitet in vedenj kot izjema znotraj tradicionalnih spolnih norm.	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS131	jaz sem imel izkušnje z takimi ljudmi in v teh okoljih in sem opazil, da tiste ženske, ki so se najbolj dokazale, ko so se celo z moškimi hotle tepsti, ko si pred njih končno postavil nek zid, so se ženske sesule na točno enak način, kakor bi se sesula katerakoli druga ženska. Ob stiku s fizičnim zidom, da ti nekdo reče "Zdaj več ne smeš početi to, kar počneš".	Izkušnja, da ženske, kljub prizadevanjem za enakovrednost, reagirajo kot "ženske" ob postavljeni meji	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS132	Pri moškem je bila pa ravno obratna stvar, ko se je on delal preveč feminističnega in ko je on hotel biti bolj sprejet iz svoje feministične strani, se je ta fasada tega "sranja" isto sesula, ko je on moral biti prisiljen v situacijo, kjer je on spet moral biti moški in kjer je moral spet uporabljat svojo moškost, ko je bila še na žalost njemu takrat zmanjšana zaradi njegovega obnašanja.	Notranji konflikt moškega, ki začasno zavrne tradicionalno moškost, a se zaradi družbenih pritiskov prisilno vrne k njej.	Individualna doživljanja in notranji konflikti glede spolne vloge	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS133	Meni se ni pogled nikoli spremenil, že od malega. Fotr me je naučil tako kakor me je naučil. Tudi sam sem videl, kar sem videl. Skoz isto razmišljam. Ne bom spremenil tega nikoli v lajfu.	Vztrajanje pri tradicionalnem dojemanju spolnih vlog kot rezultat primarne socializacije in osebnih izkušenj.	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog

2FS134	Živcirajo me… Živcirajo me blazno ti ljudje…Na živce mi gredo zaradi tega, ker imam občutek, da veliko takih ljudi samo vsiljuje neko ideologijo njihovo v tebe, tudi z oblačenjem.	Osebe, ki spol izražajo na nekonvencionalne načine me živcirajo	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	spolna fluidnost in nebinarnost
2FS135	ti ljudje se ne oblačijo izključno samo za sebe, to je vedno bila laž. Ne more me noben prepričati, da se ljudje izključno samo za sebe oblačijo. Zakaj se človek lepo počuti, ko se lepo zrihta? Zaradi tega, ker ve, da je vsem drugim tudi lep. To je vedno bil en od razlogov, zakaj si se ti fajn počutil, ko si se lepo oblekel. Zato si se v prvem mestu začel lepo oblačiti, zato si se začel tuširati in zato si začel vse to delati, ker ko si čist in urejen, vse to, ti si avtomatsko nagnjen k temu, da si socialno sprejet	Mnenje, da je oblačenje družbeno pogojeno vedenje za dosego socialne sprejetosti.	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS136	Gej folk, LGBTQ +, karkoli…. Dosti manjši problem imam z njimi takrat, ko se normalno oblačijo. Da se zastopimo kaj pomeni normalno tukaj… Dosti manjši problem imam z njimi, ko se ne oblačijo kot ekstremna verzija nasprotnega spola	Večja toleranca do konvencionalnega videza LGBTQ+ oseb	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS137	Z določenimi deli te skupnosti, se ful ne strinjam. Hočem tukaj dodati zdaj, ker sem to rekel, nimam problema z izključno gej folkom.	Ločevanje med sprejemanjem LGBTQ+ posameznikov in nesoglasjem z določenimi praksami v skupnosti.	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS138	Jaz imam, stari.	Izražanje nezadovoljstva in nesprejemanja LGBTQ+ skupnosti.	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS139	Nimam kaj za rečt, lahk tip pač ma rad tipe Ženska mara ženske, dokler nisi ti ful usiljiv s tem je super. Glih zato me ta oblačila motijo, ker	Kritika moških, ki se oblačijo kot pretirano provokativna in pretirana verzija žensk.	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost

	nekateri ljudje, ko se oblačijo kot ženske, se ne oblačijo tako kot ženske, oni se oblačijo kot 10krat ženska in vsiljuje v tebe, da ti veš, da je on tak.			
2FS140	On tak in z njegovim odnosom do tebe in do vseh okrog sebe hoče povedat "Poglejte mene, jaz sem gej in hočem, da me tk sprejemaš." Oni zahtevajo to. Ker ti, kakor bi imel problem s tem, da ne vem ta tip obleče "mini skirt, da mu jajca dol visijo", kkr bi mu reku neki glede tega, bi te celotna LGBTQ skupnost začela "hejtat". Ker on se lahko oblači tako kakor on hoče. Ne! Obstajajo neke določene socialne norme, ki vzdržujejo neko socialno stabilnost med folkom. Zato jaz ne hodim nag okrog in zato jaz nobenemu ne kažem "jajc", ko hodim čez mesto, ker obstajajo določene socialne norme. Daj mej mal faking "decency-ja", da ko se oblačiš in obnašaš, da ne vsiljuješ to ideologijo na ljudi, ki tega nočejo videt. Ker kakorkoli ti hočeš, obstaja nekdo, ko noče. Zakaj bi ti bil bolj pomemben? …	Nasprotovanje vsiljevanju izrazitega spolnega izražanja z argumentom spoštovanja socialnih norm in svobode drugih.	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS141	Čemu sploh izražanje spola?...	Izražanje dvoma ali kritike glede pomena in nujnosti izražanja spolne identitete.	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS142	Zakaj sploh? Ti imaš toliko časa v življenju, da boš ti razmišljal o tem, kako moraš izražati svoj spol…veš kako žalosten moraš biti, kako žalosten in brez faking lajfa moraš bit, da moraš sebe izražati nekomu drugemu. Zunanjemu svetu ti moraš reči "Ej, poglejte moj	Kritično reflektiranje o izražanju spolne identitete kot izrazu notranje stiske in poudarek na pomembnosti drugih življenjskih ciljev izven spolnih oznak.	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost

	spol." Ali veš kako boljši stvari imaš za delat? Ali veš kako ti lahko gradiš svoje življenje na milijon načinov, pa ne rabijo to bit tradicionalni načini, ti lahko sebe gradiš kot osebo, ampak ti si se odločil " Zdej grem js na cesto in se bom potrudu mal pokazat ljudem, da sem jaz moški, ženska ali pa obratno, da nisem." A se zavedaš, kako žalosten moraš biti?			
2FS143	Žalostno! Absolutno žalostno mi je, da ljudje razmišljajo o tem. Že samo dejstvo, to, ali to nekdo dela ali ne, tudi sploh ne bi moralo biti to vprašanje. Dejansko je samo preprosto. To je en del tega, da je svet tako faking lep. Kakor koli, da ljudje govorijo "inflacija", ti imaš vse prednosti tega sveta. Ti lahko prideš do kruha vsak dan in zaradi tega lahko razmišljaš o tem, če boš nosil petke ali ne. Nočem klet na tem intervjuju, ampak to je tako žalostno. Jaz, če vidim človeka, ne glede na to, ali je moški ali ženska, da on skrbi o takih "fucking" stvareh in govori, da je to svetovni problem…to ni svetovni problem! Svetovni problem je vojna! Kot ti folk začne otroka ubijati, takrat se več ne boš sekiral o petkah in o prikazu svojega spola.	Popolna bedarija, da se ljudje sekirajo za spol, medtem ko obstajajo resni svetovni problemi, kot je vojna.	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS144	Tam noben tip ne bo dal gor "štiklic", pa rekel "Jaz hočem biti ženska" in noben se ne sprašuje glede tega, katerega spola je…vsi vedo, katerega spola so. Vsi vedo dobro, če lahko nekoga razbijejo al	Nezmožnost sprejemanja spolne raznolikosti zaradi tradicionalnih norm moči	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Socialna konstrukcija spolnih vlog

	ne. "Fucking" žalostno.			
2FS145	ženska, ko dela to me dosti manj moti….Zakaj me to malo moti? Zaradi tega, ker večinoma ženske, ki to delajo, ne oblačijo oblačil, ko bi bila škodljiva. A štekaš? In ko rečem škodljivo, to hočem definirati - večinoma imajo ženske bolj provokativna oblačila. In ti moški, ki oblačijo ženska oblačila, oblačijo najbolj provokativna oblačila. Ženske, ki oblačijo moška oblačila bodo dala spodnjo srajco gor, "baggy jeans" al pa kej takega in to je to. Ja, v redu, oblekla se bo "masculine" in to je to…	sprejemanje maskulinizacije žensk in odpor do feminizacije moških	Sprejemanje in nevtralnost	spolna fluidnost in nebinarnost
2FS146	Mislim ja spet ne vem zakaj ti potreba po tem, da morajo zdaj vsi to vedeti, ker iskreno koga "boli kurac".	Prepričanje, da je spol osebna zadeva in javnost ne zanima	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS147	ampak zakaj je to sploh stvar debate? Realno zakaj? Pač si gej. V redu. Nobenega ne zanima. Če si gej, bodi. Ne tega men vsiljevati. Ne zanima me!	Prepričanje, da je spol osebna zadeva in javnost ne zanima	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS148	Ok, to da si gej, ne vsiljuj to v mene.	Občutek prisile v razumevanje ali sprejemanje	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS149	Saj jaz tudi poznam par gejev, sam so "faking" normalni. Tko, okej, "you have a mental illness", sam si normalen.. Tako je, pač dejansko normalno se obnaša, normalno se z mano pogovarja, ampak je "faking" gej, ampak normalen. Zakaj moraš to zdej kazat?	Pogojevalna toleranca: geje sprejme le, če se vedejo "normalno" in ne izpostavljajo svoje usmerjenosti	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS150	Pol ma tud ta oseba nek "mental illness" očitno	Razglasitev drugačne spolne identitete za duševno motnjo	Patologizacija in stigmatizacija	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS151	Oblači, kakor se hočeš, samo pač v mejah normale, kar je normalno	Pogojna svoboda oblačenja: sprejem, dokler ostaja “znotraj normale”	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost

2FS152	Ne moreš hodit tak po ulici in pol en otrok pride mimo, pa te vidi in si misli "What the fuck je to?"	Percepcija netradicionalne podobe kot neprimerne za javni pogled otrok	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS153	Mislim, da že oblačila, vse kar daš gor, imaš gor z nekim namenom, da ti sebe prikažeš na nek določen način. In tista oseba, ki je tudi "straight" na kakšen način zdej ona hoče sebe prikazat in zakaj, ti tudi pove, da če oseba razmišlja o tebi, da se ti mora prikazat na nek nevsakdanji način za nevsakdanje reakcije okolice, ti povedo, da ta je ta oseba globoko "faking" žalostna, stari.	Prepričanje, da ne-normativni videz kaže na osebno stisko in potrebo po potrditvi	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS154	Ne bo ista reakcija.	Odziv se spreminja po sorodstveni bližini	Individualna doživljanja in notranji konflikti	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS155	Če bo sin, bo dobu "šamarčino"…	Grožnja nasilja kot nadzor nad sinovo identiteto	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS156	Instantno.	Grožnja nasilja kot nadzor nad sinovo identiteto	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS157	To je vzgoja moškega. Samo toliko, da veš ti in vsi, ko bodo poslušali kdaj tole, brali tole kar boš naredila, da to je pravilna vzgoja moškega. Ker moška vzgoja je drugačna, ti ne boš nič naredil s tem, da ga poslušaš in "ujčkaš". To je groba resnica, tako deluje cel svet. To je totalna resnica. Moški reagirajo na moč, na čustva. Boli jih "kurac" za čustva. To je dokazano. Ženske imajo ogromen problem s tem na svetu in govorijo, da moški nimajo čustva. Moški imajo čustva, samo ne delujejo na tak način.. Pokaži jim, da si močnejši od njega in potem bo deloval. Dej mu eno dobro "šamarčino" in in mu povej kaj je moški. Pol bo on kr naenkrat oblekel	Prepričanje, da se moškost gradi izključno z močjo, ne z dialogom	Vloga primarne in sekundarne socializacije	Socialna konstrukcija spolnih vlog

	hlače in bo razumel, da je to normalno.			
2FS158	Reku bi mu "Zakaj? Zakaj delaš to? Kaj ti ni jasno? Ne morem mu dat "šamarčine" sam pač realno zakaj bi to delal v lajfu. Kaj ti je falilo bit normalen? Kaj ti manjka v življenju, da ti moraš imeti to dodatno pozornost.	Moralni apel k “normalnemu” oblačenju (primer sina)	odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS159	Ker njim nekaj manjka v življenju. Oni, ko govorijo, da imajo nek "gender dysphoria pa tak shit" oni sam niso "uncomfortable in their own skin" zarad tega, ker oni hočejo bit drugega spola. Prijatelj, ti sam hočeš nekaj drastično spremenit v svojem lajfu. Ti imaš nek problem in to ni ta, da ti moraš bit drugega spola. Ti imaš še globlji problem kot to, tebi nekaj fali, manjka ti.	prepričanje, da želja po spremembi spola izhaja iz notranje praznine in zmede, ne iz dejanske spolne identitete.	odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS160	Ti nimaš nobene smeri v lajfu.	spolna/nebinarna identiteta izhaja iz popolne izgube življenjske usmeritve	odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS161	pri meni, če bi bil brat… zdej ne vem odvisno od situacije… če ga vidim, da se oblači kot ženska bi bil tko "what the fuck are you doing?" a si "retardiran". Če bi pa od štarta bil tak, pa pač "Goodbye, not my brother anymore." Stari, ti si normalen, sramotiš me, a si nor	Grožnja popolne zavrnitve bližnjega zaradi spolno ne-konformnega videza	odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS162	Da bi bil fotr, bi ga peljal v neko ustanovo po moje.	Institucionalizacija bližnjega zaradi spolno ne-konformnega videza in prepričanje, da je potrebna zdravstvena obravnava	Patologizacija in stigmatizacija	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS163	Ti kot moški moraš zahtevat ponos od svoje okolice in družine. Ampak ne, ti boš oblekel kiklo, pa kaj ti bojo "kurac" gledali od spodaj al kaj, a si prizadet? Če	Zaničevanje moškega, ki krši oblačilne norme “modrc in kikla uničita ponos”	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost

	je "stupid" stari. Ti imaš nekega sina, ki ga hočeš naučit neke vrednote moškosti v življenju, da je močan v svojem okolju in boš zdej rekel sinu naj obleče modrc, da te ne bodo tikali po "joškicah"?			
2FS164	Zamisli, da hočeš biti močen človek in se predstavljaš kot neka avtoriteta in pol greš zraven svojga fotra in on v "štiklah" hodi naokrog. A veš kako bi se folk delu norca iz tebe?	Grožnja posmeha družbe, če bližnji moški krši tradicionalne oblačilne kode	Strah pred stigmo	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS165	Zamisli, da si tok sebičen, da zahtevaš tako pozornost od svojega okolja?!	Očitek o sebičnosti zaradi izstopajočega spolnega izraza, ki je iskanje pozornosti	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS166	Gremo s sinom prvo…Za razliko od njih, mu ne bi takoj dal "šamar". Ne bi takoj dal "šamar", ker je to odvisno od tega, koliko je star sin. Prvo bi se usedel, pa bi ga vprašal "zakaj?" Probal bi razumeti, iz kje to izhaja. Močno bi mu odsvetoval. Vse to bi mu razložil točno, zakaj to ni v redu. Pa če me še kar ne bi hotel zastopit, še kar ne bi hotel poslušati, takoj ko bi ga videl, da se obleče tako, bi mu rekel, da se mora preobleči. "Ne boš več tega delal, življenje si boš uničil." Če nebi poslušal še kar, potem pa bi mu dal "šamar". Zakaj? Zaradi tega, ker on bi sebi svoje življenje sistematsko uničil s tem. Ti, če hočeš to delati, boš to delal, ko več ne boš pri meni živel. In verjamem, močno verjamem, da do svojega osemnajstega leta tega več ne bi nikoli hotel narediti. Če bi pa hotel to naredit, pa pač okej deli to, samo ne pri meni doma zaradi tega, ker boš toliko problemov na	Prepričanje, da ne-normativni videz raztrga družino ter prepričanje, da moški videz rešuje sina pred propadom	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost

	sebe potegnil, da boš dejansko raztrgal celotno družino.			
2FS167	Mi lahko govorimo, kar hočemo. Ko bi moj sin dal uno "kiklco" gor in bi mu jaz dal "šamar", ko bi on 24 dni zaporedoma jokal in bil depresiven zaradi tega, ker ne ne more met une "kiklce", js bi se tudi sam sesedel in začel jokal. Po mojem prvo zaradi tega, ker to sploh hoče. Drugo pa zaradi tega, ko ne vem, če bi sploh imel izbiro ali ne. Ja, ker ti imaš otroka rad in ti si lahko ponosen moški in ti si lahko "hardcore" in to, sam kaj boš naredil, če ti sploh ne veš več kaj narediti.	Starševska čustvena stiska med ljubeznijo do otroka in pritiskom, da ga “naredi moškega”	Notranji konflikti in dvomi	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS168	Pol brat, če bi to začel delati. Smejal bi se mu, delal bi se norca iz njega. Vsak dan bi se delal norca iz njega, da je to nerealno.	Dnevno zasramovanje bližnjega za ponovno vzpostavitev “normalnosti”	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS169	Bolj za fotra, ne bi ga mogel pogledati v oči več nikoli. Pustil bi ga pri miru. Delaj, kar hočeš. Probal bi se z njim pomenit glede tega, sam nekega normalnega odnosa ne bi mogu več nikoli imet.	Prekinitev normalnega odnosa in ne-sprejemanje bližnjega zaradi videza	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS170	Jaz bi mu probal psihiatra zrihtat…dejansko psiholog, psihiater.	Razglasitev drugačne spolne identitete za duševno motnjo	Patologizacija in stigmatizacija	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS171	Meni ni dalo enga influencerja, ki bi podpiru ta "modern shit" Razen, če se dela norca iz neke objave. Da bi pa podpirali ta moderen pogled, niti en.	Opažena nevidnost pro-modernih glasov na spletu	Vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS172	Zanimivo, kako se to podpira izključno samo iz LGBTQ "community-ja", do te mere, da nekateri ljudje enostavno imajo celoten "feed" samo preplavljen s tem	Samo člani LGBTQ+ skupnosti podpirajo in spremljajo pro-fluidne vsebine	Vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog

2FS173	Ampak se je pa začelo kazat v zadnjih časih, oz. zadnjih par let se že vidi "decline" vsega tega. Iskreno je začelo delovati, kot da je samo en generacijski trend bil. Če pogledaš, kako se zdej otroci obnašajo, jaz nisem videl enega otroka na internetu, da se šminka ali pa karkoli.	Doživljanje spolne fluidnosti kot generacijski trend	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS174	Jordan Peterson je tak, Andrew Tate, za promoviranje moških vlog. Pol je pa še ena ženska, ki pa tudi govori o moških in ženskih vlogah…ne spomnem se kako se ji reče…rjave lase ima pa veliko govori samo na splošno od moških in ženskah. In tudi z njo se zelo strinjam zaradi tega, ker govori iz racionalne perspektive in ne vleče izključno niti na eno na drugo stran.	Peterson/Tate kot glasovi moške tradicionalnosti	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS175	Ja js tud vem o kom govoriš.	Peterson/Tate kot glasovi moške tradicionalnosti	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS176	Andrew Tate kokr se dela norca, folk ga jemlje resno ko se dela norca, kar je "kr bad"…no, ful "bad".	Sarkazem Andrew Tate-a se vzame za resnico	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS177	Ampak tisto kar dejansko govori, se pa v večini strinjam.	Strinjanje s Tate-ovo promocijo tradicionalnosti	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS178	Ja js tudi.	Strinjanje s Tate-ovo promocijo tradicionalnosti	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS179	Ja in Tate s tem sam išče pozornost s tem, ko reče "Grab a bitch by the throat and push her in the wall" a ne. Ampak po drugi strani pa tud govori "You need to treat your woman, you need to live for your woman" in to prav resno govori	Šok efekt kot taktika iskanja pozornosti oz. marketinga in na drugi strani dejansko sporočilo tradicionalnosti (Andrew Tate)	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS180	In potem se to vedno spregleda.	Dejansko sporočilo Andrew Tate-a se izgubi	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS181	To se vedno spregleda.	Dejansko sporočilo Andrew Tate-a se izgubi	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog

2FS182	Strinjam se z določenimi aspekti tega, kar govori.	Strinjanje samo z določenimi aspekti Tate-ove promocije tradicionalnosti	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS183	Dober in slab…	Vplivneži imajo dober in slab vpliv	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS184	Dober in slab. In ta vpliv je že očiten.	Vplivneži imajo dober in slab vpliv	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS185	Mislim, če bi bil nek "age restriction" da bi folk, ko pač že malo ve kako deluje svet, imel dostop do njegovih vsebin, bi bilo to super, ker pač po večini folk razume, vsaj jaz upam, da ga razume, kje se dela norca in kje se ne dela norca. Ja, vse kar je mlajše in še ne vedo, zakaj se gre, pa ni fajn.	Tate ni problem, problem je kdo ga gleda saj mladi ne ločijo ironije od resnice	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS186	Bojo samo gledali te stvari, ko izstopajo. Fantje se bodo začeli izredno "masculine" obnašati oz. "misogynistic". Ker dejansko ne vidijo večje slike, samo hočejo biti "zajebani" in bogati, kar dejansko sploh ni point tega, kar on govori.	Prevzem izkrivljene predstave o moškosti preko Tate-ovih vsebin	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS187	Celotna ideja tega, kar govori, je dejansko zelo podobno sporočilo temu, kar dela Jordan Peterson. Tate poudarja tradicionalne vloge. Moraš skrbeti za ženske, moraš skrbeti za svoje, moraš imeti stabilno psiho, moraš imeti zdravo telo. Jordan Peterson isto govori, zato jih velikokrat primerjajo. A veš, Jordan Peterson je kao samo za bolj odrasle ljudi, ki imajo iste probleme. Ampak obadva devata samo sporočilo moškim "Dej stari bod moški, ščiti ženske, priskrbi za njih, delaj si boljšo prihodnost	Oba govorca moškim sporočata enako vsebino – bodi pravi moški, ščiti ženske, priskrbi zanje in si gradi prihodnost	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog

2FS188	Če nekdo dela moške vloge na zdrav način, na dejansko zdrav način in če ženska v tistem odnosu dela zdrave stvari s svojo žensko vlogo, če ona dva sodelujeta, je to zdrava familija…	Uresničevanje tradicionalnih spolnih vlog na "zdrav način" vodi do "zdrave družine"	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS189	Tako je.	Uresničevanje tradicionalnih spolnih vlog na "zdrav način" vodi do "zdrave družine"	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS190	Se strinjam.	Uresničevanje tradicionalnih spolnih vlog na "zdrav način" vodi do "zdrave družine"	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS191	Meni se zdi, da je to prikazano na spletu kakor da je to že "hardcore" razširjeno, da je to že kr normalno, sam se mi zdi, da ni	Opažena nevidnost pro-modernih glasov na spletu	Vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS192	Zadnjič sem videl video, kjer je tip, vidi se iz marsa da je nek LGBT tip, sedel v restavraciji in si naročil neko fontano in mu tip servira in reče "here you go sir" in on je bil tako užaljen, da je začel delat sceno in vrnil hrano in rekel "i don't think i can eat this, i lost my apetite, i can't believe he called me a sir" pač NE! Tudi, če si mentalno bolan, pa se maš za žensko, pa si vsaj normalen človek, kako se to obnašaš, kaj je to? Tko "be gay" ampak nauči se obnašati.	Kritična reakcija na močan čustveni odziv trans ali nebinarne osebe ob napačnem naslavljanju v javnosti	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS193	. Za to je vse krivo to, da ima folk preveč cajta. Prej si mogu delat cel dan, nisi imel cajta, da razmišljaš o tem, če si gej ali ne. Zdej imaš TikTok in preživiš 10h svojega dneva gor in itak, da ti bo normalno, da razmišljaš o tem, če si v resnici moški ali ženska	Prepričanje, da bi se ljudje manj ukvarjali s spolno identiteto, če bi imeli manj prostega časa in ne bi bili izpostavljeni vsebinam na TikToku	Vpliv medijev in družbenih omrežij	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS194	Jaz bi rekel, da večina folka tega ne podpira.	Mnenje, da širša družba ne podpira oseb z nebinarno ali	Sprejemanje in nesprejemanje spolne fluidnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost

		spolno fluidno identiteto		
2FS195	Ja, tu je neka navidezna sprejemljivost definitivno. A veš kdo to dejansko sprejema? Tisti, ki hoče neki dobit od tega	sprejemanje spolne fluidnosti v družbi ni iskreno, temveč motivirano z koristijo	Sprejemanje in nesprejemanje spolne fluidnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS196	Ja, sam poglej pride month, kar naenkrat so mavrice vsepovsod. Vsi se morajo dokazat, da kao sprejemajo to.	Kritika sprejemanja LGBT+ skupnosti med Pride mesecem z namenom koristi	Sprejemanje in nesprejemanje spolne fluidnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS197	Ja in če jih sprejmeš ti rečejo, da si v redu oseba zaradi tega… Oni dobijo neko svojo pozornost in potrditev, da so v redu osebe zaradi tega.	posamezniki sprejemajo spolno fluidnost zaradi želje po družbeni potrditvi in občutku moralne nadrejenosti	Sprejemanje in nesprejemanje spolne fluidnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS198	Korporacije, ki to sprejemajo in kažejo kako sprejemajo, kot npr. filmi ki promovirajo pride month, to delajo zaradi denarja in promocije	Podpora spolni fluidnosti temelji na želji po finančni koristi in promociji, ne pa na dejanski podpori LGBT+ skupnosti	Sprejemanje in nesprejemanje spolne fluidnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS199	Ja, nobenega to dejansko ne zanima.	Ljudi ne zanimajo če so osebe spolno fluidne	Sprejemanje in nesprejemanje spolne fluidnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS200	Velika večina, ki se tolk sekirajo za ta gej folk in podobno, se sekirajo zaradi neke koristi.	sprejemanje spolne fluidnosti v družbi ni iskreno, temveč motivirano z koristijo	Sprejemanje in nesprejemanje spolne fluidnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS201	Ljudje ne zanima za tebe, noben ni toliko poseben.	Ljudi ne zanimajo če so osebe spolno fluidne	Sprejemanje in nesprejemanje spolne fluidnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS202	Ja folk je skontu, da to prehaja v nenormalne mere in da je temu treba dat konec.	Družba je preplavljena z vsebinami o spolni fluidnosti in temu je treba postaviti mejo	Sprejemanje in nesprejemanje spolne fluidnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS203	Jordan Peterson in Tate sta temu dejansko pripomogla.	Vplivneži spodbujajo tradicionalne vrednote kot odziv na sodobne spolne identitete	Sprejemanje in nesprejemanje spolne fluidnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS204	prej so dosti brisali posnetke z neta, ko je nekdo jasno izrazil, da je proti vsem tem kar se danes dogaja. Zdej je dost manj brisanja teh vsebin in je dejanski "free speach" in se vidi, koliko ljudje hočejo nazaj k tradiciji.	Manjša cenzura v spletnih medijih razkriva porast podpore tradicionalnim spolnim vlogam	Spodbujanje tradicionalnih spolnih vlog v medijih	Socialna konstrukcija spolnih vlog
2FS205	Js absolutno podpiram vračanje k tradiciji.	Podpora tradicionalnemu razumevanju spolnih	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge

		vlog in zavračanje sodobnih spolnih identitet		
2FS206	Enako ja.	Podpora tradicionalnemu razumevanju spolnih vlog in zavračanje sodobnih spolnih identitet	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS207	Ljudje se spravljajo nazaj k vlogam, ki jih najboljše izpolnjujejo.	posamezniki najbolje delujejo znotraj vlog, ki ustrezajo njihovim naravnim značilnostim	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS208	Če ji paše, kul.	Stališče, da ženska izbere vlogo, ki ji ustreza, tudi če ni tradicionalna	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS209	Če hoče, super. Če hočeš it delat, pejt delat. Če hočeš ostat doma, ostani doma	Prepričanje, da mora imeti ženska svobodno izbiro med delom in ostajanjem doma	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS210	Moška dolžnost je, da ji vsekakor omogoči oboje.	Vloga moškega je zagotoviti ženski enake možnosti za izbiro življenjske poti	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS211	Zamisli si življenje kakor ga hočeš živet, kaj hočeš delat in jaz (moški) ti moram to omogočit.	Vloga moškega je zagotoviti ženski enake možnosti za izbiro življenjske poti	Pričakovanja do moških in žensk	Tradicionalne spolne vloge
2FS212	Jst se strinjam, da je ženska doma, ampak pričakujem če bom delal, da bo njena vloga doma perfektna. Isto, če oba delava, delava oba vse doma v isti meri.	Če ženska ostane doma pomeni, da mora svojo nalogo kot gospodinja opravljati perfektno	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS213	To pa samo izključno v primeru, da ženska dosti več služi	Finančna premoč ženske upravičuje prerazporeditev tradicionalnih vlog v gospodinjstvu	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS214	Ali pa, če je tip invalid.	Sprejemanje izjem pri tradicionalnih pričakovanjih samo v primeru gibalne ovire moškega	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS215	jaz bi rekel, da so situacije v katerih podpiram, da je moški doma. Če ženska ful dela in ima ful denarja in nočejo imet varuške, ja itak, zakaj pa ne. Vseeno se mi zdi, da si tip v tem primeru ne sme dovolit, da rata moški ženska. Mora vseeno biti moški oz. "ded v družini". Mislim ja, tako bo to zelo težko, ampak ja.	Ideja, da moški v družini kljub vlogi domačega skrbnika ne sme izgubiti svoje moške identitete in položaja	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge

2FS216	Če je ženska doma in jaz delam, morava imet medsebojno spoštovanje in mora to biti sprejeto, zelo težje bi bilo to spoštovanje sprejeto, če bi bilo obratno. Možno, ampak težje.	Mnenje, da je obratna razdelitev vlog manj sprejemljiva in zato predstavlja izziv za medsebojno spoštovanje	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS217	Mislim ja, ampak vseeno, naj tip dela neki od doma, naj dela nekaj. Ženska tebe ne bo spoštovala, če boš ti doma in bo ona delala.	Moški potrebuje zaposlitev, tudi če je od doma, da ohrani spoštovanje ženske v odnosu	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS218	Jaz mislim, da nismo tako narejeni, da je tip lahko doma	Moški po naravi niso namenjeni ali primerni za vlogo domačega skrbnika ali ostajanje doma	Binarno razumevanje in biološko utemeljene spolne vloge	Tradicionalne spolne vloge
2FS219	Edino še kar je, dosti manj besede boš lahko imel kot moški, če boš doma.	Ostajanje doma zmanjšuje vpliv moškega v družinskem in partnerskem okolju	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS220	Ženska nima manj besede, če je doma. To je ta vloga, ki jo moški in ženske izpolnjujeta. Ideja tega, da si moški je, da svoji ženski omogočiš vse. Če si nek normalni moški ne boš nek "tyrannic ruler"… Ženske so narejene tako, da če bo ona rabila njemu vse priskrbet, se bo njena beseda uveljavljala absolutno.	Ženska v vlogi gospodinje ohranja vpliv in besedo v odnosu, medtem ko moški omogoča pogoje za njeno delovanje	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS221	Ženska ne more bit nič manj vredna, če je doma in ti ustvarja toplo okolje, bo zelo spoštovana.	Vrednost ženske se ne zniža, če ta ostane doma	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS222	Folk narobe razume. Mislijo, da je ena stran vedno višja kot druga. Ni! Sam različna situacija je, oboje je enakovredno	Nobena spolna vloga ni nadrejena drugi, ampak sta obe pomembni in vredni spoštovanja	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS223	Ženska ga ne bo nikoli spoštovala, če bo ona tista, ko plača vse položnice in nosi breme vsega negativnega v svetu… pol pa naj mu ona odpira vrata na "dejtu", naj mu ona plača večerjo, naj mu ona da svojo jakno na tla, da on lahko ne-hodi po luži…naj ona	Neuravnoteženost vlog vodi do izgube spoštovanja med partnerjema	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge

	njega prime v naročje in ga nosi naokoli, naj ona dela vse to, če sta že začela.			
2FS224	Ja, sam jaz ne verjamem, da bi to rabil bit tak ekstrem… ampak ja, se pa strinjam, da bi bila njena beseda zadnja, če bi prišlo do konflikta, ker je ona tist "bread-maker"	Prepričanje, da se moč v odnosu prerazporedi glede na ekonomski status, samo v primeru če ženska dela in je moški doma	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge
2FS225	Ona bo v tem primeru v vsakem pogledu boljša od njega, ona bo boljše skrbela za otroke, boljši dom bo naredila, več bo služila… kaj si pa ti? Smet si, nekoristen si, naredi samomor.	Prevzemanje ženskih vlog s strani moškega vodi v izgubo družbenega in osebnega statusa	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS226	naredi samomor, ker si ji nekoristen.	Mnenje, da moški, ki ostane doma naredi samomor	Kritika sodobnih pričakovanj in sprememb	Tradicionalne spolne vloge
2FS227	Naše generacije se delajo, da jih sprejemajo, čeprav jim je vseeno. Zaradi tega, ker vejo, da imajo izbiro, da sprejemajo ali ne in da to ne bo nič vplivalo na njihov lajf. Tisti, ki hočejo biti v tem klubu sprejetih in ko sprejemajo vse, so na tej strani, da sprejemajo. Dejansko jih "boli vse kurac".	Mnenje, da mlajše generacije sprejemajo spolno fluidnost zaradi družbenih pritiskov in želje po pripadnosti	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS228	Tisti, ki rabijo imet neki od tega to odobravajo.	sprejemanje spolne fluidnosti v družbi ni iskreno, temveč motivirano z koristijo	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS229	Jaz mislim, da edini ljudje pri katerih bi lahko ti ljudje našli zatočišče so drugi ljudje, ki so isti kot oni. Ker edini oni vejo, zakaj jih to fuka.	Spolno fluidne in nebinarne osebe sprejemajo samo ljudje, ki se enako identificirajo	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS230	to mi je tok bolano sploh govorit o temu. "Retardirano" mi je.	Debatiranje o spolni fluidnosti in nebinarnosti je "retardirano"	Patologizacija in stigmatizacija	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS231	Skratka, preveč časa imajo, da lahko sploh o tem razmišljajo.	Osebe se identificirajo kot spolno fluidne zaradi prevelike količine prostega časa	Patologizacija in stigmatizacija	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS232	To je "mental illness".	Razglasitev drugačne spolne identitete za duševno motnjo	Patologizacija in stigmatizacija	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS233	Oni dejansko rabijo pomoč.	Osebe z drugačnimi spolnimi identitetami	Patologizacija in stigmatizacija	Spolna fluidnost in nebinarnost

		bi morale poiskati strokovno pomoč		
2FS234	Jaz mislim, da ti ljudje, ki imajo cajt o tem razmišljat, nimajo razloga zakaj živijo. Iščejo ga v tem, da si spreminjajo vloge in spole in nevem kaj	Interpretacija raziskovanja spolnih identitet kot simptom notranje praznine ali izgube smisla	Patologizacija in stigmatizacija	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS235	naletel sem na en video ene aktivistke, ki je bila med prvimi lezbijkami, ki so se borile za pravice LGB – LGB, ker takrat je bil samo LGB in pravice žensk. Ona je sama rekla, da ta TQ+ in karkoli od tega ne predstavlja njihovih originalnih vrednot. In da to kar oni zdaj delajo dobesedno pljuva v obraz njihovim originalnim vrednotam. In jaz se strinjam s tem, ker ideja vsega tega je bila, da se sprejme folk ko jih privlači nasprotni spol in to, da ženske niso samo za pucat ipd.. Če hočejo naj so, ne rabi pa jim bit to vsiljeno. Ker prej je bila preveč vsiljena ideologija tega, da ženske MORAJO pucat, kuhat… ne rabijo! In jaz se strinjam s tem. Ne rabi bit vsiljeno v žensko, da mora bit doma in pucat in skrbet za otroke, 100%. In to je bil originalni "feminist movement" in jaz se s tem strinjam	Sodobna gibanja naj bi "pljuvala v obraz" originalnim vrednotam, ki so bile povezane predvsem s sprejemanjem oseb, ki so heteroseksualno usmerjene.	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS236	In da so ženske lahko z ženskami in tipi s tipi, s tem se tudi strinjam. S tem kar se zdej dogaja, se ne. Zaradi tega, ker to kar se zdej dela ne samo, da se je totalno odtrgalo od te originalne ideologije, to da se je naredilo milijon kategorij, spolov in "pronouns" in vsega tega in da se zdej mora vsak od	Sprejemanje istospolnih odnosov in kritika sodobnega razvoja LGBTQ+ gibanja zaradi segregacije, razdrobljenosti in notranjih konfliktov	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost

	njih popredalčkat-zgodila se je ogromna segregacija, znotraj v tem – oni med samo se nekateri ne tolerirajo, to ni skupnost, to je bitka. Oni se bojujejo med sabo kateri je lahko bolj drugačen.			
2FS237	to da se mnenje vsake osebe mora upoštevat, to ni pot k miru, to je pot k anarhiji. In to kar se danes uči, da bi ljudje morali biti sprejeti kot karkoli hočejo bit, to deluje v svetu kjer je vse konstantno v redu in kjer ni slabih rezultatov za tvoja dejanja, tu se zgodi kaos in anarhija.	Kritika sprejemanja vseh osebnih identitet in mnenj kot neustrezne prakse, ki vodi v družbeni kaos in anarhijo.	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS238	Probali so tudi sprejet, da se otroci identificirajo kot živali, da se v šoli obnašajo kot živali in lajajo. Zato ker otrok ne more dobit izobrazbe tako. So pa že probali v Ameriki naredit tako, da jih tolerirajo, zato ker oni morajo bit vključeni kao.	Kritika sprejemanja otrok, ki se identificirajo kot živali, kot skrajnega primera spolnih ali identitetnih praks in zaskrbljenost glede vpliva tega na izobraževanje in vključevanje.	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS239	Preveč ima folk cajta in zato se to zgodi	Osebe se identificirajo kot spolno fluidne zaradi prevelike količine prostega časa	Patologizacija in stigmatizacija	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS240	Te osebe, ki to zastopajo, poglej kakšne osebe so to… nezadovoljne same s sabo, niso socialno sprejeti in rabijo nekaj, da so drugačni, rabijo nekaj kar jih dela kao posebne. Niso srečni in rabijo neko dodatno pozornost.	Opis posameznikov, ki zagovarjajo spolno fluidnost kot nezadovoljne, socialno izključene in željne posebnosti ter pozornosti.	Patologizacija in stigmatizacija	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS241	To je definitivno sam neka navidezna sprejemljivost v generaciji.	Sprejemanje spolnih identitet je le navidezno in neiskreno	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS242	Točno tako, navidezna sprejemljivost.	Sprejemanje spolnih identitet je le navidezno in neiskreno	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS243	Jaz sprejemam vse dokler nima vpliva na moj lajf. Ampak, ker je to ratalo tok razširjeno in vsi to	Sprejemanje spolnih identitet, dokler ne vplivajo na osebno življenje ter zaskrbljenost glede	Sprejemanje in nevtralnost	Spolna fluidnost in nebinarnost

	"fejk" sprejemajo, pol že ima nek določen vpliv na tvoj lajf in bo vplivalo lahko na tvojega bodočega otroka in takrat je fajn, da se to prepreči.	širjenja spolnih praks in njihovega vpliva na otroke		
2FS244	Ja, mislim, da vsaka oseba, ki razmišlja na tak način in ko se vključuje v to skupino oz. jim hoče pomagat in podpirat in se identificira z njihovim načinom razmišljanja, jaz bi jih dal samo v eno zelo težko situacijo v življenju, kjer jaz vem da bi lahko jaz preživel in bi se on sesedel in zagarantiram ti, da bi naslednji dan bil on popolnoma normalen. Nekam v Sibirijo in bi rekel "Pejd z mano, oba bova skoraj umrla, ne boš več imel težav sam s sabo, mogel se boš dejansko borit za življenje".	Mnenje, da bi težke življenjske preizkušnje prisilile posameznike, da spremenijo svoje stališče in spolno identiteto	Odpor do spolne fluidnosti in nebinarnosti	Spolna fluidnost in nebinarnost
2FS245	Poglej npr., ko je bil obvezen vojaški rok, takrat je svet bil normalen.	Vojaški rok krepi moške lastnosti in oblikuje tradicionalno moškost.	Sprejemanje ali prilagoditev tradicionalnih vlog	Tradicionalne spolne vloge

9.6. Osno kodiranje

SOCIALNA KONSTRUKCIJA SPOLNIH VLOG

1. VPLIV PRIMARNE IN SEKUNDARNE SOCIALIZACIJE

- Razumevanje spola kot družbeno pogojenega (1FS13)
- Zavračanje, da je moškost/ženskost prirojena (1FS16)
- Fante vzgajajo na en način, punce na drug (1FS25)
- Strinjanje, da so spolne vloge družbeno pogojene (1FS17), (1FS18), (1FS19), (1FS75)
- Kritika spolno zaznamovane vzgoje (1FS26)
- Fantkom kupujejo bagerje, punčkam pa barbike (1FS68)
- Starši vzgajajo otroke glede na predhodna pričakovanja (primer Tomboy) (1FS69)
- Stališče do spolnih vlog si oblikuješ ko opazuješ družbo (1FS70)
- Družinska pričakovanja, da se vede kot tradicionalna snaha (1FS71)
- Močna materinska figura kot sprememba tradicije (1FS73)
- Predsodek družine in prijateljev, da so programerski poklici samo za moške (1FS79)
- Noben spol ni bolj inteligenten od drugega, oba se lahko enako učita (1FS81)
- Dekleta so bile bolj pridne učenke (1FS82)
- Družbeno pričakovanjo o višjem šolskem uspehu deklet (1FS83)
- Fantje so lahko nagajivi, punce pa ne (1FS86)
- Razvoj odnosa do spolnih vlog preko vzgoje matere (1FS98)
- Fantje so močni, punce so pridne (1FS99), (1FS100), (1FS101), (1FS102)
- Spolna pristranskost učiteljev do deklet (1FS103)
- Dvojna merila v šolskem okolju (1FS104)
- Ločevanje po spolu pri športni vzgoji in pričakovanje višje telesne zmogljivosti pri fantih (1FS105)
- Mnenje, da vera vpliva na spolne vloge (1FS167), (1FS169), (1FS171)
- Nagnjenost matere k tradicionalnim spolnim vlogam kot posledica vere (1FS170)
- Očetov vpliv na dojemanje spolnih vlog (2FS96), (2FS97), (2FS98)
- Materin vpliv na dojemanje spolnih vlog (2FS99)
- Učenje spolnih norm skozi vsakdanje izkušnje v družini (2FS100)
- Spolno zaznamovana razdelitev čustvene in praktične podpore (2FS101), (2FS102), (2FS103), (2FS104)
- Očetov prenos zaščitniške drže do žensk (2FS105)
- Očetov prenos: moč proti moškemu, zaščita ženske (2FS106)
- Potrditev šole kot dejavnika pri oblikovanju spolnih vlog (2FS107), 82FS108), (2FS109)
- Strinjanje s pričakovanimi spolnimi vedenji v šoli (2FS111)
- Opozorilo na enakomerno porazdelitev šolskih opravil (2FS112)
- Fizična moč kot moška vrednota, lepota kot ženska (šolsko okolje) (2FS114)
- Socialni status kot žensko tekmovalno merilo, fizična moč kot moško (šolsko okolje) (2FS115)
- Pomembnost vtisa in videza že v otroštvu pri dekletih (2FS116)

- Priljubljenost temelji na izražanju moške dominacije (šolsko okolje) (2FS117)
- Žensko tekmovanje temelji na videzu in socialni sprejetosti (šolsko okolje) (2FS118), (2FS119). (2FS123)
- Spodbujanje spolnih norm s strani vzgojiteljev (2FS120), (2FS121)
- Socialna potrditev žensk skozi moško pozornost (šolsko okolje) (2FS124)
- Ne-spodbujanje spolnih norm s strani vzgojiteljev (2FS125)
- Dojemanje spolnih vlog kot vir koristnega vedenja (2FS126)
- Vztrajanje pri tradicionalnem dojemanju spolnih vlog kot rezultat primarne socializacije in osebnih izkušenj. (2FS133)
- Prepričanje, da se moškost gradi izključno z močjo, ne z dialogom (2FS157)

2. SPODBUJANJE TRADICIONALNIH SPOLNIH VLOG V MEDIJIH

- Andrew Tate kot promotor tradicionalnih spolnih vlog (1FS126)
- TheWizardLiz kot promotorka tradicionalnih spolnih vlog (1FS127), (1FS128)
- Andrew Tate kot dvorezen meč: ženska je ljubljena / ženske lahko varaš (1FS129), (1FS130), (1FS131)
- Strinjanje, da je oseba zasledila vsebine Andrew Tate-a (1FS132), (1FS133), (1FS134)
- Vplivneži imajo slab vpliv na javnost (1FS135)
- Vsebinam podobnim Andrew Tate-ovim sledijo najstniki in moški do 25. leta (1FS138)
- Vsebinam podobnim Andrew Tate-ovim sledijo moški najstniki (1FS139)
- Vsebinam podobnim Andrew Tate-ovim sledijo moški (1FS140)
- Vsebinam podobnim Andrew Tate-ovim sledijo osebe, ki jim manjka spodbuda oz. samozavest (1FS141)
- prilagajanje vedenja žensk zaradi vsebin podobnim Andrew tate-ovim (1FS142)
- Peterson/Tate kot glasovi moške tradicionalnosti (2FS174), (2FS175)
- Sarkazem Andrew Tate-a se vzame za resnico (2FS176)
- Strinjanje s Tate-ovo promocijo tradicionalnosti (2FS177), (2FS178)
- Šok efekt kot taktika iskanja pozornosti oz. marketinga in na drugi strani dejansko sporočilo tradicionalnosti (Andrew Tate) (2FS179)
- Dejansko sporočilo Andrew Tate-a se izgubi (2FS180), (2FS181)
- Strinjanje samo z določenimi aspekti Tate-ove promocije tradicionalnosti (2FS182)
- Vplivneži imajo dober in slab vpliv (2FS183), (2FS184)
- Tate ni problem, problem je kdo ga gleda saj mladi ne ločijo ironije od resnice (2FS185)
- Prevzem izkrivljene predstave o moškosti preko Tate-ovih vsebin (2FS186)
- Oba govorca moškim sporočata enako vsebino – bodi pravi moški, ščiti ženske, priskrbi zanje in si gradi prihodnost (2FS187)
- Vplivneži spodbujajo tradicionalne vrednote kot odziv na sodobne spolne identitete (2FS203)

3. VPLIV MEDIJEV IN DRUŽBENIH OMREŽIJ

- Socialna omrežja imajo vpliv na spolne vloge (1FS76), (1FS88)
- Mnenje sem si preoblikovala s pomočjo socialnih omrežij (1FS78)
- Otroci niso zmožni kritično presojati vsebin na spletu (1FS136)
- napačna predstava o ženskah in sledenje vplivnežu zaradi statusa (1FS137)
- Vplivneži imajo slab vpliv na javnost (1FS135)
- TikTok kot vir tradicionalnih vsebin (1FS143)
- Ženskam se več promovira tradicionalen način življenja kot moškim
- nisem zasledila, da se promovira "stay at home dads" (1FS145)
- Opažena nevidnost pro-modernih glasov na spletu (2FS171), (2FS191)
- Samo člani LGBTQ+ skupnosti podpirajo in spremljajo pro-fluidne vsebine (2FS172)
- Prepričanje, da bi se ljudje manj ukvarjali s spolno identiteto, če bi imeli manj prostega časa in ne bi bili izpostavljeni vsebinam na TikToku (2FS193)
- Pritisk idealov lepote na ženske s socialnih omrežij (1FS89)
- Nerealni standardi oblačenja kot pokazatelj ženske spolne vloge (1FS90)
- Vpliv lepotnih idealov z socialnih omrežij povzroča nesamozavest (1FS92)
- Podleganje pritisku socialnih omrežij glede zunanjega videza (1FS93)

TRADICIONALNE SPOLNE VLOGE

1. BINARNO RAZUMEVANJE IN BIOLOŠKO UTEMELJENE SPOLNE VLOGE

- Ženska ima ženska hormone, moški ima moške hormone (1FS9)
- Delitev spola glede na dodeljeni spol ob rojstvu (1FS12)
- Moški so biološko močnejši od žensk (1FS21)
- Čustvenost žensk kot posledica njenih prirojenih hormonov (1FS21)
- Pripisovanje skrbstvene sposobnosti ženskam kot naravne lastnosti (1FS37)
- Moški bo vedno delo opravljal enako, ker mu v nasprotju z žensko, ne nihajo hormoni (1FS80)
- Moški je nekdo, ki ima moški spolni organ (2FS2)
- Moški bolj logično delujejo kot ženske (2FS3)
- Tudi ženske imajo lahko tradicionalno »moške« lastnosti (2FS4)
- Delitev spolov glede na kromosome (2FS5)
- Spolne vloge obstajajo, ker smo si biološko različni (2FS20)
- Življenje bi bilo lažje, če bi sledili biološko določeni vlogi (2FS21)
- Naravna zgodovinska vloga moškega kot zaščitnika in ustvarjalca varnosti in mnenje, da bi tudi danes moralo biti tako (2FS22)
- Če je tradicionalna delitev delovala do zdaj, zakaj bi jo spreminjali (2FS25)
- Testosteron in fizična moč kot biološka osnova za razlike (2FS30)
- Ženska telesa so biološko prilagojena za čuvanje, varovanje in skrb (2FS31),
- Moško telo je biološko ustvarjeno za zaščito in oblikovanje zunanjega sveta (2FS33)
- Vsak spol naj sledi svoji naravni vlogi (2FS42)
- Fizična zgradba moškega določa vlogo zaščitnika (2FS43)
- Razmnoževanje kot naravna moška dolžnost (2FS45), (2FS46)

- Prepričanje, da so spolne vloge utemeljene na naravnih razlikah med spoloma, ne le na družbenih konstrukcijah (2FS128)
- Moški po naravi niso namenjeni ali primerni za vlogo domačega skrbnika ali ostajanje doma (2FS218)

2. PRIČAKOVANJA DO MOŠKIH IN ŽENSK

- Mnenje, da mora moški zagotoviti varnost in manjšati skrbi ženske (1FS1)
- Moški mora imeti cilje in disciplino (1FS2)
- Pritrditev, da moški nudijo varnost in so disciplinirani (1FS3), (1FS5)
- Ženske so čustvene, materinske in nežne (1FS6), (1FS7), (2FS8)
- Pripisovanje skrbstvenih nalog ženskam (1FS14)
- Moški je finančni steber družine (1FS15), (2FS1)
- Moški kot bolj racionalni pod pritiskom (1FS22), (1FS23)
- Zavračanje posploševanja glede boljšega logičnega sklepanja enega spola (1FS24)
- Neenakopravno dojemanje utrujenosti v gospodinjskih pričakovanjih (1FS50)
- Pri vzgoji morata sodelovati oba (1FS53)
- Plačanje računa na prvem zmenku je stvar moškega (1FS57), (1FS58), (1FS59)
- Plačanje računa na prvem zmenku velja po 50-50 pravilu (1FS61)
- Sorazmerna delitev nalog v partnerskih odnosih (1FS74)
- Estetski pritiski nad ženskami in materialni pritiski nad moškimi (1FS91), (1FS95)
- Seksualizacija ženskega telesa (1FS97)
- Posamezne ženske so lahko bolj tekmovalne kot večina moških (2FS6)
- Vloga moškega je nuditi varnost, razum in pripravljenost na realnost (2FS7)
- Grob moški in nežna ženska – tradicionalna dinamika (2FS9)
- Moški kot tisti, ki nosi breme težkega življenja za dobrobit družine (2FS10)
- Vloga ženske je ustvariti čustveno toplino doma (2FS11), (2FS34)
- Moški dela, da zadovolji in zaščiti žensko (2FS12)
- Čustvena varnost in podpora kot ženska vloga (2FS13)
- Moški je močen, prepričan, odločilen, defenziven, (2FS14)
- Moški je močen, steber, logično nastrojen (2FS15)
- Ženska kot čustveno jedro: nežna, empatična in topla (2FS15)
- Ženska je prijazna (2FS17)
- Ženska ima vse pozitivne lastnosti (2FS18), (2FS19)
- Ženske so vodje v mirnih okoljih, moški ustvarjajo pogoje zanje pri tem je ženska vloga negovati in ne ustvarjati svet (2FS23), (2FS24)
- Moški omogoča ženski, da opravlja svojo družinsko vlogo (2FS35)
- Moški dela, ženska skrbi za dom in potomce (2FS41)
- Moški omogoča ženski, da je lahko ženska (2FS44)
- Moškost kot tekmovanje in hierarhija (2FS113)
- Priznavanje obstoja spolno "ne-ujemajočih se" identitet in vedenj kot izjema znotraj tradicionalnih spolnih norm (2FS130)

3. KRITIKA SODOBNIH PRIČAKOVANJ IN SPREMEMB
- Zavračanje tradicionalnega modela (1FS8)
- Ženske se morajo konstantno dokazovati, da zmorejo vse (1FS27)
- Pretirana emancipacija ima lahko negativne posledice (1FS28)
- Večplastna vloga ženske kot breme (1FS29). (1FS30)
- Kritika pasivne vloge moškega v družini (1FS31)
- Zavračanje tradicionalne delitve dela po spolu v gospodinjstvu (1FS32)
- Zavračanje vsiljene enakosti in vloge "super-ženske" (1FS33)
- Ženske prevzemajo tradicionalne moške vloge (1FS45), (1FS46)
- Ženska prevzema neizpolnjene moške naloge v gospodinjstvu (1FS47)
- Sodobna družba briše pomen moči in s tem tradicionalne vloge (2FS26)
- Sodobne razprave o spolu so posledica pomanjkanja realnih izzivov (2FS27)
- V težkih razmerah bi se naravne spolne vloge ponovno vzpostavile (2FS28), (2FS29)
- Zato ker je življenje lažje, pozabljamo pomen ženskih vlog (2FS36)
- Ženske morajo danes kljub hormonski obremenitvi telesa izpolnjevati moške standarde, s čimer se ne strinjam (2FS37), (2FS38), (2FS39)
- Kritika sodobne ideje močne in neodvisne ženske kot prisiljene ideologije (2FS40)
- Ekstremni odpor do preobrata spolnih vlog (2FS58)
- Zavestna odločitev za povratek k tradicionalnim spolnim vlogam po osebnem "eksperimentiranju" z novodobnimi modeli (2FS127)
- Izkušnja, da ženske, kljub prizadevanjem za enakovrednost, reagirajo kot "ženske" ob postavljeni meji (2FS131)
- Prepričanje, da mora imeti ženska svobodno izbiro med delom in ostajanjem doma (2FS209)
- Vloga moškega je zagotoviti ženski enake možnosti za izbiro življenjske poti (2FS210), (2FS211)
- Ostajanje doma zmanjšuje vpliv moškega v družinskem in partnerskem okolju (2FA219)
- Moški potrebuje zaposlitev, tudi če je od doma, da ohrani spoštovanje ženske v odnosu (2FA217)
- Mnenje, da je obratna razdelitev vlog manj sprejemljiva in zato predstavlja izziv za medsebojno spoštovanje (2FA216)
- Prevzemanje ženskih vlog s strani moškega vodi v izgubo družbenega in osebnega statusa (2FS225)
- Mnenje, da moški, ki ostane doma naredi samomor (2FS226)

4. SPREJEMANJE ALI PRILAGODITEV TRADICIONALNIH SPOLNIH VLOG
- Enakovrednost žensk pri lastnostih, ki jih družba pripisuje moškim (1FS4)
- Strinjanje s tradicionalnim pogledom (1FS11)
- Doživljanje zmanjšanja moškosti ob opravljanju ne-tradicionalnih nalog (1FS34)
- Moški mora biti zaščitnik in ženska skrbnica (1FS35), (1FS38), (1FS39)
- Strinjanje z partnersko delitvijo vlog v tradicionalnem smislu (1FS44)
- Oseba z višjim dohodkom plača račun na zmenku, kar je večinoma moški (1FS51)

- Če je moški fizično bolj sposoben za neko delo, je to njegova naloga (1FS52)
- Vsak ma svojo vlogo in se tudi držim tega. (1FS122), (1FS124)
- Pripravljenost na tradicionalno vlogo, če bi bila plačana (1FS146), (1FS149), (1FS150)
- podpora moški vlogi skrbnika doma (1FS151), (1FS152)
- V življenju po tradicionalnem načinu imata partnerja več koristi drug od drugega (1FS155)
- Nekatere ženske hočejo kuhati, nekatere pa v službo, oboje podpiram (1FS156)
- Strinjanje, da je vračanje k tradiciji pozitivna stvar (1FS157)
- Mnenje, da je ideja vračanja k tradiciji je bolj privlačna za moške (1FS158)
- Mnenje, da je ideja vračanja k tradiciji je bolj privlačna za ženske (1FS159), (1FS160), (1FS161)
- moški, ki podpirajo tradicionalni stil življenja imajo pomanjkanje spoštovanja do žensk (1FS162)
- Tradicionalen način življenja ni toliko obremenjen za ženske (1FS163)
- Tradicionalen način življenja ponuja manj skrbi (1FS164)
- Spolna delitev dela v gospodinjstvu kot naravna in smiselna (2FS54)
- Ženska lahko kosi travo, a to je vseeno naloga moškega (2FS55)
- Nelagodje če bi se spolne vloge zamenjale (2FS56)
- Uresničevanje tradicionalnih spolnih vlog na "zdrav način" vodi do "zdrave družine" (2FS188), (2FS189), (2FS190)
- Podpora tradicionalnemu razumevanju spolnih vlog in zavračanje sodobnih spolnih identitet (2FS205), (2FS206)
- Stališče, da ženska izbere vlogo, ki ji ustreza, tudi če ni tradicionalna (2FS207)
- Če ženska ostane doma pomeni, da mora svojo nalogo kot gospodinja opravljati perfektno (2FS212)
- Finančna premoč ženske upravičuje prerazporeditev tradicionalnih vlog v gospodinjstvu (2FS213)
- Sprejemanje izjem pri tradicionalnih pričakovanjih samo v primeru gibalne ovire moškega (2FS214)
- Ideja, da moški v družini kljub vlogi domačega skrbnika ne sme izgubiti svoje moške identitete in položaja (2FS215)
- Vrednost ženske se ne zniža, če ta ostane doma (2FS221)
- Nobena spolna vloga ni nadrejena drugi, ampak sta obe pomembni in vredni spoštovanja (2FS222)
- Neuravnoteženost vlog vodi do izgube spoštovanja med partnerjema (2FS223)
- Prepričanje, da se moč v odnosu prerazporedi glede na ekonomski status samo v primeru, če ženska dela in je moški doma (2FS224)
- Vojaški rok krepi moške lastnosti in oblikuje tradicionalno moškost. (2FS245)

NEENAKOST SPOLOV V JAVNEM ŽIVLJENJU

1. NEENAKOST ŽENSK V POLITIČNI SFERI

- Strinjanje, da je v politiki več moških kot žensk (1FS40), (1FS41), (1FS54), (2FS61)
- Sistem moške dominacije v politiki izvira iz zgodovine (1FS42)
- Ženske bi morale več politično sodelovati (1FS56)
- Moški bodo v politične vode vedno prej pripeljali moškega kot žensko (2FS62)

2. SPOLNA NEENAKOST NA DELOVNEM MESTU

- Ženske imajo nižje plače kot moški (1FS43)
- Strah pred porodniško kot ovira za zaposlitev s strani delodajalcev (1FS48), (1FS63)
- Nižje plačano delo žensk (1FS49)
- Diskriminacija žensk v zaposlovanju, sklepanje starejših, da so moški bolj inteligentni (1FS63)
- Moški so bolj upravičeni iti na krajšo pavzo (1FS64)
- Moške in ženske se v službi drugače obravnava (1FS65), (1FS66)
- Diskriminatorna zaposlitev na podlagi večje fizične moči moškega
- Gradbeništvo kot spolno zaznamovan delovni prostor (2FS67)
- Zavedanje nepravičnosti spolne diskriminacije na gradbiščih (2FS70), (2FS71), (2FS72)
- Ženska za razliko od moškega mora dokazati kompetentnost, da dobi spoštovanje (2FS73)
- Ženske morajo zaradi stigme in predsodkov pogosto dokazovati več kot moški, da jih sprejmejo kot legitimne vodje. (2FS74)
- Višja stopnja seksizma v tradicionalnih in manj izobraženih okoljih – primer gradbišča (2FS75)
- Podpiram ženske na vodilnih položajih (2FS76)
- Moški lažje pridobijo spoštovanje brez enakih kompetenc (2FS77)
- Prisiljeno prilagajanje ženskega vedenja zaradi moških norm (2FS78)

3. ZAZNAVA SPOLNE DIFERENCIACIJE NA DRUGIH PODROČJIH

- Šport kot prostor izrazitih spolnih razlik (2FS47), (2FS50)
- Vsepovsod so opazni spolni stereotipi in razlike (2FS48), (2FS49)
- Spolne razlike niso nujno negativne (2FS51)
- Kritika vključevanja trans žensk v ženske športe, saj bo vedno dominirala (2FS52), (2FS53)
- Moška dominacija v strukturah odločanja (2FS63), (2FS64)
- Težji pogoji za spoštovanje ženske avtoritete oz. moč kot pogoj za spoštovanje in voditeljstvo (2FS65)
- Moški kot simbol varnosti v vodilnih pozicijah (2FS66)
- Moška prisotnost v vlogi vodje zagotovi red in disciplino (2FS68)
- Prevladovanje žensk v pedagoških poklicih (2FS79), (2FS81)
- Prevladovanje žensk v zdravstvenih poklicih (2FS80)
- Ženske so boljše vzgojiteljice (2FS82)

- Moški bi zaradi fizično močne telesne zgradbe morali izbirati temu primerne poklice (2FS83)
- Visoka izobrazba ženske kot dokaz neprimernosti za težko fizično delo (2FS84)
- Stereotipna predstava o ženskah kot urejenih in administrativno sposobnih (2FS85)
- Promocija moških dosežkov je večja kot pri ženskah (2FS86), (2FS87), (2FS88)
- Pomanjkanje izbire vrtcev kot edini razlog za sprejemanje moškega vzgojitelja (2FS89)
- Nezaupanje do moških v skrbstvenih vlogah (2FS90)
- Dvojna merila v vzgoji glede na spol otroka (2FS91)
- Samoumevna izbira ženske za vlogo vzgojiteljice (2FS92), (2FS93)

SPOLNA FLUIDNOST IN NEBINARNOST

1. ODPOR DO SPOLNE FLUIDNOSTI IN NEBINARNOSTI

- Neprijetno počutje moških ob vstopu ženske, ki se identificira kot moški, na moško stranišče (1FS106)
- Doživljanje spolne fluidnosti kot generacijski trend (1FS108), (2FS173)
- Odpor do feminizacije moških in neprijetni občutki (1FS112)
- Občutek prisile v razumevanje ali sprejemanje (1FS114), (1FS173), (1FS178), (2FS148)
- Zasmehovanje kot oblika zavračanja (1FS115)
- Nerazumevanje motivacije za dejanje ter zmedenost kot oblika zavračanja (1FS116)
- Če se otrok vede spolno netipično je to krivda nekoga zunanjega (1FS123)
- Neodobravanje in humor kot način odziva na spolno fluidnost (1FS176)
- Čudenje kot način odziva na spolno fluidnost (1FS177)
- Spolna fluidnost ne obstaja (1FS181)
- Osebe, ki spol izražajo na nekonvencionalne načine me živcirajo (2FS134)
- Nasprotovanje vsiljevanju izrazitega spolnega izražanja z argumentom spoštovanja socialnih norm in svobode drugih. (2FS140)
- Izražanje dvoma ali kritike glede pomena in nujnosti izražanja spolne identitete. (2FS141)
- Popolna bedarija, da se ljudje sekirajo za spol, medtem ko obstajajo resni svetovni problemi, kot je vojna. (2FS143)
- Percepcija netradicionalne podobe kot neprimerne za javni pogled otrok (2FS152)
- Prepričanje, da ne-normativni videz kaže na osebno stisko in potrebo po potrditvi (2FS153)
- Grožnja nasilja kot nadzor nad sinovo identiteto (2FS155), (2FS156)
- Moralni apel k “normalnemu” oblačenju (primer sina) (2FS158)
- Prepričanje, da želja po spremembi spola izhaja iz notranje praznine in zmede, ne iz dejanske spolne identitete. (2FS159)
- spolna/nebinarna identiteta izhaja iz popolne izgube življenjske usmeritve (2FS160)
- Grožnja popolne zavrnitve bližnjega zaradi spolno ne-konformnega videza (2FS161)

- Zaničevanje moškega, ki krši oblačilne norme “modrc in kikla uničita ponos” (2FS163)
- Očitek o sebičnosti zaradi izstopajočega spolnega izraza, ki je iskanje pozornosti (2FS165)
- Prepričanje, da ne-normativni videz raztrga družino ter prepričanje, da moški videz rešuje sina pred propadom (2FS166)
- Dnevno zasramovanje bližnjega za ponovno vzpostavitev “normalnosti” (2FS168)
- Prekinitev normalnega odnosa in ne-sprejemanje bližnjega zaradi videza (2FS169)
- Kritična reakcija na močan čustveni odziv trans ali nebinarne osebe ob napačnem naslavljanju v javnosti (2FS192)
- Družba je preplavljena z vsebinami o spolni fluidnosti in temu je treba postaviti mejo (2FS202)
- Mnenje, da bi težke življenjske preizkušnje prisilile posameznike, da spremenijo svoje stališče in spolno identiteto (2FS244)

2. PATOLOGIZACIJA IN STIGMATIZACIJA
- Z osebami, ki so spolno fluidne je nekaj narobe (1FS175)
- Razglasitev drugačne spolne identitete za duševno motnjo (2FS150), (2FS232)
- Institucionalizacija bližnjega zaradi spolno ne-konformnega videza in prepričanje, da je potrebna zdravstvena obravnava (2FS162)
- Ideja, da je drugačen spolni izraz duševna motnja, ki zahteva terapijo (2FS170)
- Debatiranje o spolni fluidnosti in nebinarnosti je "retardirano" (2FS230)
- Osebe se identificirajo kot spolno fluidne zaradi prevelike količine prostega časa (2FS231), (2FS239)
- Osebe z drugačnimi spolnimi identitetami bi morale poiskati strokovno pomoč (2FS233)
- Interpretacija raziskovanja spolnih identitet kot simptom notranje praznine ali izgube smisla (2FS234)
- Opis posameznikov, ki zagovarjajo spolno fluidnost kot nezadovoljne, socialno izključene in željne posebnosti ter pozornosti. (2FA240)

3. SPREJEMANJE IN NEVTRALNOST
- Pogojeno sprejemanje trans identitete (1FS107)
- Sprejemanje maskulinizacije žensk in odpor do feminizacije moških (1FS109), (2FS145)
- Nevtralno stališče (1FS110), 1FS111)
- Neprijetnost ob drugačnosti in odprtost za razumevanje (1FS113), (1FS117)
- Današnja družba preveč sprejema drugačnost (1FS174)
- Spolno fluidne in nebinarne osebe sprejemajo samo ljudje, ki se enako identificirajo (1FS179), (2FS229)
- Spolno fluidne osebe se iščejo oz. jim je to bilo vsiljeno (1FS180)
- Spolno fluidnim osebam "nagajajo hormoni" (1FS82)
- Spolna fluidnost kot manipulacijska taktika sistema (1FS183)

- Dominacija moških, ki se identificirajo kot ženske, v ženskih športih (1FS184)
- Spolne fluidnosti ne razumem (1FS186)
- Podpiranje transspolnosti a ne podpiranje spolne fluidnosti in nebinarnosti (1FS187), 81FS191), (1FS192)
- Večja toleranca do konvencionalnega videza LGBTQ+ oseb (2FS136)
- Izražanje nezadovoljstva in nesprejemanja LGBTQ+ skupnosti. (2FS138)
- Kritika moških, ki se oblačijo kot pretirano provokativna in pretirana verzija žensk. (2FS139)
- Prepričanje, da je spol osebna zadeva in javnost ne zanima (2FS146), (2FS147)
- Pogojevalna toleranca: geje sprejme le, če se vedejo "normalno" in ne izpostavljajo svoje usmerjenosti (2FS149)
- Pogojna svoboda oblačenja: sprejem, dokler ostaja “znotraj normale” (2FS152)
- Mnenje, da širša družba ne podpira oseb z nebinarno ali spolno fluidno identiteto (2FS194)
- sprejemanje spolne fluidnosti v družbi ni iskreno, temveč motivirano z koristijo (2FS195), (2FS200), (2FS228)
- Kritika sprejemanja LGBT+ skupnosti med Pride mesecem z namenom koristi (2FS196)
- posamezniki sprejemajo spolno fluidnost zaradi želje po družbeni potrditvi in občutku moralne nadrejenosti (2FS197)
- Podpora spolni fluidnosti temelji na želji po finančni koristi in promociji, ne pa na dejanski podpori LGBT+ skupnosti (2FS198)
- Ljudi ne zanimajo če so osebe spolno fluidne (2FS199), (2FS201)
- Mnenje, da mlajše generacije sprejemajo spolno fluidnost zaradi družbenih pritiskov in želje po pripadnosti (2FS227)
- Sodobna gibanja naj bi "pljuvala v obraz" originalnim vrednotam, ki so bile povezane predvsem s sprejemanjem oseb, ki so heteroseksualno usmerjene. (2FS235)
- Sprejemanje istospolnih odnosov in kritika sodobnega razvoja LGBTQ+ gibanja zaradi segregacije, razdrobljenosti in notranjih konfliktov (2FS236)
- Kritika sprejemanja vseh osebnih identitet in mnenj kot neustrezne prakse, ki vodi v družbeni kaos in anarhijo. (2FA237)
- Sprejemanje spolnih identitet je le navidezno in neiskreno (2FS241), (2FS242)
- Sprejemanje spolnih identitet, dokler ne vplivajo na osebno življenje ter zaskrbljenost glede širjenja spolnih praks in njihovega vpliva na otroke (2FS243)

4. STRAH PRED STIGMO

- Dvom o pristnosti otrokove želje po nekonvencionalnem izražanju identitete in sum vpliva okolice (1FS118)
- Vnaprejšnja zavrnitev spolne fluidnosti zaradi straha pred stigmo (1FS120), (1FS125)
- Nerazumevanje motivacije za spolno fluidnost zaradi premajhne izpostavljenosti (1FS119)
- Želja po družbeni sprejetosti otroka in prilagajanje normam zaradi strahu (1FS121)
- Grožnja posmeha družbe, če bližnji moški krši tradicionalne oblačilne kode (2FS164)